

แผนปฏิบัติการ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570

กรมประมง

แผนปฏิบัติการ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570

Vision 2566 - 2570

ยกระดับการประมงไทยให้แข่งขันได้ โดยใช้ทรัพยากรอย่างสมดุล
พร้อมผลักดันงานวิจัยและนวัตกรรมที่สร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร

FOOD FOR LIVES INITIATIVE

FEED. EDUCATE. SERVE.

สร้าง

เสริม

เพิ่ม

ยก

พัฒนา

ที่มาและความสำคัญ

ภาคอุตสาหกรรมการประมง ต้องเผชิญกับความท้าทายทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งพร้อมจะทวีความแปรปรวนมากขึ้น ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมไปถึงบริบทในระดับนานาชาติที่ถูกต้องประเทศต่าง ๆ กำหนดขึ้น อันส่งผลต่อความพร้อมและความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการประมงในประเทศไทย ยิ่งกว่านั้นการวางแผนปฏิบัติราชการของกรมประมงจำเป็นต้องคำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (SDGs) อันเป็นทิศทางหลักที่จะส่งเสริมให้การพัฒนา มีความยั่งยืน มีความเข้มแข็งจากภายในและสามารถเติบโตไปได้ท่ามกลางความแปรผันที่เกิดขึ้นรอบด้าน สามารถช่วยบรรลุลุทธิศาสตร์ของชาติ

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอุตสาหกรรมด้านการประมง เป็นแหล่งหล่อเลี้ยงรายได้ให้กับประชาชนชาวไทย อาหารโปรตีนคุณภาพให้กับคนไทยและคนทั่วโลก สินค้าจากการประมงไทยทั้งการจับสัตว์น้ำ ตลอดจนการเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม พันธุ์พืชน้ำ รวมไปถึงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง สร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนผู้คนจำนวนมาก กรมประมงในฐานะหน่วยงานหลักของประเทศจึงจำเป็นต้องวางทิศทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการโดยคิดไปข้างหน้า ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและความคาดหวังของสาธารณะ วางกรอบแผนปฏิบัติราชการอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด โดยวางแผนปฏิบัติราชการในระยะเวลาที่เหมาะสม คำนึงถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค โครงการสำคัญ ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทิศทางการพัฒนาในระดับโลก โดยนำมาใช้ในการออกแบบแผนปฏิบัติราชการให้มีความเหมาะสม สูงที่สุด พร้อมทั้งดึงเอาภาคประชาสังคม ตัวแทนชาวประมง ตัวแทนจากผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการประมง มาร่วมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการใช้งานจริง จนกลายเป็นแผนปฏิบัติราชการกรมประมง ปี 2566 - 2570 ระดับประเทศ

ทั้งนี้ เพื่อให้การออกแบบแผนปฏิบัติราชการกรมประมง บรรลุวัตถุประสงค์ จึงได้มีการดำเนินการเรียบเรียงข้อมูล รวบรวมประเด็นสำคัญรวบรวมโครงการหลัก ที่ช่วยขับเคลื่อนพันธกิจและวิสัยทัศน์ของกรมประมง จนกลายเป็นแผนปฏิบัติราชการที่มีเนื้อหาและรายละเอียดเพียงพอเหมาะสมต่อการนำไปใช้จริง พร้อมรองรับต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมไปถึงสถานการณ์อันเกิดขึ้นหลังจากการแพร่ระบาดสิ้นสุดลงซึ่งการเปลี่ยนแปลง บริบททางเศรษฐกิจและสังคมย่อมแตกต่างไปจากในอดีต จึงจำเป็นต้องวางกรอบแผนปฏิบัติราชการที่มีความยืดหยุ่นสูง เหมาะสมกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต จนกลายเป็นนโยบายการปฏิบัติราชการที่สามารถนำไปใช้ได้จริง สอดรับกับทิศทางการพัฒนาประเทศตลอดจนนโยบายของกระทรวง รวมทั้งของรัฐ

นโยบายพัฒนาแผนปฏิบัติการการกรมประมง พ.ศ. 2566 – 2570

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร

แผนปฏิบัติการการกรมประมง ได้พิจารณาอย่างรอบด้านตั้งแต่ภาพใหญ่ในระดับโลก ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นส่วนหนึ่งในแผนระยะ 20 ปี วิเคราะห์ถึงแนวโน้มนโยบายของรัฐ รวมถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจน แผนยุทธศาสตร์ในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดทิศทางการปฏิบัติการการกรมฯ ได้อย่างเหมาะสม พร้อมคำนึงถึงความสำคัญของมิติการพัฒนาและดำเนินกิจการของราชการในด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของกรมประมง อันเกี่ยวข้องในพันธกิจหลักของกรมฯ เพื่อส่งเสริมให้กรมสามารถตอบสนอง ความต้องการ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และพัฒนาการประมงไทยให้ยั่งยืน พร้อมพิทักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการบริหารจัดการ และสร้างประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในภาคการประมงให้เกิดการสร้าง ความมั่งคั่งแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้ง ยังเฝ้าติดตามตรวจสอบและประเมินผลความสำเร็จ โดยมีการติดตามวัดผลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจ ได้ว่าแผนปฏิบัติการฉบับนี้ จะเกิดประโยชน์สูงสุดในระยะ 5 ปีนับจากนี้เป็นต้นไป

ทั้งนี้มีเป้าหมายหลักเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและการประมง การแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงและการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านประมงอัจฉริยะ รวมทั้ง การพัฒนาศักยภาพและทักษะของบุคลากรด้านการวิจัยของหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานวิจัย และองค์ความรู้ในการนำไปใช้ประโยชน์ส่งผลให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ผลผลิต และคุณภาพ ที่ตรงตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกิดประโยชน์ที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อเกษตรกร และกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนผลักดันการยกระดับการผลิตสินค้าประมงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการส่งออกสินค้าที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานในภูมิภาคอาเซียนและตลาดโลก พร้อมทั้งต่อยอดจากแผนการพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์ควบคู่กับนโยบายด้านเกษตร 3 ด้าน "ความปลอดภัยของอาหาร ความมั่นคงของภาคการเกษตร และอาหาร และความยั่งยืนของภาคการเกษตร" แนวคิด "Safety, Security & Sustainability for Resilience Agriculture" พร้อมจับมือนานาชาติ ฝ่าวิกฤตเศรษฐกิจโลก ก้าวไปข้างหน้าด้วยกันอย่างเข้มแข็งและมั่นคง จึงเป็นที่มาของการตั้งวิสัยทัศน์ที่มุ่งจะยกระดับ "แผนปฏิบัติการการกรมประมง มีความมั่นคง มั่งคั่ง ส่งเสริม การดูแลสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน พร้อมนำผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยไปสู่ตลาดโลก"

ในการจัดทำกรอบแผนปฏิบัติการการกรมประมง พ.ศ. 2566 - 2570 ได้นำข้อมูลจากหลายส่วนมาสรุปผล และวิเคราะห์เพื่อใช้ประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2560 - 2564 การพัฒนาสู่ประเทศไทย 4.0 (THAILAND 4.0) และการศึกษาข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยระดม ความคิดเห็นจากบุคลากรของกรมประมงที่มีความรู้และประสบการณ์ในงานที่รับผิดชอบด้านการจัดทำแผนงาน/ โครงการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ด้านการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านระบบมาตรฐานต่าง ๆ อุตสาหกรรม ประมงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ก่อให้เกิดการจ้างงานให้แก่ประชาชน

โดยมียุทธศาสตร์หลักซึ่งสรุปได้ คือ เน้นเร่งความสามารถการผลิต การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อได้ผลิตภัณฑ์ คุณภาพสูง ปลอดภัย ได้มาตรฐาน พร้อมผลักดันการเพาะเลี้ยงและอุตสาหกรรมการผลิตที่เป็นมิตรภาพต่อสิ่งแวดล้อม และยั่งยืน ควบคู่กับการเพิ่มมูลค่าและศักยภาพการแข่งขันที่สอดคล้องกับความต้องการตลาดในบริบท New Normal รวมทั้งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าประมง ตลอดจน ยกระดับเครือข่ายและควบคุมต้นทุนตลอด Supply chain รองรับวิกฤต COVID-19

ประเทศไทยเป็นประเทศผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายใหญ่อันดับ 10 ของโลก เพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดรายใหญ่อันดับ 9 เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกลุ่มกุ้ง กุ้ง และปูทะเล อันดับที่ 6 และเพาะเลี้ยงหอยทะเล อันดับที่ 10 ของโลก ในปี พ.ศ. 2563 ผลผลิตสัตว์น้ำจากภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทย 934,171.60 ตัน เป็นผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด 405,865 ตัน เป็นผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง 528,306.60 ตัน ซึ่งยังน้อยกว่าผลผลิตจากภาคการทำประมง ที่มีผลผลิต 1,628,876 ตัน การขยายตัวการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำลดลงร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562 ปริมาณผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดจำแนกตามกลุ่มสัตว์น้ำ มาจากเพาะเลี้ยงกลุ่มปลาร้อยละ 85.82 (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลาสวาย ปลาสลิด ปลาช่อน ปลาจีน ปลานวลจันทร์เทศ) กลุ่มกุ้ง กุ้ง และปู ร้อยละ 7.64 (กุ้งก้ามกราม) และ สัตว์น้ำอื่น ๆ ร้อยละ 6.56 (กบและสัตว์น้ำอื่น ๆ) ส่วนปริมาณผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจำแนกตามกลุ่มสัตว์น้ำมาจากการเพาะเลี้ยงกลุ่มกุ้ง กุ้ง และปู ร้อยละ 71.33 (กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งกุลาดำ กุ้งอื่น ๆ ปูทะเล) กลุ่มหอยทะเลร้อยละ 21.30 (หอยแมลงภู่ หอยแครง หอยนางรม) และกลุ่มปลาน้ำกร่อยร้อยละ 7.33 (ปลากะพงขาว ปลากะรัง) การใช้ประโยชน์จากผลผลิตสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค ปริมาณ 2,411,630 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.59 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562 ผลผลิตสัตว์น้ำที่ไม่ได้ใช้สำหรับการบริโภค 151,417.60 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.82 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562 การบริโภคต่อคน 36.40 กิโลกรัม/คน/ปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.11 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562

การนำเข้าผลผลิตสัตว์น้ำของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2563 ปริมาณ 2,166,153.60 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.20 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562 คิดเป็นมูลค่า 117,531.50 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.51 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562 นำเข้าจากประเทศจีน ร้อยละ 12.60 เวียดนาม ร้อยละ 6.90 ญี่ปุ่น ร้อยละ 6.20 ไต้หวัน ร้อยละ 6.20 เมียนมา ร้อยละ 6.0 และประเทศอื่น ๆ ร้อยละ 62.10 ชนิดสัตว์น้ำนำเข้าจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ได้แก่ ปลาสวาย ปริมาณ 34,648.10 ตัน ปลาช่อน ปริมาณ 4,416.70 ตัน ปลาดุก ปริมาณ 1,271.90 ตัน ปลานิล กุ้งก้ามกราม ปลาตะเพียน ปลานวลจันทร์เทศ และปลาสลิด ชนิดสัตว์น้ำนำเข้าจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ได้แก่ ปลากะพง ปริมาณ 12,664.60 ตัน หอยแมลงภู่ ปริมาณ 9,766.90 ตัน หอยแครง ปริมาณ 8,349.90 ตัน ปูทะเล กุ้งขาว แวนนาไม หอยนางรม ปลากะรัง และ กุ้งกุลาดำ

การส่งออกผลผลิตสัตว์น้ำของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2563 ปริมาณ 1,646,537.90 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.49 เมื่อเทียบกับปี 2562 มูลค่า 196,771.30 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.41 เมื่อเทียบกับปี 2562 ตลาดส่งออก ไปประเทศสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 23.50 ญี่ปุ่น ร้อยละ 17.50 จีน ร้อยละ 7.80 ออสเตรเลีย ร้อยละ 5.10 แคนาดา ร้อยละ 3.50 และประเทศอื่น ๆ ร้อยละ 42.60 ชนิดสัตว์น้ำส่งออกจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ได้แก่ ปลานิล ปริมาณ 6,340.10 ตัน ปลาสวาย ปริมาณ 5,169.50 ตัน กุ้งก้ามกราม ปริมาณ 4,264.90 ตัน ปลาดุก กบ ปลานวลจันทร์เทศ ปลาตะเพียน ปลาช่อน ปลาสลิด และปลาจีน ชนิดสัตว์น้ำส่งออกจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไม ปริมาณ 114,375 ตัน หอยนางรม ปริมาณ 12,129.60 ตัน กุ้งกุลาดำ ปริมาณ 6,789.60 ตัน ปูทะเล ปลากะพง หอยแครง ปลากะรัง และ หอยแมลงภู่

ส่วนการผลิตสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำของประเทศไทย ในปี 2563 ได้แก่ ปลากัด ปลากระเบน น้ำจืด ปลาหางนกยูง ปลาทอง ปลาการ์ฟ ปลาหมอสี ปลาสอด ปลาบอลูน ปลามังกร/ตะพัด และปลาปอมปาดัวร์ กลุ่มปลาการ์ตูน ไม่น้ำอูเบีส เฟิร์นแอฟริกา สาหร่ายพวงองุ่น และสาหร่ายผมนาง การนำเข้าสัตว์น้ำสวยงามของไทย 2,825,776 ตัว คิดเป็นมูลค่า 96.70 ล้านบาท นำเข้าจากประเทศอินโดนีเซีย ร้อยละ 66.30 เมียนมา ร้อยละ 6.30 ไต้หวัน ร้อยละ 5.40 จีน ร้อยละ 5.10 ญี่ปุ่น ร้อยละ 3.50 และประเทศอื่น ๆ ร้อยละ 13.40 ชนิดสัตว์น้ำสวยงามที่นำเข้า ได้แก่ ปลานีออน ร้อยละ 22.01 ปลาการ์ตูนสี ร้อยละ 11.32 ปลาหมอสี ร้อยละ 8.18 ปลารัมมีโนส ร้อยละ 4.70 ปลาเสือตอ ร้อยละ 4.35 ปลาหมูอินโด ร้อยละ 3.87 ปลาการ์ฟ ร้อยละ 3.42

ปลาแบล็คโกสต์ ร้อยละ 2.23 ปลาแพะ ร้อยละ 1.77 ปลาอะโรวาน่าเงิน ร้อยละ 1.76 และอื่นๆ ร้อยละ 36.39 การส่งออกสัตว์น้ำสวยงาม 75,436,479 ตัว คิดเป็นมูลค่า 575.8900 ล้านบาท ตลาดส่งออกประเทศสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 20.40 จีน ร้อยละ 14.50 เกาหลีใต้ ร้อยละ 9.80 ไต้หวัน ร้อยละ 9.70 สิงคโปร์ ร้อยละ 5.20 และประเทศอื่น ๆ ร้อยละ 40.40 ชนิดสัตว์น้ำสวยงามที่ส่งออก ได้แก่ ปลากัด ร้อยละ 24.05 ปลาหางนกยูง ร้อยละ 15.99 ปลาลูกฟ้าง ร้อยละ 5.11 ปลาสอด ร้อยละ 4.26 ปลาหมอมาลาวิ ร้อยละ 3.12 ปลาหางไหม้ ร้อยละ 3.11 ปลาทอง ร้อยละ 3.04 ปลาแรด ร้อยละ 2.13 ปลาकाแดง ร้อยละ 2.04 ปลาจิ้งจอก ร้อยละ 1.82 และปลาสวยงามอื่นๆ ร้อยละ 35.32

ประเทศไทยมีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 557,075 ราย มีโรงเพาะฟักและอนุบาลสัตว์น้ำ จำนวน 4,768 ฟาร์ม มีฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 560,569 ฟาร์ม มีผู้ประกอบการด้านประมง จำแนกเป็น โรงงานผลิตอาหารสัตว์น้ำ จำนวน 116 ราย ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำ จำนวน 543 ราย พ่อค้าคนกลาง ผู้รวบรวม และแพปลา จำนวน 6,350 ราย สถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้น จำนวน 1,205 ราย สถานประกอบการห้องเย็น จำนวน 544 ราย สถานประกอบการแปรรูปพื้นเมือง จำนวน 1,526 ราย โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ 438 ราย ผู้นำเข้าส่งออกสัตว์น้ำ จำนวน 2,672 ราย ผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับสัตว์น้ำอื่น ๆ จำนวน 191 ราย และผู้ประกอบการด้านกีฬาและสันทนาการ จำนวน 44 ราย มีโรงเพาะฟักและอนุบาล และฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 56,184 ฟาร์ม กรมประมงส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน 143 กลุ่ม มีการรับรองมาตรฐาน GMP และ HACCP ของโรงงานผลิตอาหารสัตว์น้ำ โรงงานแปรรูปและผลิตภัณฑ์ สถานแปรรูปสัตว์น้ำเบื้องต้น และสถานบรรจุสัตว์น้ำ มีกฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการชากรมประมง จำนวน 22 ฉบับ ประกอบไปด้วยกฎหมายลำดับรองอย่างน้อย 260 ฉบับ โดยพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องจำนวน 32 ฉบับ ประเทศไทยได้ทำความตกลงการค้าเสรี รวมทั้งหมด 13 ฉบับ กับ 18 ประเทศ

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังได้รับผลกระทบทางลบต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภัยธรรมชาติ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรคสัตว์น้ำ ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยยังมีการกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ เช่น สุขอนามัยการผลิตตั้งแต่ระดับฟาร์มจนถึงโรงงานแปรรูป มาตรฐานผลิตภัณฑ์ มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนให้เข้มงวดขึ้น ดังนั้น นโยบายแผนปฏิบัติการชากรมประมงมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าประมง โดยมีเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals : MDGs) ซึ่งได้สิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) องค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN) ได้กำหนดการพัฒนาภายหลังปี พ.ศ. 2558 (post-2015 development agenda) ตามกระบวนทัศน์ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีประเด็นสำคัญ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ภายในปี พ.ศ. 2573 (ค.ศ. 2030) ประกอบด้วย 17 เป้าหมายหลัก โดยเป้าหมายที่มีความสอดคล้องและความเชื่อมโยงกับภาคการพัฒนากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ภาพรวมของแผนปฏิบัติการจึงต้องเน้นไปถึงการพัฒนากษตรกรที่เกี่ยวข้องภาคการประมง ให้มีความเข้มแข็งมีศักยภาพสูงขึ้น จนสามารถแข่งขันกับเกษตรกรในต่างประเทศได้ ยกกระดับฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ และสถานที่แปรรูปสัตว์น้ำตลอดจนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งอาหาร ยารักษาโรค ให้มีมาตรฐานทัดเทียมสากล พัฒนาต่อยอดการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำและส่งเสริมงานวิจัย พัฒนาพันธุ์วิศวกรรม คำนึงถึงผลกระทบของการใช้แรงงานในภาคการประมง ตลอดจนต่อยอดให้สามารถแข่งขันได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืน

ในการออกแบบแผนปฏิบัติการกรมประมง พ.ศ. 2566 – 2570 ได้รับฟังความเห็น ข้อเสนอ และข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ สมาคมการประมงแห่งประเทศไทย สมาเกษตรกรแห่งชาติ สมาคมผู้เพาะเลี้ยง ปลาไทย คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นโยบายแผนปฏิบัติการกรมประมง พ.ศ. 2566 – 2570 มีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ดังนี้

แผนระดับที่ 1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยสอดคล้องเป็นจำนวน 6 ด้าน ได้แก่

สนับสนุนโดยตรง ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สนับสนุนโดยอ้อม ได้แก่

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับที่ 2

1. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 โดยสอดคล้องเป็นจำนวน 5 ประเด็น ได้แก่
 - 1.1 ความมั่นคง
 - 1.2 การเกษตร
 - 1.3 ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
 - 1.4 เศรษฐกิจฐานราก
 - 1.5 การเติบโตอย่างยั่งยืน
2. แผนการปฏิรูปประเทศ (พ.ศ. 2561 – 2565) โดยสอดคล้องเป็นจำนวน 3 ประเด็น
 - 2.1 ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
 - 2.2 ด้านเศรษฐกิจ
 - 2.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยสอดคล้องในหมวดหมาย

สำคัญ คือ

- 3.1 หมวดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- 3.2 หมวดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญ

ของภูมิภาค

- 3.3 หมวดหมายที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถ

แข่งขันได้

- 3.4 หมวดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคม

ที่เพียงพอ เหมาะสม

3.5 หมายความว่า 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

3.6 หมายความว่า 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

3.7 หมายความว่า 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

4. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

4.1 นโยบายที่ 12 เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร

เชื่อมโยงกับนโยบายระดับประเทศและสากลที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการการกรมประมง

(1) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเป้าหมายระดับโลก ที่ประกอบด้วย 17 เป้าหมายหลัก โดยเป้าหมายที่มีความสอดคล้องและความเชื่อมโยงกับภาคการพัฒนากฎหมายแผนปฏิบัติการการกรมประมง โดยเน้นพิจารณาเชื่อมโยงไปที่เป้าความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน และอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็น 9 (SDGs) สำคัญ ดังนี้

เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจนในทุกรูปแบบ ทุกที่ (End poverty in all its forms everywhere)

เป้าหมายที่ 2 ขจัดความหิวโหย บรรลุเป้าความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน (End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture)

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึงให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ส่งเสริมศักยภาพการมีงานทำและการจ้างงานเต็มที่ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน (Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all)

เป้าหมายที่ 9 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนและทั่วถึง และสนับสนุนนวัตกรรม (Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation)

เป้าหมายที่ 12 ทำให้แน่ใจถึงการมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Ensure sustainable consumption and production patterns)

เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน (Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development)

เป้าหมายที่ 15 พิทักษ์ บูรณะ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศบนบก จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้กับการแปรสภาพเป็นทะเลทราย หยุดยั้งและฟื้นฟูความเสื่อมโทรมของที่ดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ (Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss)

เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปึกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึงของส่วนรวม มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในทุกกระดับ (Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels)

เป้าหมายที่ 17 เสริมสร้างความเข้มแข็งในวิธีการปฏิบัติให้เกิดผล และสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Strengthen the means of implementation and revitalize the global partnership for sustainable development)

จากการพิจารณาแผนระดับประเทศ เป้าหมายการพัฒนาระดับโลก ตลอดจนการทบทวนบริบทที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนปฏิบัติราชการของกรมประมงผ่านการทบทวน กลั่นกรองจากข้อมูลหลากหลายมิติ ทั้งจากข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ บทวิเคราะห์ ความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนบริบทองค์กร หากมีความสอดคล้องยืนยันกัน (Confirmation) จะนำมาพิจารณาปรับใส่ในยุทธศาสตร์ ควบคู่กับการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร พร้อมนำมายึดโยงกับแผนยุทธศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง (Alignment) นอกจากนี้ยังใช้เครื่องมือการเทียบเคียงกับองค์กรชั้นนำ (Benchmarking) เพื่อดูว่าด้วยทิศทางและความต้องการขององค์กรเช่นนั้น จะใช้นโยบาย กลยุทธ์อะไร ผ่านการสังเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการวางยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการ โดยได้ผลเป็นนโยบายแผนปฏิบัติราชการกรมประมง (พ.ศ. 2564 - 2570) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. สร้างสมดุลการประมงที่รักษาสีงแวดล้อม พร้อมได้ผลผลิตอย่างต่อเนื่องและมั่นคง (ครอบคลุมถึงการใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า)
2. เสริมความมั่นคงให้เกษตรกรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เพิ่มทั้งผลผลิตและมูลค่า (เพิ่มรายได้ ส่งเสริมอาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำ ลดต้นทุนการผลิต และยกระดับการจัดการห่วงโซ่อุปทาน)
3. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยสินค้าดี มีคุณภาพ ปลอดภัย และหลากหลาย (เพิ่มมูลค่า สินค้าสร้างอัตลักษณ์พื้นถิ่น ยกระดับคุณภาพความปลอดภัยในกระบวนการผลิตให้มีมาตรฐานตลอดจนพัฒนาความรู้การใช้ชีวภัณฑ์แทนเคมีภัณฑ์)
4. ยกระดับการประมงไทยด้วยงานวิจัยและพัฒนา พร้อมตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) (มุ่งเน้นเกษตรกรรมยั่งยืนลดปริมาณขยะ/วัสดุเหลือใช้ ใช้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน พร้อมมีการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้)
5. พัฒนากำลังคนและการดำเนินงานของรัฐให้ทัดเทียมสากลจนเกิดการยอมรับในระดับนานาชาติ (มุ่งเน้น พัฒนาระบบการของรัฐในการป้องกันการทำการประมงผิดกฎหมายการเฝ้าระวัง แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทางอุตสาหกรรมประมง เพื่อให้เกิดการยอมรับในระดับนานาชาติ)

โดยทั้งห้าด้านยุทธศาสตร์นี้ กำหนดขึ้นโดยพิจารณาถึงมิติภารกิจสำคัญตลอดจนประเด็นที่การประมงของไทย จำเป็นต้องเร่งแก้ไข หรือพัฒนาเพื่อตอบโจทยความต้องการการบริโภคนภายในประเทศรวมทั้งความต้องการในตลาดระดับสากล พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาคนและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การผลิตในแต่ละด้านตามยุทธศาสตร์ให้สูงขึ้น (ครอบคลุมเกษตรกร ผู้ประกอบการผลิต ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง) โดยนำบทเรียนจากวิกฤต COVID-19 มาเป็นบทเรียนในการวางกรอบ

ความสมดุลและยั่งยืน	เกษตรกรรมยั่งยืน	การแข่งขันและการตลาด	คุณภาพและความปลอดภัย	มูลค่าและความหลากหลาย
BCG	การตรวจสอบ กำกับ ดูแล	การตรวจรับรองสินค้า	แรงงานประมง	พันธกรรม
SDGs	การเพาะเลี้ยง	เทคโนโลยี-นวัตกรรม-GIS	ห่วงโซ่อุปทานและต้นทุน	นิเวศ สิ่งแวดล้อม
วิจัยและพัฒนา	การทำประมง จับสัตว์น้ำ	ยุทธศาสตร์ชาติ	อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากร	สื่อสาร สร้างการรับรู้
จัดสรรทรัพยากร	VUCA	ทำน้อยได้มาก	เกษตรอัจฉริยะ	อัตลักษณ์พื้นที่

ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)

2.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง

(1) เป้าหมาย : บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ : นักวิจัยสร้างฐานความรู้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน/เกษตรกร/ชาวประมง ในเรื่อง การให้ความสำคัญกับฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ การจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรมตลอดถึงแนวพระราชดำริในการอนุรักษ์ พัฒนา ปั่นฟู ป้องกัน และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ จนเกิดความรักหวงแหน และมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ อย่างเข้มแข็งยั่งยืน การสร้างความมั่นคง พร้อมรักษาผลประโยชน์ทางการประมง พร้อมทั้งเข้าไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การปั่นฟู และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อให้เกิดการปั่นฟูทรัพยากร พัฒนาอาชีพประมง สร้างรายได้ ช่วยสร้างคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ชาวประมงให้เกิดความมั่นคง ซึ่งความมั่นคงนี้ให้ความสำคัญกับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล แม่น้ำ ลำธาร อันเป็นแหล่งทรัพยากรหลักของอุตสาหกรรมประมงให้มีความสมบูรณ์ และสามารถให้ผลผลิตคุณภาพดีอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งดึงเอาแนวคิด BCG สำหรับนำมาประยุกต์ในการวางกรอบแผนปฏิบัติการ ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการของเสีย การนำกลับมาใช้ประโยชน์ และการหมุนเวียนทรัพยากรที่เหมาะสม

2.1.2 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(1) เป้าหมาย :

(1.1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

(1.2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ :

(2.1) การเกษตรสร้างมูลค่า

- เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- เกษตรปลอดภัย
- เกษตรชีวภาพ
- เกษตรแปรรูป
- เกษตรอัจฉริยะ

(2.2) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต : อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญา

ประดิษฐ์

(2.3) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

- การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ
- สร้างโอกาสเข้าบริการทางการเงิน
- การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด

- การสร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล
- การปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ: ดำเนินการศึกษาริวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนการผลิตสินค้าประมงให้ได้มาตรฐาน กำกับดูแลสินค้าประมงให้ได้ตามมาตรฐานตลอดสายการผลิตตั้งแต่วัตถุดิบที่ได้จากการจับและการเพาะเลี้ยงภายในประเทศและการนำเข้าจากต่างประเทศจนถึงผู้บริโภค ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าประมง จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศมาตรฐานสินค้าระหว่างประเทศที่จำเป็นและให้ผู้ประกอบการเข้าถึงข้อมูลได้ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายของผู้ผลิตวัตถุดิบและผู้ผลิตเพื่อให้มีปริมาณวัตถุดิบเพียงพอและราคาที่เป็นธรรมสามารถแข่งขันได้ โดยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มมูลค่าของสินค้าประมง ยกย่องสินค้าที่มีความปลอดภัย ผลักดันสินค้าเกษตรชีวภาพ และนำประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีตลอดจนเกษตรอัจฉริยะเข้ามาปรับใช้กับการประมง โดยพิจารณาจากโอกาสสำคัญที่อาหารโปรตีนจากสัตว์น้ำได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น เทคโนโลยีต่างๆ ที่เอื้อต่อการเพาะเลี้ยงและอุตสาหกรรมประมงได้รับการพัฒนา

2.1.3 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคและเท่าเทียมทางสังคม

(1) เป้าหมาย :

- (1.1) สร้างความเป็นธรรม ลดการเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
- (1.2) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ
- (1.3) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ :

- (2.1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
 - การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก
 - การกระจายถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร
- (2.2) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
 - สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- (2.3) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง
 - เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งพาตนเองและการพึ่งพากันเอง
 - สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ : สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรแบบธรรมชาติ วิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดย่อม ปรับปรุงกระบวนการผลิตสินค้าประมงให้มีมาตรฐาน และส่งเสริมช่องทางการตลาด สร้างความเข้มแข็งให้วิสาหกิจชุมชนเพื่อดำเนินการธุรกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับประชาชนให้เป็นธรรม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลมิติต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจและการดำเนินงานของรัฐ พัฒนากลไกเพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ รวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้กลุ่ม/เกษตรกร/ชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูล

ข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ และนำไปใช้ในการพัฒนาพื้นที่ นอกจากนี้ยังผลักดันให้มีการเสริมสร้างความเท่าเทียม ผ่านการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงคำแนะนำและการช่วยเหลือของกรมประมงอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพิ่มรายได้ ส่งเสริมอาชีพถ่ายทอดเทคโนโลยีการประมง ลดความเหลื่อมล้ำ พร้อมขึ้นทะเบียนประมงท้องถิ่นเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งด้านการผลิต

2.1.4 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(1) เป้าหมาย :

(1.1) พื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

(1.2) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ :

(2.1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

- รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

(2.2) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

- เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล
- พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(2.3) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

- ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

(2.4) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

- จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล

(2.5) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน
- พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณคุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

(2.6) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

- ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย

- พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ : ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรและผู้ประกอบการทุกระดับที่เกี่ยวข้อง ประกอบอาชีพโดยยึดหลักการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อผลักดันการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมให้ความสำคัญต่อกิจกรรมทางประมงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการปรับตัวเพื่อลดความเสียหายอันเกิดขึ้นจากกระบวนการทางประมง มีการจัดการมลพิษที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามมาตรฐานสากล

2.1.5 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(1) เป้าหมาย :

(1.1) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(1.2) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(1.3) กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ :

(2.1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก
(2.2) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

(2.3) ภาครัฐมีความทันสมัย

(2.4) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(2.5) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(2.6) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(2.7) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ : เกษตรกร ผู้ประกอบการ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ในมิติการปรับสมดุลและการบริหารจัดการภาครัฐกรมประมงในฐานะหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนร่วมในการให้บริการประชาชนรวมถึงการกำกับดูแลกิจกรรมทางการประมงให้เป็นไปตามกฎหมายและไม่ไปทำลายสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องมีการเตรียม ปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ กระชับ รวดเร็ว และเป็นไปตามความต้องการของประชาชน ยกระดับการดำเนินการของรัฐ เน้นป้องกันการทำประมงผิดกฎหมาย (พัฒนาการตรวจเฝ้าระวัง แก้ไขปัญหาการทำผิดกฎหมาย) ส่งเสริมภาพลักษณ์และความร่วมมือทางการประมงในต่างประเทศผ่านการพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐให้ได้รับการยอมรับจากผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรม การประมงตลอดจนนานาชาติในความสามารถที่จะบริหารจัดการทรัพยากรทางประมงอย่างเหมาะสม บูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ เน้นที่การประมง รวมทั้งพัฒนาความสัมพันธ์ พันธมิตรและความร่วมมือด้านการประมงกับต่างประเทศ เพื่อช่วยให้การประมงพัฒนาและก้าวหน้าต่อไป

2.2 แผนระดับที่ 2 (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(1) ประเด็น การเกษตร

(1.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท

เป้าหมายที่ 1 : ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 2 : ผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ย

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท : ดำเนินการศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านการประมง และส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการประมง พัฒนาระบบคุณภาพ และความปลอดภัยสินค้าประมงให้ได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าด้านการประมง บริหารจัดการสินค้าประมงตลอดห่วงโซ่อุปทานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพิ่มมูลค่าสินค้าประมงนำไปสู่ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น โดยเน้นไปที่สินค้าและผลิตภัณฑ์จากแผนปฏิบัติการการกรมประมง โดยมุ่งเน้นเสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร เพิ่มผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศในสาขาเกษตรผ่านการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของภาคการเกษตรโดยมีระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรที่สูงขึ้น ยกย่องสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น พัฒนาให้สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

(1.2) แผนย่อยของแผนแม่บท : เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

แนวทางการพัฒนา :

1) ส่งเสริมและพัฒนาผลผลิตเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริม การบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

เป้าหมายของแผนย่อย : สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท : ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาผลผลิต ประมงอัตลักษณ์พื้นถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบการผลิต และบรรจุภัณฑ์ สร้างจุดแข็งให้กับสินค้าในชุมชนด้วยหลักการทางวิชาการเพื่อประกันคุณภาพของสินค้า และประสิทธิภาพที่ดีของกระบวนการผลิต สร้างการรับรู้ให้กับผู้บริโภคทั่วไปได้ทราบถึงคุณค่าของสินค้าสัตว์น้ำ และสูตรอาหารในเขตท้องถิ่นที่มีความเฉพาะตัวในหลายด้าน เช่น ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำที่มีระบบนิเวศน์ การเจริญเติบโตและทำให้เกิดความชุกชุมในท้องถิ่น สูตรอาหารหรือการแปรรูปที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นต้น ซึ่งเป็นสินค้าที่ผลิตมาด้วยเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชุมชนในท้องถิ่นก่อให้เกิดเป็นสินค้าอัตลักษณ์ในเชิงพื้นที่ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

(1.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : เกษตรปลอดภัย

แนวทางการพัฒนา :

1) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย และระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศผ่านโครงการและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยเน้นความโดดเด่นของสินค้าประมง สินค้าจากสัตว์น้ำซึ่งมีโปรตีนสูงเป็นแหล่งโปรตีนคุณภาพดี เหมาะสมสำหรับการบริโภค

2) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยสินค้าดี มีคุณภาพ ปลอดภัย และหลากหลายยกระดับคุณภาพกระบวนการผลิต กระบวนการแปรรูป ปรับปรุงพันธุ์ ความปลอดภัยนี้ครอบคลุมถึงอาหารของสัตว์น้ำ ยารักษาโรค ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค พร้อมทั้งส่งเสริมให้ใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีเพื่อเพิ่มความปลอดภัยของสินค้า

3) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐานทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตรและพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล โดยมีการติดตามความคืบหน้าของงานเพื่อปรับปรุงในแผนปฏิบัติการประจำปี

4) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาวะและโภชนาการที่เหมาะสม และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตร และอาหารปลอดภัย

เป้าหมายของแผนย่อย : สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ : ดำเนินการส่งเสริมการผลิตสินค้าประมงให้มีคุณภาพมาตรฐานทั้งมาตรฐานขั้นพื้นฐานและพัฒนาไปสู่มาตรฐานขั้นสูงโดยพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพ ระบบตรวจสอบย้อนกลับ ตลอดจนกำกับดูแลสินค้าประมงให้ได้มาตรฐานตลอดสายการผลิตจนถึงผู้บริโภค พร้อมทั้งสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาวะที่เหมาะสมส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าประมงทั้งภายในและต่างประเทศ

(1.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : เกษตรชีวภาพ

แนวทางการพัฒนา :

1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายของแผนย่อย : สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท : สนับสนุนการใช้ประโยชน์จาก การอนุรักษ์ทรัพยากรประมง และการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ประมงจากฐานทรัพยากรชีวภาพ พัฒนาพันธุ์สัตว์น้ำ เศรษฐกิจสำหรับใช้เป็นสัตว์น้ำพันธุ์หลักที่มีคุณภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนผลิตและกระจายพ่อแม่พันธุ์ สัตว์น้ำพันธุ์ดีสู่ภาคการผลิตของอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(1.5) แผนย่อยของแผนแม่บท : เกษตรแปรรูป

แนวทางการพัฒนา :

- 1) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยสินค้าดี มีคุณภาพ ปลอดภัย และหลากหลาย พร้อมเพิ่มมูลค่าสร้างอัตลักษณ์พื้นถิ่น สร้างเรื่องราวให้มีความหลากหลาย ต่อยอด สร้างมาตรฐานจนมีมูลค่าเพิ่ม จากสินค้าคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน มีความยืดหยุ่นกับวัฒนธรรมและทรัพยากรในพื้นที่
- 2) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบ ผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิต ตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร พร้อมทั้งมีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- 3) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ และภูมิปัญญาที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพในการแปรรูปสร้างความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้า เกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์ คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์
- 4) สนับสนุนการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป อาทิ บรรจุกัญห้อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุกัญห้เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า
- 5) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
- 6) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าไปสู่สินค้าอาหารเพื่อสัตว์เลี้ยง โดยขยายตลาดและจับจุดเด่น ใหม่ที่ยังไม่มีประเทศใดตระหนัก คืออาหารสัตว์เลี้ยงคุณภาพดี Cosmetics goods from fisheries products, Pet foods เพื่อเป็นตลาดแหล่งใหม่เพื่อระบายสินค้าประมง อาหารสัตว์เลี้ยงคุณภาพดี มีโอกาสการสูงมีโอกา สเติบโตมากด้วยวิถีชีวิตใหม่ New normal ทำให้คนทำงานที่บ้านมากขึ้น สัตว์เลี้ยงได้รับการดูแลสูงขึ้น เจ้าของยอม ใช้เงินเพื่อดูแลมากขึ้น

เป้าหมายของแผนย่อย : สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่ามากขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท : สนับสนุนการผลิตสินค้าประมง ที่มีความแตกต่างและเพิ่มมูลค่า โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิต และส่งเสริมการขยาย ช่องทางการตลาดด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการประมง และการพัฒนา การทำการประมง การแปรรูปสัตว์น้ำ และอาชีพที่เกี่ยวข้องให้มีความมั่นคง และมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ ของประเทศ

(1.7) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : เกษตรอัจฉริยะ

แนวทางการพัฒนา :

1) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

3) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

เป้าหมายของแผนย่อย :

เป้าหมายที่ 1 สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 2 ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ เพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ : ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาพันธุ์สัตว์น้ำ เครื่องมืออุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาทิ Internet of thing (IoT) การทำงานร่วมกับโปรแกรมเมเบิลลอจิกคอนโทรลเลอร์ (Programmable logic Control : PLC) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านประมงทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พัฒนาเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในการเข้าถึงการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านประมง สนับสนุนการทำฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระบบอัจฉริยะ โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีและสนับสนุนองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่ไปกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าประมงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการประมงในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

(1.7) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

แนวทางการพัฒนา :

1) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตรส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกรข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน

2) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิต และด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น

3) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

4) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอมีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็วและมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

5) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรโดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม และแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

เป้าหมายของแผนย่อย : ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท : สนับสนุนให้ชุมชน วิสาหกิจชุมชน พึ่งพาตนเองและประกอบอาชีพประมงตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อผลิตสินค้าประมงที่มีมาตรฐานเพื่อขายได้ตลาดในประเทศ สนับสนุนผู้ประกอบการทุกระดับให้พัฒนาการผลิตสินค้าประมงที่มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่ม โดยภาครัฐวิจัยและพัฒนาและถ่ายทอดนวัตกรรมที่สนับสนุนการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ และพัฒนาการผลิตให้ได้มาตรฐาน หรือลดต้นทุนการผลิต

(2) ประเด็น ความมั่นคง

(2.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท

เป้าหมาย : ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท : สร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน/เกษตรกร/ชาวประมง ในเรื่องการให้ความสำคัญกับฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ การจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม ตลอดถึงแนวพระราชดำริในการอนุรักษ์ พัฒนา ปันฟู ป้องกัน และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ จนเกิดความรัก ห่วงแหน และมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ อย่างเข้มแข็งยั่งยืน การสร้างความมั่นคงพร้อมรักษาผลประโยชน์ทางการประมง พร้อมทั้งเข้าไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูทรัพยากร การพัฒนาอาชีพประมง สร้างรายได้ ช่วยสร้างคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ชาวประมงให้เกิดความมั่นคง ซึ่งความมั่นคงนี้ให้ความสำคัญกับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล แม่น้ำลำธาร อันเป็นแหล่งทรัพยากรหลักของอุตสาหกรรมประมงให้มีความสมบูรณ์

(2.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา:

1) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ มุ่งเน้นการวางแผนและยกระดับวิธีการแก้ไข รวมทั้งให้มีการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ อย่างแท้จริง โดยมีแนวคิดการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ (1) การพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ (2) การบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ (3) การเพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ (4) การป้องกันและปราบปรามการทุจริต/คอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ (5) การบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเปราะบางให้มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (6) การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงปัญหาการค้ามนุษย์ แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (7) การบูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทั้งในและระหว่างประเทศ อย่างมีประสิทธิภาพ (8) การพัฒนากลไกและเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยง อย่างเป็นระบบ และ (9) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยการบูรณาการระบบฐานข้อมูลในทุกมิติ

2) ป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งจัดการกับเงื่อนไขปัญหาที่มีอยู่เดิมทั้งปวงให้หมดสิ้นไป และเฝ้าระวังมิให้เกิดเงื่อนไขใหม่ขึ้น โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา มาเป็นกรอบแนวทางนาในการดำเนินงานแก้ไขและป้องกันปัญหา ตลอดไปจนถึงการผลักดันยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สาเหตุอย่างแท้จริง พร้อมนำความสงบสันติสุขอย่างยั่งยืนกลับคืนสู่ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนทั้งประเทศ และนานาชาติต่อไป โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) การมุ่งดำเนินการต่อจุดศูนย์กลางหลักของปัญหาและแนวทางการปฏิบัติของขบวนการในพื้นที่ ด้วยการลดขีดความสามารถของขบวนการและ แนวร่วมในทุกระดับ (2) ดำเนินการป้องกันเหตุรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ และกับประชาชนกลุ่มเสี่ยง (3) ระวังยับยั้งการบ่มเพาะเยาวชน เพื่อจัดตั้งมวลชนสนับสนุนในอนาคต (4) ยุติการขยายแนวคิดที่ถูกบิดเบือนจากหลักศาสนาที่ถูกดัดแปลง และ (5) ให้ความสำคัญกับการขยายความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ นานาชาติและภาคประชาชน

3) พิทักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งบูรณาการการดำเนินการ ตลอดถึงทรัพยากรต่าง ๆ ในการพิทักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะทรัพยากรดิน ป่าไม้ สัตว์ป่า และแร่ธาตุ ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด และสอดคล้องกับเป้าหมายในภาพรวมตามที่กำหนด อยู่ในยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวความคิดในการดำเนินการที่สำคัญ คือ (1) วางแผนและบูรณาการการดำเนินงานพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรม และ (2) บูรณาการการผนึกกำลังในการป้องกัน ปราบปราม และฟื้นฟู ความเสียหายจากการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมบูรณ์แบบและเป็นระบบ

เป้าหมายของแผนย่อย :

เป้าหมายที่ 1 : ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

เป้าหมายที่ 2 : ภาคใต้มีความสงบสุข ร่มเย็น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท : สร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน/เกษตรกร/ชาวประมง ในเรื่องการให้ความสำคัญกับฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ การจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม ตลอดถึงแนวพระราชดำริในการอนุรักษ์ พัฒนา ปันฟู ป้องกัน และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ จนเกิดความรัก ห่วงเห่น และมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ อย่างเข้มแข็งยั่งยืน การสร้างความมั่นคง พร้อมรักษาผลประโยชน์ทางการประมง พร้อมทั้งเข้าไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูทรัพยากร การพัฒนาอาชีพประมง สร้างรายได้ ช่วยสร้างคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ชาวประมงให้เกิดความมั่นคง ซึ่งความมั่นคงนี้ให้ความสำคัญกับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล แม่น้ำลำธาร อันเป็นแหล่งทรัพยากรหลักของอุตสาหกรรมประมงให้มีความสมบูรณ์

(3) ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

(3.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท

เป้าหมาย : ผู้ประกอบการในทุกกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท : สนับสนุนให้เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน มีความสามารถในการแข่งขันและใช้นวัตกรรมในการสร้างรูปแบบธุรกิจทุกขั้นตอนและมีทักษะในการใช้ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ และดิจิทัลเพื่อการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนมีความสามารถในการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ

(3.2) แผนย่อยของแผนแม่บท : การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด

แนวทางการพัฒนา:

1) สนับสนุนผู้ประกอบการให้มีสินค้าและบริการที่มีอัตลักษณ์และตราสินค้าที่เด่นชัด ให้ความสำคัญกับการผลิตโดยใช้ตลาดนำ คำนึงถึงความต้องการของตลาดโดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูงพร้อมทั้งพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพและมีความแตกต่าง เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงตลาดต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดต่างประเทศ

2) ส่งเสริมผู้ประกอบการในทุกระดับ รวมถึงเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนในการขยายช่องทางการตลาดผ่านการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ต โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการเข้าถึงและขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนพัฒนาศูนย์กระจายสินค้าที่มีมาตรฐานในทุกภูมิภาค และมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยในกระบวนการกระจายสินค้าโดยประสานความร่วมมือกับภาคเอกชน

เป้าหมายของแผนย่อย : ความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท : สนับสนุนการผลิตสินค้าประมงที่มาตรฐาน “Q” เพื่อการจำหน่ายในประเทศ และสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลสำหรับการจำหน่ายในต่างประเทศ และสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการทุกระดับ

(3.3) แผนย่อยของแผนแม่บท : การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ

แนวทางการพัฒนา :

1) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปรับปรุงรูปแบบธุรกิจใหม่ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับวิถีการดำเนินธุรกิจตลอดกระบวนการมากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน

ลดต้นทุน และรองรับการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภค รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการธุรกิจ และการตลาด ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาสินค้าและบริการให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และสามารถเชื่อมโยงการผลิตกับผู้ประกอบการรายใหญ่

2) ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศ ให้เข้มแข็ง ผู้ประกอบการสามารถเกื้อหนุนและเชื่อมโยงกันทั้งในแนวดิ่งและแนวนอน รวมทั้งพัฒนาระบบ และกลไกที่ทำให้เกิดความเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่า เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดที่สูงขึ้นเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการผลิต การขนส่งและโลจิสติกส์และพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในกลุ่มของตนให้ดียิ่งขึ้น

3) ส่งเสริมการปรับตัวของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามา วิเคราะห์ความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งแนวทางการบริหารจัดการสินค้าที่ออกสู่ตลาดให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการ

เป้าหมายของแผนย่อย : การขยายตัวของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท : สนับสนุนการนำเทคโนโลยีและดิจิทัลมาปรับใช้ ตลอดห่วงโซ่การผลิต พัฒนาเครือข่ายความเชื่อมโยงของผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่การผลิตเพื่อแบ่งปันข้อมูล และผลประโยชน์ที่เป็นธรรมตลอดกระบวนการผลิตสินค้าประมง

(4) ประเด็น พลังทางสังคม

(4.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท :

เป้าหมาย : ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท : ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ชาวประมง พื้นบ้าน และผู้ประกอบการ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากประชากรทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัยและภาคีต่าง ๆ ในทุกระดับ เพื่อให้เกษตรกรชาวประมงพื้นบ้าน และผู้ประกอบการสามารถประกอบอาชีพได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมเพิ่ม การมีส่วนร่วมของชาวประมงในการให้ความเห็นต่อการวางนโยบาย ตลอดจนแผนปฏิบัติการของกรมประมง เพื่อให้เกิดประโยชน์และตรงกับความต้องการจริงของผู้ที่เกี่ยวข้อง

(4.2) แผนย่อยของแผนแม่บท : การเสริมสร้างทุนทางสังคม

แนวทางการพัฒนา :

1) เสริมสร้างสังคมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน การสร้างความเปลี่ยนแปลง ท่ามกลางความท้าทายนานาประการ ซึ่งไม่อาจขับเคลื่อนได้ด้วยกลไกเพียงเฉพาะภาครัฐ แต่จำเป็นต้องอาศัย การรวมพลังทางสังคม โดยดึงพลังที่เป็นจุดแข็งของวัฒนธรรมไทย คือ สังคมแห่งการให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้เป็นพลังในการดูแลกันและกันเพื่อไม่ให้คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งถูกทอดทิ้งให้ตกอยู่ในภาวะยากลำบากการส่งเสริม อาสาสมัครเพื่อทำประโยชน์ส่วนรวม

2) ส่งเสริมศักยภาพบทบาทสตรี และสิทธิมนุษยชนให้ทุกเพศร่วมเป็นพลังในการขับเคลื่อน การพัฒนาสังคมด้วยการปรับเปลี่ยนทัศนคติและบทบาทเพศ เพิ่มโอกาสของสตรีในการทำงานเชิงเศรษฐกิจ อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเพิ่มศักยภาพความรู้ความสามารถ และภาวะผู้นำของสตรี

เป้าหมายของแผนย่อย : ภาควิชาการพัฒนามีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ : ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรชาวประมง และผู้ประกอบการ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากประชากรทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัยและภาคีต่าง ๆ ในทุกระดับ เพื่อให้เกษตรกรชาวประมงพื้นบ้าน และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมต่อเนื่องด้านประมงสามารถดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นพลังสังคมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

(5) ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก

(5.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ :

เป้าหมาย : รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายอย่างต่อเนื่อง

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ : ดำเนินการส่งเสริม เกษตรกร กลุ่มชาวประมง ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมต่อเนื่องประมง เพื่อให้เกิดรายได้ ผ่านกระบวนการรวมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งวางนโยบายที่เปิดโอกาสให้เกษตรกรรายย่อยมีโอกาสสามารถแข่งขันได้กับเกษตรกรรายใหญ่หรือผู้ออกจับสัตว์น้ำรายใหญ่ ไม่ให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบจากขนาด เป็นการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงโดยเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้น้อยและมีศักยภาพค่อนข้างน้อยกว่าคู่แข่งรายใหญ่

(5.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

แนวทางการพัฒนา : เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ โดยสร้างโอกาสและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ทั้งทางด้านเทคโนโลยีการจัดการ การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตลาด มีทักษะต่าง ๆ ที่สอดคล้องและจำเป็นต่อการยกระดับเป็นผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีการผลิต การควบคุมต้นทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตจัดการคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตของตนให้สามารถมีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ สามารถเชื่อมโยงและผสมผสานบูรณาการองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชนที่ครบวงจร ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยยึดแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมายของแผนย่อย : ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ : สนับสนุนองค์ความรู้และพัฒนาทักษะการประกอบธุรกิจแปรรูป หรือเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำให้กับวิสาหกิจชุมชนเพื่อยกระดับสู่ธุรกิจ มุ่งเน้นสนับสนุนและช่วยแก้ไขปัญหเกี่ยวกับต้นทุนของการเพาะเลี้ยงและการแปรรูปสัตว์น้ำโดยเน้นไปที่เรื่องอาหารและยารักษาโรค ตลอดจนพันธุ์สัตว์น้ำที่ช่วยทำให้ต้นทุนในการเพาะเลี้ยงไม่สูงจนเกินไปและสามารถแข่งขันได้

(6) ประเด็น การเติบโตอย่างยั่งยืน

(6.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ :

เป้าหมาย : สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ : สนับสนุนการผลิตสินค้าประมงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการสร้างการเติบโตของประเทศจากกิจกรรมทางทะเลที่หลากหลายควบคู่ไปกับการดูแลฐานทรัพยากรทางทะเล รวมถึงการทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของฐานทรัพยากรและความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ

(6.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืนช่วยสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์ และประมงตลอดห่วงโซ่คุณค่า และกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมติดฉลากสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายของแผนย่อย : การบริโภคและ การผลิตของประเทศ มีความยั่งยืนสูงขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ : สนับสนุนการผลิตสินค้าประมงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การไม่ใช้วัตถุอันตรายจากการทำประมง IUU การติดฉลากสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(6.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

แนวทางการพัฒนา :

1) ปรับปรุงฟื้นฟูและสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ โดยการบริหารจัดการขยะและของเสียที่ปล่อยลงสู่ทะเลทั้งระบบ ฟื้นฟูและรักษาระบบนิเวศทางทะเลและสัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์ที่สำคัญ ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ โดยรักษาแนวปะการังที่สำคัญและรักษาแหล่งหญ้าทะเลที่สำคัญต่อประมงและสัตว์ทะเลหายาก ตลอดจนรักษาป่าชายเลนที่สำคัญต่อการดูดซับก๊าซเรือนกระจก เพิ่มพื้นที่คุ้มครองทางทะเลให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ของภาคเอกชน และประชาชนในการดูแลจัดการพื้นที่ทางทะเลดังกล่าว รวมถึงสร้างองค์ความรู้ ระบบติดตามตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพในปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศ สัตว์ทะเล หายาก ห่วงโซ่อาหาร และคุณภาพอาหารทะเล และเร่งส่งเสริมการเรียนรู้การสอน เพื่อสร้างและประยุกต์ ใช้องค์ความรู้พื้นฐานต่าง ๆ ทางทะเล

2) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีการคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ การลดความเหลื่อมล้ำและดูแลผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่การพัฒนาท่าเรือและการขนส่งทางทะเลทั้งระบบให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้ประเทศเป็นศูนย์กลางด้านพาณิชย์นาวีของภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาการเดินเรือสินค้าตามแนวชายฝั่งให้เติบโตอย่างยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมต่อเส้นทางเศรษฐกิจสองฟากฝั่งสมุทร ควบคุมและยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง และป้องกันไม่ให้เรือประมงผิดกฎหมาย ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศเข้ามาทำการประมงที่ผิดกฎหมาย และส่งเสริมการประเมินทรัพยากรประมง เพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับศักยภาพ รวมทั้งเร่งพัฒนาการจัดการด้านการเพาะเลี้ยงในทะเล ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ทางทะเล ตลอดจนการศึกษาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนาการประมงครบวงจร เพื่อให้ประเทศยังคงเป็นผู้นำด้านการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ประมงมูลค่าสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายของแผนย่อย : ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ : สนับสนุนการทำประมงที่คำนึงถึง ความสมดุลของฐานทรัพยากรและความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ป้องกันไม่ให้เรือประมงผิดกฎหมาย ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศเข้ามาทำการประมงที่ผิดกฎหมาย และส่งเสริมการประเมินทรัพยากรประมง เพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของระบบนิเวศทางทะเล

พัฒนาการจัดการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในทะเลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทำให้ประเทศเป็นผู้นำด้านการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ประมงมูลค่าสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2.2.2 แผนการปฏิรูปประเทศ

(1) ด้านเศรษฐกิจ

(1.1) แผนการปฏิรูปประเทศด้านอุตสาหกรรมที่เป็นเลิศ

- เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป : อุตสาหกรรมการเกษตร
- ขั้นตอนการดำเนินงาน : ข้อมูลของตลาดโคนมและเครื่องมือสร้างมูลค่าเพิ่ม
- กิจกรรม : ให้ข้อมูลของตลาดการทำโคนมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร
- เป้าหมายกิจกรรม : เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศไทย

(2) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

(2.1) เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 1 : บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน

- กลยุทธ์ที่ 3 : ยกระดับการให้บริการประชาชนสู่การบริการที่เร็วขึ้น ง่ายขึ้น และถูกลง (Faster, Easier and Cheaper)
- แผนงานที่ 1 : ปรับปรุงกระบวนการขออนุมัติ/อนุญาตจากภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
- กิจกรรมหลัก :
 - 1.1 ปรับปรุงกระบวนการและลดขั้นตอนการให้บริการที่กระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ
 - 1.2 ดำเนินการแก้ไขปัญหา/ข้อติดขัดในการบริการประชาชน เช่น แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาตในภาครัฐ
 - 1.3 พัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อรองรับการให้บริการที่กระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเป็นระบบที่รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้บริการแบบเบ็ดเสร็จได้
- เป้าหมาย
 - 1.1 หน่วยงานภาครัฐมีแผนการปรับปรุงการให้บริการประชาชน
 - 1.2 หน่วยงานภาครัฐแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการ (ถ้ามี)
 - 1.3 หน่วยงานภาครัฐมีระบบดิจิทัลเพื่อรองรับการให้บริการ
- ตัวชี้วัด
 - 1.1 จำนวนระบบ/กระบวนการบริการประชาชนได้รับการปรับปรุง
 - 1.2 ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อกระบวนการให้บริการที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชน
 - 1.3 จำนวนกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชนได้รับการปรับปรุงแก้ไข
 - 1.4 จำนวนระบบการให้บริการประชาชนที่สำคัญของหน่วยงานมีการนำระบบดิจิทัลเข้าไปใช้

(3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2.1) เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 1 : ทรัพยากรทางบก

- ประเด็นย่อยที่ 2 ทรัพยากรดิน : ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- เป้าหมาย : เพิ่มจำนวนเกษตรกรเกษตรอินทรีย์ และพื้นที่เกษตรอินทรีย์เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564
- ตัวชี้วัด : มีพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินไม่น้อยกว่า 45,500 ไร่ (ปีละ 9,000 ไร่) มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน

(2.2) เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 8 : การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามแนวความคิดวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (Marine Spatial Planning)

- เป้าหมาย :
 - 1) การแบ่งเขต (zoning) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 - 2) กำหนดแนวทางตามแนวคิด MSP
 - 3) การสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

(2.3) เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 11 : การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการปกป้องรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเล

- เป้าหมาย :
 - 1) กำหนดแนวทางการบริหารจัดการการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการปกป้องรักษา และฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่มีประสิทธิภาพ
 - 2) การสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

(2.4) เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 12 : การบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและสัตว์ทะเล

- เป้าหมาย :
 - 1) กำหนดแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและสัตว์ทะเลที่มีประสิทธิภาพ
 - 2) การสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

(2.5) เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 13 : การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายทางทะเลให้ทันสมัยและสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

- เป้าหมาย :
 - 1) กำหนดแนวทางการบริหารจัดการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายทางทะเลให้ทันสมัยและสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่มีประสิทธิภาพ
 - 2) การสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

2.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 -2565)

(1) **วัตถุประสงค์** : เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานใหม่โดยการใช้นวัตกรรมที่เข้มข้นมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และสร้างความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

(2) **เป้าหมายรวม** : ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้

(3) **ยุทธศาสตร์** : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

(3.1) **เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์** : การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา

(3.2) **แนวทางการพัฒนา** : การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ

- การพัฒนาภาคการเกษตร
- การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

(4) **ยุทธศาสตร์** : การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(4.1) **เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์** : รักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ

(4.2) **ตัวชี้วัด** : จำนวนชนิดพันธุ์และประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์

(4.3) **แนวทางการพัฒนา** : การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

- ปกป้องทรัพยากรทางทะเลและป้องกันการกัดเซาะตลิ่งและชายฝั่ง

(5) **ยุทธศาสตร์** : การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

(5.1) **เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์** :

1) ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น

2) ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ

(5.2) **ตัวชี้วัด** :

1) รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อคนและจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น

2) จำนวนเหตุการณ์การกระทำผิดกฎหมายทางทะเลลดลง

(5.3) **แนวทางการพัฒนา** :

1) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเพื่อคงไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตยและสิทธิอธิปไตยในเขตทางทะเล

● แก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรโดยรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล ค้ำครอง ปกป้อง และรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลจากการกระทำผิดกฎหมายในทะเลและวิกฤตทางทะเล พัฒนากลไกในทางปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลและปรับปรุง

2.3 แผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง (หากมี)

2.3.1 นโยบายรัฐบาล

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก 12 ด้าน นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง โดยมีนโยบายหลักที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการด้านแผนปฏิบัติราชการกรมประมง ดังนี้

1) นโยบายหลักที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

นโยบายหลักที่ 4 การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก

นโยบายหลักที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

นโยบายหลักที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

2) นโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

นโยบายเร่งด่วนที่ 1 การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน

นโยบายเร่งด่วนที่ 4 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

นโยบายเร่งด่วนที่ 10 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน

2.3.2 แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)

วิสัยทัศน์ : ภาคเกษตรมั่นคง เกษตรกรมั่งคั่ง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน

เป้าประสงค์ : เกษตรกรมีรายได้อย่างน้อย 97,860 บาท ภายในปี 2565 โดย

- (1) เกษตรกรกินดีอยู่ดี มีทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพ
- (2) ชีตความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตร
- (3) การวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมภาคการเกษตร
- (4) การเจริญเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- (1) GDP สาขาเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8
- (2) ผลผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.2
- (3) เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

กลยุทธ์ ประกอบด้วย

- (1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- (2) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตร
- (3) ส่งเสริมใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร
- (4) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ส่วนที่ 3 สารสำคัญของนโยบายแผนปฏิบัติการกรมประมง

3.1 การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของนโยบายแผนปฏิบัติการกรมประมง

3.1.1 บริบทเชิงนโยบาย

การประมงทะเลของไทยมีบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากปลาเป็นแหล่งโปรตีนหลักของประชากรในประเทศไทย ผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมงในประเทศและการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากการประมง รวมกันมีจำนวนมากกว่า 4.6 ล้านตัน เป็นแหล่งอาหารและวัตถุดิบที่สำคัญสำหรับการบริโภคภายในประเทศ การแปรรูป และการส่งออก ซึ่งมีกิจกรรมต่อเนื่องตลอดห่วงโซ่อุปทาน จึงมีความสำคัญต่อประเทศไทยทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการประมงที่สำคัญ ประกอบด้วย สะพานปลา ท่าเทียบเรือ ห้องเย็น ตลาดกลาง สถานแปรรูปเบื้องต้น และโรงงานแปรรูป

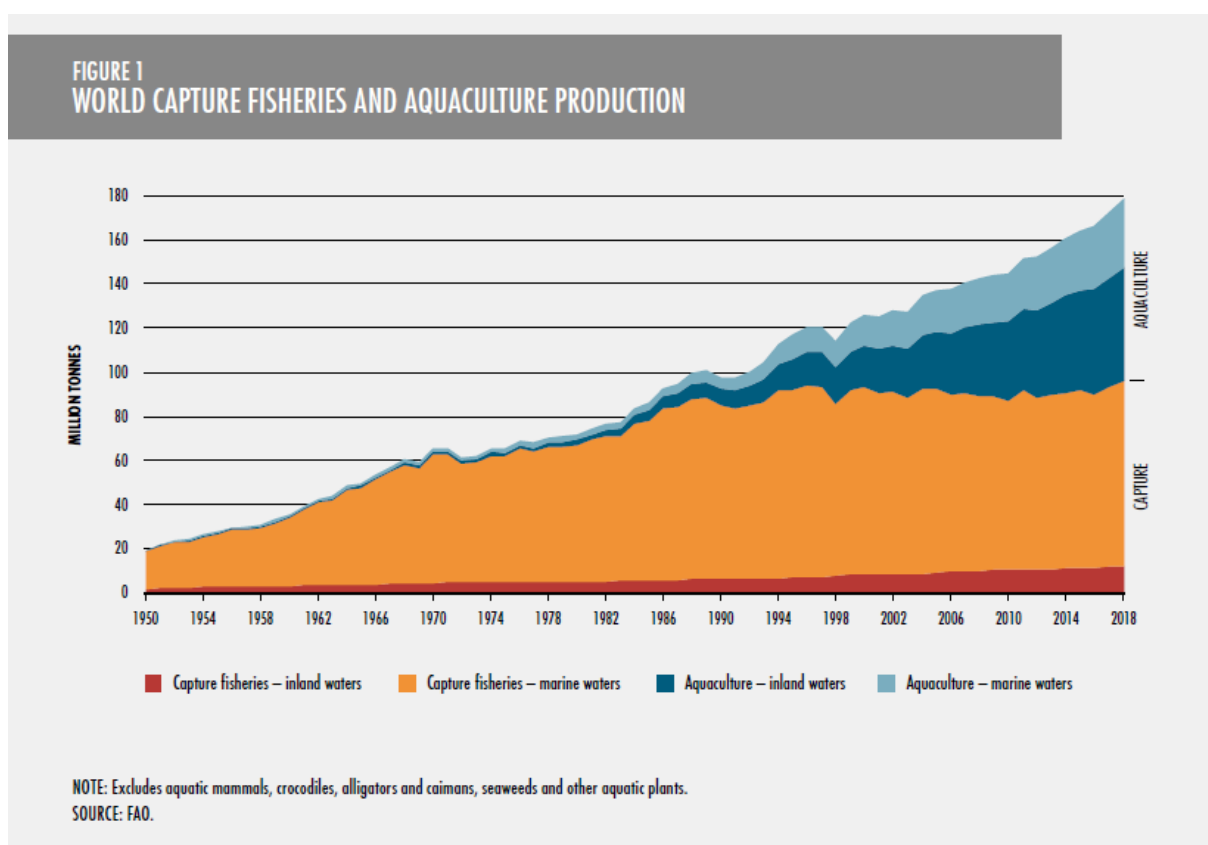
ด้วยความท้าทายที่เพิ่มมากขึ้นนับจากปีนี้เป็นต้นไป จากความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการบริโภคที่แตกต่างจากเดิม ทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมลง กรมประมงและองค์กรที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องร่วมมือกันผลักดันให้มีการรักษาสมดุลของการทำประมง และมีการยกระดับการออกจับสัตว์น้ำ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำที่ยั่งยืน โดยประเทศไทยเร่งผลักดันนโยบายด้านเกษตร 3 ด้าน "ความปลอดภัยของอาหาร ความมั่นคงของภาคการเกษตรและอาหาร และความยั่งยืนของภาคการเกษตร" แนวคิด "Safety, Security & Sustainability for Resilience Agriculture" มุ่งเป้าให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลก สินค้าเกษตรและอาหารต้องมีความปลอดภัย โดยมียุทธศาสตร์หลัก คือ การสร้างความเข้มแข็ง โดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า เพิ่มความสามารถการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งคำนึงถึงการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ร่วมกับพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรให้ได้รับการยอมรับซึ่งมีกรอบการดำเนินงานในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายร่วมกันในทุกภาคส่วน คือ ความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) ดังนั้น จะต้องมีการวางมาตรการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ตั้งแต่การเพาะเลี้ยง การแปรรูป การจำหน่าย จนถึงมือผู้บริโภค หรือที่กล่าวว่าจากมือผู้ผลิตสู่มือผู้บริโภค (From Farm to Table) โดยทุกขั้นตอนการผลิตสินค้าสัตว์น้ำต้องมีความปลอดภัย ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับ ซึ่งการคุ้มครองสุขอนามัยของผู้บริโภคกลายเป็นประเด็นสำคัญที่มีบทบาทมากขึ้นในเวทีการค้าระหว่างประเทศ ทำให้ผู้ผลิตอาหารต้องมีการปรับกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับมาตรฐาน นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของแผนปฏิบัติการกรมประมงของไทย ซึ่งนำไปสู่การขยายตลาดบริโภคสินค้าประมงปลอดภัยและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันในเวทีสากล ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่มีความห่วงใยต่อสุขภาพและความสนใจแหล่งที่มาของสินค้าเกษตรและอาหาร ตระหนักถึงอันตรายจากการบริโภคอาหารที่ไม่สะอาดหรือปนเปื้อน เพื่อให้ภาคการประมงของไทยขับเคลื่อนไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Security & Sustainability) เพิ่มอัตราการเติบโตของมูลค่าสินค้าสัตว์น้ำปลอดภัยสอดคล้องกับตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร (Big Data) เพื่อสร้างคลังข้อมูลสินค้าประมงมีคุณภาพได้มาตรฐานของประเทศไทย ตอกย้ำศักยภาพของการเป็นครัวของโลก และความพร้อมของการเป็นแหล่งสำรองอาหารของอนุภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

3.1.2 สถานการณ์แผนปฏิบัติการกรมประมง

(1) สถานการณ์การประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโลก (FAO, 2020)

(1.1) ผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงของโลก

จากข้อมูลขององค์การเกษตรและอาหารของสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations : FAO) จะเห็นได้ว่าตั้งแต่ทศวรรษที่ 20 เป็นต้นมา แนวโน้มผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง (ไม่รวมสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จระเข้ สาคหร่าย และพรรณไม้น้ำ) ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตสัตว์น้ำที่จับจากธรรมชาติ ซึ่งมีแนวโน้มคงที่หรือชะลอตัวลง จากสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำที่เริ่มเสื่อมโทรมจากการทำประมงเกินขนาดและเกินศักยภาพ (ภาพที่ 1) โดยปี 2561 ผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงเท่ากับ 82.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 34.6 ล้านตัน ในปี 2544 เพิ่มขึ้นร้อยละ 137.3 ขณะที่ผลผลิตสัตว์น้ำที่จับจากธรรมชาติในปี 2561 เท่ากับ 96.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 90.6 ล้านตัน ในปี 2544 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4 (ตารางที่ 1) ทำให้ผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงมีบทบาทสำคัญในฐานะแหล่งอาหารโปรตีนสำหรับประชากรของโลกที่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำยังมีบทบาทสำคัญด้านเศรษฐกิจ ทั้งการสร้างรายได้ การจ้างงานในประเทศ และทำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ

ภาพที่ 1 ผลผลิตจากการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระดับโลก ปี พ.ศ. 2493 – 2561 (ค.ศ. 1950 – 2018)

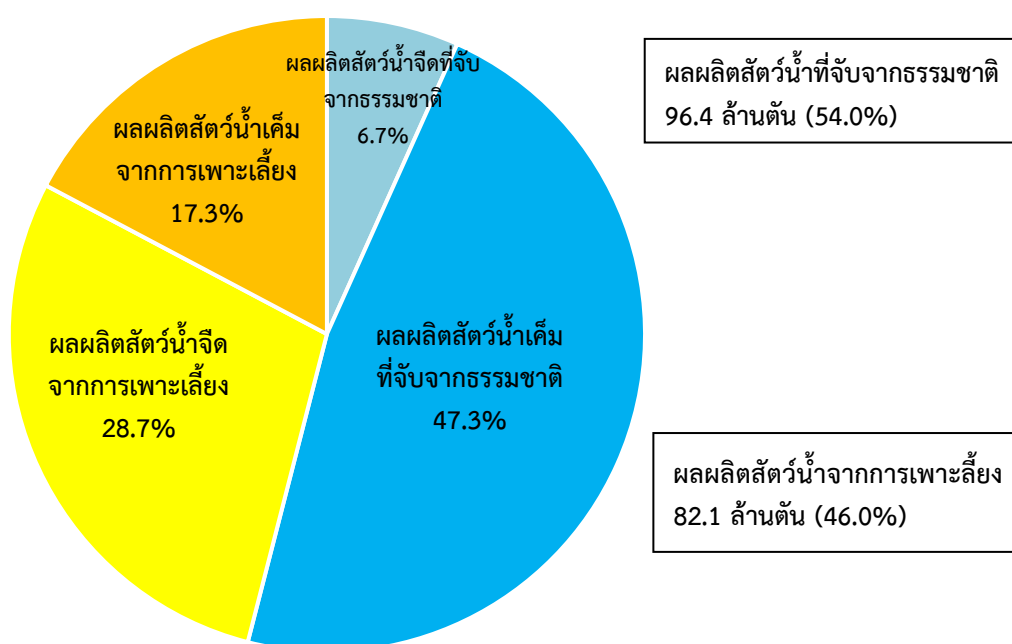
ตารางที่ 1 ผลผลิตสัตว์น้ำของโลก ปี พ.ศ. 2544 และปี พ.ศ. 2561

หน่วย : ล้านตัน

	2544	2561	%	% สัดส่วนปี 2544	% สัดส่วนปี 2561
จับจากธรรมชาติ	90.60	96.40	6.40	72.40	54.0
- น้ำจืด	8.50	12.00	41.20	6.80	6.70
- น้ำเค็ม	82.10	84.40	2.80	65.60	47.30
เพาะเลี้ยง	34.6	82.1	137.3	27.6	46.0
- น้ำจืด	19.80	51.30	159.10	15.80	28.70
- น้ำเค็ม	14.80	30.80	454.70	11.80	17.30
รวมผลผลิตทั้งหมด	125.20	178.50	42.60	100.00	100.00

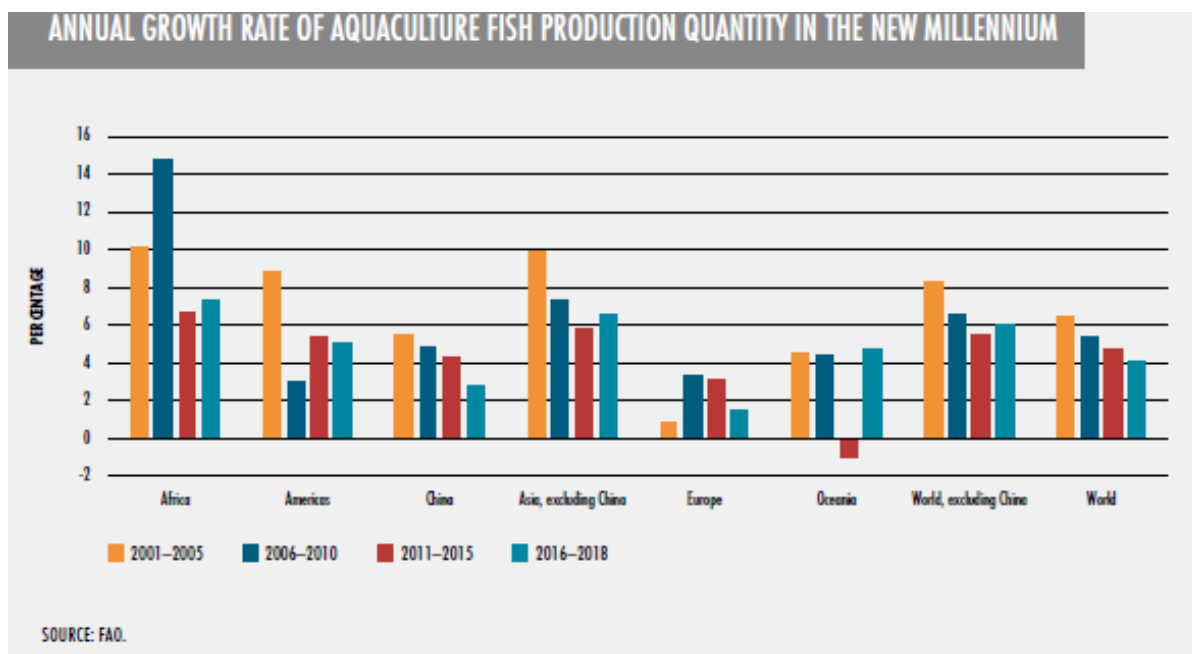
ที่มา : องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO), 2561

ปี พ.ศ. 2561 ผลผลิตสัตว์น้ำทั้งหมดของโลกเท่ากับ 178.5 ล้านตัน แบ่งเป็น ผลผลิตสัตว์น้ำที่จับจากธรรมชาติ 96.40 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54 (เป็นผลผลิตสัตว์น้ำจืดที่จับจากธรรมชาติ 12 ล้านตัน (6.7%) และผลผลิตสัตว์น้ำเค็มที่จับจากธรรมชาติ 84.4 ล้านตัน (47.3%)) และเป็นผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง 82.1 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.0 (เป็นผลผลิตสัตว์น้ำจืดจากการเพาะเลี้ยง 51.3 ล้านตัน (28.7%) และผลผลิตสัตว์น้ำเค็มจากการเพาะเลี้ยง 30.8 ล้านตัน (17.3%)) (ภาพที่ 2 และตารางที่ 1)

ภาพที่ 2 สัดส่วนปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำที่จับจากธรรมชาติและผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงของโลกปี พ.ศ. 2561

จากข้อมูลของ FAO อัตราการขยายตัวการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลกในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2561 มีแนวโน้มลดลง โดยช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2553 มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 5.8 ต่อปี และลดลงเหลืออัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.5 ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2561 ทั้งนี้ แอฟริกาเป็นภูมิภาคที่มีอัตราการขยายตัวของผลผลิตสัตว์น้ำมากที่สุด (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 อัตราการขยายตัวของผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงของโลกเฉลี่ยต่อปี ปี พ.ศ. 2544 – 2561 (ค.ศ. 2001 – 2018)

เมื่อพิจารณาผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงจำแนกรายภูมิภาค จากผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงของโลก 82.095 ล้านตัน ในปี พ.ศ. 2561 พบว่า ภูมิภาคเอเชียเป็นผู้ผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงรายใหญ่อันดับหนึ่งของโลก มีปริมาณผลผลิต 72.812 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88.69 ของผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงทั้งหมดของโลก โดยมีจีน (57.93%) อินเดีย (8.61%) อินโดนีเซีย (6.61%) เวียดนาม (5.04%) และบังกลาเทศ (2.93%) เป็นประเทศผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายใหญ่ 5 อันดับแรกของเอเชียและของโลก อันดับสอง ได้แก่ ภูมิภาคอเมริกา ผลผลิตสัตว์น้ำ 3.799 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.63 โดยชิลี (1.54%) เป็นประเทศผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายใหญ่ของภูมิภาคนี้ อันดับสามเป็นภูมิภาคยุโรป ผลผลิตสัตว์น้ำ 3.082 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.75 โดยนอร์เวย์ (1.65%) เป็นประเทศผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญของภูมิภาคนี้ อันดับสี่เป็นภูมิภาคแอฟริกา ผลผลิตสัตว์น้ำ 2.195 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.67 โดยอียิปต์ (1.90%) เป็นผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายใหญ่ของภูมิภาคนี้ ขณะที่ภูมิภาคโอเชียเนีย มีผลผลิตสัตว์น้ำ 0.205 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.25 (ตารางที่ 2 และภาพที่ 4)

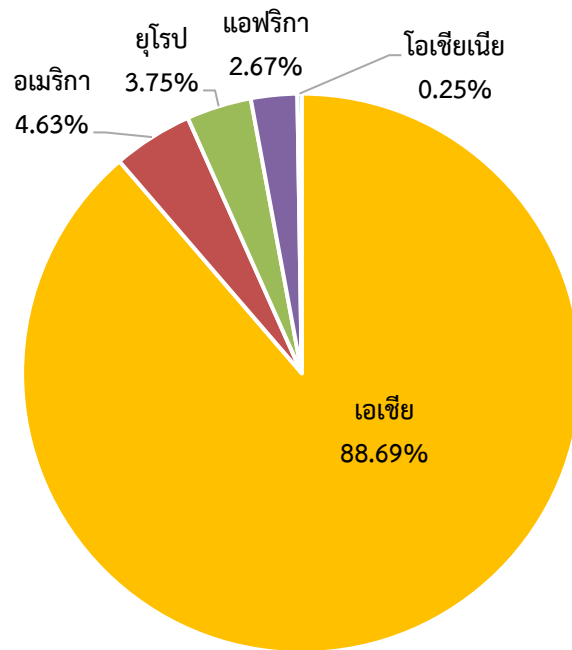
ตารางที่ 2 ผลผลิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลกจำแนกรายภูมิภาค และประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2538 – 2561 (ค.ศ 1995 – 2018)

AQUACULTURE FISH PRODUCTION IN REGIONS, AND BY SELECTED MAJOR PRODUCERS
(thousand tonnes;¹ percentage of world total)

Region/selected countries	1995	2000	2005	2010	2015	2018
Africa	110.2 (0.45%)	399.6 (1.23%)	646.4 (1.46%)	1 285.8 (2.23%)	1 777.6 (2.44%)	2 195.9 (2.67%)
Egypt	71.8 (0.29%)	340.1 (1.05%)	539.7 (1.22%)	919.6 (1.59%)	1 174.8 (1.61%)	1 561.5 (1.90%)
Northern Africa, excluding Egypt	4.4 (0.02%)	4.8 (0.01%)	7.2 (0.02%)	10.0 (0.02%)	23.8 (0.03%)	38.0 (0.05%)
Nigeria	16.6 (0.07%)	25.7 (0.08%)	56.4 (0.13%)	200.5 (0.35%)	316.7 (0.44%)	291.3 (0.35%)
Sub-Saharan Africa, excluding Nigeria	17.4 (0.07%)	29.0 (0.09%)	43.1 (0.10%)	155.6 (0.27%)	262.3 (0.36%)	305.1 (0.37%)
Americas	919.6 (3.77%)	1 423.4 (4.39%)	2 176.9 (4.91%)	2 514.6 (4.35%)	3 274.7 (4.50%)	3 799.2 (4.63%)
Chile	157.1 (0.64%)	391.6 (1.21%)	723.9 (1.63%)	701.1 (1.21%)	1 045.8 (1.44%)	1 266.1 (1.54%)
Rest of Latin America and the Caribbean	283.8 (1.16%)	447.4 (1.38%)	784.5 (1.77%)	1 154.5 (2.00%)	1 615.5 (2.22%)	1 873.6 (2.28%)
North America	478.7 (1.96%)	584.5 (1.80%)	668.5 (1.51%)	659.0 (1.14%)	613.4 (0.84%)	659.6 (0.80%)
Asia (– Cyprus)	21 677.1 (88.90%)	28 420.6 (87.67%)	39 185.9 (88.46%)	51 228.8 (88.72%)	64 591.8 (88.76%)	72 812.2 (88.69%)
China (mainland)	15 855.7 (65.03%)	21 522.1 (66.39%)	28 120.7 (63.48%)	35 513.4 (61.50%)	43 748.2 (60.12%)	47 559.1 (57.93%)
India	1 658.8 (6.80%)	1 942.5 (5.99%)	2 967.4 (6.70%)	3 785.8 (6.56%)	5 260.0 (7.23%)	7 066.0 (8.61%)
Indonesia	641.1 (2.63%)	788.5 (2.43%)	1 197.1 (2.70%)	2 304.8 (3.99%)	4 342.5 (5.97%)	5 426.9 (6.61%)
Viet Nam	381.1 (1.56%)	498.5 (1.54%)	1 437.3 (3.24%)	2 683.1 (4.65%)	3 462.4 (4.76%)	4 134.0 (5.04%)
Bangladesh	317.1 (1.30%)	657.1 (2.03%)	882.1 (1.99%)	1 308.5 (2.27%)	2 060.4 (2.83%)	2 405.4 (2.93%)
Rest of Asia	2 823.4 (11.58%)	3 011.8 (9.29%)	4 581.4 (10.34%)	5 633.1 (9.76%)	5 718.4 (7.86%)	6 220.7 (7.58%)
Europe (+ Cyprus)	1 581.4 (6.49%)	2 052.6 (6.33%)	2 137.3 (4.82%)	2 527.0 (4.38%)	2 948.6 (4.05%)	3 082.6 (3.75%)
Norway	277.6 (1.14%)	491.3 (1.52%)	661.9 (1.49%)	1 019.8 (1.77%)	1 380.8 (1.90%)	1 354.9 (1.65%)
European Union members	1 182.6 (4.85%)	1 402.5 (4.33%)	1 272.4 (2.87%)	1 263.3 (2.19%)	1 263.7 (1.74%)	1 364.4 (1.66%)
Rest of Europe	121.2 (0.50%)	158.7 (0.49%)	203.1 (0.46%)	243.9 (0.42%)	304.0 (0.42%)	363.2 (0.44%)
Oceania	94.2 (0.39%)	121.5 (0.37%)	151.5 (0.34%)	187.8 (0.33%)	178.5 (0.25%)	205.3 (0.25%)
World	24 382.5	32 417.7	44 298.0	57 743.9	72 771.3	82 095.1

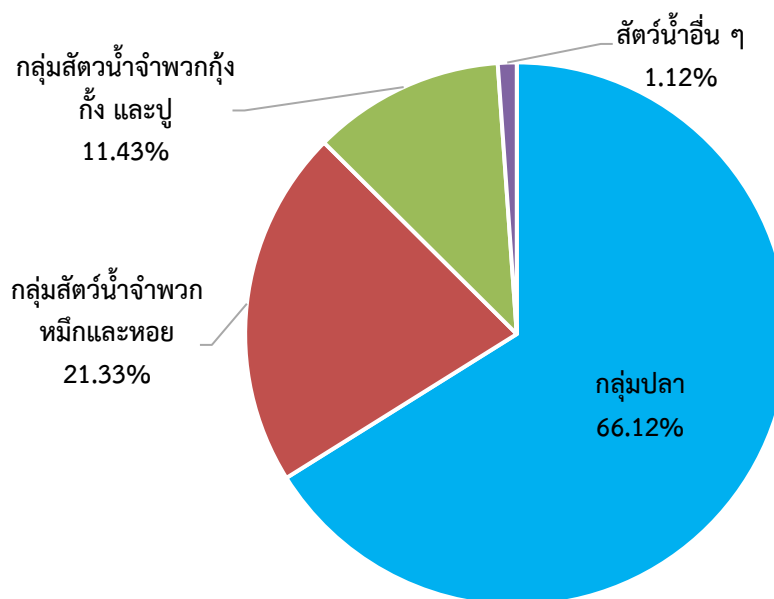
¹ Live weight – all cases.

SOURCE: FAO.

ภาพที่ 4 สัดส่วนผลผลิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลกจำแนกรายภูมิภาค ปี พ.ศ. 2561

เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง ปี พ.ศ. 2561 ผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงของโลกเท่ากับ 82.095 ล้านตัน แบ่งเป็น กลุ่มปลา 54.279 ล้านตัน (66.12%) กลุ่มสัตว์น้ำจำพวกหมึกและหอย (ส่วนใหญ่เป็นหอย) 17.511 ล้านตัน (21.33%) กลุ่มสัตว์น้ำจำพวกกุ้ง กุ้ง และปู 9.387 ล้านตัน (11.43%) และสัตว์น้ำอื่น ๆ 0.919 ล้านตัน (1.12%) (ภาพที่ 5 และตารางที่ 3)

ภาพที่ 5 สัดส่วนผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงของโลกจำแนกรายกลุ่มสัตว์น้ำหลัก ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 3 ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจําแนกรายกลุ่มสัตว์น้ำหลัก ในปี พ.ศ. 2561

AQUACULTURE PRODUCTION OF MAIN SPECIES GROUPS BY CONTINENT IN 2018

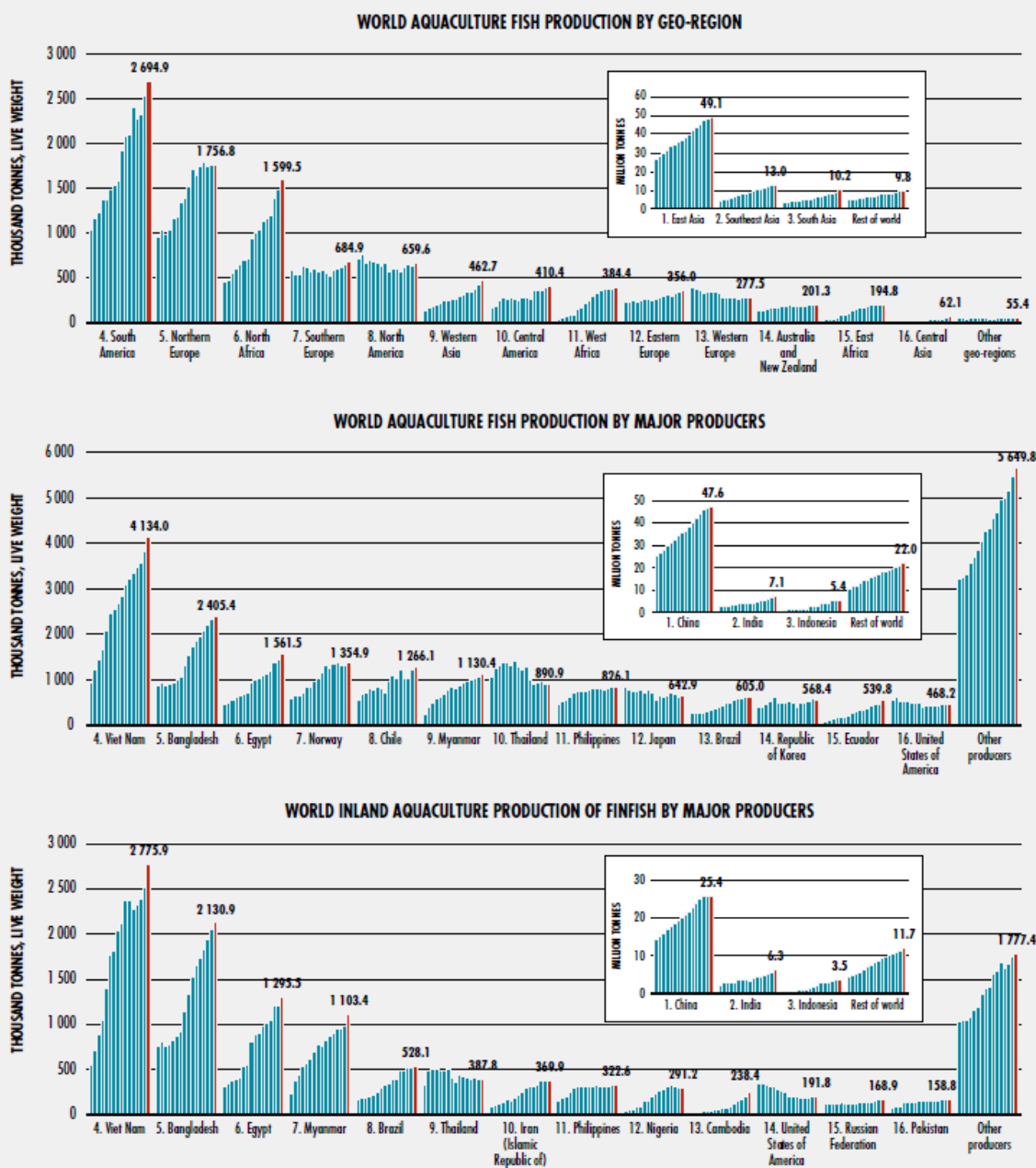
Category	Africa	Americas	Asia (– Cyprus)	Europe (+ Cyprus)	Oceania	World
(thousand tonnes, live weight)						
Inland aquaculture						
1. Finfish	1 893	1 139	43 406	508	5	46 951
2. Crustacea	0	73	3 579	0	0	3 653
3. Molluscs	...	...	207	...	...	207
4. Other aquatic animals	...	1	528	0	...	528
Subtotal	1 893	1 213	47 719	508	6	51 339
Marine and coastal aquaculture						
1. Finfish	291	1 059	3 995	1 892	92	7 328
2. Crustacea	6	888	4 834	0	6	5 734
3. Molluscs	6	640	15 876	680	102	17 304
4. Other aquatic animals	0	...	387	3	0	390
Subtotal	302	2 587	25 093	2 575	200	30 756
All aquaculture						
1. Finfish	2 184	2 197	47 400	2 399	97	54 279
2. Crustacea	6	961	8 414	0	6	9 387
3. Molluscs	6	640	16 083	680	102	17 511
4. Other aquatic animals	0	1	915	3	0	919
Total	2 196	3 799	72 812	3 083	205	82 095

NOTES: 0 = production quantity below 500 tonnes; ... = no production, or production data unavailable.

SOURCE: FAO.

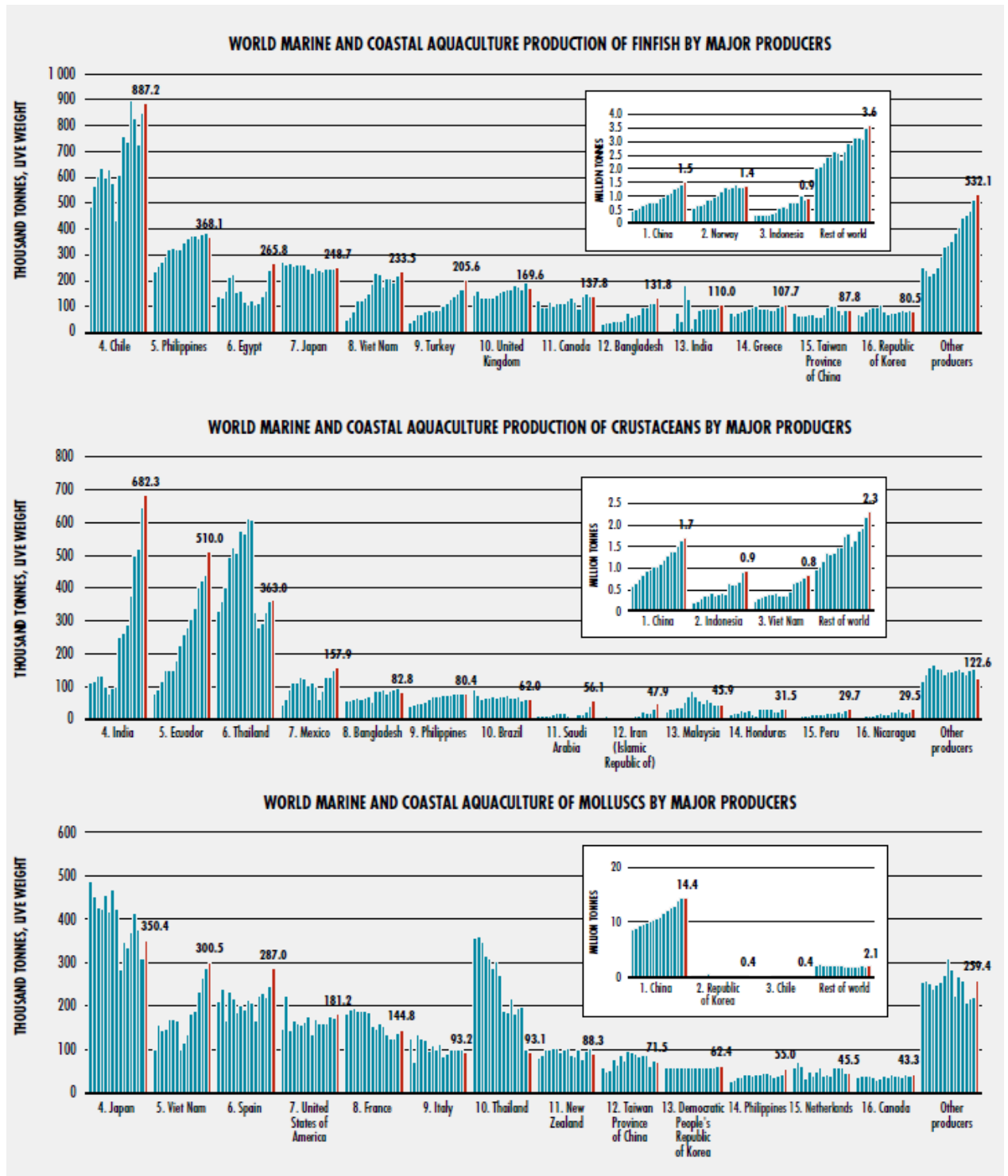
ในส่วนของประเทศไทย จากข้อมูลของ FAO ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2561 ไทยเป็นประเทศผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายใหญ่อันดับที่ 10 ของโลก เป็นประเทศผู้เพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดรายใหญ่อันดับที่ 9 ของโลก เป็นประเทศผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกลุ่มกุ้ง กุ้ง และปู เป็นอันดับที่ 6 ของโลก และเป็นประเทศที่เพาะเลี้ยงหอยทะเลอันดับที่ 10 ของโลก (ภาพที่ 6)

AQUACULTURE PRODUCTION OF MAJOR PRODUCING REGIONS AND MAJOR PRODUCERS OF MAIN SPECIES GROUPS, 2003–2018

NOTE: Columns for each entry represent production for the years from 2003 to 2018.
SOURCE: FAO.

ภาพที่ 6 ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลก จำแนกตามประเทศผู้ผลิตหลักและกลุ่มสัตว์น้ำสำคัญ ปี พ.ศ. 2547 – 2561 (ค.ศ. 2003 – 2018)

ภาพที่ 6 (ต่อ) ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลก จำแนกตามประเทศผู้ผลิตหลักและกลุ่มสัตว์น้ำสำคัญ
ปี พ.ศ. 2547 – 2561 (ค.ศ. 2003 – 2018)

(2) การจ้างแรงงานภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลก

การจ้างแรงงานภาคการทำการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลกในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวน 59.509 ล้านคน แบ่งเป็นแรงงานภาคการทำการประมง 38.976 ล้านคน (65.5 %) และเป็นแรงงานภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 20.533 ล้านคน (34.5%) (ตารางที่ 6) การจ้างแรงงานของภูมิภาคเอเชียมีมูลค่าสูงสุด และแรงงานภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีมูลค่าสูงกว่าแรงงานภาคการทำการประมง ขณะที่ในภูมิภาคอื่นๆ แรงงานภาคการทำการประมงมีมูลค่าสูงกว่าแรงงานภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ภาพที่ 7)

(3) การใช้ประโยชน์จากการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลก

ปี พ.ศ. 2561 พบว่ามีการนำผลผลิตสัตว์น้ำของโลกไปใช้ประโยชน์เพื่อการบริโภคโดยตรงมากกว่าร้อยละ 88 หรือประมาณ 156 ล้านตัน จากผลผลิตสัตว์น้ำทั้งหมดของโลก 179 ล้านตัน โดยนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ มีชีวิต สด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูป/ปรุงแต่ง หรือผ่านกระบวนการถนอมอาหาร ขณะที่ผลผลิตสัตว์น้ำที่เหลือร้อยละ 12 (ประมาณ 22 ล้านตัน) นำไปใช้ประโยชน์เพื่อวัตถุประสงค์ที่ไม่ใช่สำหรับคนบริโภค (ประมาณร้อยละ 80 ของผลผลิตสัตว์น้ำส่วนนี้ ถูกนำไปผลิตเป็นปลาป่นหรือน้ำมันปลา ส่วนที่เหลือใช้เป็นอาหารเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือปศุสัตว์ หรือนำไปผลิตเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง หรือใช้ในอุตสาหกรรมยา เป็นต้น) (ภาพที่ 8) สำหรับรูปแบบการใช้ประโยชน์จากสัตว์น้ำ พบว่า ประเทศกำลังพัฒนาประเทศนิยมใช้ประโยชน์จากสัตว์น้ำในรูปแบบสัตว์น้ำสดมากที่สุด ขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วนิยมใช้ประโยชน์จากสัตว์น้ำในรูปแบบแช่แข็งมากที่สุด (ภาพที่ 9)

(4) การบริโภคสัตว์น้ำของโลก

จากข้อมูลของ FAO ปี พ.ศ. 2560 การบริโภคสัตว์น้ำต่อคนของโลกเฉลี่ยเท่ากับ 20.3 กก./คน/ปี โดยภูมิภาคโอเชียเนียเป็นภูมิภาคที่มีการบริโภคสัตว์น้ำมากที่สุด ปริมาณการบริโภคเฉลี่ย 24.2 กก./คน/ปี รองลงมา ได้แก่ ภูมิภาคเอเชีย เฉลี่ย 24.1 กก./คน/ปี ภูมิภาคอเมริกาเหนือเฉลี่ย 22.4 กก./คน/ปี ภูมิภาคยุโรป เฉลี่ย 21.6 กก./คน/ปี ภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียนเฉลี่ย 10.5 กก./คน/ปี และภูมิภาคแอฟริกาเฉลี่ย 9.9 กก./คน/ปี (ตารางที่ 7) ทั้งนี้ แนวโน้มของการบริโภคสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงของโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 – 2561 (ภาพที่ 10)

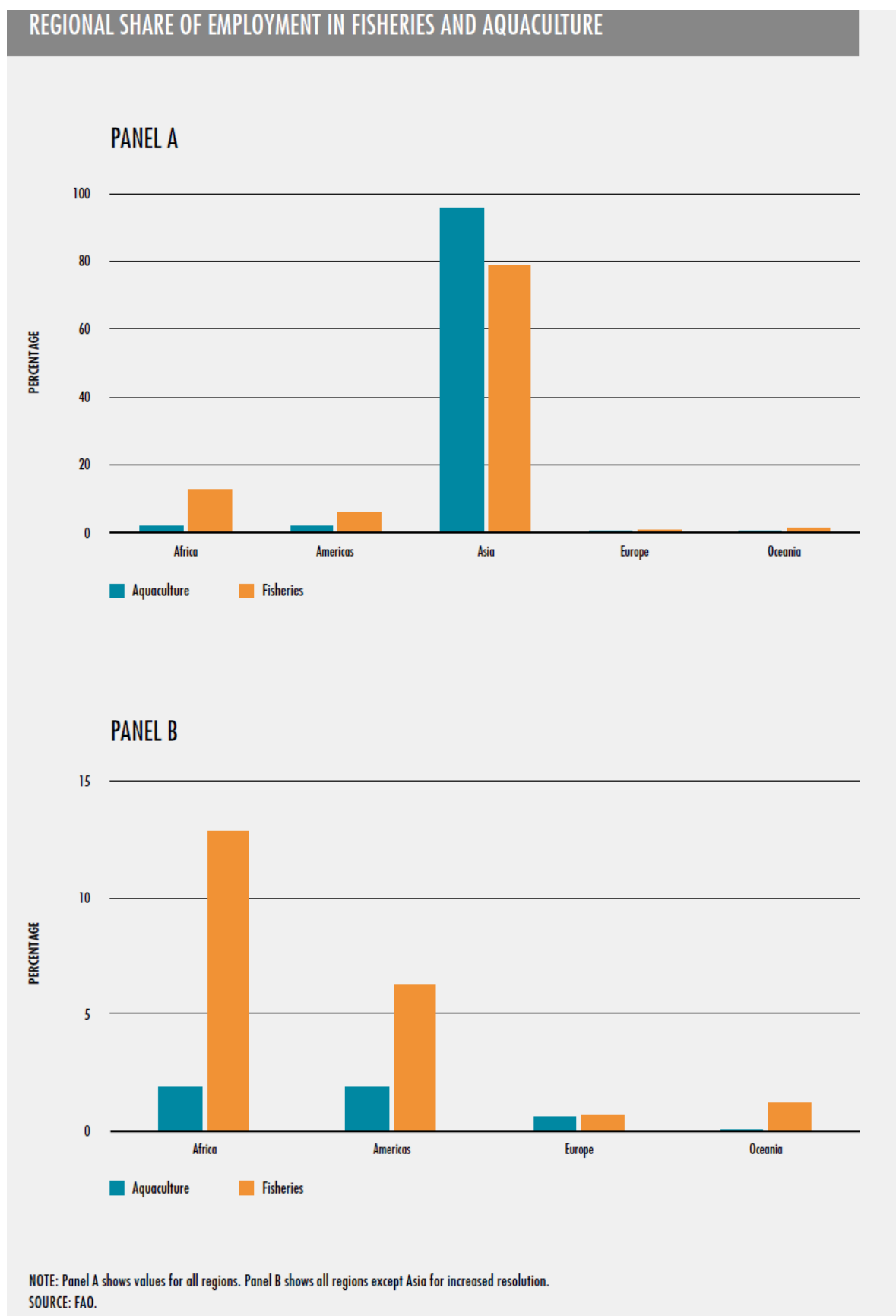
ตารางที่ 4 การจ้างแรงงานในภาคประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจําแนกรายภูมิภาค ปี พ.ศ. 2538 - 2561
(ค.ศ. 1995 – 2018)

WORLD EMPLOYMENT FOR FISHERS AND FISH FARMERS, BY REGION

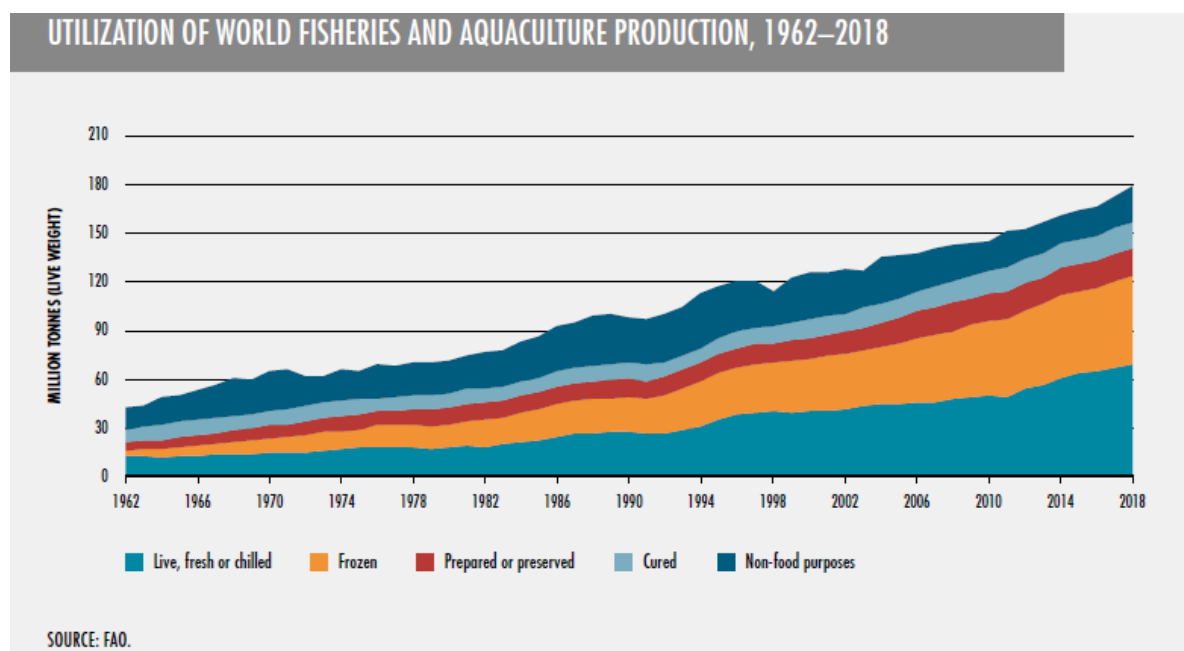
	1995	2000	2005	2010	2015	2018
	(thousands)					
Fisheries and aquaculture						
Africa	2 812	3 348	3 925	4 483	5 067	5 407
Americas	2 072	2 239	2 254	2 898	3 193	2 843
Asia	31 632	40 434	44 716	49 427	49 969	50 385
Europe	476	783	658	648	453	402
Oceania	466	459	466	473	479	473
Total	37 456	47 263	52 019	57 930	59 161	59 509
Fisheries						
Africa	2 743	3 247	3 736	4 228	4 712	5 021
Americas	1 793	1 982	2 013	2 562	2 816	2 455
Asia	24 205	28 079	29 890	31 517	30 436	30 768
Europe	378	679	558	530	338	272
Oceania	460	451	458	467	469	460
Total	29 579	34 439	36 655	39 305	38 771	38 976
Aquaculture						
Africa	69	100	189	255	355	386
Americas	279	257	241	336	377	388
Asia	7 426	12 355	14 826	17 910	19 533	19 617
Europe	98	104	100	118	115	129
Oceania	6	8	8	6	10	12
Total	7 878	12 825	15 364	18 625	20 390	20 533

NOTE: The regional and global totals have been adjusted in some cases as a result of extended work on the dataset to revise historical data and improve the methodologies applied for estimations.

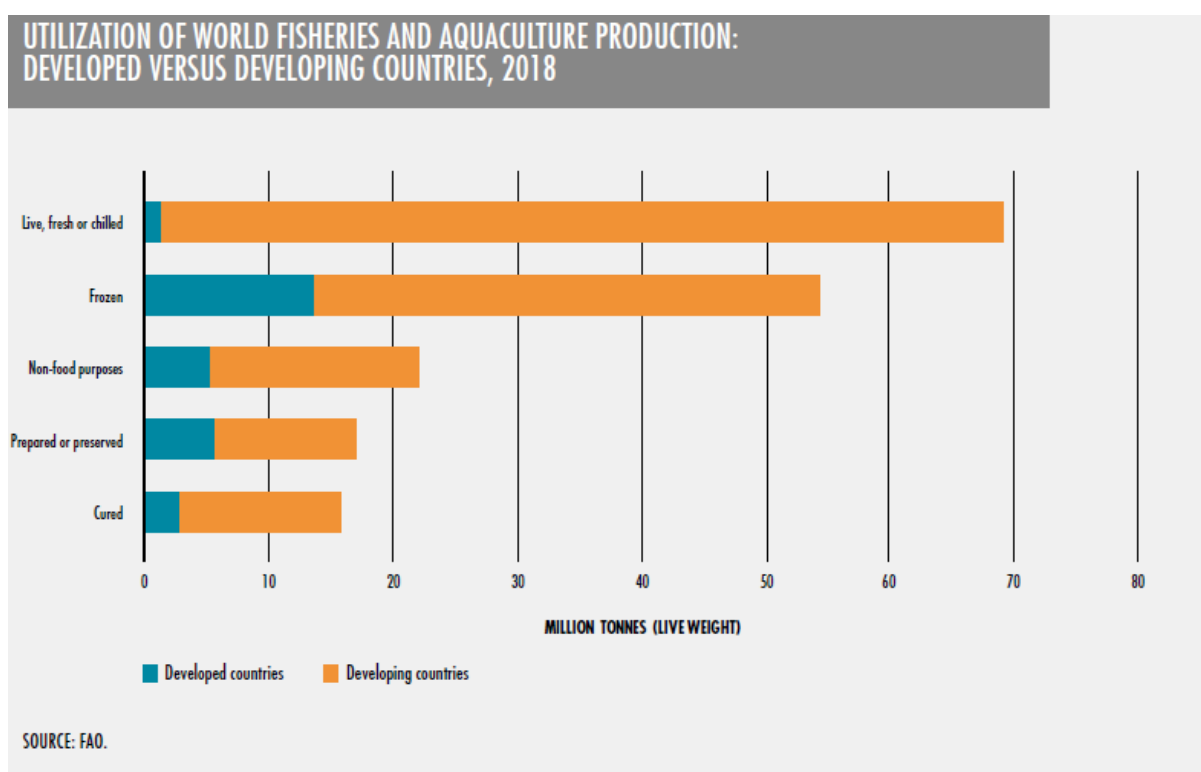
SOURCE: FAO.

ภาพที่ 7 สัดส่วนมูลค่าการจ้างแรงงานภาคการทำประมงและภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลกจำแนกรายภูมิภาค ปี พ.ศ. 2561 (ค.ศ. 2018)

ภาพที่ 8 การใช้ประโยชน์จากการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลก ปี พ.ศ. 2505 – 2561 (ค.ศ. 1962 – 2018)

ภาพที่ 9 การใช้ประโยชน์ผลผลิตจากการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลก เปรียบเทียบระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา ปี พ.ศ. 2561

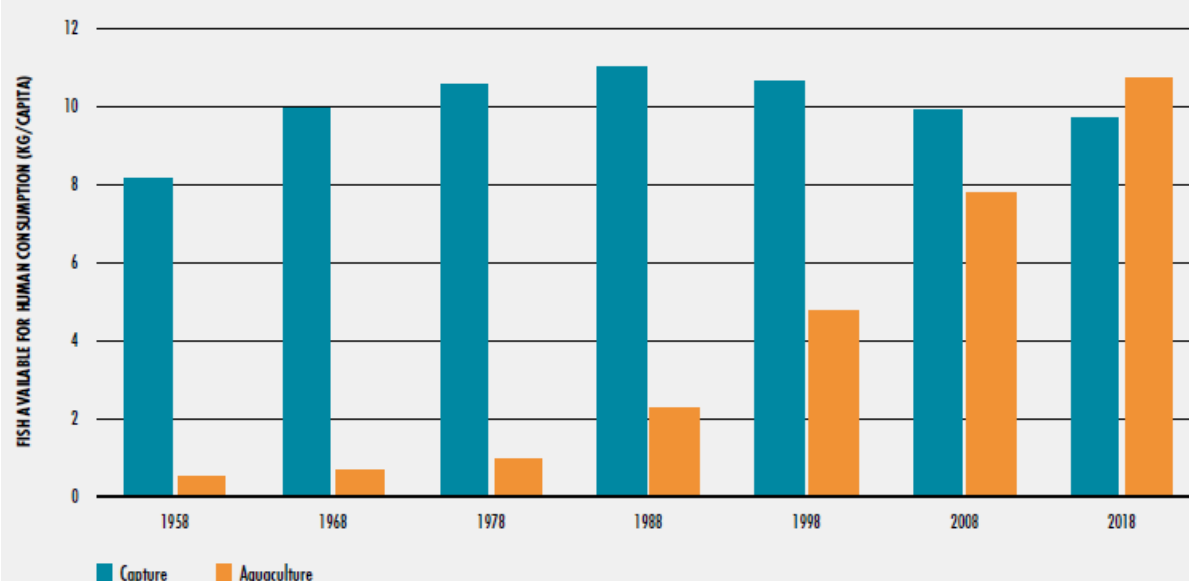
ตารางที่ 5 การบริโภคสัตว์น้ำต่อคนของโลกจําแนกรายภูมิภาคและกลุ่มเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2560

TOTAL AND PER CAPITA APPARENT FISH CONSUMPTION BY REGION AND ECONOMIC GROUPING, 2017

Region/economic grouping	Total food fish consumption (million tonnes live weight equivalent)	Per capita food fish consumption (kg/year)
World	152.9	20.3
World (excluding China)	97.7	16.0
Africa	12.4	9.9
North America	8.1	22.4
Latin America and the Caribbean	6.7	10.5
Asia	108.7	24.1
Europe	16.1	21.6
Oceania	1.0	24.2
Developed countries	31.0	24.4
Least developed countries	12.4	12.6
Other developing countries	109.5	20.7
Low-income food-deficit countries	23.6	9.3

NOTE: Data are preliminary. Discrepancies with Table 1 in the Overview are due to the impact of trade and stock data in the overall calculation of the FAO Food Balance Sheets.
SOURCE: FAO.

RELATIVE CONTRIBUTION OF AQUACULTURE AND CAPTURE FISHERIES TO FISH AVAILABLE FOR HUMAN CONSUMPTION

SOURCE: FAO.

ภาพที่ 10 การบริโภคสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงเปรียบเทียบกับสัตว์น้ำจากการจับ (การบริโภคต่อหัวประชากร) ปี พ.ศ. 2501 – 2561 (ค.ศ. 1958 – 2018)

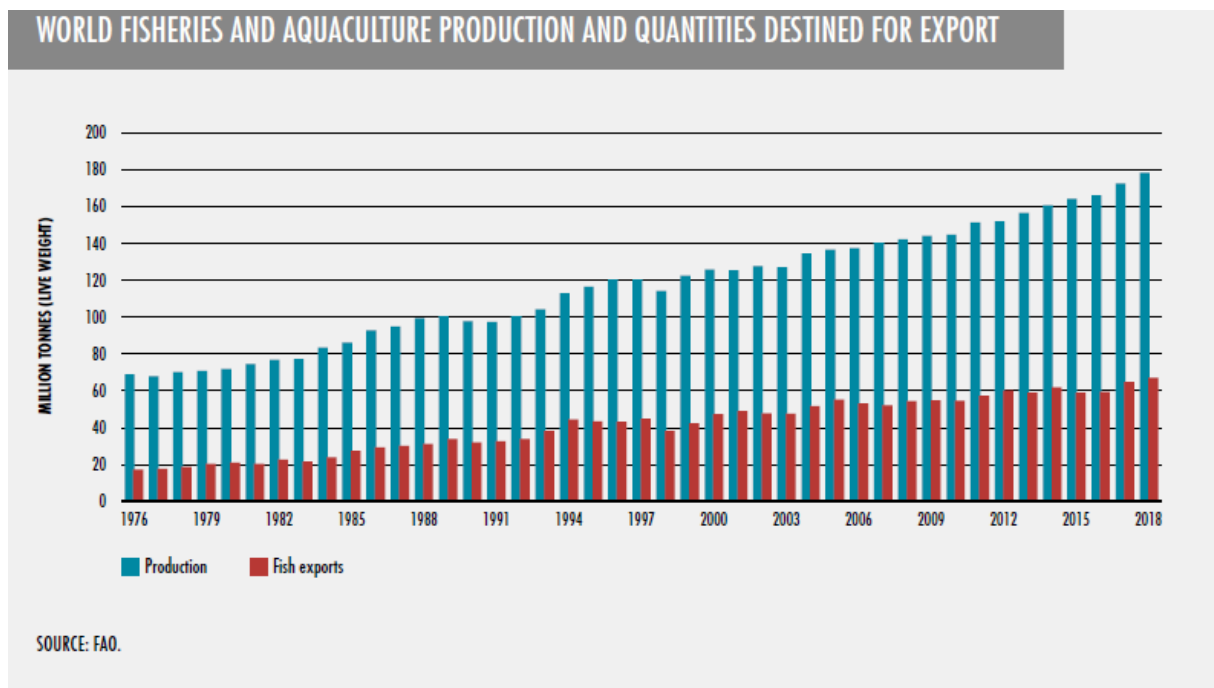
(5) การส่งออกผลผลิตสัตว์น้ำของโลก

ภาพรวม ปี พ.ศ. 2561 สัตว์น้ำทั้งหมดที่ส่งออกคิดเป็นประมาณ 1 ใน 3 ของปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำที่ได้จากการจับและการเพาะเลี้ยงทั้งหมดของโลก (น้ำหนักสด) (ภาพที่ 11)

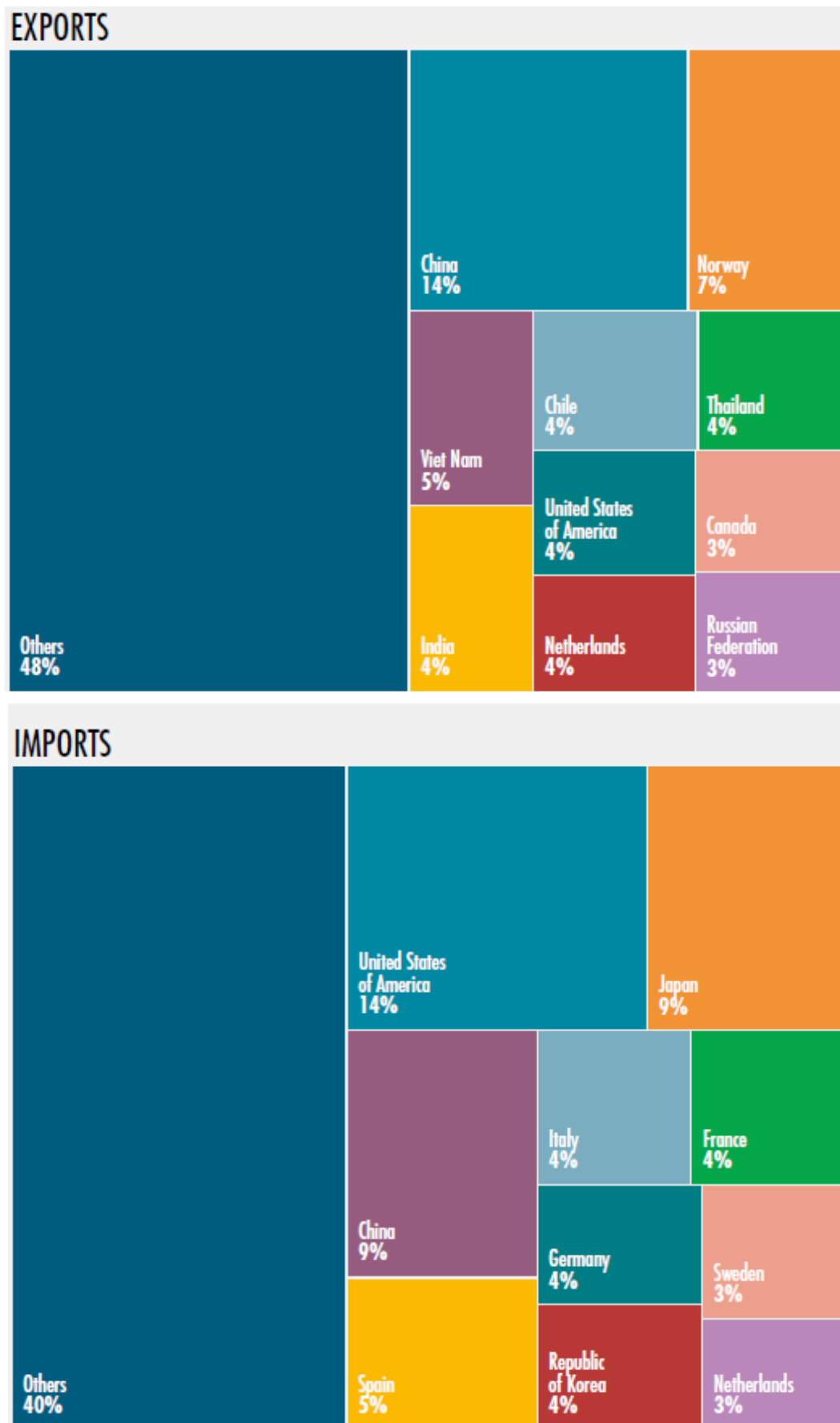
ปี พ.ศ. 2561 ประเทศผู้ส่งออกสัตว์น้ำรายใหญ่ของโลก เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าการส่งออก ได้แก่ จีน ร้อยละ 14 นอร์เวย์ ร้อยละ 7 เวียดนาม ร้อยละ 5 ส่วนอินเดีย ซิลิ สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์และไทย มีสัดส่วนใกล้เคียงกันอยู่ที่ร้อยละ 4 ขณะที่แคนาดาและรัสเซียมีสัดส่วนเท่ากันอยู่ที่ร้อยละ 3

ปี พ.ศ. 2561 ประเทศผู้นำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าการส่งออก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ร้อยละ 14 จีน และญี่ปุ่น มีสัดส่วนเท่ากันที่ร้อยละ 9 สเปน ร้อยละ 5 ส่วนอิตาลี เยอรมัน เกาหลีใต้ และฝรั่งเศส มีสัดส่วนเท่ากันอยู่ที่ร้อยละ 4 สวีเดน และเนเธอร์แลนด์ มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 3 (ภาพที่ 12)

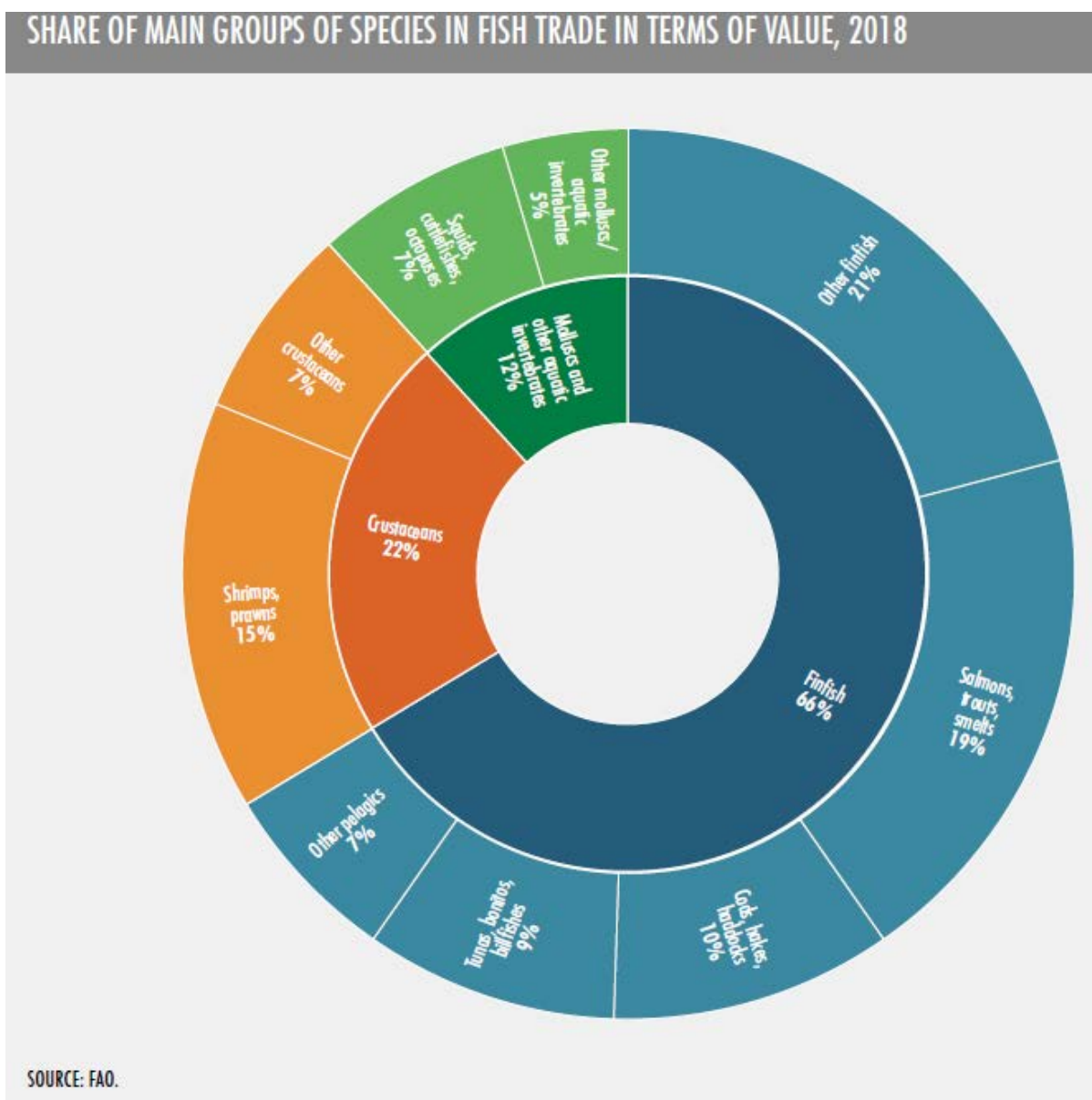
ปี พ.ศ. 2561 กลุ่มสินค้าสัตว์น้ำหลักที่มีการค้าระหว่างประเทศ เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าการค้า พบว่า กลุ่มปลา มีมูลค่าการค้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66 ของมูลค่าการค้าสัตว์น้ำระหว่างประเทศทั้งหมดของโลก รองลงมาเป็น กลุ่มกุ้ง กุ้ง และปู ร้อยละ 22 และกลุ่มหมึก หอย และสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลัง ร้อยละ 12 (ภาพที่ 13)

ภาพที่ 11 ผลผลิตจากการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ส่งออก ปี พ.ศ. 2519 - 2561 (ค.ศ. 1976 - 2018)

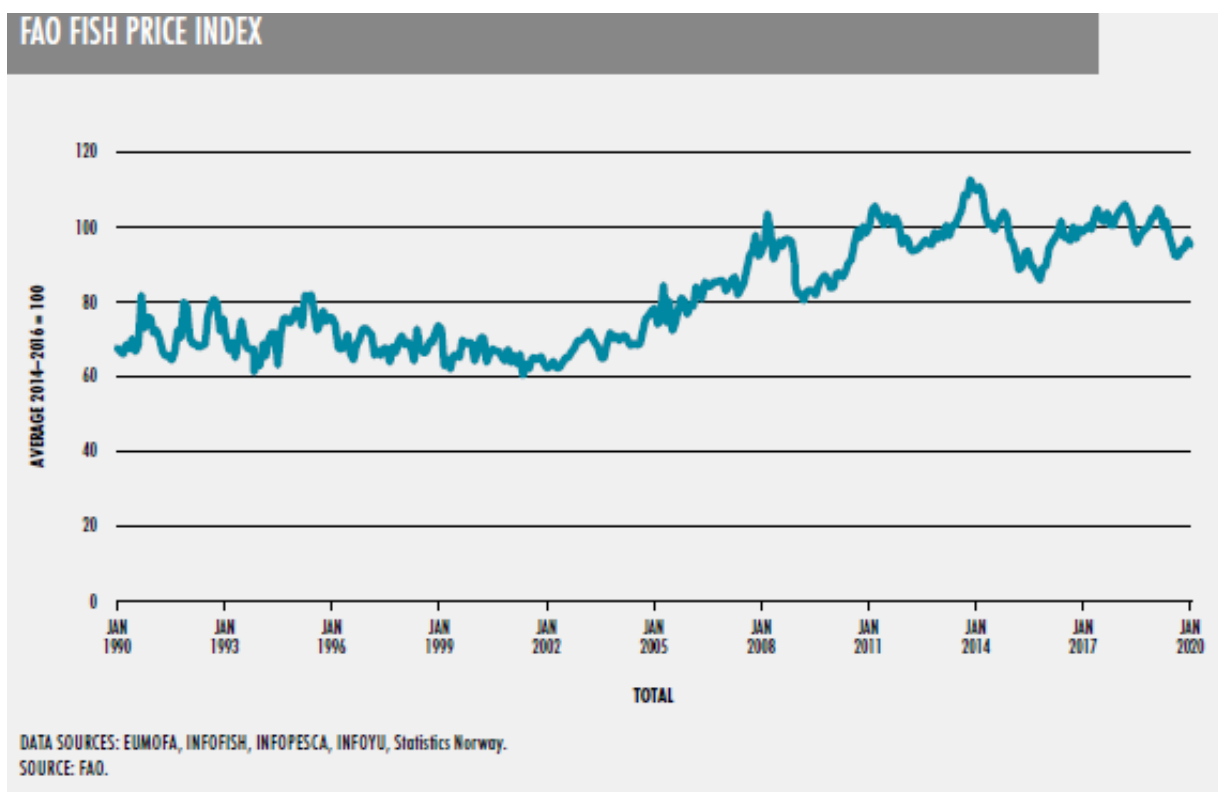
ภาพที่ 12 ประเทศผู้ส่งออกและนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำตามสัดส่วนมูลค่า ปี พ.ศ. 2561

ภาพที่ 13 สัดส่วนการค้าสัตว์น้ำระหว่างประเทศจำแนกตามกลุ่มสินค้า ปี พ.ศ. 2561

(6) ราคาสัตว์น้ำ

จากดัชนีราคาสัตว์น้ำของ FAO (FAO Fish Price Index : FPI) ซึ่งคำนวณจากราคาสัตว์น้ำชนิดหลักของโลก พบว่า แม้ว่าดัชนีราคาสัตว์น้ำ FPI ลดลงมากในช่วงวิกฤตการเงินและเศรษฐกิจโลกช่วงปี พ.ศ. 2551 – 2552 (ค.ศ. 2008 – 2009) และจากการผันผวนของราคาสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง แต่ภาพรวมราคาสัตว์น้ำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากผลผลิตสัตว์น้ำมีการขยายตัวที่จำกัด โดยเฉพาะสัตว์น้ำจากการจับและอุปสงค์สัตว์น้ำทั่วโลกที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาสัตว์น้ำระหว่างประเทศในปี พ.ศ. 2562 เฉลี่ยลดลงร้อยละ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ เนื่องจากราคาสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงหลายชนิด เช่น กุ้ง ปลาแซลมอน ปลาสวาย และปลานิล รวมทั้งราคาปลาทุ่นำกระป๋องที่ลดลง ซึ่งเป็นผลจากอุปทานที่มากกว่าอุปสงค์ (ภาพที่ 14)

ภาพที่ 14 ดัชนีราคาสัตว์น้ำของ FAO (FAO Fish Price Index : FPI) ปี พ.ศ. 2533 – 2563 (ค.ศ. 1990 – 2020)

(7) แนวโน้มผลผลิตสัตว์น้ำของโลกในปี พ.ศ. 2573 (ค.ศ. 2030)

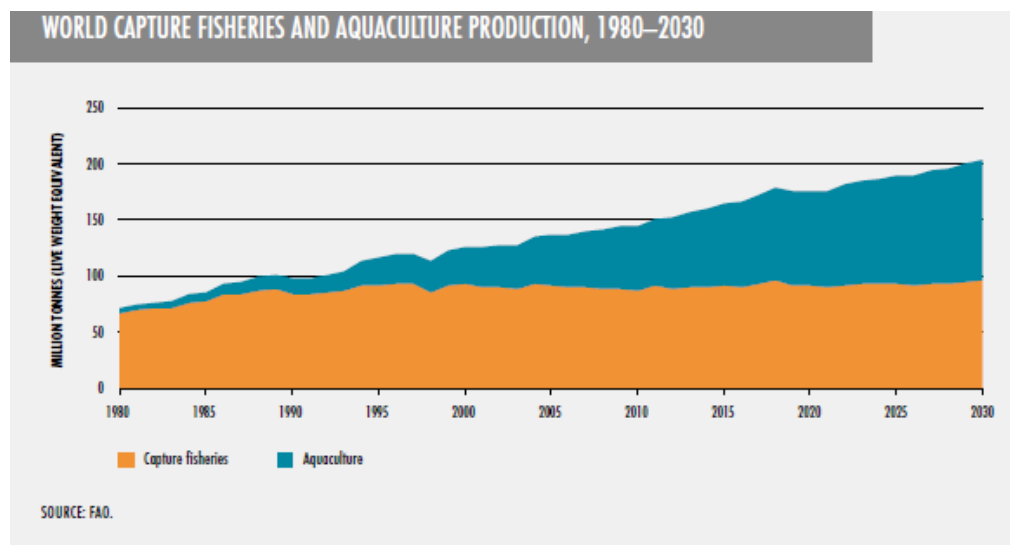
FAO คาดการณ์ว่าผลผลิตสัตว์น้ำของโลกในปี พ.ศ. 2573 หรือประมาณ 10 ปีข้างหน้า ผลผลิตสัตว์น้ำของโลกจะเพิ่มขึ้นจาก 179 ล้านตัน ในปี พ.ศ. 2561 เป็น 204 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 น้อยกว่าอัตราการขยายตัวของผลผลิตสัตว์น้ำทั้งหมดในช่วงปี พ.ศ. 2550 – 2561 โดยภาคเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำยังเป็นส่วนสำคัญที่ขับเคลื่อนการขยายตัวของผลผลิตสัตว์น้ำโลก ทั้งนี้ คาดการณ์ว่า ปี พ.ศ. 2573 ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงจะเพิ่มขึ้นเป็น 109 ล้านตัน หรือครึ่งหนึ่งของผลผลิตสัตว์น้ำทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 32 จากผลผลิต 82 ล้านตัน ในปี พ.ศ. 2561 โดยการขยายตัวของผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงชะลอตัวลง จากอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.6 ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2561 เหลือเพียงร้อยละ 2.3 ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. 2562 - 2573 ปัจจัยที่คาดว่าจะทำให้อัตราการขยายตัวของผลผลิตสัตว์น้ำโลกลดลง เป็นผลจากความเข้มงวดเรื่องกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรน้ำและการใช้พื้นที่ที่เหมาะสม การระบาดของโรคในสัตว์น้ำ ผลกระทบการผลิตที่ลดลง อย่างไรก็ตาม ผลผลิตสัตว์น้ำยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ คาดว่าจากการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์น้ำ และผลักดันให้ภาคการเพาะเลี้ยงขยายตัวมากขึ้น (ภาพที่ 15 – 17)

จากการคาดการณ์ของ FAO ในปี พ.ศ. 2573 ผลผลิตสัตว์น้ำในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลกจะขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยผลผลิตสัตว์น้ำในภูมิภาคเอเชียจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.20 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2561 โดยเป็นผลจากการขยายตัวของผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.30 ทำให้ภูมิภาคเอเชียจะมีสัดส่วนผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงคิดเป็นร้อยละ 89 ของผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงทั้งหมดของโลก โดยจีนจะยังคงเป็นประเทศผู้ผลิตสัตว์น้ำรายใหญ่อันดับหนึ่งของโลก ขณะที่

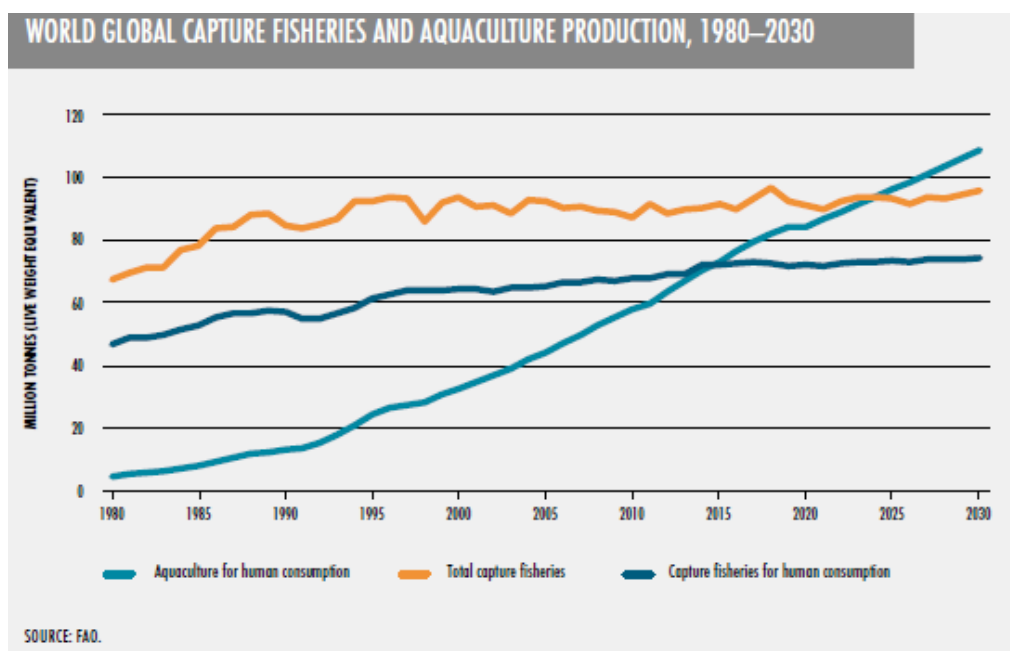
ประเทศผู้ผลิตสัตว์น้ำรายใหญ่อื่น ๆ ได้แก่ อินเดีย อินโดนีเซีย เวียดนาม อียิปต์ ชิลี นอร์เวย์ และไทย เป็นต้น (ภาพที่ 18 และตารางที่ 8)

ราคาสัตว์น้ำ คาดการณ์ว่าแนวโน้มราคาสัตว์น้ำจะเพิ่มขึ้นในระยะยาวจนถึงปี พ.ศ. 2573 จากอุปสงค์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากรายได้ที่เพิ่มขึ้น การขยายตัวของจำนวนประชากร และราคาเนื้อสัตว์ที่สูงกว่า และจากอุปทานสัตว์น้ำที่มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากผลผลิตสัตว์น้ำที่จับจากธรรมชาติที่มีแนวโน้มคงที่ ผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงที่มีอัตราการขยายตัวลดลง และต้นทุนการผลิตสัตว์น้ำที่เพิ่มสูงขึ้น

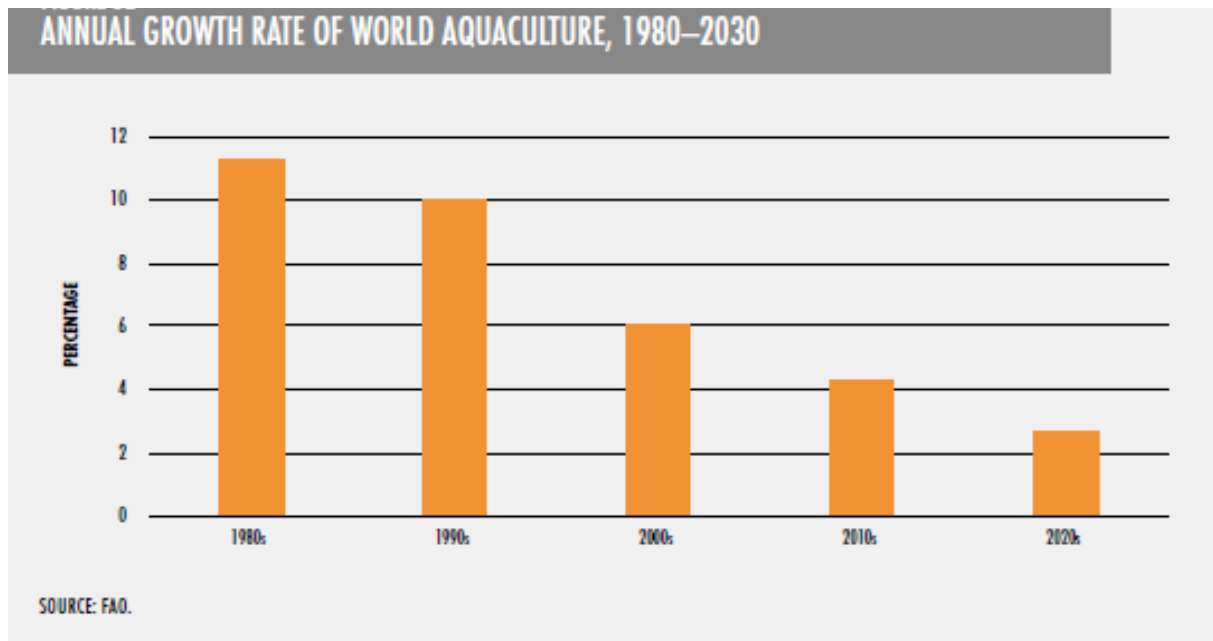
การบริโภคสัตว์น้ำในปี พ.ศ. 2573 คาดว่าจะเพิ่มขึ้น แต่มีอัตราการขยายตัวน้อยกว่าช่วงปี 2550 - 2561 เนื่องจากอัตราการขยายตัวของผลผลิตที่ชะลอตัวลง ราคาสัตว์น้ำที่สูงขึ้น โดยคาดการณ์ว่าการบริโภคสัตว์น้ำต่อหัวประชากรในปี พ.ศ. 2573 จะเพิ่มขึ้นเป็น 21.5 กก./คน/ปี เพิ่มขึ้นจาก 20.5 กก./คน/ปี ในปี 2561 โดยอัตราการขยายตัวของการบริโภคสัตว์น้ำเฉลี่ยต่อคนลดลงจากร้อยละ 1.3 ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2561 เหลือเพียงเฉลี่ยร้อยละ 0.4 ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. 2562 - 2573

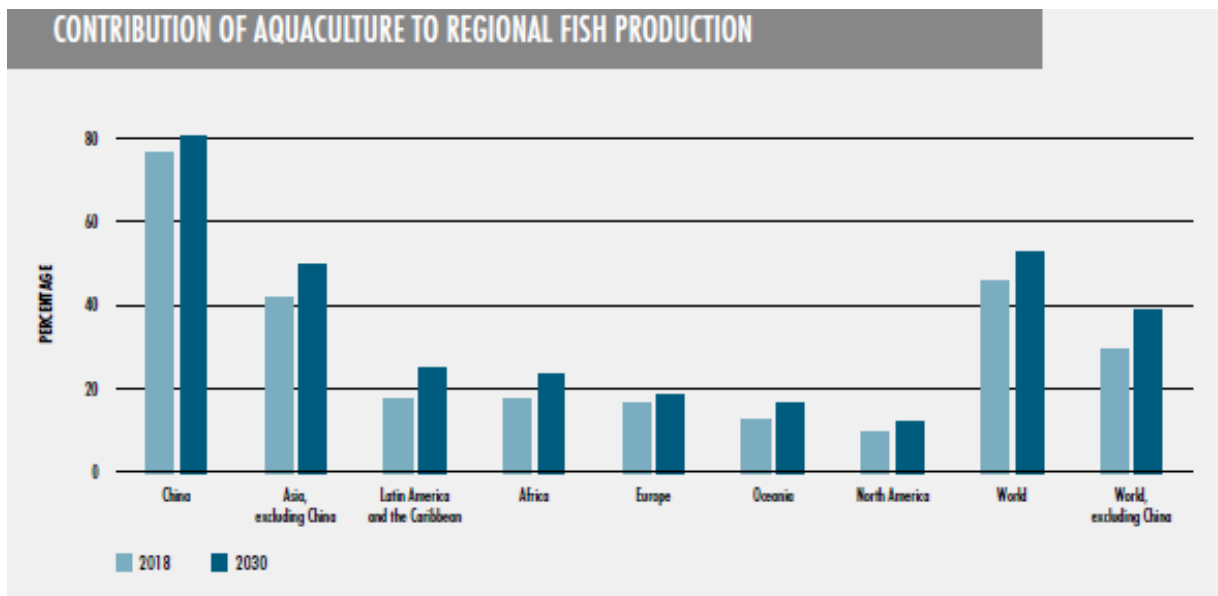
ภาพที่ 15 แนวโน้มและการคาดการณ์ผลผลิตสัตว์น้ำจากการจับและการเพาะเลี้ยงของโลก ปี พ.ศ. 2523 – 2573 (ค.ศ. 1980 – 2030)

ภาพที่ 16 แนวโน้มผลผลิตสัตว์น้ำจากการจับและการเพาะเลี้ยงของโลก ปี พ.ศ. 2523 – 2573 (ค.ศ. 1980 – 2030)

ภาพที่ 17 แนวโน้มและการคาดการณ์อัตราการขยายตัวของผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง ปี พ.ศ. 2523 – 2573 (ค.ศ. 1980 – 2030)

ภาพที่ 18 การคาดการณ์ผลผลิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลก จำแนกรายภูมิภาค ปี พ.ศ. 2573 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ.

2561

ตารางที่ 6 การคาดการณ์ผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงของโลก จำแนกรายภูมิภาค ปี พ.ศ. 2573 เปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ. 2561

PROJECTED FISH PRODUCTION, 2030 (live weight equivalent)

	Production			Of which aquaculture		
	2018	2030	Growth of 2030 vs 2018	2018	2030	Growth of 2030 vs 2018
	(1 000 tonnes)	(1 000 tonnes)	(%)	(1 000 tonnes)	(1 000 tonnes)	(%)
Asia	122 404	145 850	19.2	72 820	96 350	32.3
China	62 207	73 720	18.5	47 559	60 450	27.1
India	12 386	15 610	26.0	7 066	10 040	42.1
Indonesia	12 642	14 940	18.2	5 427	7 710	42.1
Japan	3 774	3 520	-6.7	643	740	15.1
Philippines	2 876	3 220	12.0	826	905	9.6
Republic of Korea	1 905	1 850	-2.9	568	605	6.4
Thailand	2 598	2 790	7.4	891	1 220	36.9
Viet Nam	7 481	9 590	28.2	4 134	6 020	45.6
Africa	12 268	13 820	12.7	2 196	3 249	48.0
Egypt	1 935	2 610	34.9	1 561	2 220	42.2
Nigeria	1 169	1 275	9.0	291	365	25.3
South Africa	566	594	5.0	6	10	61.8
Europe	18 102	19 290	6.6	3 075	3 620	17.7
European Union ¹	5 879	6 025	2.5	1 167	1 320	13.1
Norway	3 844	3 960	3.0	1 355	1 620	19.6
Russian Federation	5 308	6 010	13.2	200	312	56.4
North America	6 536	6 981	6.8	660	838	27.1
Canada	1 019	1 120	9.9	191	255	33.3
United States of America	5 213	5 590	7.2	468	582	24.3
Latin America and Caribbean	17 587	16 730	-4.9	3 140	4 170	32.8
Argentina	839	905	7.9	3	4	24.8
Brazil	1 319	1 490	12.9	605	800	32.2
Chile	3 388	3 950	16.6	1 266	1 650	30.3
Mexico	1 939	2 050	5.7	247	365	47.7
Peru	7 273	5 600	-23.0	104	160	54.4
Oceania	1 617	1 750	8.2	205	290	41.3
Australia	281	360	28.0	97	150	55.0
New Zealand	511	560	9.5	105	135	29.1
World²	178 529	204 421	14.5	82 095	108 517	32.2
Developed countries	29 233	30 730	5.1	4 603	5 499	19.5
Developing countries	135 096	173 691	28.6	73 330	103 018	40.5

¹ Cyprus is included in Asia as well as in the European Union.

² For 2018, the aggregate includes also 14 263 tonnes for not identified countries, data not included in any other aggregates.

SOURCE: FAO.

3.1.3 สถานการณ์แผนปฏิบัติการกรมประมงประเทศไทย

(1) สถานการณ์การผลิต

จากข้อมูลทางสถิติของกองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง พบว่า ภาพรวมผลผลิตจากการทำการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2562 มีปริมาณรวมทั้งสิ้น 2,480,343.30 ตัน โดยเป็นผลผลิตจากการทำการประมง ปริมาณ 1,527,130.40 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61.57 ของผลผลิตทั้งหมด และผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปริมาณ 953,212.90 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.43 ของผลผลิตทั้งหมด

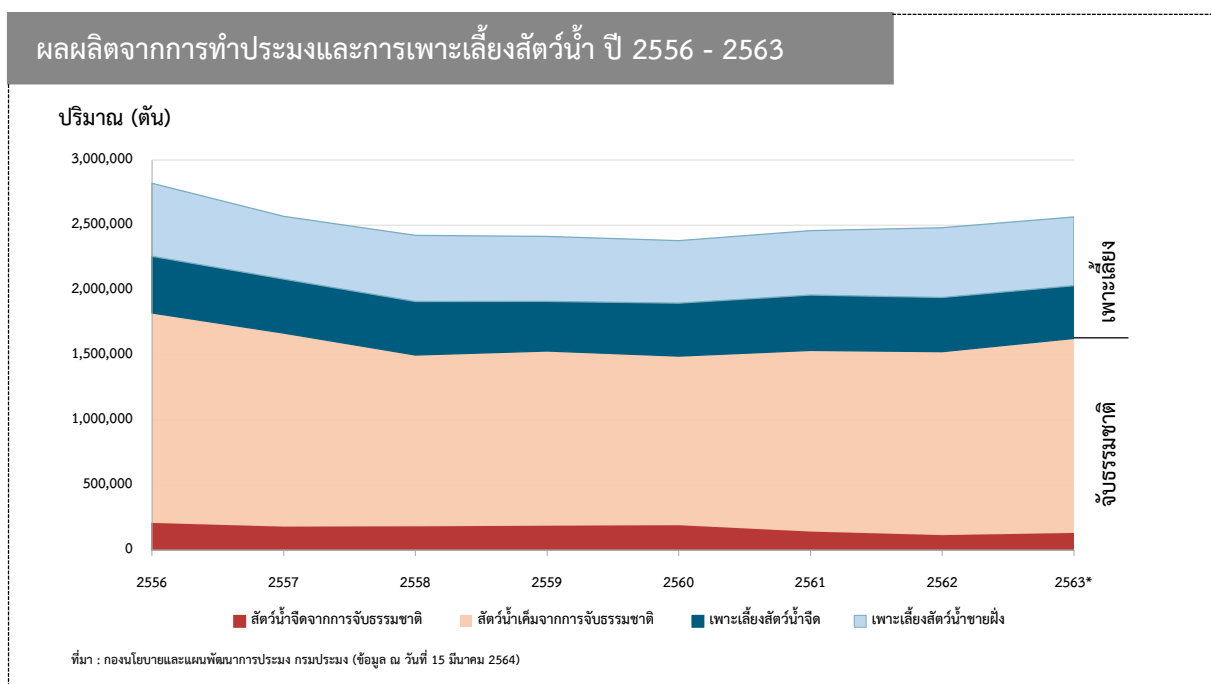
โดยจากข้อมูลประมาณการของกลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง พบว่า ภาพรวมผลผลิตจากการทำการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2563 มีปริมาณรวมทั้งสิ้น 2,563,047.60 ตัน โดยเมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 3.33 ซึ่งเป็นผลผลิตจากการทำการประมง ปริมาณ 1,628,876 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 63.55 ของผลผลิตทั้งหมด เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 6.66 และผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปริมาณ 934,171.60 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.45 ของผลผลิตทั้งหมด เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลง คิดเป็นร้อยละ 2 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 7 ผลผลิตจากการทำการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทย ปี พ.ศ. 2556 - 2563

	หน่วย : ตัน							
	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
จับธรรมชาติ								
- น้ำจืด	210,293.3	181,756.9	184,100.7	188,897.3	192,622.8	143,824.8	116,465.0	133,179.0
- น้ำเค็ม	1,614,536.0	1,488,280.0	1,317,217.0	1,343,283.0	1,300,421.0	1,392,931.0	1,410,665.4	1,495,697.0
รวมจับธรรมชาติ	1,824,829.3	1,670,036.9	1,501,317.7	1,532,180.3	1,493,043.8	1,536,755.8	1,527,130.4	1,628,876.0
การเพาะเลี้ยง								
- เพาะเลี้ยงน้ำจืด	435,764.5	415,124.1	411,528.0	381,580.3	407,208.0	425,840.0	416,747.0	405,865.0
- เพาะเลี้ยงชายฝั่ง	561,490.3	482,638.1	508,693.5	499,598.6	480,609.0	495,022.5	536,465.9	528,306.6
รวมเพาะเลี้ยง	997,254.8	897,762.2	920,221.5	881,178.9	887,817.0	920,862.5	953,212.9	934,171.6
รวมผลผลิตทั้งหมด	2,822,084.1	2,567,799.2	2,421,539.2	2,413,359.2	2,380,860.8	2,457,618.3	2,480,343.3	2,563,047.6

ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (ข้อมูล ณ วันที่ 15 มีนาคม 2564)

ปี พ.ศ. 2556 - 2563 ผลผลิตสัตว์น้ำส่วนใหญ่มาจากการทำการประมงมากกว่าการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งภาคการประมง จากการจับธรรมชาติน้ำจืด ปริมาณ 1,351,139.80 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.72 ของผลผลิตทั้งหมด มาจากการจับธรรมชาติน้ำทะเล ปริมาณ 11,363,030.40 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.51 ของผลผลิตทั้งหมด และมีผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จากการเพาะเลี้ยงน้ำจืด ปริมาณ 3,299,656.90 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.41 ของผลผลิตทั้งหมด มาจากการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง ปริมาณ 4,092,824.50 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.36 ของผลผลิตทั้งหมด (ภาพที่ 19)

ภาพที่ 19 ผลผลิตจากการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประเทศไทย ปี พ.ศ. 2556 – 2563*

หมายเหตุ * ข้อมูลสถิติผลผลิตสัตว์น้ำ ปี พ.ศ. 2563 เป็นข้อมูลประมาณการ (ณ วันที่ 15 มีนาคม 2564)

เมื่อพิจารณาปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำจากการจับธรรมชาติ ซึ่งสามารถจำแนกตามแหล่งน้ำที่จับได้แก่ การจับธรรมชาติจากน้ำจืด และการจับธรรมชาติจากทะเล โดยปริมาณผลผลิตจากการจับสัตว์น้ำของประเทศไทย ปี 2562 จำแนกตาม กลุ่มชนิดสัตว์น้ำทะเล ได้แก่ กลุ่มปลา 1,154,591 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.61 ของผลผลิตทั้งหมด รองลงมา คือ กลุ่มหมึก 98,375 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.44 ของผลผลิตทั้งหมด กลุ่มกุ้ง 65,089 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.26 ของผลผลิตทั้งหมด กลุ่มปู 50,950 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.34 ของผลผลิตทั้งหมด กลุ่มหอย 33,026 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.16 ของผลผลิตทั้งหมด และสัตว์น้ำอื่น ๆ 8,634 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.57 ของผลผลิตทั้งหมด

ส่วนกลุ่มชนิดสัตว์น้ำจืด ได้แก่ กลุ่มปลา 112,857.19 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.39 ของผลผลิตทั้งหมด กลุ่มกุ้ง 2,393.76 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.16 ของผลผลิตทั้งหมด และสัตว์น้ำอื่น ๆ 1,214.07 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.07 ของผลผลิตทั้งหมด (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 8 ผลผลิตจากการทำประมงน้ำจืดและการจับสัตว์น้ำจากทะเลประเทศไทย ปี พ.ศ. 2556 – 2562

หน่วย : ตัน

	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ผลผลิตจับสัตว์น้ำจืด	210,293.27	181,756.92	184,100.68	188,897.29	192,622.77	143,824.81	116,465.02
- กลุ่มปลา	207,981.38	179,635.17	181,862.29	186,693.29	188,855.75	138,970.06	112,857.19
- กลุ่มกุ้ง	1,460.96	1,156.39	1,276.88	1,299.82	1,651.96	2,191.22	2,393.76
- สัตว์น้ำอื่นๆ	850.93	965.36	961.51	904.18	2,115.06	2,663.53	1,214.07
ผลผลิตจับสัตว์น้ำจากทะเล	1,614,536	1,488,280	1,317,217	1,343,283	1,300,421	1,392,931	1,410,665
- กลุ่มปลา	1,277,175	1,235,171	1,074,609	1,067,653	1,049,516	1,115,751	1,154,591
- ปลาผิวน้ำ	575,395	589,722	520,656	555,602	560,355	538,009	570,923

ชนิดสัตว์น้ำ		2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563*
	ปลาตูก	120,328	113,832	108,534	102,444	105,088	106,201	102,357	99,344
	ปลาตะเพียน	30,060	28,679	30,497	19,312	23,647	23,124	21,204	20,636
	ปลาสร้อย	21,820	22,520	19,060	15,497	12,751	14,257	13,453	12,539
	ปลาสร้อย	26,669	22,910	14,956	9,470	8,977	7,773	7,294	7,238
	ปลาช่อน	3,752	4,291	3,075	3,469	2,421	1,810	1,496	1,301
	ปลาจีน	189	168	206	315	267	671	714	796
	ปลานวลจันทร์	690	412	377	330	329	443	433	417
กลุ่มกุ้ง	เทศ								
	กุ้งก้ามกราม	18,168	16,906	16,236	20,883	21,415	31,838	31,345	31,006
กลุ่มสัตว์น้ำอื่นๆ	ปลาและสัตว์น้ำ	14,711	14,121	12,946	8,195	16,428	21,326	22,652	24,547
	จืดอื่น ๆ								
	กบ	1,783	1,339	2,414	901	3,956	1,795	1,927	2,070
สัตว์น้ำชายฝั่ง	รวม	561,490	482,638	508,694	499,599	480,609	495,022	536,466	529,924
กลุ่มกุ้ง**	รวม	325,395	279,982	294,780	334,453	359,898	374,390	396,792	374,803
	กุ้งขาวแวนนา	310,705	263,245	281,918	321,542	346,309	357,933	378,508	357,423
	ไม***								
	กุ้งกุลาดำ***	14,279	16,292	12,098	12,366	12,962	16,146	17,954	17,112
	กุ้งอื่น ๆ และ	411	445	764	545	627	311	330	268
	สัตว์น้ำพลอยได้								
กลุ่มปลา	รวม	19,256	19,087	19,509	19,219	22,455	41,108	48,989	38,845
	ปลากะพง	16,761	16,501	17,250	17,177	20,454	39,278	47,203	37,617
	ปลากะรัง	2,495	2,586	2,258	2,042	2,001	1,830	1,786	1,228
กลุ่มหอย	รวม	216,839	183,569	194,405	145,927	98,256	78,203	88,973	112,946
	หอยแมลงภู่	127,919	117,013	115,544	86,673	50,472	33,990	38,005	58,073
	หอยแครง	71,325	53,717	58,991	44,846	25,862	30,162	33,064	31,598
	หอยนางรม	17,595	12,839	19,870	14,407	21,922	14,051	17,903	23,275
กลุ่มปู	รวม	0	0	0	0	0	1,321	1,713	3,330
	ปูทะเล****	-	-	-	-	-	1,321	1,713	3,330

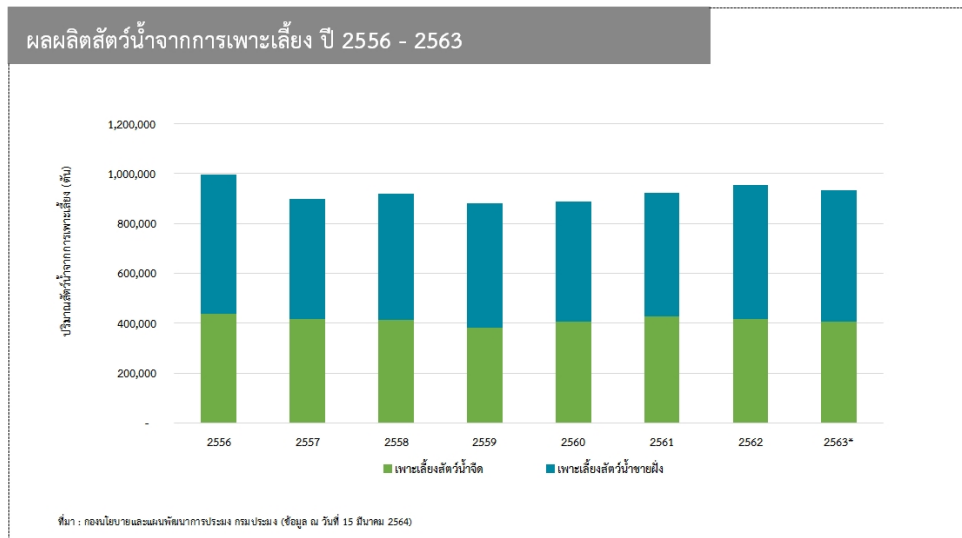
ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (ข้อมูล ณ วันที่ 15 มีนาคม 2564)

หมายเหตุ * สถิติเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ปี พ.ศ. 2563 เป็นข้อมูลประมาณการ

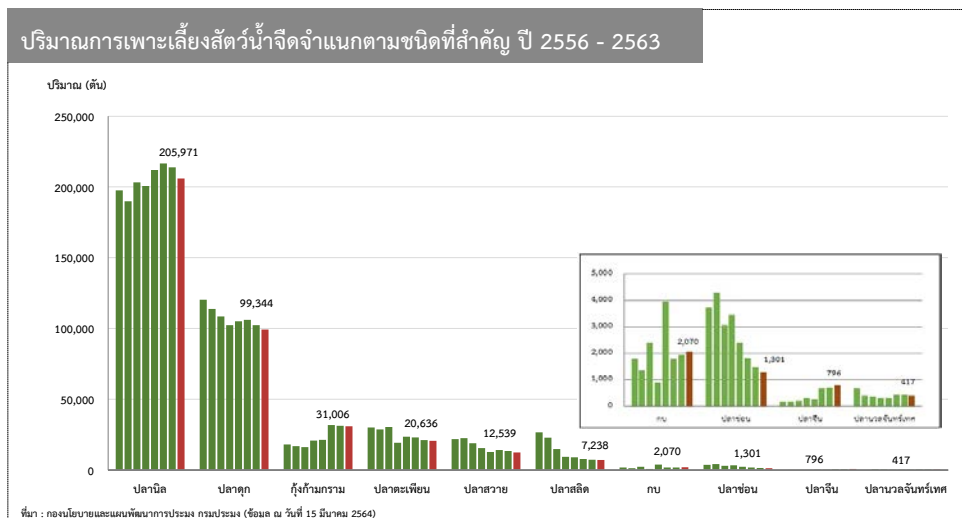
** จำนวนฟาร์มและเนื้อที่เลี้ยงกุ้งทะเลไม่แยกชนิด ส่วนผลผลิตจากการเลี้ยงกุ้งทะเลนับรวมสัตว์น้ำที่เป็นผลพลอยได้

*** ข้อมูลกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ ปี พ.ศ. 2562 เป็นข้อมูลเบื้องต้น และอยู่ในขั้นตอนการนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านการเกษตร

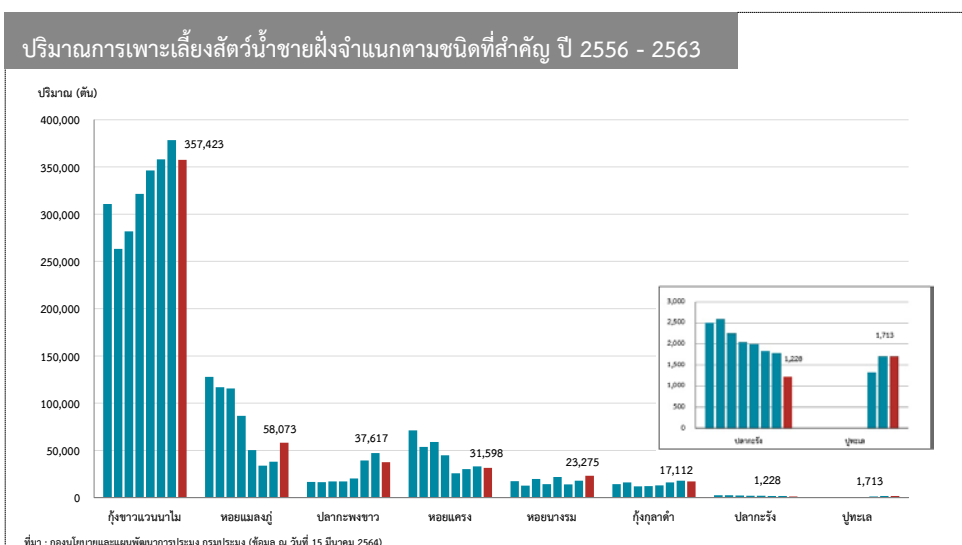
****ปูทะเล ได้แก่ ปูดำ ปูขาว ปูเขียว และปูม่วง

ภาพที่ 20 ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประเทศไทย จำแนกตามแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปี พ.ศ. 2556 - 2563

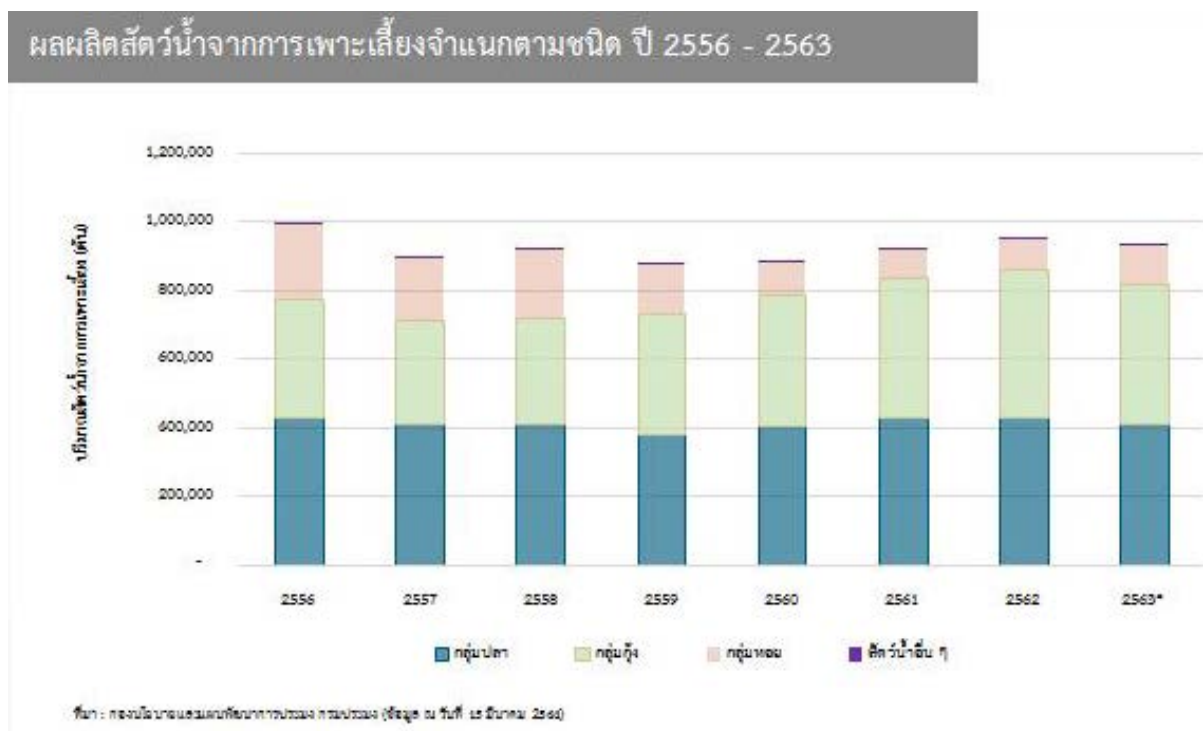

ภาพที่ 21 ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดประเทศไทย พ.ศ. 2556 - 2563

ภาพที่ 22 ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งประเทศไทย พ.ศ. 2556 – 2563

เมื่อพิจารณาปริมาณการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจากกลุ่มชนิดสัตว์น้ำ พบว่า ปริมาณผลผลิตในปี พ.ศ. 2563 กลุ่มสัตว์น้ำหลัก คือ กลุ่มปลา 411,498.64 ตัน คิดเป็นร้อยละ 44.05 รองลงมาคือ กลุ่มกุ้ง 405,809 ตัน คิดเป็นร้อยละ 43.44 กลุ่มหอย 112,946.39 ตัน คิดเป็นร้อยละ 12.09 และกลุ่มสัตว์น้ำอื่น ๆ 3,917.57 ตัน คิดเป็นร้อยละ 0.42 (ภาพที่ 23)

ภาพที่ 23 ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประเทศไทย จำแนกตามกลุ่มชนิดสัตว์น้ำ ปี พ.ศ. 2556 – 2563

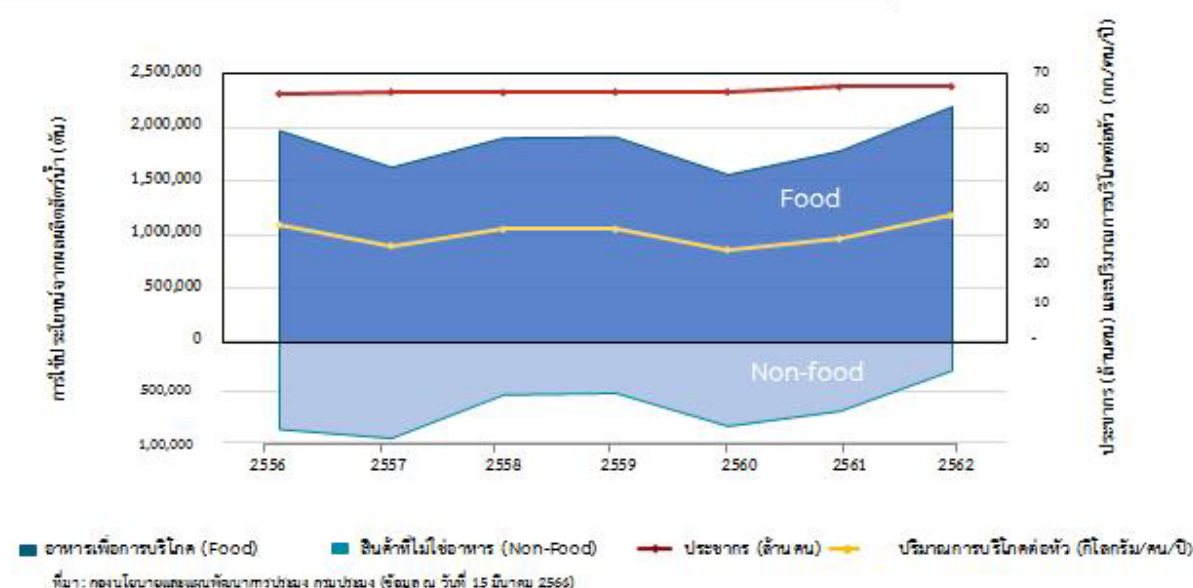
เมื่อพิจารณาการนำผลผลิตจากการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมาใช้ประโยชน์ ปี พ.ศ. 2563 การบริโภคสัตว์น้ำ มีปริมาณ 2,411,630 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94.09 ของผลผลิต เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.59 ส่วนการใช้ประโยชน์ผลผลิตสัตว์น้ำที่ไม่ได้ใช้สำหรับการบริโภค ปริมาณ 151,417.60 ตัน คิดเป็นร้อยละ 5.91 ของผลผลิต เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 82.82 ทั้งนี้การบริโภคต่อคน คิดเป็น 36.40 กิโลกรัม/คน/ปี ซึ่งเมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.11 (ตารางที่ 12 และภาพที่ 24)

ตารางที่ 10 การใช้ประโยชน์ผลผลิตสัตว์น้ำ พ.ศ. 2556 – 2563

หน่วย : ตัน								
การใช้ประโยชน์	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
เพื่อการบริโภค	2,011,050	1,739,990	1,726,110	1,910,040	2,139,120	2,350,080	2,397,520	2,411,630
สินค้าที่ไม่ใช่อาหาร	811,034.1	827,809.2	695,429.2	503,319.2	241,740.8	107,538.3	82,823.3	151,417.6
จำนวนประชากร (ล้านคน)	64.6	65.1	64.9	65.1	65.2	66.4	66.6	66.2
การบริโภคต่อหัว (กิโลกรัม/คน/ปี)	31.1	26.7	26.6	29.3	32.3	35.4	36.0	36.4

ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม 2564)

การใช้ประโยชน์จากผลผลิตสัตว์น้ำ ปี 2556 - 2563

ภาพที่ 24 ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประเทศไทย จำแนกตามกลุ่มชนิดสัตว์น้ำ ปี พ.ศ. 2556 - 2563

(2) สถานการณ์ด้านราคาสัตว์น้ำ

ราคาสัตว์น้ำที่เกษตรกรจำหน่ายได้ในแต่ละปี ขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำที่ออกมาในแต่ละปี หากปริมาณผลผลิตออกมามากก็ส่งผลให้ราคาตกต่ำ นอกจากนี้ยังมีผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ปี พ.ศ. 2563 ส่งผลให้การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกลดลง ผลผลิตสัตว์น้ำหลายชนิดตกค้างอยู่ในบ่อไม่สามารถนำออกมาจำหน่ายได้ ด้วยข้อจำกัดในการควบคุมการเดินทางเข้าออกข้ามจังหวัดในช่วงที่เกิดสถานการณ์ดังกล่าว ราคาสัตว์น้ำสามารถจำแนกได้ดังนี้

(2.1) ราคาสัตว์น้ำจืด

(2.1.1) ปลานิล ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 จำแนกตามขนาดปลา ดังนี้ ขนาดเล็ก 33.17 บาทต่อกิโลกรัม ขนาดกลาง 53.77 บาทต่อกิโลกรัม และขนาดใหญ่ 63.34 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาปลานิลขนาดเล็ก 28.74 บาทต่อกิโลกรัม ขนาดกลาง 51.96 บาทต่อกิโลกรัม และขนาดใหญ่ 58.78 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 ขนาดเล็กลดลงร้อยละ 8.58 ขณะที่ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.04 และ 1.45 ตามลำดับปลานิลขนาดใหญ่จะเป็นที่นิยมของตลาด

(2.1.2) ปลาดุกขาว ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 49.36 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 52.37 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.78 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562

(2.1.3) ปลาสลิด ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 56.56 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 58.02 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.60 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562

(2.1.4) ปลาจีน ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 50.82 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 39.56 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 6.46 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562

(2.1.5) ปลาตูก ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 จำแนกตามขนาดปลา ดังนี้ ขนาดเล็ก 33.01 บาทต่อกิโลกรัม ขนาดกลาง 44.53 บาทต่อกิโลกรัม และขนาดใหญ่ 50.53 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาปลาตูกขนาดเล็ก 40.49 บาทต่อกิโลกรัม ขนาดกลาง 49.05 บาทต่อกิโลกรัม และขนาดใหญ่ 48.66 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 ขนาดเล็กและขนาดกลาง เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.81 และ 11.81 ขณะที่ราคาขนาดใหญ่ ลดลงร้อยละ 0.34 ขนาดปลาตูกที่เป็นที่นิยมของตลาด คือ ขนาดกลาง

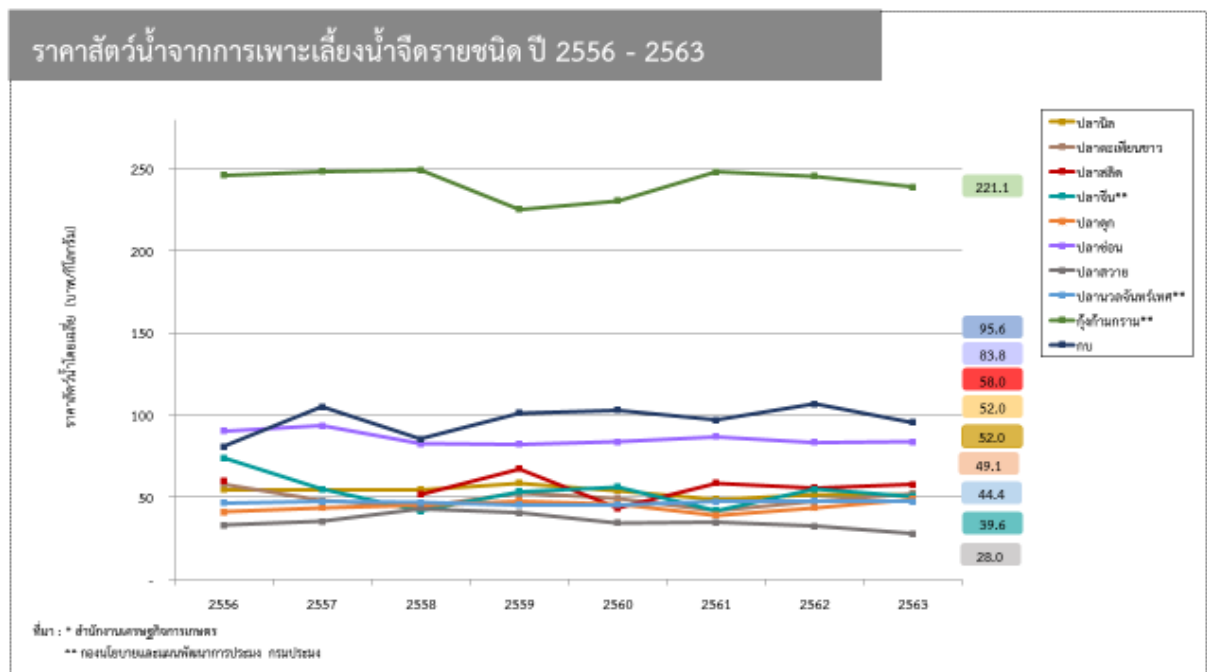
(2.1.6) ปลาช่อน ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 จำแนกตามขนาดปลา ดังนี้ ขนาดกลาง 85.93 บาทต่อกิโลกรัม และขนาดใหญ่ 108.40 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี 2563 ราคาปลาช่อนขนาดกลาง 83.75 บาทต่อกิโลกรัม และขนาดใหญ่ 109.50 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 ทั้งขนาดกลางและขนาดใหญ่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.32 และ 4.04 ปลาช่อนขนาดใหญ่จะเป็นขนาดที่ตลาดมีความต้องการมากที่สุด

(2.1.7) ปลาสวาย ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 35.29 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 28.01 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 14.03 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562

(2.1.8) ปลานวลจันทร์เทศ ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 46.14 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 44.43 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 0.54 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562

(2.1.9) กุ้งก้ามกราม ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 234.39 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 212.07 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 1.19 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562

(2.1.10) กบ ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 97.04 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 95.63 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 10.54 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 (ภาพที่ 25)

ภาพที่ 25 ราคาสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงน้ำจืดรายชนิด ปี พ.ศ. 2556 - 2563

(2.2) ราคาสัตว์น้ำชายฝั่ง

(2.2.1) กุ้งกุลาดำ ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายกุ้งกุลาดำมีชีวิตเฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 234.40 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 249.17 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 0.02 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562

(2.2.2) กุ้งขาวแวนนาไม ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 163.93 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 146.90 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 2.63 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562 ราคากุ้งขาวลดลงตามราคาตลาดโลก

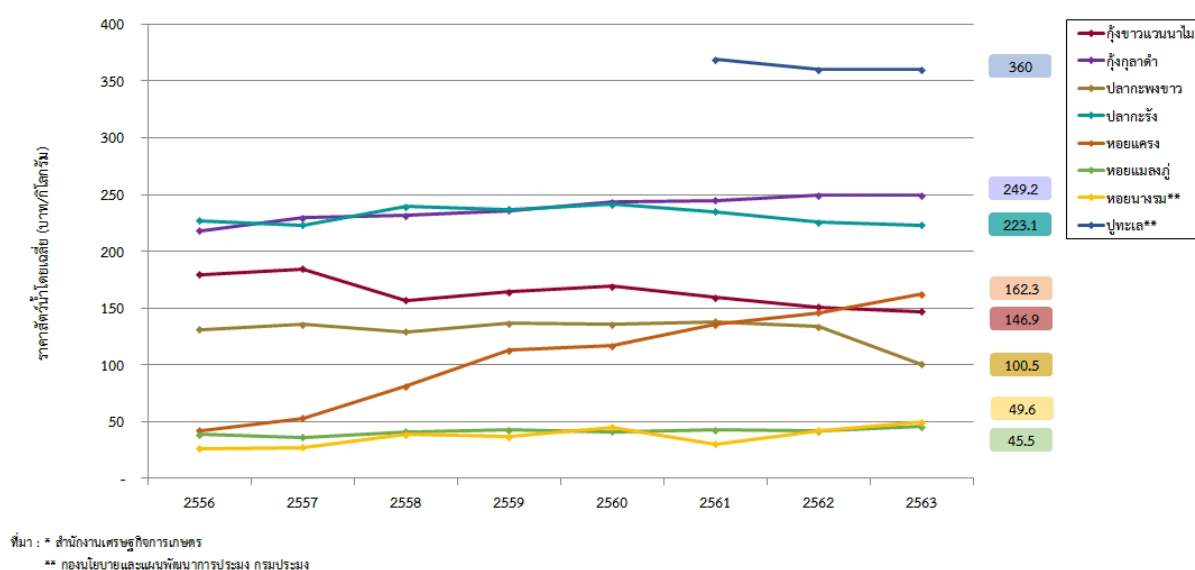
(2.2.3) ปลากระพง ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 จำแนกตามขนาดปลา ดังนี้ ขนาดเล็ก 130.02 บาทต่อกิโลกรัม ขนาดกลาง 145.20 บาทต่อกิโลกรัม และขนาดใหญ่ 174.10 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาปลากระพง ขนาดเล็ก 100.48 บาทต่อกิโลกรัม ขนาดกลาง 131.08 บาทต่อกิโลกรัม และขนาดใหญ่ 162.00 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 ปลากระพงทุกขนาดปรับตัวลดลง ร้อยละ 24.88 5.13 และ 5.68 ตามลำดับ

(2.2.4) ปลากระรัง ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 231.32 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 223.06 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ 1.04 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562

(2.2.5) หอยแครง ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 106.10 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 165.25 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.26 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562

(2.2.6) หอยแมลงภู่ ราคาที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ยต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2563 ขนาดคละ 41.06 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปี พ.ศ. 2563 ราคาเฉลี่ย 45.49 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.54 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562 (ตารางที่ 13 และภาพที่ 26)

ราคาสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงชายฝั่งรายชนิด ปี 2556 - 2563

ภาพที่ 26 ราคาสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงน้ำชายฝั่งรายชนิด ปี พ.ศ. 2556 - 2563

ตารางที่ 11 ราคาเฉลี่ยสัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำชายฝั่งที่เกษตรกรขายได้ ปี พ.ศ. 2556 - 2563

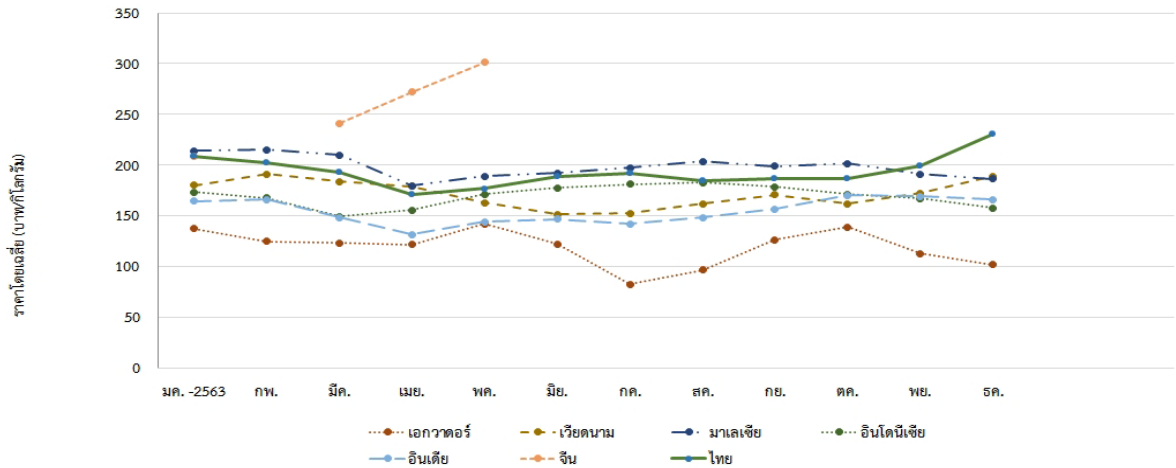
หน่วย : บาท/กก.

สัตว์น้ำจืด	ประเภทสัตว์น้ำ		2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	ค่าเฉลี่ย	%Δ เฉลี่ย 56-63	%Δ 63/62
	ชนิด	ขนาด											
กลุ่มปลา	ปลานิล*	ขนาดเล็ก	29.52	33.19	36.41	35.46	38.54	32.04	31.43	28.74	33.17	0.13	-8.58
		ขนาดกลาง	54.74	54.82	54.64	58.78	54.22	49.09	51.94	51.96	53.77	-0.57	0.04
		ขนาดใหญ่	68.93	69.11	67.27	65.83	61.10	57.79	57.94	58.78	63.34	-2.20	1.45
	ปลาดุก*	ขนาดเล็ก	28.90	29.11	29.54	35.13	33.16	27.58	40.16	40.49	33.01	6.45	0.81
		ขนาดกลาง	41.12	43.66	45.63	47.83	45.99	39.09	43.87	49.05	44.53	2.96	11.81
		ขนาดใหญ่	50.77	54.67	54.26	52.59	50.50	43.94	48.83	48.66	50.53	-0.33	-0.34
	ปลาดุก*	ขนาดกลาง	58.20	48.21	44.48	52.76	49.49	41.70	47.71	52.37	49.36	-0.58	9.78
	ปลาตะเพียนขาว*	ขนาดกลาง	33.19	35.35	43.30	40.53	34.66	34.73	32.58	28.01	35.29	-1.70	-14.03
	ปลาสร้อย*	ขนาดกลาง	60.00		51.96	67.56	43.60	58.76	56.01	58.02	56.56	5.65	3.60
	ปลาช่อน*	ขนาดเล็ก	90.48	93.73	82.74	82.30	83.89	87.08	83.49	83.75	85.93	-0.96	0.32
		ขนาดใหญ่	110.25	110.42	110.75	109.50	106.33	105.17	105.25	109.50	108.40	-0.08	4.04
	ปลาจิ้น**	ขนาดกลาง	74.23	55.15	43.13	53.47	56.58	42.14	42.29	39.56	50.82	-7.05	-6.46
	ปลานวลจันทร์เทศ**	ขนาดกลาง	46.62	47.63	47.10	45.51	45.62	47.53	44.67	44.43	46.14	-0.64	-0.54
กลุ่มกุ้ง	กุ้งก้ามกราม**	ขนาดกลาง	246.29	248.46	249.36	225.41	230.57	248.36	214.63	212.07	234.39	-1.88	-1.19
กลุ่มสัตว์น้ำอื่นๆ	กบ*	ขนาดกลาง	81.06	105.30	85.71	101.54	103.13	97.07	106.90	95.63	97.04	3.58	-10.54
สัตว์น้ำชายฝั่ง													
กลุ่มกุ้ง	กุ้งกุลาดำมีชีวิต**	ขนาดกลาง	218.08	229.64	231.48	235.95	243.35	244.80	249.22	249.17	237.71	1.94	-0.02
	กุ้งขาวแวนนาไม**	ขนาดกลาง	179.53	184.28	157.00	164.39	169.29	159.19	150.88	146.90	163.93	-2.61	-2.63
กลุ่มปลา	ปลากะพงขาว*	ขนาดเล็ก	131.17	135.50	129.00	136.50	135.58	138.17	133.75	100.48	130.02	-3.22	-24.88
		ขนาดกลาง	146.42	149.67	152.33	156.33	147.92	139.67	138.17	131.08	145.20	-1.50	-5.13
		ขนาดใหญ่	173.00	181.50	166.08	185.25	174.17	179.08	171.75	162.00	174.10	-0.71	-5.68
กลุ่มหอย	ปลากะรัง**	ขนาดกลาง	226.94	223.13	239.14	237.11	241.12	234.70	225.41	223.06	231.32	-0.19	-1.04
	หอยแครง*	ขนาดกลาง	41.91	52.98	81.03	112.67	116.83	135.33	145.83	162.25	106.10	22.42	11.26
	หอยแมลงภู่*	ขนาดกลาง	38.33	36.07	41.06	42.58	40.88	42.54	41.53	45.49	41.06	2.70	9.54
	หอยนางรม**	ขนาดกลาง	26.45	27.24	38.75	36.60	45.19	30.16	41.86	49.62	36.98	12.46	18.53
กลุ่มปู	ปูทะเล**							369.00	359.97	359.97	362.98	-1.22	0.00

ที่มา : * สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ** กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม 2564)

เมื่อเปรียบเทียบราคากุ้งขาวแวนนาไมของไทยกับราคาประเทศคู่แข่ง พบว่า ราคากุ้งขาวแวนนาไม จับปากบ่อ ขนาด 40 ตัว/กก. ปี 2563 มีราคาเฉลี่ย 193.27 บาท สูงกว่าราคาของประเทศเอกวาดอร์ อินเดีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม 74.04,38.86,23.87 และ 21.95 บาท ตามลำดับ ในขณะที่เมื่อเทียบกับประเทศจีน และมาเลเซีย ราคาต่ำกว่า 62.42 และ 4.95 บาท ตามลำดับ (ภาพที่ 27)

ราคากุ้งขาวแวนนาไมจับปากบ่อขนาด 40 ตัว/กิโลกรัม ปี 2563

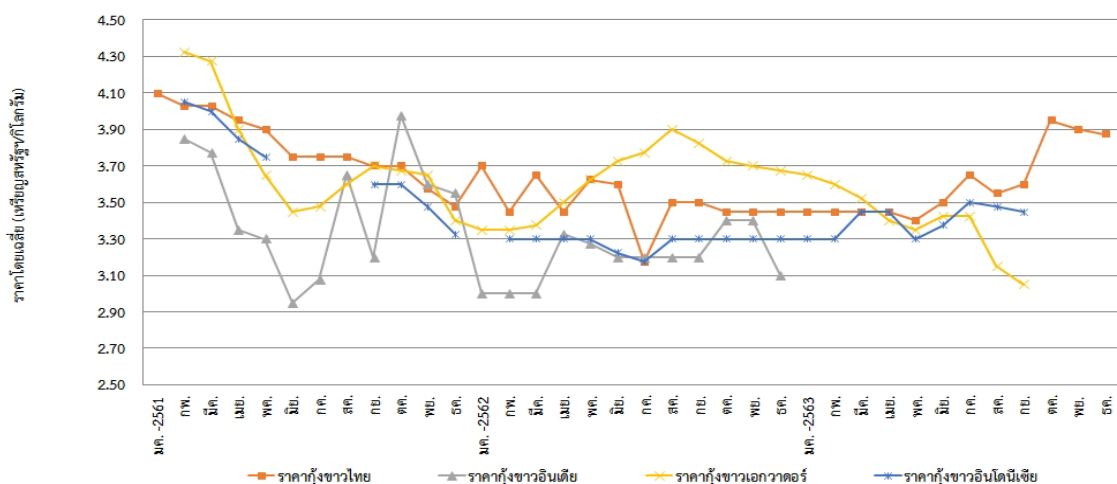

ที่มา : กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง กรมประมง (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม 2564)

ภาพที่ 27 ราคากุ้งขาวแวนนาไมจับปากบ่อขนาด 40 ตัว/กิโลกรัม ปี พ.ศ. 2563

ในปี พ.ศ. 2563 เมื่อเปรียบเทียบราคากุ้งขาวแวนนาไมของไทยกับราคาประเทศคู่แข่ง โดยใช้ฐาน ตลาดสหรัฐอเมริกาที่มีสัดส่วนการนำเข้ากุ้งขาวแวนนาไมจากไทยมากที่สุด พบว่า ราคากุ้งขาวแวนนาไม ขนาด 31/35 ตัว/กก. มีราคาเฉลี่ย 3.60 เหรียญสหรัฐฯ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.92 เมื่อเทียบกับปีก่อน (ภาพที่ 28)

ราคากุ้งขาวแวนนาไมขนาด 31/35 ตลาดสหรัฐอเมริกา ปี2561 -2563

ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม 2564)

ภาพที่ 28 ราคากุ้งขาวแวนนาไมขนาด 31/35 ตลาดสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2561 – 2563

(3) ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำชายฝั่ง

การวิเคราะห์ต้นทุนการเลี้ยงสัตว์น้ำ ประกอบด้วยต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร ต้นทุนการเลี้ยงสัตว์น้ำส่วนใหญ่อยู่ที่ต้นทุนผันแปรซึ่งเป็นต้นทุนค่าอาหารจัดเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงสุด ดังนั้นการลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญที่สุดจะเป็นการลดต้นทุนค่าอาหาร การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงสัตว์น้ำจำแนกได้ดังนี้

(3.1) ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

(3.1.1) ปลานิล การเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน จังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2560 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 71,742.39 บาท หรือ 42.70 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 69,741.32 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 97.22 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.45 และต้นทุนคงที่ 2,001.07 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.78 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 92,736 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 20,993.61 บาทต่อไร่ หรือ 12.50 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 29.26

(3.2.2) ปลาตะเพียน การเลี้ยงปลาตะเพียนร่วมกับปลานิลในบ่อดิน จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ. 2560 เลี้ยงในรูปแบบยังชีพ ไม่เน้นการให้อาหารเม็ดสำเร็จรูป มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 12,657.38 บาท หรือ 26.65 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 9,826.29 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.63 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.07 และต้นทุนคงที่ 2,831.09 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.37 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 24,375 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 11,717.62 บาทต่อไร่ หรือ 24.67 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 92.58

(3.2.3) ปลาสลิด การเลี้ยงปลาสลิดในบ่อดิน จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2562 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 110,355.50 บาท หรือ 60.70 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 107,827.49 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 97.71 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.82 และต้นทุนคงที่ 2,528.01 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.29 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 133,168.50 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 22,813 บาทต่อไร่ หรือ 12.55 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 20.67

(3.2.4) ปลาดุก การเลี้ยงปลาดุกในบ่อดิน จังหวัดปทุมธานี ปี พ.ศ. 2562 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 264,077.89 บาท หรือ 33.01 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 258,874.50 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.03 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.65 และต้นทุนคงที่ 5,203.39 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.97 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 316,000 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 51,922.11 บาทต่อไร่ หรือ 6.49 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 19.66

(3.2.5) ปลาช่อน การเลี้ยงปลาช่อนในบ่อดิน จังหวัดอ่างทอง ปี พ.ศ. 2561 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 432,082.91 บาท หรือ 60.01 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 426,832.15 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.78 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.32 และต้นทุนคงที่ 5,250.75 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.22 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 504,000 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 71,917.09 บาทต่อไร่ หรือ 9.99 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 16.64

(3.2.6) ปลาสาวย การเลี้ยงปลาสาวยในบ่อดิน จังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2561 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 230,941.52 บาท หรือ 24.99 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 226,511.87 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.08 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.95 และต้นทุนคงที่ 4,429.65 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.92 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 249,480 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 18,538.48 บาทต่อไร่ หรือ 2.01 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 8.03

(3.2.7) กุ้งก้ามกราม การเลี้ยงกุ้งก้ามกรามร่วมกับกุ้งขาวในบ่อดิน จังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ. 2561 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 38,423.63 บาท หรือ 153.69 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 36,230.87 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 94.29 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.44 และต้นทุนคงที่ 2,192.75 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.71 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 45,375 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 6,951.37 บาทต่อไร่ หรือ 27.81 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 18.09

(3.2.8) กบ การเลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์ จังหวัดนครนายก ปี พ.ศ. 2561 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อบ่อ 15,965.91 บาท หรือ 63.86 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 15,125.25 บาทต่อบ่อ คิดเป็นร้อยละ 94.73 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.04 และต้นทุนคงที่ 840.66 บาทต่อบ่อ คิดเป็นร้อยละ 5.27 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อบ่อ 18,750 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 2,784.09 บาทต่อบ่อ หรือ 11.14 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 17.44

(3.2) ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

(3.2.1) กุ้งขาวแวนนาไม การเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม จังหวัดนครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. 2561 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 205,329 บาท หรือ 125.74 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 191,427 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 93.23 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.19 และต้นทุนคงที่ 13,902 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.77 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 262,488.42 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 57,159.42 บาทต่อไร่ หรือ 35.00 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 27.84

(3.2.2) ปลากระพงขาว การเลี้ยงปลากระพงขาวในบ่อดิน จังหวัดฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. 2562 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 209,855 บาท หรือ 104.93 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 207,426.25 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.84 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.26 และต้นทุนคงที่ 2,428.75 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.16 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 250,000 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 40,145 บาทต่อไร่ หรือ 20.07 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 19.13

(3.2.3) ปลากระรัง การเลี้ยงปลากระรังในบ่อดิน จังหวัดตราด ปี พ.ศ. 2562 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 234,010.85 บาท หรือ 198.51 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 223,423.61 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 95.48 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.63 และต้นทุนคงที่ 10,587.24 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.52 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 253,891.97 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 19,881.12 บาทต่อไร่ หรือ 16.87 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 8.50

(3.2.4) หอยแครง การเลี้ยงหอยแครงแบบหวานลูกพันธุ์ลงในทะเล ภาคกลาง และตะวันออก ปี พ.ศ. 2561 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 37,434.44 บาท หรือ 41.74 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 29,532.24 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 78.89 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เป็นต้นทุนค่าลูกพันธุ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.91 และต้นทุนคงที่ 7,902.21 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.11 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 79,812.46 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 42,378.02 บาทต่อไร่ หรือ 47.26 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 113.21

(3.2.5) หอยแมลงภู่ การเลี้ยงหอยแมลงภู่แบบปักหลักล่อลูกพันธุ์ ภาคตะวันออก ปี พ.ศ. 2561 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 40,827.42 บาท หรือ 5.21 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 21,412.20 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 52.45 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนคงที่ 19,415.22 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 47.55 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 57,373.44 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 16,546.02 บาทต่อไร่ หรือ 2.11 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 40.53

(3.2.6) หอยนางรม การเลี้ยงหอยนางรมแบบแพแขวน ภาคตะวันออก ปี พ.ศ. 2561 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 167,998.65 บาท หรือ 7.03 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 150,285.07 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 89.46 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนคงที่ 17,713.58 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.54 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 205,931.80 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 37,932.80 บาทต่อไร่ หรือ 1.59 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 22.58

(3.2.7) ปูทะเล การเลี้ยงปูทะเลด้วยปลาเหยื่อ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2562 มีต้นทุนการเลี้ยงต่อไร่ 19,200.27 บาท หรือ 192.97 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปร 17,952.64 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 93.50 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนคงที่ 1,247.63 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.50 ของต้นทุนทั้งหมด รายได้จากการเลี้ยงต่อไร่ 45,862.27 บาท ดังนั้นเกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยง 26,662 บาทต่อไร่ หรือ 267.97 บาทต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ร้อยละ 138.86

ต้นทุนการเลี้ยงสัตว์น้ำจืดของเกษตรกรโดยภาพรวมยังคงมีต้นทุนสูงขึ้นจากปัจจัยการผลิตด้านอาหารเม็ดสำเร็จรูป ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50 - 80 ของต้นทุนทั้งหมด ค่าอาหารสัตว์น้ำมีการปรับราคาเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาที่ใช้เกษตรกรจำหน่ายได้ไม่ได้ปรับเพิ่มขึ้นมากนัก ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ลดลง ภาครัฐจึงมีนโยบายส่งเสริมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่สัตว์น้ำจืดหลายชนิด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น เพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อหน่วย และลดต้นทุนการเลี้ยง

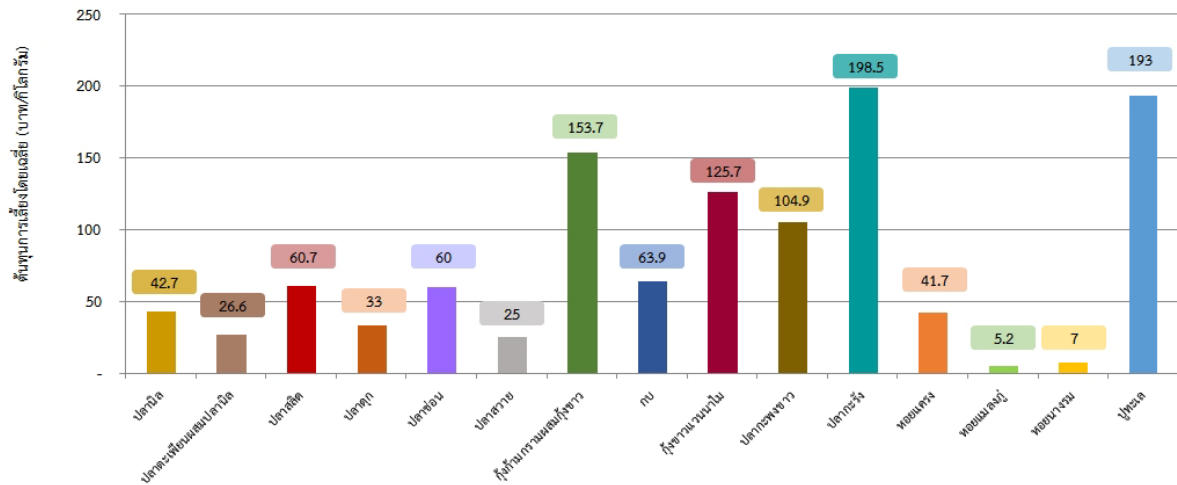
สำหรับต้นทุนการเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไม ปลากะพงขาว ปลากะรัง และปูทะเล ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าอาหาร ส่วนต้นทุนการเลี้ยงหอยทะเล ต้นทุนการเลี้ยงส่วนใหญ่เป็นค่าลูกพันธุ์ (ตารางที่ 14 และภาพที่ 29)

ตารางที่ 12 ต้นทุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

สัตว์น้ำจัด	ชนิด	ประเภทสัตว์น้ำ ประเภทการเลี้ยง	จังหวัด	ปี	อัตราการปล่อย (ตัว/ไร่)	ต้นทุนคงที่ (บาท/ไร่)	ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	ต้นทุนค่าอาหาร	สัดส่วน ค่าอาหาร	ต้นทุนรวม (บาท/ไร่)	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	ราคาขาย (บาท/กก.)	รายได้ (บาท/ไร่)	กำไร (บาท/ไร่)	ต้นทุน/กก. (บาท/กก.)	กำไร/กก. (บาท/กก.)	ระยะเวลาเลี้ยง (เดือน)	อัตราการรอด	อัตราผลตอบแทน จากการลงทุน
	ปลานิล	บ่อดิน	เชียงใหม่	2560	4,000	2,001.07	69,741.32	56,280	78.45	71,742.39	1,680	55.20	92,736.00	20,993.61	42.70	12.50	7-8	60.00	29.26
	ปลาตะเพียนผสมปลานิล	บ่อดิน	ยโสธร	2560	2,000 / 500	2,831.09	9,826.29	2,160	17.07	12,657.38	475	51.32	24,375.00	11,717.62	26.65	24.67	8-10	50.00	92.58
	ปลาสร้อย	บ่อดิน	สมุทรสาคร	2562	20,000	2,528.01	107,827.49	80,356	72.82	110,355.50	1,818	73.25	133,168.50	22,813.00	60.70	12.55	10-12	60.00	20.67
	ปลาดุก	บ่อดิน	ปทุมธานี	2562	80,000	5,203.39	258,874.50	194,500	73.65	264,077.89	8,000	39.50	316,000.00	51,922.11	33.01	6.49	5-6	60.00	19.66
	ปลาช่อน	บ่อดิน	อ่างทอง	2561	20,000	5,250.75	426,832.15	351,360	81.32	432,082.90	7,200	70.00	504,000.00	71,917.10	60.01	9.99	7-8	60.00	16.64
	ปลาสร้อย	บ่อดิน	นครสวรรค์	2561	3,300	4,429.65	226,511.87	150,000	64.95	230,941.52	9,240	27.00	249,480.00	18,538.48	24.99	2.01	18	80.00	8.03
	กุ่มก้ามกรามผสมกุ่มขาว	บ่อดิน	นครปฐม	2561	5,000 / 20,000	2,192.75	36,230.87	9,773	25.44	38,423.62	250	181.50	45,375.00	6,951.38	153.69	27.81	3	60.00	18.09
	กบ	บ่อซีเมนต์ (4x4 เมตร)	นครนายก	2561	1,250	840.66	15,125.25	7,350	46.04	15,965.91	250	75.00	18,750.00	2,784.09	63.86	11.14	3.5-4.0	80.00	17.44
สัตว์น้ำชายฝั่ง																			
	กุ้งทะเล	บ่อดิน	นครศรีธรรมราช	2561	142,720	13,902	191,427	96,890	47.19	205,329	1,633	160.74	262,488.42	57,159.42	125.74	35.00	3.03	75.55	27.84
	ปลากะพงขาว	บ่อดิน	ฉะเชิงเทรา	2562	3,000	2428.75	207,426.25	153,750	73.26	209,855.00	2,000.00	125.00	250,000.00	40,145.00	104.93	20.07	6	95.24	19.13
	ปลากะรัง	บ่อดิน	ตราด	2562	3,933	10,587.24	223,423.61	165,284	70.63	234,010.85	1,178.83	215.38	253,896.41	19,885.56	198.51	16.87	12-15	50-60	8.50
	หอยแครง	แบบหว้าน	ภาคกลาง ตะวันออก	2561	เนื้อที่ 10.26 ไร่	7,902.21	29,532.24			37,434.45	897	89.00	79,833.00	42,398.55	41.73	47.27	6.00		113.26
	หอยแมลงภู่	แบบปักหลักล่อ	ภาคกลาง ตะวันออก	2561	เนื้อที่ 7.74 ไร่	19,415.22	21,412.20			40,827.42	7,839	7.32	57,381.48	16,554.06	5.21	2.11	8-12		40.55
	หอยนางรม	แบบแพแขวน	ภาคกลาง ตะวันออก	2561	48 เส้น/ตรม.	17,713.58	150,285.07			167,998.65	23,890	8.62	205,931.80	37,933.15	7.03	1.59	8-12		22.58
	ปูทะเล	บ่อดิน	นครศรีธรรมราช	2562	349	1247.63	17952.64	5,483.78	28.56	19,200.27	100	460.94	45,863.53	26,663.26	192.97	267.97	2.5-4.0	60-70	138.87

ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม 2564)

ต้นทุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายชนิด

ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม 2564)

ภาพที่ 29 ต้นทุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายชนิด

(4) สถานการณ์การค้า

การนำเข้าผลผลิตสัตว์น้ำ มีปริมาณ 2,166,153.60 ตัน ส่วนแบ่งการตลาดในภาพรวมผลผลิต คิดเป็นปริมาณสัดส่วนร้อยละ 84.5 มูลค่าการนำเข้าผลผลิตสัตว์น้ำ 117,531.50 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลง ปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.20 แต่มูลค่าการนำเข้าลดลง ร้อยละ 5.51 (ตารางที่ 15 ภาพที่ 30)

การค้าผลผลิตสัตว์น้ำของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2563 การส่งออกผลผลิตสัตว์น้ำ มีปริมาณ 1,646,537.90 ตัน ส่วนแบ่งการตลาดในภาพรวมผลผลิต คิดเป็นปริมาณสัดส่วนร้อยละ 64.20 มูลค่าการส่งออกผลผลิตสัตว์น้ำ 196,771.30 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลง ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.49 แต่มูลค่าการส่งออกลดลง ร้อยละ 0.41 (ตารางที่ 15 ภาพที่ 31)

ตารางที่ 13 การค้าสินค้าสัตว์น้ำของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2556 - 2563

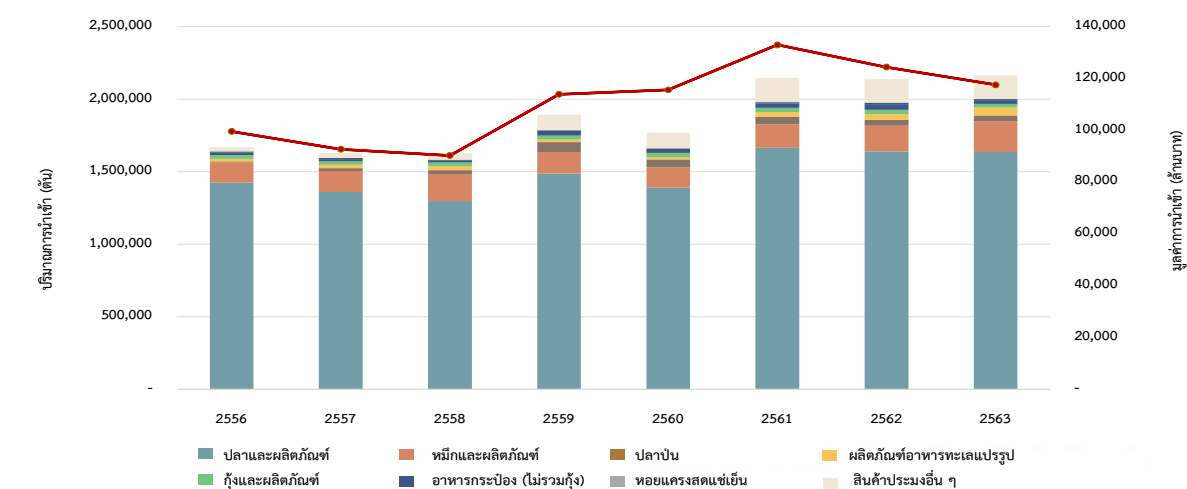
หน่วย : ตัน

การค้า	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ปริมาณการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำ	1,741,373.7	1,793,277.6	1,683,566.8	1,666,248.9	1,510,118.4	1,560,663.8	1,546,150.3	1,646,537.9
ร้อยละของปริมาณการส่งออกต่อผลผลิตสัตว์น้ำทั้งหมด	61.7	69.8	69.5	69.0	63.4	63.5	62.3	64.2
มูลค่าการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำ (ล้านบาท)	227,535.9	227,860.5	208,148.6	220,546.8	218,447.6	213,036.6	197,583.2	196,771.3
ปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ	1,670,239.2	1,628,237.5	1,626,642.5	1,895,436.8	1,769,474.4	2,145,985.2	2,140,415.1	2,166,153.6

การค้า	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ร้อยละของปริมาณการนำเข้าต่อผลผลิตสัตว์น้ำทั้งหมด	59.2	63.4	67.2	78.5	74.3	87.3	86.3	84.5
มูลค่าการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ (ล้านบาท)	99,564.2	92,674.9	90,249.9	113,892.8	115,611.6	132,964.4	124,381.1	117,531.5

ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มีนาคม 2564)

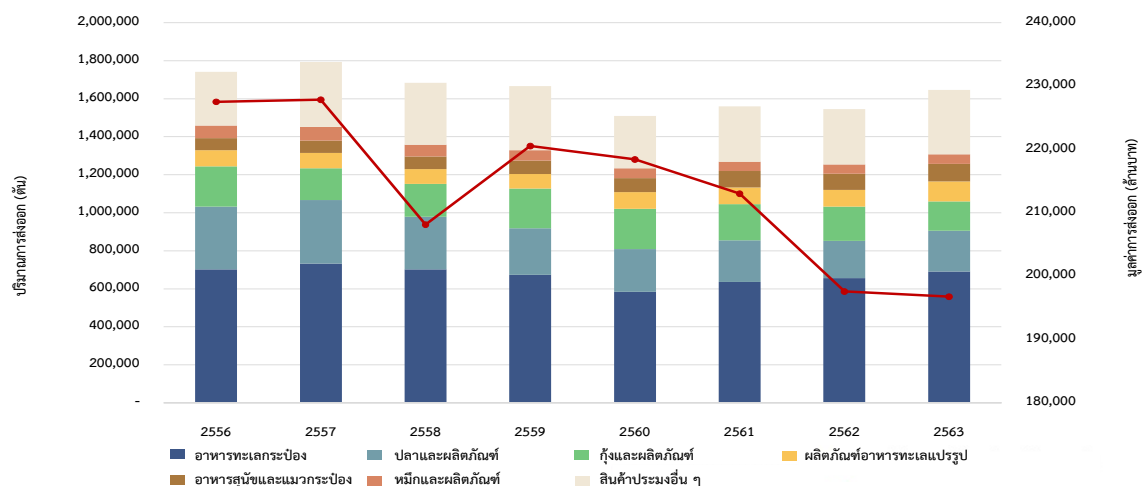
ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงของไทย ปี 2556 - 2563

ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง

ภาพที่ 30 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าสัตว์น้ำประเทศไทย พ.ศ.2556 - 2563

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของไทย ปี 2556 - 2563

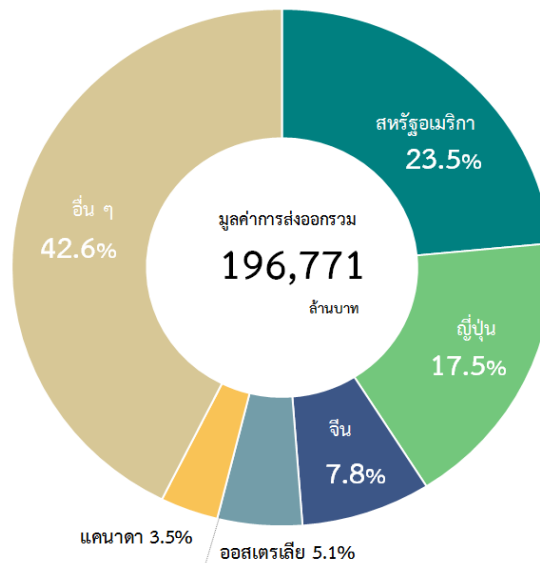

ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง

ภาพที่ 31 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกสัตว์น้ำประเทศไทย พ.ศ. 2556 - 2563

(4.1) การส่งออก

ปี พ.ศ. 2563 ไทยมีการส่งออกผลผลิตสัตว์น้ำ ปริมาณ 1,646,537.90 ตัน คิดเป็นมูลค่า 196,771 ล้านบาท หากพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าการส่งออก พบว่า ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.50 ญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.50 จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.80 ออสเตรเลีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.10 แคนาดา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.50 และประเทศอื่น ๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42.60 (ภาพที่ 32)

ภาพที่ 32 มูลค่าการส่งออกสัตว์น้ำประเทศไทย พ.ศ. 2563

ปริมาณการส่งออกสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงน้ำจืด ปี พ.ศ. 2563 จำแนกรายชนิดสัตว์น้ำ ดังนี้

- ปลานิล ปริมาณการส่งออก 6,340.10 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 38 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.54 สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.18 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.58 ฝรั่งเศส คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.65 Kuwait คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.65 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.40
- ปลาสวาย ปริมาณการส่งออก 5,169.50 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 62.70 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.39 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.78 ไนจีเรีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.38 บาห์เรน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.98 เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.87 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.61
- กุ้งก้ามกราม ปริมาณการส่งออก 4,264.90 ตัน และมูลค่า 529.4 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 และ 10.75 ตามลำดับ ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.98 สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.63 จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.21 มาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.94 กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.80 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.53

- ปลาตูก ปริมาณการส่งออก 1,617.50 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 76.30 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.34 ลาว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.61 เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.39 กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.18 ซาอุดีอาระเบีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.99 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.49

- กบ ปริมาณการส่งออก 1,014.10 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 45.20 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ ฮองกง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88.05 มาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.25 สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.89 ลาว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.37 กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.91 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.53

- ปลานวลจันทร์เทศ ปริมาณการส่งออก 803.50 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 38.30 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81.19 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.23 กาตาร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.98 โอมาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.68 บาร์เรน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.10 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.82

- ปลาตะเพียน ปริมาณการส่งออก 369.300 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 46.40 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.61 สิงคโปร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.25 สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.65 ลาว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.39 กาตาร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.68 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.43

- ปลาช่อน ปริมาณการส่งออก 325.80 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 71 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ เกาหลีใต้ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.43 สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.75 ญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.29 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.56 ออสเตรเลีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.07 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.89

- ปลาสลิด ปริมาณการส่งออก 212.20 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.3 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.70 ออสเตรเลีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.05 มาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.42 สหราชอาณาจักร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.80 แคนาดา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.51 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.53

- ปลาจีน ปริมาณการส่งออก 7.2 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 55.8 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53.93 กาตาร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.04 เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.61 และแคนาดา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.42 ซึ่งไม่มีการนำเข้าปลาจีนในปี 2563

ปริมาณการส่งออกสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง ในปี พ.ศ. 2563 จำแนกรายชนิดสัตว์น้ำดังนี้

- กุ้งขาวแวนนาไม ปริมาณการส่งออก 114,375.0 ตัน คิดเป็นมูลค่า 33,471.4 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลง ปริมาณและมูลค่าลดลงร้อยละ 15.09 และ 15.07 ตามลำดับ หากพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าการส่งออก พบว่า ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.99 ญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.58 จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.17 เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.31 ไต้หวัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.62 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.33

- หอยนางรม ปริมาณการส่งออก 12,129.60 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 5.80 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.71 ลาว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.47 เนเธอร์แลนด์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.80 เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.12 สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.35 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.56

- กุ้งกุลาดำ ปริมาณการส่งออก 6,789.60 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1,848.50 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณและมูลค่าลดลงร้อยละ 30.72 และ 31.63 ตามลำดับ หากพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าการส่งออก พบว่า ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.72 ฮองกง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.81 แคนาดา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.98 ญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.06 ไต้หวัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.10 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.34

- ปูทะเล ปริมาณการส่งออก 3,445.60 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 175.90 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 67.07 ไต้หวัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.08 สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.62 ออสเตรเลีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.33 เนเธอร์แลนด์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.43 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.47

- ปลากระพง ปริมาณการส่งออก 2,310.60 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.90 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 87.32 ญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.40 สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.68 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.16 ออสเตรเลีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.91 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.52

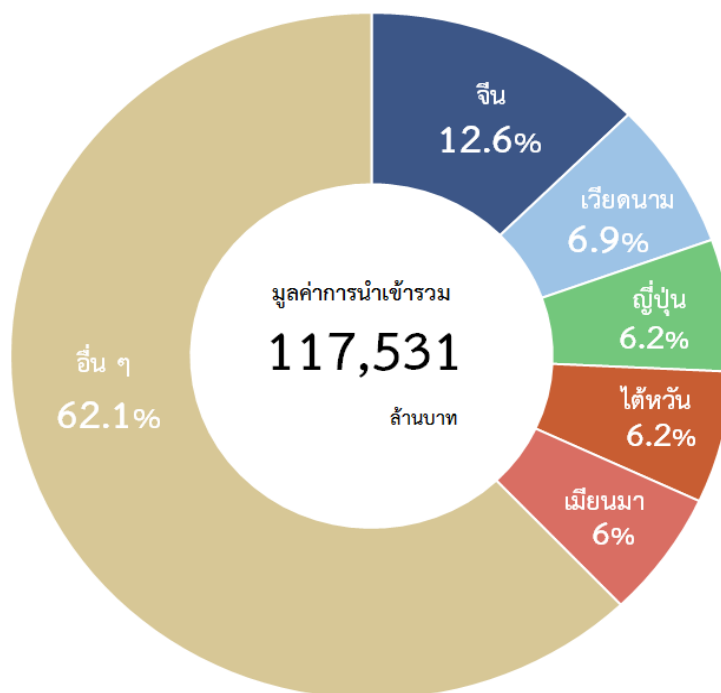
- หอยแครง ปริมาณการส่งออก 1,662.50 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 17 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88.17 ญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.08 ลาว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.39 จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.26 และฮองกง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.09

- ปลากระรัง ปริมาณการส่งออก 352.30 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 49.8 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ ฮองกง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 63.22 กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.07 มาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.69 สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.74 จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.68 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.60

- หอยแมลงภู่ ปริมาณการส่งออก 213 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 31.60 ตลาดส่งออกหลักของไทย คือ กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.30 สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.36 ฮองกง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.99 อิสราเอล คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.45 อิตาลี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.23 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.68

(4.2) การนำเข้า

ปี พ.ศ. 2563 ไทยมีการนำเข้าผลผลิตสัตว์น้ำ ปริมาณ 2,166,154 ตัน คิดเป็นมูลค่า 117,531 ล้านบาท หากพิจารณาจากมูลค่าการนำเข้า พบว่า นำเข้าจากจีนมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.60 เวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.90 ญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.20 ไต้หวัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.20 เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.10 (ภาพที่ 33)

ภาพที่ 33 มูลค่าการนำเข้าสัตว์น้ำประเทศไทย พ.ศ. 2563

ปริมาณการนำเข้าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงน้ำจืด ในปี 2563 จำแนกรายชนิดสัตว์น้ำ ดังนี้

- ปลาสรวย ปริมาณการนำเข้า 34,648.10 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 9.7 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ เวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.58 ชาวดัตช์คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.36 สิงคโปร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.04 และเมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.02
- ปลาช่อน ปริมาณการนำเข้า 4,416.70 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 53.60 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 96.49 เวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.27 อินโดนีเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1 ปากีสถาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.16 และชาวดัตช์คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.08
- ปลาดุก ปริมาณการนำเข้า 1,271.90 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 13.40 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ มาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.26 จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.77 เวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.17 ปากีสถาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.80 และกัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.01
- ปลานิล ปริมาณ 1,220.80 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 18.60 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.34 เวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.73 อินโดนีเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.28 ฮอนดูรัส คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.86 คอสตาริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.14 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.65

- กุ้งก้ามกราม ปริมาณการนำเข้า 730.90 ตัน มูลค่า 163.80 เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณและมูลค่าลดลงร้อยละ 26.5 และ 21.46 ตามลำดับ ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ ศรีลังกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.02 อินเดีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.09 บังคลาเทศ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.50 เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.95 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.44

- ปลาตะเพียน ปริมาณการนำเข้า 27.20 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน (0.25 ตัน) อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 10,776 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ เวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 96.64 สหราชอาณาจักร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.30 ญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.88 และลาว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.18

- กบ ปริมาณการนำเข้า 16.20 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 63.40 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.42 และเวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.58

- ปลานวลจันทร์เทศ ปริมาณการนำเข้า 11.70 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.90 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ ซาอุดีอาระเบีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69.90 และสหราชอาณาจักร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.10

- ปลาสลิค ปริมาณการนำเข้า 5.50 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน (0.38 ตัน) อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,347.40 ตลาดการนำเข้าหลักของไทย คือ มาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.91 และเวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.09

ปริมาณการนำเข้าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง ปี พ.ศ. 2563 จำแนกรายชนิดสัตว์น้ำ ดังนี้

- ปลากระพง ปริมาณการนำเข้า 12,664.60 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.60 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ มาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.54 อินเดีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.89 เวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.15 อินโดนีเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.34 จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.19 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.89

- หอยแมลงภู่ ปริมาณการนำเข้า 9,766.90 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 57.30 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ กัมพูชา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.29 จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.34 ซิลี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.30 นิวซีแลนด์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.70 อิตาลี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.61 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.76

- หอยแครง ปริมาณการนำเข้า 8,349.90 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.60 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.80 มาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.85 อินเดีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.31 อินโดนีเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.93 จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.05 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.07

- ปูทะเล ปริมาณการนำเข้า 3,468.80 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 67.16 บังคลาเทศ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.61 อินเดีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.17 เวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.29 มาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.75 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.03

- กุ้งขาวแวนนาไม ปริมาณการนำเข้า 1,629.60 ตัน คิดเป็นมูลค่า 303 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลง ปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 175.80 และ 60.41 ตามลำดับ หากพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าการนำเข้า พบว่า ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ เอกวาดอร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 87.41 ไทย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.70 เวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.98เปรู คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.42 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.19

- หอยนางรม ปริมาณการนำเข้า 1,453.20 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลง ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.40 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ มาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.12 เกาหลีใต้ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.06 ญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.96 จีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.41 ฝรั่งเศส คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.91 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.54

- ปลากระรัง ปริมาณการนำเข้า 1,238.60 ตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงร้อยละ 12.10 ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ เมียนมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.96 อินโดนีเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.28 ปากีสถาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.41 เยเมน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.43 อินเดีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.31 และประเทศอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.61

- กุ้งกุลาดำ ปริมาณการนำเข้า 118.90 ตัน คิดเป็นมูลค่า 50.90 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อนอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณและมูลค่าลดลงร้อยละ 0.50 และ 2.60 ตามลำดับ หากพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าการนำเข้า พบว่า ตลาดนำเข้าหลักของไทย คือ มาดากัสการ์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.13 และออสเตรเลีย และประเทศอื่น ๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.87

(5) สถานการณ์เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และ ผู้ประกอบการด้านประมง

ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2564 มีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ1) ประเภทบุคคลธรรมดา จำนวน 556,568 ราย ประเภทนิติบุคคล จำนวน 507 ราย ประเภทฟาร์มเลี้ยง จำนวน 560,569 ฟาร์ม ประเภทโรงเพาะฟัก จำนวน 4,768 ฟาร์ม

จำนวนโรงเพาะฟักสัตว์น้ำ จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำ ได้แก่ โรงเพาะฟักกุ้งทะเล จำนวน 941 ราย กุ้งน้ำจืด จำนวน 333 ฟาร์ม ปลาทะเล จำนวน 191 ฟาร์ม ปลาน้ำจืด จำนวน 2,334 ฟาร์ม สัตว์น้ำสวยงาม จำนวน 683 ฟาร์ม ปู จำนวน 24 ฟาร์ม หอยทะเล จำนวน 3 ฟาร์ม หอยน้ำจืด จำนวน 1 ฟาร์มและสัตว์น้ำอื่น ๆ จำนวน 496 ฟาร์ม (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 14 จำนวนโรงเพาะฟักสัตว์น้ำรายภาคแยกตามกลุ่มสัตว์น้ำ

จำนวนโรงเพาะฟักสัตว์น้ำรายภาคแยกตามกลุ่มสัตว์น้ำ

ภาค	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	ปู	หอยทะเล	หอยน้ำจืด	สัตว์น้ำอื่นๆ
ภาคกลาง	67	172	13	753	304	4	0	0	139
ภาคตะวันตก	42	16	5	48	206	3	0	1	62
ภาคตะวันออก	508	115	98	141	80	6	1	0	95
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0	12	5	965	19	1	0	0	117
ภาคใต้	324	7	70	356	38	9	2	0	50
ภาคเหนือ	0	11	0	71	36	1	0	0	33
รวม	941	333	191	2,334	683	24	3	1	496

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2564

จำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำ ได้แก่ ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล จำนวน 24,839 ฟาร์ม ฟาร์มเลี้ยงกุ้งน้ำจืด จำนวน 6,536 ฟาร์ม ฟาร์มเลี้ยงปลาทะเล จำนวน 6,406 ฟาร์ม ฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำจืด จำนวน 511,605 ฟาร์ม ฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม จำนวน 1,966 ฟาร์ม ฟาร์มเลี้ยงปู จำนวน 3,642 ฟาร์ม ฟาร์มเลี้ยงหอยทะเล จำนวน 3,876 ฟาร์มเลี้ยงหอยน้ำจืด จำนวน 51 ฟาร์ม และฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำอื่น ๆ จำนวน 4,573 ฟาร์ม (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 15 จำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำรายภาคแยกตามกลุ่มสัตว์น้ำ

จำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำรายภาคแยกตามกลุ่มสัตว์น้ำ

ภาค	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	ปู	หอยทะเล	หอยน้ำจืด	สัตว์น้ำอื่นๆ
ภาคกลาง	7,353	3,792	428	95,055	1,252	192	1,384	11	1,412
ภาคตะวันตก	2,691	594	133	14,403	332	69	721	3	231
ภาคตะวันออก	8,375	833	983	16,437	97	171	708	2	565
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0	1,094	20	262,352	89	17	0	8	936
ภาคใต้	6,420	114	4,840	48,906	164	3,181	1,063	24	995
ภาคเหนือ	0	109	2	74,452	32	12	0	3	434
รวม	24,839	6,536	6,406	511,605	1,966	3,642	3,876	51	4,573

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2564

ฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ จำนวน 12 ชนิด ได้แก่ กบ กุ้งก้ามกราม กุ้งกุลาดำ กุ้งขาวแวนนาไม จระเข้ ปลากะพงขาว ปลากะรัง ปลาช่อน ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลาแรด ปลาสลิด และ ปลาสวาย รายละเอียดจำนวนฟาร์ม และเนื้อที่เลี้ยง ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 16 สรุปจำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ

ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง(ไร่)
กบ	2,482	2,287.49
กุ้งก้ามกราม	6,301	61,840.89
กุ้งกุลาดำ	2,948	55,738.52
กุ้งขาว/แวนนาไม	22,281	292,995.26
จระเข้	880	2,309.41
ปลากะพงขาว	5,331	15,956.76
ปลากะรัง/เก๋า	1,098	907.82
ปลาช่อน	5,664	3,695.36
ปลาดุก	105,383	86,852.28
ปลาตะเพียน	104,358	69,959.74
ปลานิล	343,762	598,402.59
ปลาแรด	2,311	1,893.48
ปลาสลิด	2,950	21,695.38
ปลาสวาย	10,931	18,230.91

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2564

ผู้ประกอบการด้านการประมง (ทบ.2) จำแนกเป็น โรงงานผลิตอาหารสัตว์น้ำ จำนวน 116 ราย ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำ จำนวน 543 ราย พ่อค้าคนกลาง ผู้รวบรวมและแปรรูป จำนวน 6,350 ราย สถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้น จำนวน 1,205 ราย สถานประกอบการห้องเย็น จำนวน 544 ราย สถานประกอบการแปรรูปพื้นเมือง จำนวน 1,526 ราย โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ 438 ราย ผู้นำเข้าส่งออกสัตว์น้ำ จำนวน 2,672 ราย ผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับสัตว์น้ำอื่น ๆ จำนวน 191 ราย และ ผู้ประกอบการด้านกีฬาและสันทนาการ จำนวน 44 ราย (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 17 จำนวนผู้ประกอบการด้านการประมง (ทบ.2)

รายงานข้อมูลผู้ประกอบการด้านการประมง(ทบ.2)

จังหวัด	จำนวน โรงงานผลิต อาหารสัตว์น้ำ	จำนวนผู้ค้าปัจจัย การผลิตสัตว์น้ำ	จำนวนพ่อค้าคน กลาง ผู้รวบรวม แปรรูป	จำนวนสถาน ประกอบการแปรรูป เบื้องต้น	จำนวนสถาน ประกอบการห้อง เย็น	จำนวนสถาน ประกอบการแปรรูป พื้นเมือง	จำนวนโรงงานแปรรูป สัตว์น้ำและ ผลิตภัณฑ์	จำนวนผู้นำ เข้า-ส่งออก สัตว์น้ำ	จำนวนผู้ประกอบการ กิจการเกี่ยวกับ สัตว์น้ำอื่นๆ	จำนวน ผู้ประกอบการด้านกีฬาและ สันทนาการ
กระบี่	0	3	137	4	4	12	1	6	1	0
กรุงเทพมหานคร	3	18	157	6	17	21	10	658	9	7
กาญจนบุรี	0	2	40	2	0	12	2	15	1	0
กาฬสินธุ์	0	7	9	0	2	9	0	5	0	0
กำแพงเพชร	0	6	12	0	0	1	0	4	0	0
ขอนแก่น	0	55	9	1	15	18	1	11	2	0
จันทบุรี	0	1	161	1	1	14	2	12	0	0
ฉะเชิงเทรา	1	39	137	3	7	14	6	32	4	0
ชลบุรี	3	15	164	158	90	151	9	120	8	3
ชัยนาท	0	0	5	0	2	10	0	4	0	0
ชัยภูมิ	0	11	3	0	0	2	0	4	0	0
ชุมพร	7	10	281	79	5	55	8	18	0	0
เชียงราย	0	0	17	1	1	2	1	8	1	0
เชียงใหม่	0	5	17	0	1	0	0	12	2	0
ตรัง	2	2	117	6	6	7	9	8	2	0
ตราด	3	13	302	43	19	74	5	47	2	0
ตาก	0	1	5	0	0	0	0	1	0	0
นครนายก	2	3	16	1	8	10	4	3	0	0

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำนวนผู้ประกอบการด้านการประมง (ทบ.2)

จังหวัด	จำนวน โรงงานผลิต อาหารสัตว์น้ำ	จำนวนผู้ค้าปัจจัย การผลิตสัตว์น้ำ	จำนวนพ่อค้าคน กลาง ผู้รวบรวม แปรรูป	จำนวนสถาน ประกอบการแปรรูป เบื้องต้น	จำนวนสถาน ประกอบการห้อง เย็น	จำนวนสถาน ประกอบการแปรรูป พื้นเมือง	จำนวนโรงงานแปรรูป สัตว์น้ำและ ผลิตภัณฑ์	จำนวนผู้นำ เข้า-ส่งออก สัตว์น้ำ	จำนวนผู้ประกอบการ กิจการเกี่ยวกับ สัตว์น้ำอื่นๆ	จำนวน ผู้ประกอบการด้านกีฬาและ สันทนาการ
นครปฐม	3	7	156	1	12	18	7	65	5	1
นครพนม	1	3	6	0	1	2	0	9	1	0
นครราชสีมา	0	2	21	0	1	2	0	3	0	0
นครศรีธรรมราช	7	11	256	38	10	25	3	22	2	0
นครสวรรค์	0	6	7	1	0	6	0	4	1	0
นนทบุรี	1	6	14	2	0	5	1	33	3	3
นราธิวาส	0	9	57	1	2	11	0	33	0	0
น่าน	0	1	22	0	0	1	1	1	0	0
บึงกาฬ	0	33	1	1	3	3	1	1	2	1
บุรีรัมย์	0	6	5	0	8	8	0	2	4	1
ปทุมธานี	0	15	44	3	6	15	6	49	7	2
ประจวบคีรีขันธ์	1	6	298	124	43	150	3	42	6	0
ปราจีนบุรี	0	0	17	0	1	3	1	10	1	0
ปัตตานี	4	2	162	22	4	15	5	35	4	1
พระนครศรีอยุธยา	0	4	16	1	35	42	4	19	5	4
พะเยา	0	4	4	0	0	1	0	4	0	0
พังงา	4	3	268	1	3	25	4	16	5	0
พัทลุง	0	2	60	1	0	3	0	2	1	0

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำนวนผู้ประกอบการด้านการประมง (ทบ.2)

จังหวัด	จำนวน โรงงานผลิต อาหารสัตว์น้ำ	จำนวนผู้ค้าปัจจัย การผลิตสัตว์น้ำ	จำนวนพ่อค้าคน กลาง ผู้รวบรวม แปปลา	จำนวนสถาน ประกอบการแป รูปเบื้องต้น	จำนวนสถาน ประกอบการฟอง เย็น	จำนวนสถาน ประกอบการแป รูปพื้นเมือง	จำนวนโรงงานแป รูปสัตว์น้ำและ ผลิตภัณฑ์	จำนวนผู้นำ เข้า-ส่งออก สัตว์น้ำ	จำนวนผู้ประกอบการ กิจการเกี่ยวกับ สัตว์น้ำอื่นๆ	จำนวน ผู้ประกอบการ ด้านกีฬาและ สันทนาการ
พิจิตร	1	1	0	2	0	4	0	0	1	0
พิษณุโลก	0	7	1	0	0	1	0	2	4	0
เพชรบุรี	3	6	171	21	3	32	1	11	3	0
เพชรบูรณ์	0	1	14	0	0	0	1	1	0	0
แพร่	0	5	4	0	1	4	0	1	0	0
ภูเก็ต	3	1	207	14	6	10	9	79	5	0
มหาสารคาม	0	34	0	0	1	8	0	3	1	0
มุกดาหาร	1	4	5	0	4	0	3	22	9	0
แม่ฮ่องสอน										
ยโสธร	0	0	5	0	1	1	0	0	3	1
ยะลา	0	2	4	0	0	0	0	4	2	0
ร้อยเอ็ด	3	17	2	3	2	0	0	3	5	0
ระนอง	9	4	748	178	7	86	18	104	11	0
ระยอง	5	0	307	11	18	110	14	49	5	0
ราชบุรี	0	16	87	2	6	9	5	99	2	0
ลพบุรี	0	3	6	0	0	3	0	3	0	0
ลำปาง	0	5	0	0	7	8	0	1	0	0
ลำพูน	0	1	7	0	0	1	0	2	0	0

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำนวนผู้ประกอบการด้านการประมง (ทบ.2)

จังหวัด	จำนวน โรงงานผลิต อาหารสัตว์น้ำ	จำนวนผู้ค้าปัจจัย การผลิตสัตว์น้ำ	จำนวนพ่อค้าคน กลาง ผู้รวบรวม แปปลา	จำนวนสถาน ประกอบการแป รูปเบื้องต้น	จำนวนสถาน ประกอบการฟอง เย็น	จำนวนสถาน ประกอบการแป รูปพื้นเมือง	จำนวนโรงงานแป รูปสัตว์น้ำและ ผลิตภัณฑ์	จำนวนผู้นำ เข้า-ส่งออก สัตว์น้ำ	จำนวนผู้ประกอบการ กิจการเกี่ยวกับ สัตว์น้ำอื่นๆ	จำนวน ผู้ประกอบการ ด้านกีฬาและ สันทนาการ
เลย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ศรีสะเกษ	0	0	7	0	7	6	0	3	1	0
สกลนคร	0	3	0	1	0	1	0	1	0	0
สงขลา	9	4	397	41	29	26	43	141	5	1
สตูล	0	2	265	10	3	7	2	121	1	0
สมุทรปราการ	5	22	214	24	34	59	32	159	25	10
สมุทรสงคราม	2	3	68	14	4	30	4	23	2	0
สมุทรสาคร	28	6	394	324	41	265	189	361	15	0
สระแก้ว	0	3	22	2	1	1	2	19	0	1
สระบุรี	0	1	19	1	0	3	3	8	0	2
สิงห์บุรี	0	13	20	1	31	38	0	1	0	0
สุโขทัย	0	2	10	2	1	4	1	7	1	2
สุพรรณบุรี	0	3	47	6	2	14	2	24	0	1
สุราษฎร์ธานี	3	3	220	39	3	17	11	41	5	2
สุรินทร์	0	4	0	0	3	1	0	1	0	0
หนองคาย	0	10	61	1	6	3	2	45	0	0
หนองบัวลำภู	0	15	0	1	0	1	0	0	0	0
อ่างทอง	1	1	5	2	6	9	0	7	1	1

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำนวนผู้ประกอบการด้านการประมง (ทบ.2)

จังหวัด	จำนวน โรงงานผลิต อาหารสัตว์น้ำ	จำนวนผู้ค้าปัจจัย การผลิตสัตว์น้ำ	จำนวนพ่อค้าคน กลาง ผู้รวบรวม แปปลา	จำนวนสถาน ประกอบการแปรรูป แปปลา	จำนวนสถาน ประกอบการฟอง เย็น	จำนวนสถาน ประกอบการแปรรูป แปปลาเมือง	จำนวนโรงงานแปรรูป สัตว์น้ำและ ผลิตภัณฑ์	จำนวนผู้ค้า เข้า-ส่งออก สัตว์น้ำ	จำนวนผู้ประกอบการ กิจการเกี่ยวกับ สัตว์น้ำอื่นๆ	จำนวน ผู้ประกอบการ ด้านกีฬาและ สันทนาการ
อำนาจเจริญ	0	3	0	0	1	0	1	2	0	0
อุดรธานี	1	6	4	1	2	5	0	3	1	0
อุตรดิตถ์	0	17	17	1	2	3	0	1	0	0
อุทัยธานี	0	3	1	0	0	3	0	0	3	0
อุบลราชธานี	0	1	8	2	5	6	1	2	1	0
รวม	116	543	6,350	1,205	544	1,526	438	2,672	191	44

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2564

(6) สถานการณ์ด้านมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และโรงงานอุตสาหกรรม

โรงเพาะฟักและอนุบาล และฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำแนกเป็น มาตรฐาน Safety Level จำนวน 32,950 ฟาร์ม GAP กรมประมง จำนวน 22,612 ฟาร์ม CoC กรมประมง จำนวน 58 ฟาร์ม มกษ 7422 จำนวน 525 ฟาร์ม มกษ 7432 จำนวน 52 ฟาร์ม มกษ 7401 จำนวน 124 ฟาร์ม มกษ 7417 จำนวน 50 ฟาร์ม และ มกษ 9000 จำนวน 318 ฟาร์ม (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 18 จำนวน โรงเพาะพันธุ์ อนุบาล และฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

(ข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์ 2564)

มาตรฐาน	ชนิดสัตว์น้ำ	ฟาร์มเพาะพันธุ์ และอนุบาล	ฟาร์มเลี้ยง	รวม
Safety Level	ปลาน้ำจืด	324	32,462	32,950
	กุ้งก้ามกราม	-	3	
	สัตว์น้ำจืดอื่นๆ	64	96	
	ปลาทะเล	-	1	
GAP กรมประมง	ปลาน้ำจืด	488	6,803	22,612
	กุ้งก้ามกราม	46	2,369	
	สัตว์น้ำจืดอื่นๆ	37	526	
	ปลาทะเล	76	1,130	
	กุ้งทะเล	407	9,660	
	สัตว์น้ำชายฝั่งอื่นๆ	9	1,061	
CoC กรมประมง	กุ้งทะเล	21	37	58
มกษ.7422	กุ้งทะเล	20	-	20
มกษ.7432	กุ้งทะเล	52	-	52
มกษ.7401	กุ้งทะเล	-	124	124
มกษ.7417	กุ้งก้ามกราม	-	48	50

มาตรฐาน	ชนิดสัตว์น้ำ	ฟาร์มเพาะพันธุ์ และอนุบาล	ฟาร์มเลี้ยง	รวม
เกษตรอินทรีย์: มกษ. 9000 เล่ม 1	ปลาน้ำจืด	-	2	318
	กุ้งทะเล	-	1	
	ปลาทะเล	-	14	
	สัตว์น้ำชายฝั่งอื่นๆ	-	5	
	ปลาน้ำจืด	-	280	
	สัตว์น้ำจืดร่วมกับสัตว์น้ำชายฝั่ง	-	18	

ที่มา : กองพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าประมงและหลักฐานเพื่อการสืบค้น กรมประมง

กรมประมง ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน 143 กลุ่ม มีการรับรองมาตรฐาน GMP และ HACCP ของโรงงานผลิตอาหารสัตว์น้ำ โรงงานแปรรูปและผลิตภัณฑ์ สถานแปรรูปสัตว์น้ำเบื้องต้น และสถานบรรจุสัตว์น้ำ รายละเอียดดังตารางที่ 21

ตารางที่ 19 จำนวนผู้ประกอบการและสถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐาน ปี พ.ศ. 2559 – 2563

ประเภทสถานประกอบการ	2559		2560		2561		2562		2563		ทบ. 2	
	GMP	HACCP	GMP	HACCP	GMP	HACCP	GMP	HACCP	GMP	HACCP		Primary GMP
กลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ (143 กลุ่ม)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	8
โรงงานผลิตอาหาร สัตว์น้ำ (ราย)	12	9	12	9	11	8	11	9	13	9	-	
โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ (แห่ง)	311	311	316	316	317	317	315	315	314	314	-	
สถานแปรรูปสัตว์น้ำเบื้องต้น (แห่ง)	114	-	73	-	71	-	72	-	65	-	-	
สถานบรรจุสัตว์น้ำ (แห่ง)	55	-	53	-	49	-	60	-	64	-	-	

(7) สถานการณ์สัตว์น้ำที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์โดยกรมประมง

กรมประมงมีการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน 13 ชนิด ได้แก่ ปลานิลจิตรลดา 3, จิตรลดา 4, ปลาตะเพียนขาว ซิลเวอร์ 1 ซี, ซิลเวอร์ 2 เค, ปลาไน คอม1, ปลาหมอ ชุมพร1, ปลานิลแดง ปทุมธานี1, ปลานวลจันทร์ เทศ มา 1, กุ้งก้ามกราม มาโคร 1, ปลานิล เร็ด 1, เร็ด 2, ปลาเยือก โรห์ 1 และ กุ้งขาว สีชล 1 (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 20 สัตว์น้ำที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์โดยกรมประมง

ลำดับ	ชื่อสัตว์น้ำ	แหล่งที่มา	ปีที่เริ่มปรับปรุงพันธุ์	ปีที่เริ่มกระจายพันธุ์
1.	จิตรลดา 3	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้ปลานิลสายพันธุ์ GIFT รุ่นที่ 5 จาก ICLARM ประเทศฟิลิปปินส์ มาสร้างเป็นประชากรพื้นฐาน ปรับปรุงพันธุ์ลักษณะการเจริญเติบโตด้วยวิธีการคัดเลือกแบบหมู่ จำนวน 3 รุ่น ลักษณะประจำพันธุ์ มีการเจริญเติบโตดี หัวเล็ก ตัวหนา เนื้อแน่นและมาก	ตุลาคม 2537 - กันยายน 2540	พ.ศ. 2550 – ปัจจุบัน
2.	จิตรลดา 4	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้ปลานิลสายพันธุ์ GIFT รุ่นที่ 9 จาก World Fish Center ประเทศมาเลเซีย มาสร้างเป็นประชากรพื้นฐาน คัดเลือกลักษณะการเจริญเติบโตโดยอ้างอิงจากค่าประมาณศักยภาพทางพันธุกรรม (Estimated breeding values, EBVs) ลักษณะประจำพันธุ์ มีการเจริญเติบโตดี ส่วนหัวเล็ก ตัวกว้าง สันหนา ให้ผลผลิตสูง	ตุลาคม 2548 - กันยายน 2551	พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน
3.	ปลาตะเพียนขาว “ซิลเวอร์ 1 ซี”	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้รวบรวมปลาตะเพียนขาวแม่น้ำเจ้าพระยามาสร้างเป็นประชากรพื้นฐาน ปรับปรุงพันธุ์ลักษณะการเจริญเติบโตด้วยวิธีการคัดเลือกแบบหมู่ จำนวน 4 รุ่น ลักษณะประจำพันธุ์ มีการเจริญเติบโตดี	ตุลาคม 2543- กันยายน 2547	พ.ศ.2550 – ปัจจุบัน
4.	ปลาตะเพียนขาว “ซิลเวอร์ 2 เค”	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้ปลาตะเพียนขาวสายพันธุ์แม่น้ำโขงมาสร้างเป็นประชากรพื้นฐานปรับปรุงพันธุ์ลักษณะการเจริญเติบโตด้วยการคัดเลือกแบบหมู่จำนวน 2 รุ่น ลักษณะประจำพันธุ์ มีการเจริญเติบโตดี	พฤศจิกายน 2546 – พฤษภาคม 2547	พ.ศ.2551 – ปัจจุบัน
5.	ปลานิล “คอม 1”	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้ปลานิลจากประเทศเวียดนาม มาสร้างเป็นประชากรพื้นฐาน ปรับปรุงพันธุ์ลักษณะการเจริญเติบโต ด้วยการคัดเลือกแบบหมู่ จำนวน 3 รุ่น ลักษณะประจำพันธุ์ มีการเจริญเติบโตดี รูปร่างลำตัวยาวหัว และท้องเล็ก เนื้อมาก	มกราคม 2548 – สิงหาคม 2548	พ.ศ. 2551 – ปัจจุบัน
6.	ปลาหมอสายพันธุ์ “ชุมพร 1”	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้ปลาหมอจากโรงเพาะฟักของ ศพก. ชุมพร ที่รวบรวมมาจากปลานิลในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ของประเทศ ปรับปรุงพันธุ์ลักษณะการเจริญเติบโตด้วยวิธีการคัดเลือกแบบหมู่ จำนวน 4 รุ่น ลักษณะประจำพันธุ์ มีการเจริญเติบโตดี	ตุลาคม 2548- กันยายน 2550	พ.ศ. 2553
7.	ปลานิลแดง ปทุมธานี 1	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้ปลานิลแดง 4 สายพันธุ์ (ปลานิลแดงสายพันธุ์ไทย สายพันธุ์ไต้หวันสายพันธุ์สเตอร์ลิง และสายพันธุ์มาเลเซีย) มาผสมข้ามแบบพบกันหมดเพื่อสร้างเป็นประชากรพื้นฐาน คัดเลือกลักษณะการเจริญเติบโตโดยอ้างอิงจากค่าประมาณศักยภาพทางพันธุกรรม (Estimated breeding values, EBVs) ลักษณะประจำพันธุ์ ลำตัวกว้าง สันหนา สีชมพูอมส้ม สามารถเจริญเติบโตได้ดีในน้ำที่มีความเค็ม 25 - 30 ส่วนในพันส่วน	ตุลาคม 2548 - กันยายน 2551	พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน

ลำดับ	ชื่อสัตว์น้ำ	แหล่งที่มา	ปีที่เริ่มปรับปรุงพันธุ์	ปีที่เริ่มกระจายพันธุ์
8.	นวลจันทร์เทศ “มา 1”	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์ปลานวลจันทร์เทศโดยการนำเข้าจากประเทศอินเดียมาสร้างประชากรพื้นฐาน ปรับปรุงลักษณะการเจริญเติบโตด้วยวิธีการคัดเลือกแบบหมู่ จำนวน 2 รุ่น ลักษณะประจำพันธุ์ มีการเจริญเติบโตดี	ตุลาคม 2552 - กันยายน 2556	พ.ศ. 2557 – ปัจจุบัน
9.	กึ่งก้ามกราม “มาโคร 1”	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้กึ่งก้ามกรามที่เพาะเลี้ยงในฟาร์มเกษตรกรจังหวัดราชบุรี มาสร้างประชากรพื้นฐาน ปรับปรุงพันธุ์ลักษณะการเจริญเติบโต โดยวิธีคัดเลือกแบบภายในครอบครัว ลักษณะประจำพันธุ์ พันธุ์กึ่งก้ามกราม “มาโคร 1” ปลอดจากเชื้อ <i>Macrobrachium rosenbergii</i> nodavirus (MrNV) และ Extra small virus (XSV) มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น 5-15 เปอร์เซ็นต์การอนุบาลและการเลี้ยงที่ความหนาแน่นสูง	ตุลาคม 2541 - กันยายน 2553	พ.ศ. 2554
10	ปลานิล “เร็ด 1”	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้ปลานิลสีแดงสายพันธุ์ไทย (NIFI strain) มาเป็นประชากรพื้นฐาน ปรับปรุงลักษณะการเจริญเติบโตด้วยการคัดเลือกแบบหมู่ จำนวน 2 รุ่น ลักษณะประจำพันธุ์ การเจริญเติบโตดี	ตุลาคม 2546 - กันยายน 2549	พ.ศ. 2554 – ปัจจุบัน
11	ปลานิล “เร็ด 2”	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้ปลานิลแดงของ ศพก.อุดรดิตถ์ และปลานิลแดงจากพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงมาสร้างเป็นประชากรพื้นฐาน คัดเลือกลักษณะการเจริญเติบโต ด้วยการคัดเลือกแบบภายในครอบครัว จำนวน 2 รุ่น ลักษณะประจำพันธุ์ การเจริญเติบโตดี สีสด มีจุดต่างดำน้อย	ตุลาคม 2550- กันยายน 2554	พ.ศ. 2555 – ปัจจุบัน
12	ปลายี่สกเทศ “โรห์ 1”	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้ปลายี่สกที่นำเข้าจากประเทศอินเดียมาสร้างเป็นประชากรพื้นฐาน ปรับปรุงพันธุ์ลักษณะการเจริญเติบโตด้วยคัดเลือกแบบหมู่จำนวน 2 รุ่น ลักษณะประจำพันธุ์ มีการเจริญเติบโตดี	ตุลาคม 2548 - กันยายน 2555	พ.ศ. 2557– ปัจจุบัน
13	กึ่งขาวลิซล 1	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์ โดยรวบรวมพันธุ์กึ่งขาวจากแหล่งเพาะเลี้ยง 3 แหล่ง ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ นครศรีธรรมราช และสงขลา นำมาผสมข้ามแหล่งพันธุ์เพื่อสร้างประชากรพื้นฐาน ปรับปรุงพันธุ์ลักษณะการเจริญเติบโต และความต้านทานโรคตายด่วน (EMS-AHPND) ด้วยการคัดเลือกแบบภายในครอบครัว ลักษณะประจำพันธุ์ มีการต้านทานโรคตายด่วน (EMS-AHPND) และมีการเจริญเติบโตดี ให้ผลผลิตสูง	พ.ศ. 2560	พ.ศ.2562

ที่มา : กองวิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมสัตว์น้ำ กรมประมง

(8) สถานการณ์ด้านการผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำจำหน่ายให้เกษตรกรโดยกรมประมง

กรมประมง ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ สำหรับจำหน่ายให้เกษตรกร จำนวน 22 รายการ ปี 2558 - 2563 ได้แก่ กุ้งขาว จำนวน 72.80 ล้านตัว, กุ้งกุลาดำ จำนวน 75.30 ล้านตัว, ปลากะพง จำนวน 24.30 ล้านตัว, ปลากะรัง จำนวน 0.40 ล้านตัว, ปลาทะเลอื่น ๆ จำนวน 26.40 ล้านตัว, หอยตะเอยกรมขาว จำนวน 1.20 ล้านตัว, หอยแมลงภู่ จำนวน 3.01 ล้านตัว, หอยทะเลอื่น ๆ จำนวน 2.70 ล้านตัว, ปูทะเล จำนวน 3.10 ล้านตัว, ปูม้า จำนวน 9.40 ล้านตัว, กุ้งก้ามกราม จำนวน 96 ล้านตัว, ปลานิล จำนวน 628.50 ล้านตัว, ปลาสวาย จำนวน 12 ล้านตัว, ปลาสลิด จำนวน 2.4 ล้านตัว, ปลาช่อน 1.8 ล้านตัว, ปลาตะเพียน จำนวน 209.2 ล้านตัว, ปลานวลจันทร์เทศ จำนวน 21.4 ล้านตัว กลุ่มปลาจีน (ปลาเล่ง ปลาซ่ง และ ปลาเฉา) จำนวน 0.4 ล้านตัว, กบ จำนวน 8.2 ล้านตัว ปลาน้ำจืดอื่น ๆ จำนวน 360.4 ล้านตัว และ ไโรแดงและแพลงก์ตอนพืช ซึ่งเป็นอาหารสำหรับสัตว์น้ำวัยอ่อน จำนวน 23,910 กิโลกรัม ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 21 การผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อจำหน่ายเกษตรกรของกรมประมง ปี พ.ศ. 2558 - 2563

ลำดับ	ชนิดสัตว์น้ำ (ตัว)	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	รวม 58-63
1	กุ้งขาวแวนนาไม	67,883,100	2,566,000	10,000	165,000	595,000	1,558,994	72,778,094
2	กุ้งกุลาดำ	14,671,171	13,071,051	13,942,820	13,066,437	11,795,666	8,763,455	75,310,600
3	ปลากะพง	4,688,837	5,197,161	4,347,695	5,661,992	2,433,922	2,023,450	24,353,057
4	ปลากะรัง	10,546	123,909	169,525	46,968	12,228	14,337	377,513
5	ปลาทะเลอื่นๆ	436,037	5,373,750	436,037	4,211,299	15,557,657	347,325	26,362,105
6	หอยตะไกรมกราม ขาว					1,000,000	172,492	1,172,492
7	หอยแมลงภู่	9,920	3,000,000					3,009,920
8	หอยทะเลอื่นๆ	384,570	476,100	515,500	602,720	334,650	400,850	2,714,390
9	ปูทะเล	517,900	367,270	335,650	332,198	804,132	725,464	3,082,614
10	ปูม้า	2,141,640	1,003,000	1,953,000	797,400	1,390,420	2,143,731	9,429,191
11	กุ้งก้ามกราม	21,929,860	18,130,284	12,989,350	17,414,700	13,974,065	11,533,550	95,971,809
12	ปลานิล	151,707,943	155,242,149	24,197,260	47,005,261	126,677,663	123,711,890	628,542,166
13	ปลาดุก	6,049,010	4,826,100	3,086,225	3,805,850	4,371,570	5,081,427	27,220,182
14	ปลาสวาย	2,472,672	2,554,125	1,487,405	1,972,705	2,284,992	1,220,777	11,992,676
15	ปลาสลิค	833,700	527,000	238,200	460,700	156,700	170,070	2,386,370
16	ปลาช่อน	560,425	24,125	102,600	353,025	351,120	387,650	1,778,945
17	ปลาตะเพียน	49,288,710	51,236,860	16,107,475	28,871,737	28,756,275	34,986,614	209,247,671
18	ปลานวลจันทร์เทศ	6,455,770	464,100	2,336,150	2,940,255	3,612,220	5,579,740	21,388,235
19	กลุ่มปลาจีน (เล้ง ช่ง เฉา)	76,000			242,300		31,900	350,200
20	กบ	1,691,799	2,193,320	269,370	969,350	1,101,814	2,048,218	8,273,871
21	ปลาน้ำจืดอื่นๆ	39,694,294	47,804,809		120,712,340	33,178,675	69,255,883	360,350,769
				49,704,768				
22	ไรแดง/น้ำเขียว (กก.)	4,093	2,655	1,385	5,238	4,935	5,604	23,910
รวม		371,507,997	314,183,768	132,230,415	249,637,475	248,393,704	270,163,420	1,586,116,780

ที่มา : คณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ

3.1.4 สถานการณ์การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำโลก

(1) การค้าสัตว์น้ำสวยงามของโลก ปี พ.ศ. 2553 - 2562

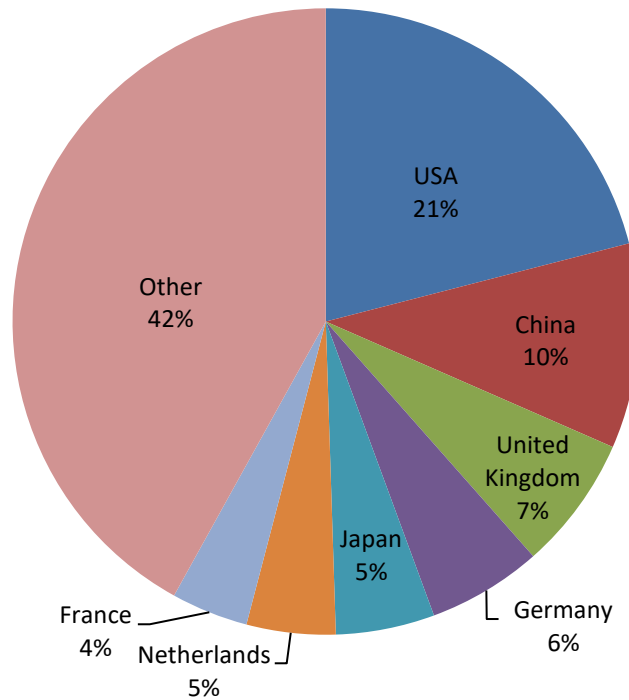
สหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ของโลก ในปี พ.ศ. 2562 มีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 20.98 รองลงมา ได้แก่ จีนร้อยละ 10.58 สหราชอาณาจักร ร้อยละ 6.92 เยอรมัน ร้อยละ 5.91 และ ญี่ปุ่นร้อยละ 5.10 (ตารางที่ 24 และภาพที่ 34)

ตารางที่ 22 การนำเข้าสัตว์น้ำสวยงามของโลก จำแนกรายประเทศ ปี 2553 - 2562

หน่วย : 1000 เหรียญฯ

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	สัดส่วน
USA	53,711	53,586	57,627	54,440	49,322	49,666	56,566	58,137	65,296	62,751	20.98
China	1,211	1,632	2,031	3,617	9,769	9,771	12,629	17,563	29,034	31,631	10.58
United Kingdom	28,140	29,815	26,981	26,856	27,223	24,307	23,021	21,317	22,213	20,694	6.92
Germany	23,855	24,755	21,861	20,451	20,562	18,617	18,768	18,019	18,649	17,667	5.91
Japan	20,669	19,350	19,489	18,342	17,521	15,707	15,983	15,033	15,719	15,256	5.10
Netherlands	15,274	15,156	12,979	12,511	11,971	12,039	15,502	18,326	12,191	13,732	4.59
France	21,193	17,842	16,828	15,896	14,732	12,040	12,528	12,537	13,370	11,869	3.97
Singapore	22,909	21,577	24,325	20,232	17,668	14,332	13,572	0	12,967	11,715	3.92
China, Hong Kong	13,177	13,505	15,101	17,646	11,709	10,513	10,702	11,273	8,887	9,960	3.33
Spain	10,654	17,022	0	9,801	6,964	7,306	7,358	8,728	10,533	9,133	3.05
Canada	8,489	9,095	9,542	9,424	8,253	7,471	7,146	6,891	7,245	7,395	2.47
Malaysia	14,135	11,525	0	9,318	8,947	4,662	3,577	3,589	4,912	7,259	2.43
Italy	13,911	13,784	12,799	10,984	11,721	9,936	10,053	10,167	8,677	7,218	2.41
Thailand	1,078	1,488	2,073	2,936	3,997	2,263	2,288	20,018	2,572	6,648	2.22
Rep. of Korea	4,446	4,698	6,267	5,524	6,033	5,620	6,350	6,418	6,055	6,548	2.19
Australia	5,533	3,804	3,891	4,300	3,805	3,572	3,434	4,561	4,596	4,825	1.61
Denmark	4,968	5,078	3,496	3,769	2,758	2,670	3,418	3,665	3,918	3,936	1.32
Czechia	3,137	4,247	3,711	4,192	4,825	3,743	3,676	3,629	3,657	3,892	1.30
Austria	4,013	3,756	3,541	3,574	3,732	3,088	3,214	1,778	3,077	3,735	1.25
Belgium	0	14,435	0	0	5,636	4,484	0	4,316	3,973	3,649	1.22
Other	54,982	61,938	42,342	52,814	51,884	48,626	53,092	43,786	41,357	39,543	13.22
Grand Total	325,485	348,089	284,884	306,625	299,032	270,434	282,878	289,750	298,897	299,056	100.00

ที่มา : <https://comtrade.un.org>

ภาพที่ 34 สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าปลาสดของโลก ปี พ.ศ. 2562

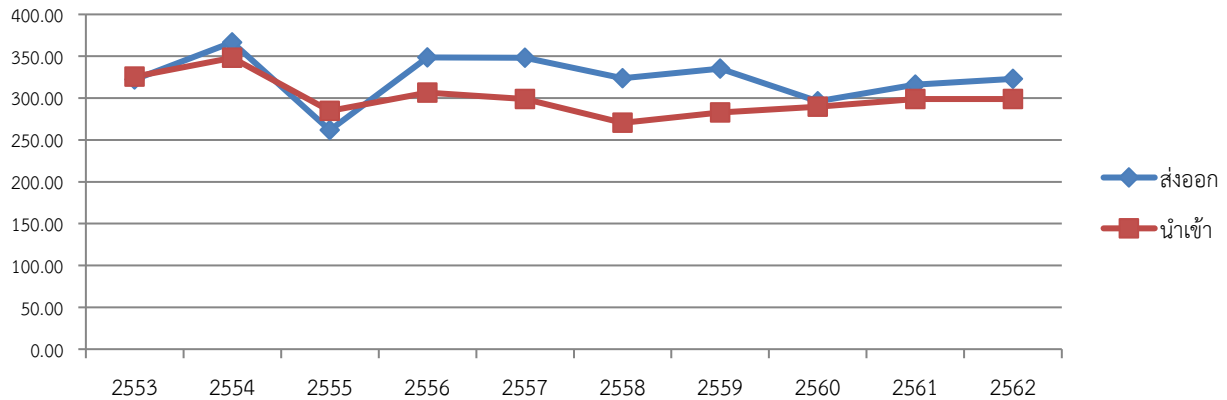
มูลค่าการค้าสัตว์น้ำสวยงามของโลก ปี พ.ศ. 2553 - 2562 เฉลี่ย 624.66 ล้านบาทต่อปี (ประมาณ 18,739.80 ล้านบาท) โดยแบ่งเป็นการส่งออกเฉลี่ย 324.14 ล้านบาทต่อปี และนำเข้าเฉลี่ย 300.51 ล้านบาทต่อปี โดยการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าในรอบ 10 ปี มีไม่มากนัก (ตารางที่ 25 และภาพที่ 35)

ตารางที่ 23 มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสัตว์น้ำสวยงามของโลก ปี พ.ศ. 2553 - 2562

หน่วย : ล้านบาท

ปี	ส่งออก	นำเข้า	รวม
2553	322.21	325.49	647.70
2554	366.68	348.09	714.77
2555	261.62	284.88	546.51
2556	348.52	306.63	655.15
2557	348.05	299.03	647.08
2558	323.69	270.43	594.12
2559	335.34	282.88	618.22
2560	296.35	289.75	586.10
2561	315.89	298.90	614.79
2562	323.07	299.06	622.12
เฉลี่ย	324.14	300.51	624.66

ที่มา : <https://comtrade.un.org>

ภาพที่ 35 มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสัตว์น้ำสวยงามของโลก ปี พ.ศ. 2553 - 2562

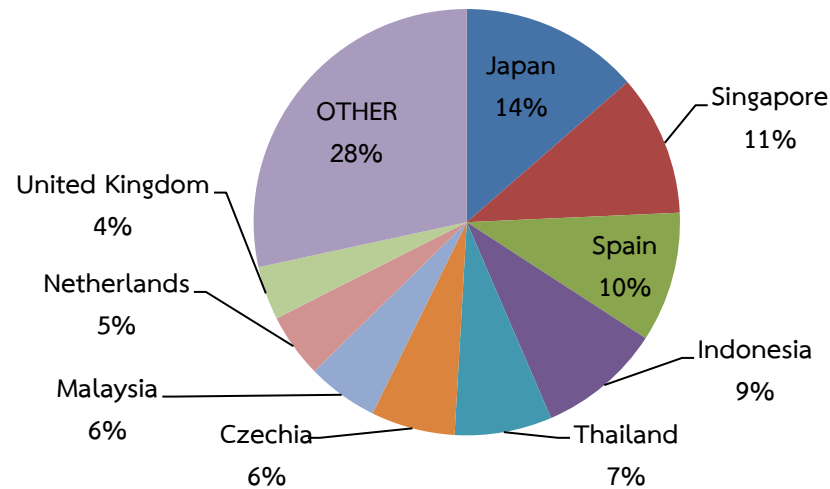
การส่งออกสัตว์น้ำสวยงามของญี่ปุ่นมีสัดส่วนมากที่สุด ในปี พ.ศ. 2562 มีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 13.59 ของมูลค่าการส่งออกสัตว์น้ำสวยงามของโลกทั้งหมด อย่างไรก็ตามจากข้อมูลพบว่า การส่งออกของสิงคโปร์มีมากกว่าในปี พ.ศ. 2553 - 2559 และเริ่มลดลงในปี พ.ศ. 2561 - 2562 ส่วนการส่งออกของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยปี พ.ศ. 2562 มูลค่าการส่งออกสูงสุดในรอบ 10 ปี (ตารางที่ 26 และภาพที่ 36)

ตารางที่ 24 มูลค่าการส่งออกสัตว์น้ำสวยงามของโลก จำแนกรายประเทศ ปี พ.ศ. 2553 - 2562

หน่วย : 1000 เหรียญฯ

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	สัดส่วน
Japan	32,102	32,005	34,234	30,554	31,400	31,078	33,107	33,047	39,723	43,906	13.59
Singapore	55,938	58,646	61,867	56,389	51,720	45,436	42,954	0	37,656	34,563	10.70
Spain	39,340	67,725	0	42,009	36,557	36,074	39,552	37,677	35,890	31,893	9.87
Indonesia	19,766	19,896	21,015	24,197	20,860	19,669	24,641	27,610	32,226	30,274	9.37
Thailand	18,723	22,455	19,350	18,729	18,292	15,911	15,892	19,270	22,491	23,852	7.38
Czechia	15,113	20,971	18,671	21,363	23,192	20,426	19,841	20,309	21,200	20,593	6.37
Malaysia	21,180	19,535	0	20,041	17,604	13,849	14,094	15,675	18,018	17,408	5.39
Netherlands	9,097	18,873	16,466	17,716	13,109	12,010	16,411	11,053	16,729	15,747	4.87
United Kingdom	5,687	5,509	4,335	5,052	5,131	3,177	2,879	4,446	6,855	13,122	4.06
USA	13,259	13,182	13,239	13,024	11,723	11,077	9,550	11,926	11,390	9,946	3.08
Israel	15,223	15,859	14,154	13,762	13,830	11,691	10,485	10,866	99	9,839	3.05
Colombia	8,543	8,789	7,681	8,460	8,965	9,404	10,683	11,074	10,340	9,253	2.86
Germany	5,396	5,614	4,877	4,924	5,105	4,515	4,585	7,595	7,190	7,119	2.20
Brazil	6,792	7,320	9,196	10,452	13,835	9,356	6,570	6,331	6,838	6,875	2.13
Myanmar	290	156	3,988	14,503	23,992	26,637	32,055	30,533	12,390	6,748	2.09
Philippines	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6,105	1.89
Viet Nam	2,720	2,589	2,568	2,516	3,195	3,647	3,627	0	4,473	4,908	1.52
China	4,806	5,280	5,284	4,864	3,941	3,232	3,383	3,432	4,039	4,202	1.30
Other	48,235	42,282	24,699	39,968	45,597	46,501	45,030	45,509	28,347	26,715	8.27
รวมทั้งหมด	322,210	366,685	261,624	348,521	348,050	323,689	335,339	296,352	315,893	323,066	100.00

ที่มา: <https://comtrade.un.org>

ภาพที่ 36 สัดส่วนมูลค่าการส่งออกสัตว์น้ำสวยงามของโลก ปี พ.ศ. 2562

(2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำในประเทศไทย

(2.1) สถานการณ์ด้านการผลิต

(2.1.1) สัตว์น้ำสวยงาม

ข้อมูลสัตว์น้ำสวยงามจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกับกรมประมง (ทบ.1) พบว่า ชนิดสัตว์น้ำสวยงามที่เกษตรกรนิยมเลี้ยงมากที่สุดในประเทศไทย 10 อันดับแรก ได้แก่ ปลากัด ปลากระเบน น้ำจืด ปลาหางนกยูง ปลาทอง ปลาการ์ฟ ปลาหมอสี ปลาสอด ปลาบอลลูน ปลามังกร/ตะพัด และปลาปอมปาดัวร์ โดยปลากัดเป็นสัตว์น้ำสวยงามที่เกษตรกรนิยมเลี้ยงมากที่สุด พิจารณาจากจำนวนฟาร์มเลี้ยงปลากัดทั้งสิ้น 720 ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 30.93 ของจำนวนฟาร์มเลี้ยงปลาสวยงามทั้งหมด (2,328 ฟาร์ม) และมีแหล่งเลี้ยงที่สำคัญอยู่ที่จังหวัด นครปฐม ราชบุรี นครสวรรค์ และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 25 ชนิดสัตว์น้ำสวยงาม 10 อันดับแรกที่มีการเลี้ยงมากที่สุดในประเทศ (ทบ.1)

ลำดับที่	ชนิดปลา	จำนวนฟาร์ม (ฟาร์ม)	จำนวนเกษตรกร (คน)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	กำลังการผลิต (ตัว)
1	ปลากัด	720	716	281.03	26,918,391
2	ปลากระเบนน้ำจืด	294	292	47.58	34,351
3	ปลาหางนกยูง	268	267	182.63	13,282,421
4	ปลาทอง	204	201	278.47	17,649,912
5	ปลาการ์ฟ	184	183	625.59	15,389,444
6	ปลาหมอสี	126	126	114.81	2,952,005
7	ปลาสอด	99	98	93.55	5,146,400
8	ปลาบอลลูน	33	33	64.29	2,033,300
9	ปลามังกร/ตะพัด	16	16	22.85	3,962
10	ปลาปอมปาดัวร์	11	11	1.44	115,700

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูล ณ วันที่ 3 พฤษภาคม 2564

(2.1.2) สาหร่ายทะเลและพรรณไม้น้ำ

ข้อมูลจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกับกรมประมง (ทบ.1) พบว่ามีเพียงการขึ้นทะเบียนสาหร่ายทะเล แหล่งเลี้ยงที่สำคัญอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรี และสมุทรสาคร (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 26 จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง พื้นที่เลี้ยง และกำลังการผลิต สาหร่ายทะเล (ทบ.1)

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนฟาร์ม (ฟาร์ม)	จำนวนเกษตรกร (คน)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	กำลังการผลิต (กก.)
1	เพชรบุรี	22	21	154.98	108,500
2	กระบี่	1	1	0.50	100,000
3	พังงา	3	3	0.14	8,230
4	ภูเก็ต	1	1	0.10	6,000
5	สตูล	1	1	0.62	500
6	สมุทรสาคร	1	1	60.00	10,000
รวม		29	28	216.34	233,230

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูล ณ วันที่ 3 พฤษภาคม 2564

(2.2) สถานการณ์ด้านราคาและการตลาด

(2.2.1) ด้านราคา

สัตว์น้ำสวยงามที่ผลิตในประเทศไทยเพื่อการส่งออกนั้น ปัจจุบันเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม สามารถลดต้นทุนด้วยการใช้อาหารมีชีวิต เช่น ไรแดง หรือการผสมอาหารใช้เอง ประกอบกับราคาของสัตว์น้ำสวยงามสามารถจำหน่ายได้หลายรูปแบบ ถ้าหากมีการพัฒนารูปแบบสินค้าให้สวยงามแปลกใหม่ จะสามารถขายได้ในราคาที่สูง ดังนั้นเมื่อเฉลี่ยราคาต้นทุนการผลิต ยังถือว่าเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามสามารถมีกำไรจากการจำหน่ายสินค้าได้ดี เป็นอาชีพที่มั่นคงได้ ทั้งนี้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามของไทยมีความสามารถและมีทักษะในการผลิตและการพัฒนาสายพันธุ์ขั้นสูง จึงเป็นข้อได้เปรียบในเรื่องของการกำหนดราคาด้วยตัวเองในปลาบางประเภท อย่างไรก็ตาม กรมประมงได้มีการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามบางชนิดให้แก่เกษตรกรรายใหม่ ที่ต้องการนำไปเป็นพ่อแม่พันธุ์ หรือนำไปเลี้ยงเพื่อสร้างอาชีพ โดยมีราคาจำหน่ายที่กรมประมงประกาศเพื่อจำหน่ายให้กับเกษตรกร มีทั้งสัตว์น้ำสวยงามน้ำจืด สัตว์น้ำสวยงามน้ำเค็ม และพรรณไม้น้ำ ดังนี้

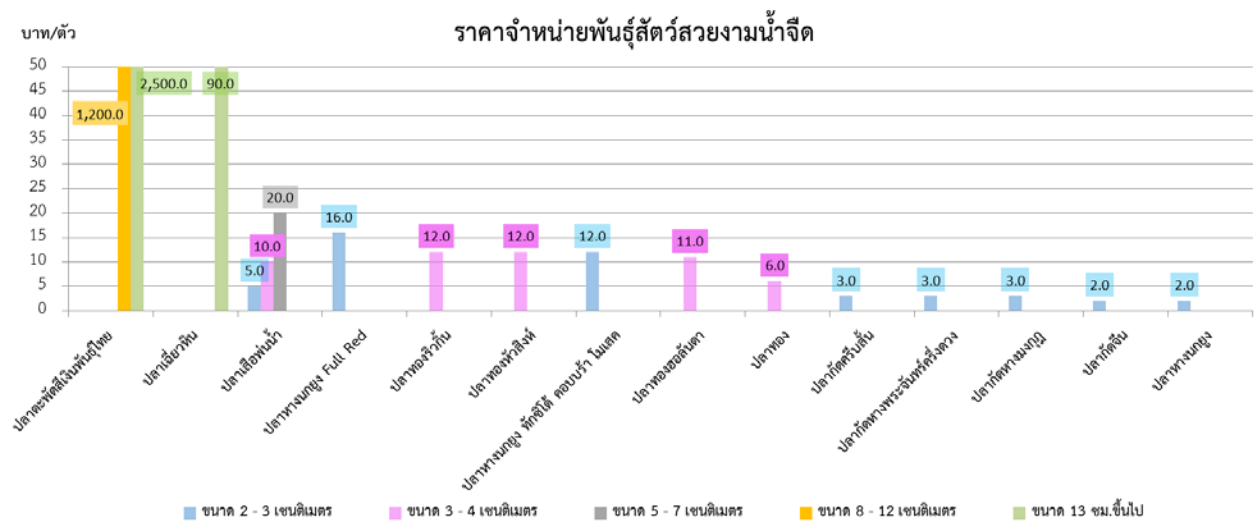
ราคาจำหน่ายพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามน้ำจืด

ราคาจำหน่ายพันธุ์ปลาสวยงามน้ำจืด ชนิดปลาสวยงามน้ำจืดที่มีราคาค่อนข้างสูง ได้แก่ ปลาตะพัด สีเงินพันธุ์ไทย ปลาฉวีหวิน ปลาเสือพ่นน้ำ ปลาสลิดหินฟ้าหางเหลือง ปลาหางนกยูง ปลาทอง และปลากัด เป็นต้น (ตารางที่ 29 และภาพที่ 37)

ตารางที่ 27 ราคาจำหน่ายพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามน้ำจืด

ลำดับที่	ชนิดปลา / ขนาด	ขนาด	หน่วย	ราคา (บาท)
1	ปลาตะพัดสีเงินพันธุ์ไทย	8-12 นิ้ว	ตัวละ	2,500
2	ปลาตะพัดสีเงินพันธุ์ไทย	2-4 นิ้ว	ตัวละ	1,200
3	ปลาฉีดยา	13 เซนติเมตรขึ้นไป	ตัวละ	90
4	ปลาเสือพ่นน้ำ	2-3 เซนติเมตร	ตัวละ	5
5	ปลาเสือพ่นน้ำ	3-5 เซนติเมตร	ตัวละ	10
6	ปลาเสือพ่นน้ำ	5-7 เซนติเมตร	ตัวละ	20
7	ปลาทองริวกิ้น	3-4 เซนติเมตร	ตัวละ	12
8	ปลาทองหัวสิงห์	3-4 เซนติเมตร	ตัวละ	12
9	ปลาทองฮอลันดา	3-4 เซนติเมตร	ตัวละ	11
10	ปลาทอง	3-4 เซนติเมตร	ตัวละ	6
11	ปลาหางนกยูง Full Red	2-2.5 เซนติเมตร	ตัวละ	16
12	ปลาหางนกยูง ทักซิได้ คอบบร้า โมเสค	2-2.5 เซนติเมตร	ตัวละ	12
13	ปลาหางนกยูง	2-2.5 เซนติเมตร	ตัวละ	2
14	ปลากัดครึ่งสี	2-3 เซนติเมตร	ตัวละ	3
15	ปลากัดหางพระจันทร์ครึ่งดวง	2-3 เซนติเมตร	ตัวละ	3
16	ปลากัดหางมงกุฏ	2-3 เซนติเมตร	ตัวละ	3
17	ปลากัดจีน	2-3 เซนติเมตร	ตัวละ	2

ที่มา : คณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กึ่ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ

ภาพที่ 37 ราคาจำหน่ายพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามน้ำจืด ปี พ.ศ. 2563

ราคาจำหน่ายพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามทะเล

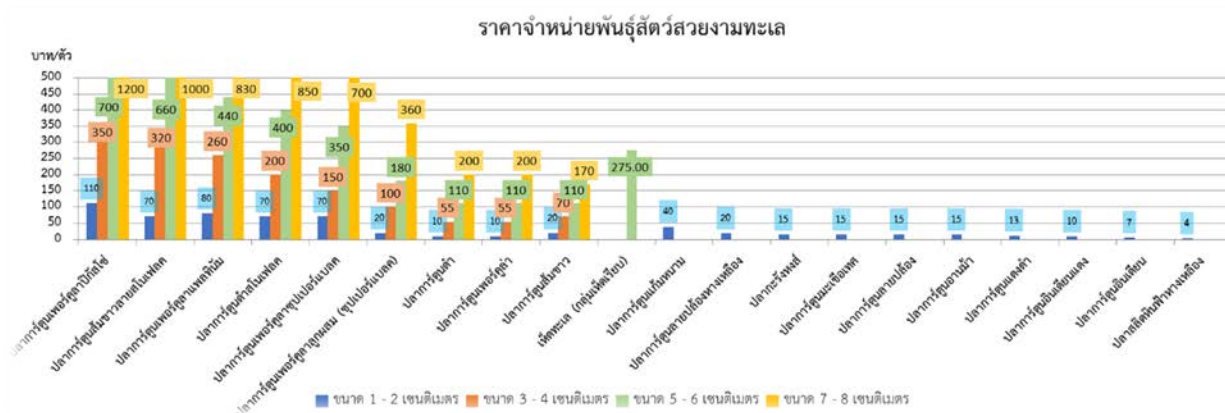
ราคาจำหน่ายพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามทะเล ส่วนใหญ่จะเป็นปลาการ์ตูนที่มีสีส้มสวยงาม ราคาจำหน่ายค่อนข้างมีความแตกต่างกันมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความนิยมของตลาด รูปร่าง สี สัน ความสวยงาม และความแข็งแรง รวมทั้งขนาดของลูกปลา ชนิดสัตว์น้ำสวยงามทะเลที่มีราคาค่อนข้างสูง ได้แก่ ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาปักสโซ่ ปลาการ์ตูนส้มขาวลายสโนเฟลค ปลาการ์ตูนดำสโนเฟลค ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาแพลทินัม ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาซูเปอร์แบลค ปลาการ์ตูนส้มขาวลายสโนเฟลค เป็นต้น (ตารางที่ 30 และภาพที่ 38)

ตารางที่ 28 ราคาจำหน่ายพันธุ์ปลาสวยงามทะเล

ลำดับที่	ชนิดปลา / ขนาด	ขนาด	หน่วย	ราคา (บาท)
1	ปลากะรังหงส์	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	15
2	ปลาการ์ตูนแก้มหนาม	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	40
3	ปลาการ์ตูนดำ	1 - 2 เซนติเมตร	ตัวละ	10
4	ปลาการ์ตูนดำ	3 - 4 เซนติเมตร	ตัวละ	55
5	ปลาการ์ตูนดำ	5 - 6 เซนติเมตร	ตัวละ	110
6	ปลาการ์ตูนดำ	7 - 8 เซนติเมตร	ตัวละ	200
7	ปลาการ์ตูนดำสโนเฟลค	1 - 2 เซนติเมตร	ตัวละ	70
8	ปลาการ์ตูนดำสโนเฟลค	3 - 4 เซนติเมตร	ตัวละ	200
9	ปลาการ์ตูนดำสโนเฟลค	5 - 6 เซนติเมตร	ตัวละ	400
10	ปลาการ์ตูนดำสโนเฟลค	7 - 8 เซนติเมตร	ตัวละ	850
11	ปลาการ์ตูนแดงดำ	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	13
12	ปลาการ์ตูนเพอร์คูล่า	1 - 2 เซนติเมตร	ตัวละ	10
13	ปลาการ์ตูนเพอร์คูล่า	3 - 4 เซนติเมตร	ตัวละ	55
14	ปลาการ์ตูนเพอร์คูล่า	5 - 6 เซนติเมตร	ตัวละ	110
15	ปลาการ์ตูนเพอร์คูล่า	7 - 8 เซนติเมตร	ตัวละ	200
16	ปลาการ์ตูนเพอร์คูล่า	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	40
17	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาซูเปอร์แบลค	1 - 2 เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	70
18	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาซูเปอร์แบลค	3 - 4 เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	150
19	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาซูเปอร์แบลค	5 - 6 เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	350
20	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาซูเปอร์แบลค	7 - 8 เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	700
21	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาปักสโซ่	1 - 2 เซนติเมตร	ตัวละ	110
22	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาปักสโซ่	3 - 4 เซนติเมตร	ตัวละ	350
23	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาปักสโซ่	5 - 6 เซนติเมตร	ตัวละ	700
24	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาปักสโซ่	7 - 8 เซนติเมตร	ตัวละ	1,200
25	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาแพลทินัม	1 - 2 เซนติเมตร	ตัวละ	80
26	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาแพลทินัม	3 - 4 เซนติเมตร	ตัวละ	260
27	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาแพลทินัม	5 - 6 เซนติเมตร	ตัวละ	440
28	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาแพลทินัม	7 - 8 เซนติเมตร	ตัวละ	830
29	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาลูกผสม (ซูเปอร์แบลค)	1 - 2 เซนติเมตร	ตัวละ	20
30	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาลูกผสม (ซูเปอร์แบลค)	3 - 4 เซนติเมตร	ตัวละ	100
31	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาลูกผสม (ซูเปอร์แบลค)	5 - 6 เซนติเมตร	ตัวละ	180
32	ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาลูกผสม (ซูเปอร์แบลค)	7 - 8 เซนติเมตร	ตัวละ	360
33	ปลาการ์ตูนมะเขือเทศ	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	15
34	ปลาการ์ตูนลายปล้อง	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	15
35	ปลาการ์ตูนลายปล้องทางเหลือง	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	20

ลำดับที่	ชนิดปลา / ขนาด	ขนาด	หน่วย	ราคา (บาท)
36	ปลาการ์ตูนส้มขาว	1 เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	10
37	ปลาการ์ตูนส้มขาว	2 เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	20
38	ปลาการ์ตูนส้มขาว	3 - 4 เซนติเมตร	ตัวละ	70
39	ปลาการ์ตูนส้มขาว	5 - 6 เซนติเมตร	ตัวละ	110
40	ปลาการ์ตูนส้มขาว	7 - 8 เซนติเมตร	ตัวละ	170
41	ปลาการ์ตูนส้มขาวลายสโนเฟลค	1 - 2 เซนติเมตร	ตัวละ	70
42	ปลาการ์ตูนส้มขาวลายสโนเฟลค	3 - 4 เซนติเมตร	ตัวละ	320
43	ปลาการ์ตูนส้มขาวลายสโนเฟลค	5 - 6 เซนติเมตร	ตัวละ	660
44	ปลาการ์ตูนส้มขาวลายสโนเฟลค	7 - 8 เซนติเมตร	ตัวละ	1,000
45	ปลาการ์ตูนอานม้า	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	15
46	ปลาการ์ตูนอินเดียแดง	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	7
47	ปลาการ์ตูนอินเดียแดง	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	10
48	ปลาสลิดหินฟ้าทางเหลือง	เซนติเมตร	เซนติเมตรละ	4
49	เห็ดทะเล	เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 นิ้ว	ชิ้นละ	275

ที่มา : คณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ

ภาพที่ 38 ราคาจำหน่ายพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามทะเล

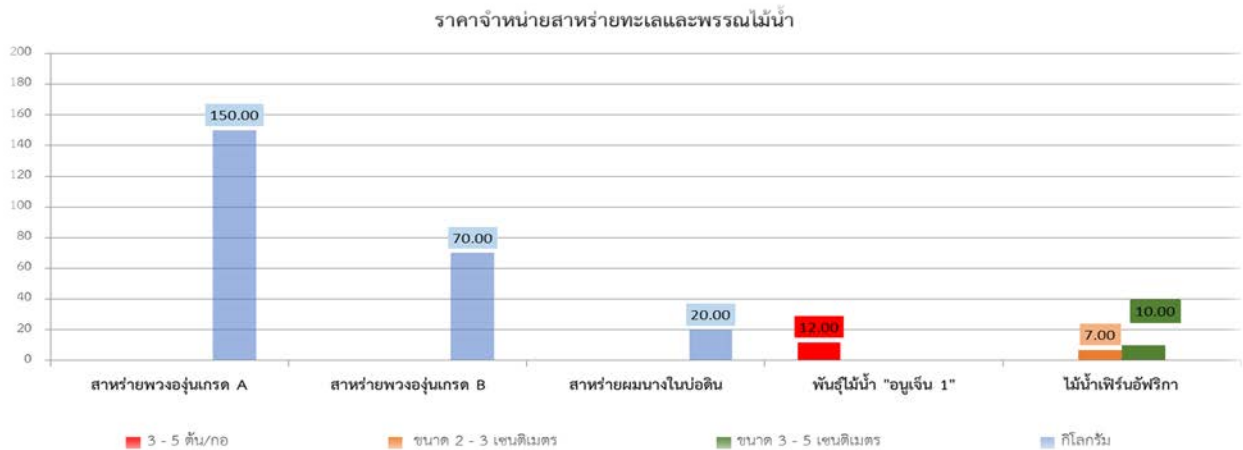
ราคาสาหร่ายทะเลและพรรณไม้น้ำ

ราคาสาหร่ายทะเลและพรรณไม้น้ำที่กรมประมงประกาศจำหน่ายให้กับเกษตรกร ได้แก่ สาหร่ายพวงองุ่นเกรด A เป็นราคาจำหน่ายค่อนข้างสูง กิโลกรัมละ 150 บาท รองลงมาเป็นสาหร่ายผมนางในบ่อดิน กิโลกรัมละ 20 บาท สำหรับพรรณไม้น้ำอื่น ๆ จำหน่ายในราคาต้นละ ราคา 7-12 บาท (ตารางที่ 31 และภาพที่ 39)

ตารางที่ 31 ราคาจำหน่ายสาหร่ายทะเลและพรรณไม้น้ำ

ลำดับที่	ชนิดปลา / ขนาด	ขนาด	หน่วย	ราคา (บาท)
1	พันธุ์ไม้น้ำ "อนุเงิน 1"	3 - 5 ต้น/กอ	ต้นละ	12.00
2	ไม้น้ำเฟิร์นอัฟริกา	2 - 3 เซนติเมตร	ต้นละ	7.00
3	ไม้น้ำเฟิร์นอัฟริกา	3 - 5 เซนติเมตร	ต้นละ	10.00
4	สาหร่ายผมนางในบ่อดิน	กิโลกรัม	กิโลกรัมละ	20.00
5	สาหร่ายพวงองุ่นเกรด A	กิโลกรัม	กิโลกรัมละ	150.00

ที่มา : คณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ

ภาพที่ 39 ราคาจำหน่ายสาหร่ายทะเลและพรรณไม้น้ำ

(2.2.2) ด้านการตลาด

สัตว์น้ำสวยงามเป็นสัตว์น้ำที่จัดอยู่ในกลุ่มสินค้าฟุ่มเฟือย เป็นการซื้อไปเลี้ยงเพื่อความผ่อนคลาย ดังนั้น ราคาจึงไม่เป็นไปตามกลไกของตลาด เนื่องจากขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้บริโภค ซึ่งส่วนใหญ่จะพึงพอใจในเรื่องรูปร่าง สี สัน ความสวยงาม และความแข็งแรง ทั้งนี้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาสินค้าให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคให้มากที่สุด ดังนั้นเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามจึงต้องศึกษาแนวโน้มความต้องการของตลาดอยู่เสมอ รวมทั้งต้องมีการพัฒนาสินค้าสัตว์น้ำสวยงาม ให้มีความแปลกใหม่ และมีสายพันธุ์ใหม่ ๆ เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลาย ดึงดูดผู้บริโภค ให้เข้ามาซื้ออย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้แล้วเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามจะต้องศึกษาเรื่องข้อกำหนดการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำสวยงามของประเทศผู้ค้า เพื่อให้สามารถผลิตและส่งออกได้ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดของผู้ค้า เช่น ประเทศออสเตรเลีย มีข้อกำหนดว่า ปลา กัดและกลุ่มปลาสวยงามบางชนิดที่จะนำเข้าประเทศออสเตรเลียจะต้องปลอดจากเชื้อ Megalocytivirus หรือประเทศอินเดีย มีประกาศรายชื่อปลาสวยงามที่จะส่งเข้าไปในประเทศอินเดียจะต้องไม่เป็นปลาสวยงามที่มีการตัดต่อพันธุกรรม (สินค้า GMO) และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีข้อกำหนดว่า เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามและผู้ประกอบการส่งออกที่มีความประสงค์จะส่งสินค้าไปประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จะต้องให้กรมประมงรับรองมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามเพื่อการส่งออกและสถานที่รวบรวมสัตว์น้ำสวยงามเพื่อการส่งออก และให้กรมประมงส่งรายชื่อไปขึ้นทะเบียนกับสำนักงานการศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (GACC) เป็นต้น

สัตว์น้ำสวยงามที่ผลิตในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อส่งออกเป็นหลัก ทั้งนี้เกษตรกรได้มีรูปแบบการนำเสนอสินค้า โดยแบ่งสินค้าออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ปลาเกรด และปลาจำนวน โดยในส่วนของปลาเกรดนั้น เป็นปลาที่มีลักษณะโดดเด่น สวยงาม ได้คุณภาพ แล้วนำเสนอขายผ่านช่องทางออนไลน์ www.aquabid.com ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ขายในรูปแบบการประมูล และมีการขายผ่านแพลตฟอร์ม Facebook กันอย่างแพร่หลาย แต่ปัจจุบันแพลตฟอร์ม Facebook ไม่สนับสนุนให้มีการซื้อขายสัตว์เลี้ยงทุกชนิด เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามจึงต้องหาช่องทางในการซื้อขายประชาสัมพันธ์ ในช่องทางอื่น ๆ เช่น Line Instagram เป็นต้น อย่างไรก็ตาม Facebook ยังสามารถใช้ในการประชาสัมพันธ์สินค้าและนำเสนอแบรนด์ โดยหลีกเลี่ยงวิธีการนำเสนอไม่ให้ผิดเงื่อนไขของแพลตฟอร์ม ในส่วนของปลาจำนวนนั้น เป็นปลาสวยงามส่วนใหญ่ที่เราผลิตเพื่อการส่งออกจำนวนมาก การขายจะขายผ่านผู้ส่งออกที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องกับกรมประมง หรือจะใช้บริการของตัวแทนผู้ส่งออก (Shipping)

ซึ่งปัจจุบันตัวแทนผู้ส่งออก ได้มาขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ส่งออกกับกรมประมงให้ถูกต้อง เพื่อให้สามารถมาขอใบรับรองสุขภาพสัตว์น้ำ (Health Certificate) สำหรับใช้ประกอบในการส่งออกไปประเทศต่าง ๆ อีกด้วย จะเห็นได้ว่าเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม มีความสะดวก ในการจำหน่ายสินค้า สำหรับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามที่เป็นคนรุ่นใหม่หรือยุคปัจจุบัน ที่มีความรู้เรื่องภาษา (หรือใช้บริการ Google สามารถประชาสัมพันธ์ และเจรจาซื้อขายสินค้าด้วยตัวเองผ่านแพลตฟอร์ม Facebook หรือแอปพลิเคชัน (Line, Instagram) เมื่อตกลงซื้อขายกันได้แล้วจะส่งสินค้าผ่านผู้ส่งออกหรือ Shipping ได้เลย โดยผู้ส่งออกจะดำเนินการในเรื่องของขั้นตอนการส่งออกให้ทั้งหมด ตั้งแต่การขออนุญาตส่งออกสินค้าสัตว์น้ำ การขอใบรับรองสุขภาพสัตว์น้ำ การบรรจุ การขนส่ง และการติดต่อส่งสินค้าให้กับลูกค้าในต่างประเทศ เป็นการส่งสินค้าจาก Transhipper ต้นทางในประเทศไทยผ่านผู้ประสานงาน Transhipper ปลายทางหรือผู้ส่งสินค้าในต่างประเทศ

ดังนั้น ช่องทางการตลาดของสินค้าสัตว์น้ำสวยงาม ไม่มีความยุ่งยาก โดยเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม ต้องผลิตสินค้าที่สวยงาม โดดเด่น แปลกใหม่ มีคุณภาพมาตรฐานตามที่ผู้ซื้อต้องการ และเป็นการผลิตที่ขึ้นทะเบียนฟาร์มถูกต้อง มีการเฝ้าระวังโรคตามมาตรฐานฟาร์มส่งออก ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของประเทศคู่ค้า ซึ่งปัจจุบันตลาดสินค้าสัตว์น้ำสวยงามมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยภาครัฐต้องมีนโยบายการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างยั่งยืน

(2.3) สถานการณ์ด้านการค้า

(2.3.1) การนำเข้าสัตว์น้ำสวยงามของไทย

การนำเข้าปลาสวยงามในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2561 - 2563) เฉลี่ยต่อปี 3,704,884 ตัว คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ยต่อปี 77.46 ล้านบาท ซึ่งแนวโน้มการนำเข้าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า โดยในปี พ.ศ. 2563 นำเข้าปริมาณ 2,825,776 ตัว คิดเป็นมูลค่า 75.53 ล้านบาท ปริมาณลดลง ร้อยละ 24.61 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.96 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562 (ตารางที่ 32 และภาพที่ 40)

จากข้อมูลสถิติมูลค่าการนำเข้าปลาสวยงามที่ลดลงอย่างมาก ในเดือนเมษายน 2563 เนื่องจากการไม่มีการนำเข้าปลาคาร์พ ปลาหมออินโด ปลาอะโรวาน่าเงิน ซึ่งเป็นชนิดปลาสวยงามหลักที่มีการนำเข้าในช่วงเวลาดังกล่าว (ภาพที่ 40)

ตารางที่ 29 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าสัตว์น้ำสวยงาม ปี 2561-2563

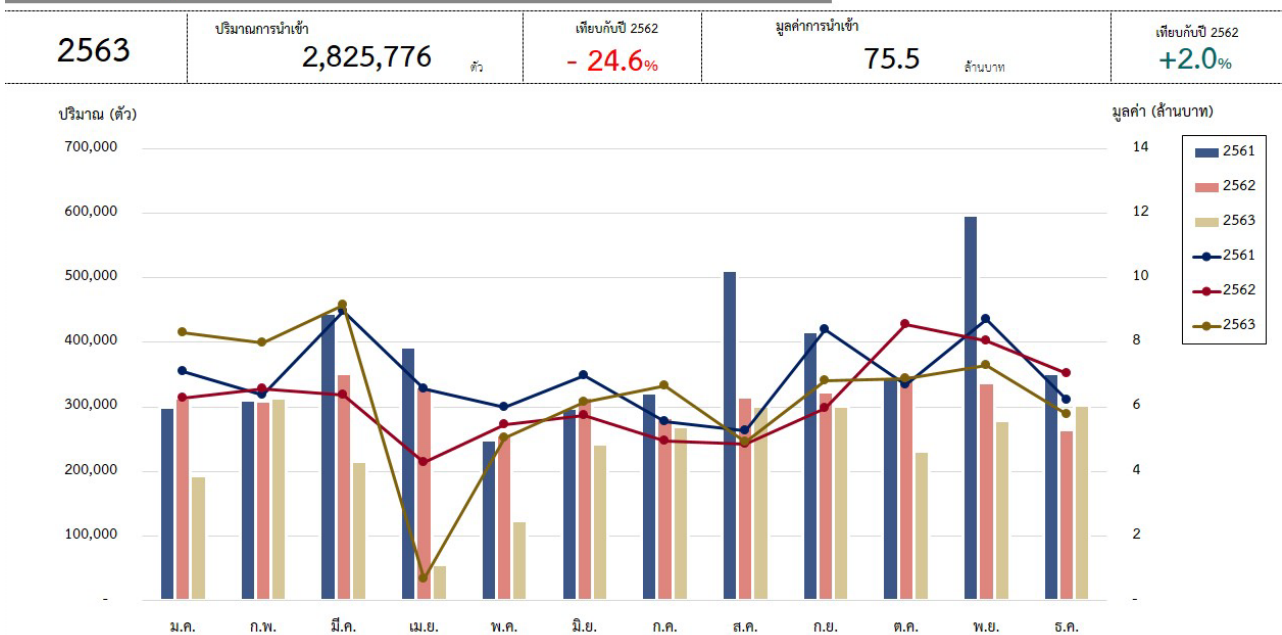
ปริมาณ : ตัว, มูลค่า : ล้านบาท

เดือน	2561		2562		2563	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
มกราคม	298,859	7.10	313,429	6.26	193,072	8.30
กุมภาพันธ์	311,081	6.37	308,230	6.55	313,008	7.99
มีนาคม	444,553	8.96	351,307	6.38	216,115	9.14
เมษายน	392,376	6.56	331,769	4.27	54,922	0.65
พฤษภาคม	249,254	5.99	257,237	5.46	123,080	5.04
มิถุนายน	298,342	6.96	314,469	5.74	241,879	6.14
กรกฎาคม	321,858	5.54	282,891	4.94	269,839	6.64
สิงหาคม	511,250	5.26	315,830	4.84	300,478	4.92
กันยายน	417,116	8.38	322,338	5.97	301,137	6.80
ตุลาคม	346,687	6.69	349,400	8.56	231,458	6.88

เดือน	2561		2562		2563	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
พฤศจิกายน	597,287	8.72	337,533	8.05	278,212	7.27
ธันวาคม	352,032	6.22	263,748	7.04	302,576	5.77
รวม	4,540,695	82.77	3,748,181	74.08	2,825,776	75.53

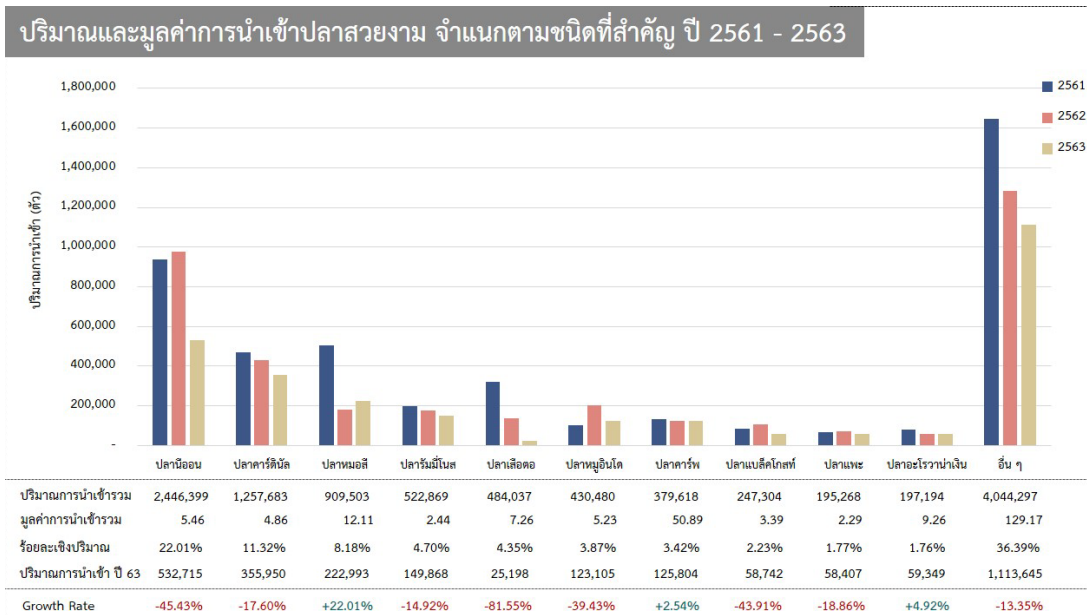
ที่มา : กลุ่มควบคุมการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำ กองตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิต

ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาสวยงาม ปี 2561 - 2563

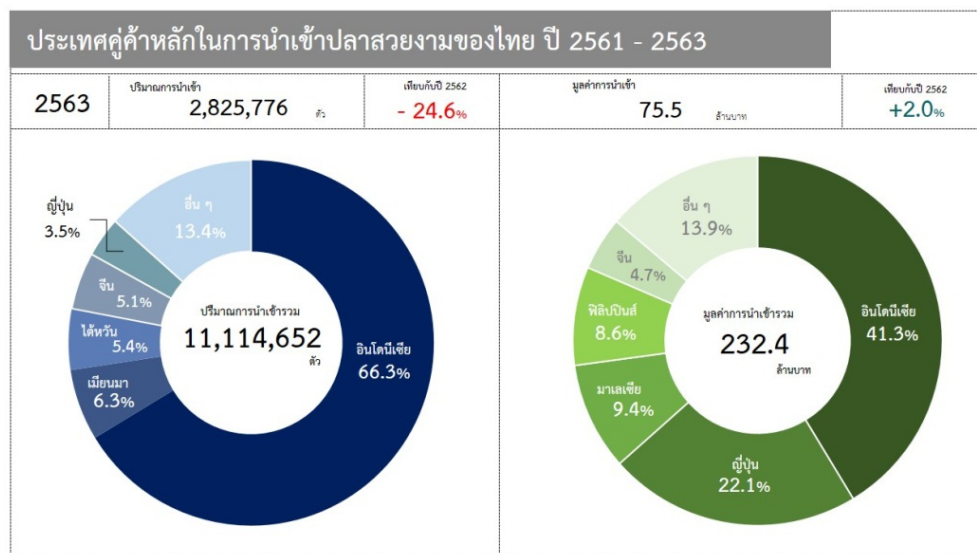
ภาพที่ 40 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาสวยงาม ปี พ.ศ. 2561 - 2563

การนำเข้าสัตว์น้ำสวยงามในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยพิจารณาจากปริมาณการนำเข้าเป็นสำคัญพบว่า ชนิดปลาสวยงามที่มีการนำเข้าสูงสุด คือ ปลานีออน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.01 รองลงมาเป็น ปลาการ์ตูนล ร้อยละ 11.32 ปลาหมอสี ร้อยละ 8.18 ปลารัมมีโนส ร้อยละ 4.70 ปลาเสือตอ ร้อยละ 4.35 ปลาหมูอินโด ร้อยละ 3.87 ปลาการ์ฟ ร้อยละ 3.42 ปลาแบล็คโกสท์ ร้อยละ 2.23 ปลาแพะ ร้อยละ 1.77 ปลาอะโรวาน่าเงิน ร้อยละ 1.76 และอื่นๆ ร้อยละ 36.39 ตามลำดับ สำหรับชนิดสัตว์น้ำสวยงามที่มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นในปี 2563 ได้แก่ ปลาหมอสี ปลาอะโรวาน่าเงิน และปลาการ์ฟ (ภาพที่ 41)

ภาพที่ 41 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาสวยงาม จำแนกตามชนิดที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2561 - 2563

สำหรับประเทศคู่ค้าหลักที่สำคัญในการนำเข้าปลาสวยงามในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ได้แก่ อินโดนีเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.3 เมียนมา ร้อยละ 6.3 ไต้หวัน ร้อยละ 5.4 จีน ร้อยละ 5.1 ญี่ปุ่น ร้อยละ 3.5 และประเทศอื่น ๆ ร้อยละ 13.4 (ภาพที่ 42)

ภาพที่ 42 ประเทศคู่ค้าหลักในการนำเข้าปลาสวยงามของไทย ปี พ.ศ. 2561 - 2563

(2.3.2) การส่งออกปลาสวยงามของไทย

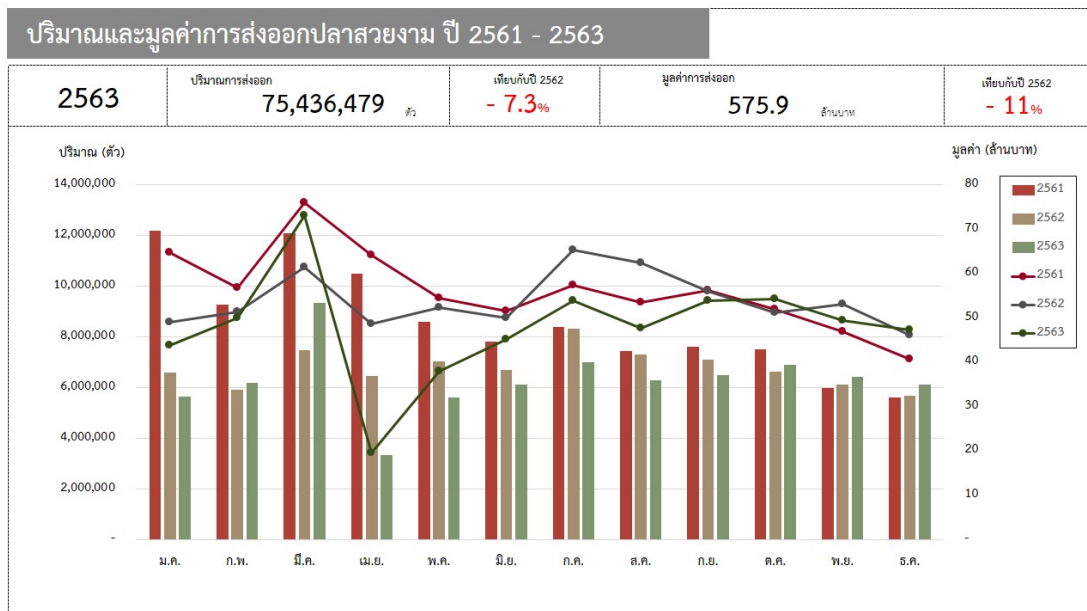
การส่งออกปลาสวยงามในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2561 - 2563) เฉลี่ยต่อปี 86,598,262 ตัว คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ยต่อปี 632.39 ล้านบาท ซึ่งแนวโน้มการส่งออกในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า โดยในปี พ.ศ. 2563 ส่งออกปริมาณ 75,436,479 ตัว คิดเป็นมูลค่า 575.89 ล้านบาท ลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า ร้อยละ 7.3 และ 11.0 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2562 (ตารางที่ 33 และภาพที่ 43)

ตารางที่ 30 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาสวยงาม ปี พ.ศ. 2561 - 2563

ปริมาณ : ตัว, มูลค่า : ล้านบาท

เดือน	2561		2562		2563	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
มกราคม	2,189,986	64.81	6,597,794	49.03	5,629,226	43.70
กุมภาพันธ์	9,293,051	56.84	5,896,781	51.41	6,179,873	49.97
มีนาคม	12,082,938	76.05	7,483,004	61.40	9,331,684	73.06
เมษายน	10,491,854	64.23	6,451,725	48.55	3,334,296	19.56
พฤษภาคม	8,610,638	54.49	7,049,465	52.41	5,615,188	37.97
มิถุนายน	7,806,368	51.46	6,697,140	50.05	6,103,715	45.12
กรกฎาคม	8,385,306	57.28	8,325,478	65.28	7,014,849	53.89
สิงหาคม	7,455,651	53.50	7,322,806	62.50	6,275,059	47.63
กันยายน	7,622,110	56.23	7,109,802	55.94	6,506,682	53.95
ตุลาคม	7,496,339	52.00	6,609,836	51.11	6,904,606	54.24
พฤศจิกายน	5,976,616	46.83	6,119,589	53.04	6,415,079	49.42
ธันวาคม	5,593,093	40.61	5,690,936	46.21	6,126,222	47.37
รวม	103,003,950	674.34	81,354,356	646.93	75,436,479	575.89

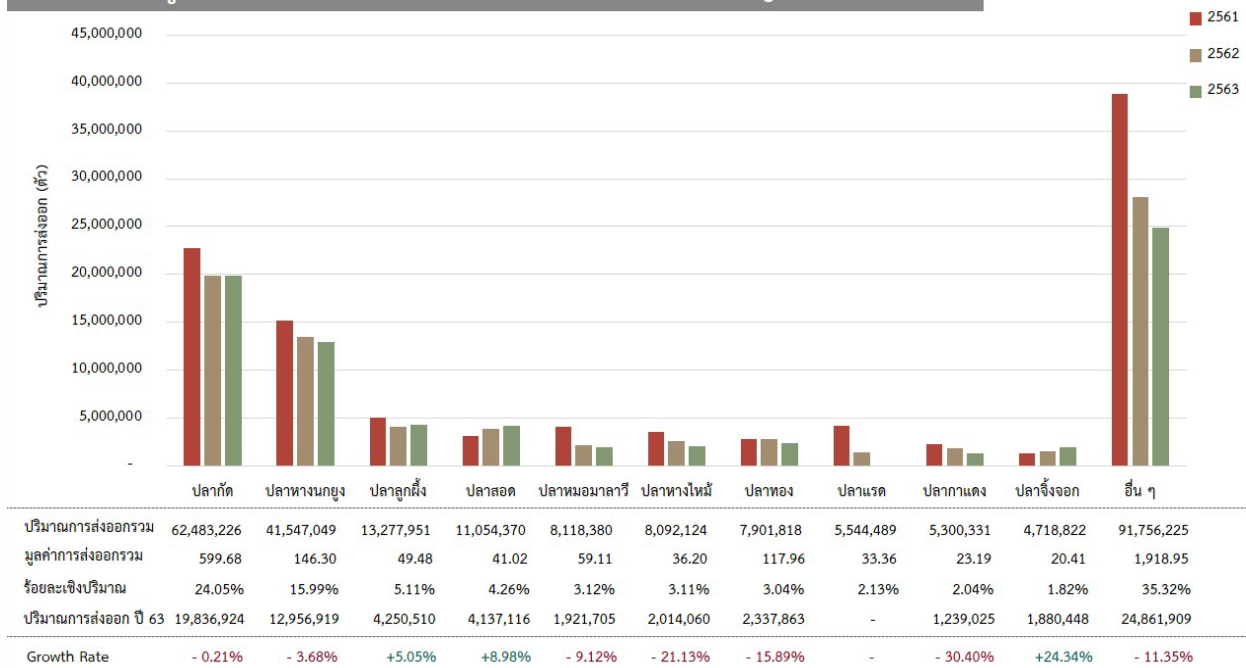
ที่มา : กลุ่มควบคุมการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำ กองตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิต

ภาพที่ 43 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาสวยงาม ปี พ.ศ. 2561 - 2563

การส่งออกสัตว์น้ำสวยงามในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา หากพิจารณาชนิดปลาสวยงามที่ประเทศไทยส่งออกสูงสุด คือ ปลากัด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.05 รองลงมาเป็น ปลาหางนกยูง ร้อยละ 15.99 ปลาอุกผึ่ง ร้อยละ 5.11 ปลาสอด ร้อยละ 4.26 ปลาหมอมาลาวิ ร้อยละ 3.12 ปลาหางไหม้ ร้อยละ 3.11 ปลาทอง ร้อยละ 3.04 ปลาแรด ร้อยละ 2.13 ปลาकाแดง ร้อยละ 2.04 ปลาจิ้งจอก ร้อยละ 1.82 และปลาสวยงามอื่น ๆ ร้อยละ 35.32 ตามลำดับ สำหรับชนิดปลาสวยงามที่มีการส่งออกเพิ่มขึ้นในปี 2563 ได้แก่ ปลาจิ้งจอก ปลาสอด และปลาอุกผึ่ง (ภาพที่ 44)

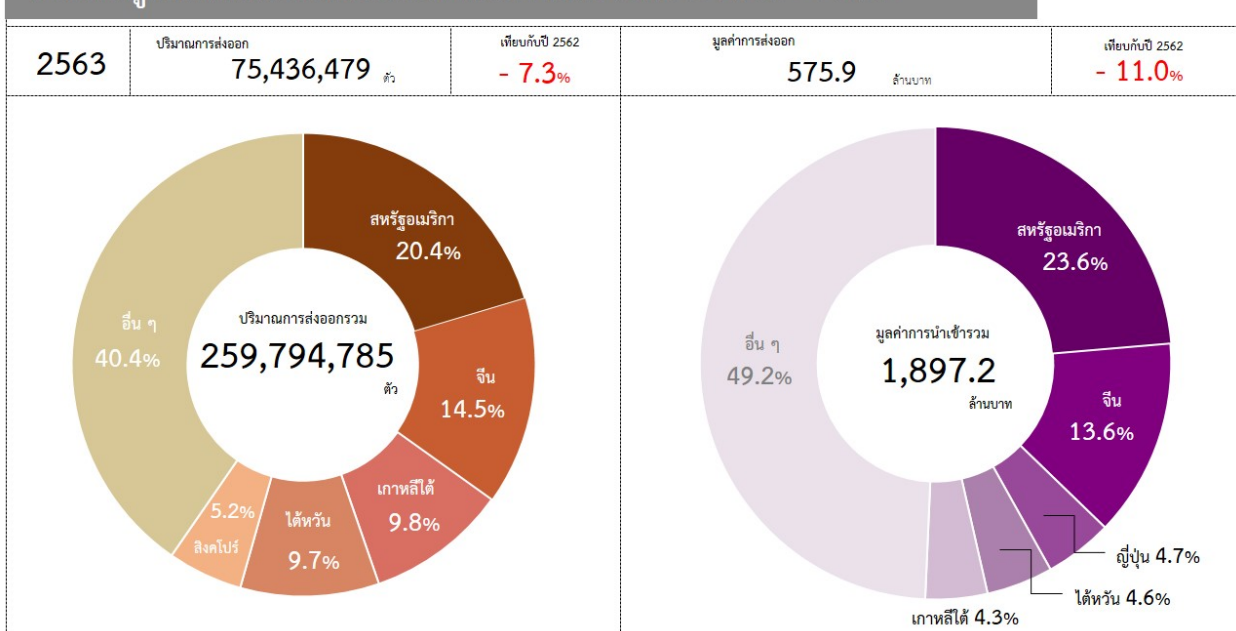
ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาสวยงาม จำแนกตามชนิดที่สำคัญ ปี 2561 - 2563

ภาพที่ 44 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลาสวยงาม จำแนกตามชนิดที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2561 - 2563

สำหรับประเทศคู่ค้าหลักที่สำคัญในการส่งออกปลาสวยงามในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.4 จีน ร้อยละ 14.5 เกาหลีใต้ ร้อยละ 9.8 ไต้หวัน ร้อยละ 9.7 สิงคโปร์ ร้อยละ 5.2 และประเทศอื่น ๆ ร้อยละ 40.4 (ภาพที่ 45)

ประเทศคู่ค้าหลักในการส่งออกปลาสวยงามของไทย ปี 2561 - 2563

ภาพที่ 45 ประเทศคู่ค้าหลักในการส่งออกปลาสวยงามของไทย ปี พ.ศ. 2561 - 2563

(2.4) สถานการณ์การเพาะเลี้ยงปลากัด

ปัจจุบันปลากัดไทยเป็นสัตว์น้ำประจำชาติของไทยหลังจากที่ได้มีการผลักดันมาเป็นเวลา 1 ปี เนื่องด้วยเหตุผล 3 ประการ ดังนี้ 1) ด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ด้วยคนไทยรู้จัก ค้นเคย และมีความผูกพันกับปลากัดมาตั้งแต่โบราณ โดยมีหลักฐานยืนยันชัดเจนจากกระทรวงวัฒนธรรมที่ประกาศขึ้นทะเบียนให้ปลากัดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติเมื่อปี 2562) ด้านความเป็นเจ้าของ และควมมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยปลากัดไทยที่เสนอให้เป็นสัตว์น้ำประจำชาติ มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Betta splendens* และชื่อสามัญ “Siamese Fighting Fish” หรือ “Siamese Betta” มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย เป็นสายพันธุ์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น และได้รับการยอมรับในระดับสากล และ 3) ด้านประโยชน์ใช้สอย โดยเฉพาะการส่งเสริมการเพาะเลี้ยง และการสร้างนวัตกรรมด้านการเพาะพันธุ์ นำไปสู่การค้าเชิงพาณิชย์และก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

(2.4.1) ต้นทุนและผลตอบแทนการเพาะเลี้ยงปลากัด

จากการสำรวจเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลากัดในพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม และราชบุรี เนื่องจากเป็นจังหวัดอันดับต้นๆ ของประเทศที่มีจำนวนฟาร์มเพาะเลี้ยงปลากัดมากที่สุด อีกทั้งเป็นพื้นที่ที่มีตลาดกลางปลาสวยงามและสัตว์เลี้ยงที่มีชื่อเสียง (Fish Village) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลากัด เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเพาะเลี้ยง ต้นทุนและผลตอบแทน ตลอดจนรูปแบบการจำหน่ายปลากัด จำนวนทั้งสิ้น 8 ตัวอย่าง แบ่งเป็นจังหวัดนครปฐม จำนวน 6 ตัวอย่าง และจังหวัดราชบุรี จำนวน 2 ตัวอย่าง ช่วงระยะที่ศึกษา 8 - 10 กรกฎาคม 2563 สรุปผล ดังนี้

ต้นทุนการเพาะเลี้ยงปลากัดครีบสั้น ขนาด 5 ซม. ใช้ระยะเวลาเลี้ยง 105 วัน หรือ 3.5 เดือน โดยใช้พ่อแม่พันธุ์เฉลี่ยต่อรุ่น จำนวน 200 คู่ ต้นทุนรวมทั้งหมด 78,663.72 บาท ประกอบด้วย ต้นทุนผันแปร 77,479.92 บาท (ร้อยละ 98.50) และต้นทุนคงที่ 1,183.79 บาท (ร้อยละ 1.50) เมื่อพิจารณารายละเอียดของต้นทุนผันแปร พบว่า ต้นทุนหลักของการเพาะพันธุ์มากที่สุด คือ ค่าแรงงาน 41,424.66 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.66 ของต้นทุนทั้งหมด รองลงมา คือ ค่าอาหารมีชีวิต 13,290.41 บาท (ร้อยละ 16.90) ค่าพ่อแม่พันธุ์ 5,753.42 บาท (ร้อยละ 7.31) ค่าไฟฟ้า 5,178.08 บาท (ร้อยละ 6.58) ค่าน้ำ 4,142.47 บาท (ร้อยละ 5.27) ค่าขวดแบน 3,452.05 บาท (ร้อยละ 4.39) และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น เคมีภัณฑ์ ถุงพลาสติก สวิตช์ปลากัด เป็นต้น 5,238.83 บาท (ร้อยละ 6.89)

สำหรับการวิเคราะห์ผลตอบแทนต่อรุ่น พบว่า การเพาะพันธุ์โดยใช้พ่อแม่พันธุ์จำนวน 200 คู่ ได้ผลผลิตเฉลี่ยต่อรุ่น 20,000 ตัว ขนาดผลผลิต 5 ซม. ราคาขายลูกปลาเฉลี่ยตัวละ 6 บาท คิดเป็นรายได้ทั้งหมดต่อรุ่น 120,000 บาท มีกำไรสุทธิ 41,336.28 บาทต่อรุ่น อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนร้อยละ 52.55 (ตารางที่ 34)

การเพาะเลี้ยงปลากัด เกษตรกรผู้เลี้ยงต้องมีความใส่ใจ เข้าใจและต้องพัฒนาผลผลิตให้เป็นที่ต้องการของตลาด เพื่อจูงใจให้ผู้ซื้อสนใจในตัวสินค้า เพราะจะส่งผลต่อราคาขาย เนื่องจาก ปลาสวยงามจัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย ดังนั้นราคาขายสินค้าประเภทนี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกลไกตลาด แต่ขึ้นอยู่กับความเต็มใจจ่ายของผู้ซื้อ ซึ่งผู้ซื้อจะพิจารณาจากประเภท สี ความสวยงาม ความสมบูรณ์ของปลาเป็นหลัก

ตารางที่ 31 ต้นทุนและผลตอบแทนการเพาะพันธุ์ปลากัดครีบสั้น ขนาด 5 ซม. จังหวัดนครปฐมและราชบุรี

หน่วย : บาท/รุ่น				
รายการ	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนคงที่		1,183.79	1,183.79	1.50

รายการ	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ค่าเสื่อม		1,181.84	1,181.84	1.50
1. ถังไฟเบอร์เก็บน้ำขนาด 2.5 ตัน		1.44	1.44	0.00
2. โรงเรือน ขนาด 200 ตร.ม		86.30	86.30	0.11
3. ร่องปูน		14.38	14.38	0.02
4. แผ่นกระเบื้องหลังคาลอนคู่		0.72	0.72	0.00
5. เครื่องเจาะบ่อบาดาล		57.53	57.53	0.07
6. อุปกรณ์สูบน้ำ		1.15	1.15	0.00
7. ตู้เย็น		80.55	80.55	0.10
8. ตู้รักษาโรคปลา		17.26	17.26	0.02
9. สายยางส่งน้ำ		131.51	131.51	0.17
10. ค่าเสียโอกาสในการลงทุน (0.5%ต่อปี)		1.95	1.95	0.00
11. เครื่องซีลถุง		789.04	789.04	1.00
ต้นทุนผันแปร	77,094.45	385.47	77,479.92	98.50
1.ค่าแรงงาน 4 คน (เงินเดือน 9,000 บาท)	41,424.66		41,424.66	52.66
2.ค่าพ่อแม่พันธุ์ 200 คู่	5,753.42		5,753.42	7.31
3.ค่าขวดแบน	3,452.05		3,452.05	4.39
4.ไข่ตุ๋น/อาร์ทีเมีย	2,013.70		2,013.70	2.56
5.อาหารมีชีวิต	13,290.41		13,290.41	16.90
6.ค่าไฟฟ้า	4,142.47		4,142.47	5.27
7.ค่าน้ำ	5,178.08		5,178.08	6.58
8.เกลือ	14.38		14.38	0.02
9.คลอรีนผง	30.21		30.21	0.04
10.ฟอร์มาลีน	276.16		276.16	0.35
11.ยาปฏิชีวนะ	46.03		46.03	0.06
12.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	6.90		6.90	0.01
13. ชันน้ำ	863.01		863.01	1.10
14. ถังหัว	8.63		8.63	0.01
15. อุปกรณ์ถ่ายน้ำ	14.38		14.38	0.02

รายการ	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
16. ม้านั่งพลาสติก	10.07		10.07	0.01
17. ถุงพลาสติก	115.07		115.07	0.15
18. กล่องพลาสติก	172.60		172.60	0.22
19. ตะกร้าพลาสติก	28.77		28.77	0.04
20. สวิตช์กลูกปลา	43.15		43.15	0.05
21. สวิตช์กรองกรองอาร์ทีเมีย	23.01		23.01	0.03
22. แปรงูพื้น	10.36		10.36	0.01
23. ไม้กวาด	5.75		5.75	0.01
24. แผ่นขัดทำความสะอาด	17.26		17.26	0.02
25. น้ำยาล้างจาน	23.01		23.01	0.03
26. ซ้อนตะกั่วปลา	8.63		8.63	0.01
27. กระดาษล้างขนาดเล็ก	21.58		21.58	0.03
28. ถุงกรองน้ำ	100.68		100.68	0.13
29. ค่าเสียโอกาสในการลงทุน (0.5%ต่อปี)		385.47	385.47	0.49
ต้นทุนทั้งหมด	77,094.45	1,569.26	78,663.72	100.00
1. ผลผลิตทั้งหมดต่อรุ่น (ตัว)	0,000.00			
2. จำนวนวันที่ผลิตต่อรุ่น (วัน)	105.00			
3. ขนาดผลผลิต (เซนติเมตร)	5.00			
4. ต้นทุนในการผลิตต่อรุ่น (บาท)	78,663.72			
5. ต้นทุนในการผลิตตัวต่อรุ่น (บาท)	3.93			
6. ราคาขายลูกปลาขนาด 5 ซม. (บาท/ตัว)	6.00			
7. รายได้ทั้งหมด (บาทต่อรุ่น)	120,000.00			
8. กำไรสุทธิ (บาท/รุ่น)	41,336.28			
9. กำไรสุทธิต่อตัวต่อรุ่น (บาท)	2.07			
10. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (%)	52.55			

ที่มา : จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลากัด จังหวัดนครปฐม และราชบุรี ระหว่างวันที่ 8-10 กรกฎาคม 2563

(2.4.2) การจำหน่ายปลากัด

ช่องทางการจำหน่ายปลากัด จากการสอบถามเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลากัด ให้ข้อมูลว่า ปลากัดกว่าร้อยละ 90 ส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ โดยมีตลาดหลักคือประเทศในแถบเอเชีย ได้แก่ จีน อินเดีย มาเลเซีย เป็นต้น รองลงมาคือประเทศในทวีปยุโรป ได้แก่ ฝรั่งเศส เป็นต้น ที่เหลืออีกร้อยละ 10 เป็นการจำหน่ายในประเทศ สำหรับการส่งออกต่างประเทศ เกษตรกรส่วนใหญ่จะส่งปลาผ่านตัวแทนผู้ส่งออก โดยลูกค้าต่างประเทศเป็นผู้กำหนด

ตัวแทนผู้ส่งออก มีเกษตรกรบางส่วนที่ส่งออกปลาโดยตรงโดยไม่ผ่านตัวแทนผู้ส่งออก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ที่สามารถภาษาอังกฤษได้ อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์โรคระบาด COVID - 19 ที่ส่งผลกระทบต่อการณ์ขนส่งสินค้า โดยเฉพาะสินค้าสัตว์น้ำมีชีวิต ส่งผลให้เกษตรกรเริ่มตระหนักถึงความเสี่ยงในการพึ่งพาตลาดต่างประเทศ ด้วยการขยายตลาดในประเทศให้เพิ่มมากขึ้น โดยการจำหน่ายปลาในตลาดนัดจตุจักร หรือตลาดกลางปลาสวยงามและสัตว์เลี้ยง (Fish Village) ทั้งนี้ เกษตรกรมีความต้องการให้ภาครัฐช่วยประชาสัมพันธ์ โดยการเชิญบุคคลผู้มีชื่อเสียงมาจูงใจเพื่อให้บุคคลทั่วไปหันมาสนใจการเลี้ยงปลาสวยงามเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการขยายตลาดในประเทศอีกทางหนึ่ง อย่างไรก็ตาม หลังจากสถานการณ์โรคระบาดเริ่มคลี่คลาย ช่วงปลายเดือนมีนาคม 2563 มียอดคำสั่งซื้อปลากัดของประเทศไทยเข้ามาปริมาณค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการต้องการจะเพิ่มมากขึ้น แต่เกษตรกรก็ไม่สามารถผลิตปลากัดได้เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า เนื่องจากเกษตรกรประสบกับปัญหาการขาดแคลนไรแดง ซึ่งเป็นอาหารของปลากัด เกษตรกรบางส่วนแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการเพาะไรแดงไว้ใช้ในช่วงที่ขาดแคลน

รูปแบบการส่งออกปลากัด มี 2 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบปลาเกรดหรือปลากัด ส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการคัดเช่นเดียวกับการประกวดปลากัด คือ เน้นที่คุณภาพ ความสมบูรณ์ตัวปลา และความสวยงาม ทำให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายได้ในราคาค่อนข้างสูง แต่จำหน่ายได้ปริมาณน้อย ตลาดที่ไทยส่งออกในรูปแบบดังกล่าว เช่น จีน อินเดีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป 2) รูปแบบค้าส่ง เน้นการส่งออกในปริมาณมาก ราคายกจำหน่ายค่อนข้างต่ำไม่สูงมากนัก ตลาดที่ไทยส่งออกในรูปแบบดังกล่าว เช่น จีน มาเลเซีย และไต้หวัน สำหรับการบรรจุปลากัดเพื่อการส่งออก เกษตรกรจะมีขั้นตอนการบรรจุปลากัด เพื่อให้ปลาสามารถคงคุณภาพจนถึงประเทศปลายทาง ด้วยการใส่ยาปรับสภาพน้ำ เพื่อช่วยลดความเครียด หรือลดการเคลื่อนไหวของปลากัดระหว่างการขนส่ง โดยปลากัดจะถูกบรรจุใส่ถุง ๆ ละ 1 ตัว ทั้งนี้ปลากัดสามารถอยู่ในถุงได้นานถึง 36 ชั่วโมง

(2.5) สถานการณ์ด้านมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ

โรงเพาะฟักและอนุบาล และฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำแนกเป็นมาตรฐาน GAP กรมประมง จำนวน 5 ฟาร์ม และ มกษ. 7426 จำนวน 119 ฟาร์ม (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 32 จำนวน โรงเพาะพันธุ์ อนุบาล และฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

(ข้อมูล เดือนพฤษภาคม 2564)

มาตรฐาน	ชนิดสัตว์น้ำ	ฟาร์มเพาะพันธุ์และ อนุบาล	ฟาร์มเลี้ยง	รวม
GAP กรมประมง	ปลาทะเลสวยงาม	2	3	5
มกษ. 7426	สัตว์น้ำจืดสวยงาม	119		119
	ปลากัด	41		
	ปลาหางนกยูง	17		
	ปลาทอง	17		
	ปลาหมอสี	13		
	ปลากระเบนน้ำจืด	8		
	ปลาการ์ฟ	7		
	กุ่มแคะ	6		
	ปลาปอมปาดัวร์	4		

มาตรฐาน	ชนิดสัตว์น้ำ	ฟาร์มเพาะพันธุ์และอนุบาล	ฟาร์มเลี้ยง	รวม
	ปลาแม่น้ำ	2		
	ปลาออสการ์	1		
	เต่าน้ำ	1		
	ปลาตะพัด	1		
	ปลาช่อนอเมซอน	1		

ที่มา : กองพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าประมงและหลักฐานเพื่อการสืบค้น กรมประมง

(2.6) สถานการณ์สัตว์น้ำสวยงามและพันธุ์ไม้น้ำที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์โดยกรมประมง

กรมประมงมีการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำสวยงาม จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ ปลาการ์ตูนเพอร์คูลาซูเปอร์แบล็ค ปลาการ์ตูนฟรอสท์ไบท์ และปลาการ์ตูนแก้มหนามสีขาว และพันธุ์ไม้น้ำสวยงาม จำนวน 1 ชนิด ได้แก่ ไม่น้ำอูเบียด อนุเงิน 1 (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 33 สัตว์น้ำที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์โดยกรมประมง

ชื่อสัตว์น้ำ	แหล่งที่มา	ปีที่เริ่มปรับปรุงพันธุ์	ปีที่เริ่มกระจายพันธุ์
1. ปลาการ์ตูนเพอร์คูลา “เพอร์คูลาซูเปอร์แบล็ค”	เป็นปลาลูกผสมจากการปรับปรุงพันธุ์ ด้วยวิธีผสมข้ามชนิดระหว่าง ปลาการ์ตูนเพอร์คูลา (Amphiprion percula) กับปลาการ์ตูนดำ (A. ocellaris) ลักษณะประจำพันธุ์ ลำตัวเป็นสีดำ, ใบหน้า ส่วนท้อง และส่วนกลางของครีบเป็นสีส้ม	2556 - 2557	2558
2. ปลาการ์ตูนเพอร์คูลา “ปลาการ์ตูนฟรอสท์ไบท์”	เป็นพิโนไทป์ที่เกิดจากปฏิกิริยาร่วมระหว่างยีนที่ควบคุมลักษณะแฟลทฟินัมจากปลาการ์ตูนเพอร์คูลา กับยีนที่ควบคุมลักษณะสโนว์แฟลคจากปลาการ์ตูนดำ โดยจัดให้ยีนทั้งสองมาอยู่ด้วยกัน ทำให้มีการแสดงออกเป็นพิโนไทป์แบบใหม่ คือมีพื้นลำตัวเป็นสีขาวแต่มีลักษณะรูปร่างปรากฏบนสีขาว	2562 - 2563	-
3. ปลาการ์ตูนแก้มหนาม “ปลาการ์ตูนแก้มหนามสีขาว”	ได้จากการผสมของปลาการ์ตูนแก้มหนามลายตาข่าย ซึ่งจะได้ปลารุ่นลูกเป็นปลาการ์ตูนแก้มหนามสีขาว 25% จากการทดสอบพบว่า ปลาตัวสีขาวเป็นพันธุ์แท้ (ยืนด้อย) หากนำไปผสมกับปลาการ์ตูนแก้มหนามสายพันธุ์ป่า (wild type) ซึ่งเป็นพันธุ์แท้ จะได้ปลารุ่นลูกที่แสดงลักษณะลายตาข่าย 100% ซึ่งเกิดจากการข้ามแบบไม่สมบูรณ์ของยีน	2561 - 2563	-
4. ไม่น้ำอูเบียด “อนุเงิน 1”	ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยการฉายรังสีแกมมา ร่วมกับเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อให้ได้ “พันธุ์กล้วย” ที่มีลักษณะแปลกใหม่จากพันธุ์เดิม ลักษณะประจำพันธุ์ ต้นแคระ ใบเล็ก ใบและรากสีเขียว ต่างและขาว	ตุลาคม 2545 – ตุลาคม 2548	พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน

ที่มา : กองวิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมสัตว์น้ำ กรมประมง

(2.7) สถานการณ์ด้านการผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำจำหน่ายให้เกษตรกร โดยกรมประมง

กรมประมง ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ สำหรับจำหน่ายให้เกษตรกร จำนวน 8 รายการ ในปี 2558 - 2563 ได้แก่ ปลาการ์ตูน จำนวน 4.12 ล้านตัว, ปลาฉีดยาหิน จำนวน 1.43 ล้านตัว ปลากระรังหงส์ จำนวน 8,939 ตัว และมีการผลิต ปลาสลิดหิน ปลาโอโรวานาเงิน และ เห็ดทะเล เพื่อจำหน่ายให้เกษตรกรด้วย ในส่วนของพรรณไม้น้ำ มีการผลิตพันธุ์ไม้น้ำกลุ่ม อนูเบียส จำนวน 89,368 ต้น และ กลุ่มคริป จำนวน 82,846 ต้น (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 34 การผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ ของกรมประมง ปี พ.ศ. 2558 – 2563

ชนิดสัตว์น้ำ (ตัว)	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	รวม 2558 - 2563
สัตว์น้ำสวยงาม (ตัว)							
1 ปลาการ์ตูน (ทั้งหมด)	68,553	45,473	49,204	3,898,163	25,945	36,355	4,123,693
2 ปลาฉีดยาหิน	25,968	16,790	511,296	236,000	320,000	320,000	1,430,054
3 ปลากระรังหงส์		8,939.00					8,939
4 ปลาสลิดหิน						80	80
5 เห็ดทะเล					11	31	42
6 โอโรวานาเงิน				328	2		330
พันธุ์ไม้น้ำ (ต้น)							
1 กลุ่มอนูเบียส (<i>Anubias</i> spp.)	14,096	23,423	26,360	13,158	5,409	6,940	89,386
2 กลุ่มคริป (<i>Cryptocoryne</i> spp.)	23,330	21,507	16,639	4,180	1,740	15,450	82,846

ที่มา : คณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ

3.1.5 มาตรการ ข้อตกลง ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการการกรมประมง

(1) ระเบียบ กฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

กฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการแผนปฏิบัติการการกรมประมงประกอบด้วยกฎหมายต่าง ๆ ดังนี้

(1.1) พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีความมุ่งหมายเพื่อการจัดระเบียบการประมงในประเทศไทยและในน่านน้ำทั่วไป เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมตามแนวทาง กฎเกณฑ์ และมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในนานาประเทศ รวมทั้งคุ้มครองสวัสดิภาพของคนประจำเรือ และป้องกันการใช้แรงงานผิดกฎหมายในภาคการประมง โดยมีกฎหมายลำดับรองซึ่งออกตามความในพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการการกรมประมง จำนวน 32 ฉบับ เช่น

- 1) กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตให้นำเข้า ส่งออก นำผ่าน เพาะเลี้ยง หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์น้ำบางชนิด พ.ศ. 2559
- 2) กฎกระทรวง การขออนุญาตและอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำ

ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 3) กฎกระทรวง กำหนดกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม พ.ศ. 2559 4) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชนิดสัตว์น้ำที่ห้ามนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. 2559 5) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชนิดสัตว์น้ำที่ห้ามนำเข้า ส่งออก นำผ่าน หรือเพาะเลี้ยง พ.ศ. 2561 6) ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด เรื่อง กำหนดเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสำหรับกิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม 7) ประกาศสำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพ เรื่อง กำหนดเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสำหรับกิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม 8) ประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขออนุญาตและการอนุญาตและการอนุญาตนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ พ.ศ. 2560 9) ประกาศกรมประมง เรื่อง แบบคำขอรับใบอนุญาต ใบรับคำขอ ใบอนุญาต คำขอโอน ใบอนุญาต และคำขอรับใบแทนใบอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2563 10) ประกาศกรมประมง เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานสารชีวพิษและแบคทีเรียในหอยสองฝา พ.ศ. 2561 11) ประกาศกรมประมง เรื่อง ข้อกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลซึ่งเป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุมภายในเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามมาตรา 77 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ต้องแจ้งประกอบกิจการ พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 12) ประกาศกรมประมง เรื่อง ข้อกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลซึ่งเป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุมภายในเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตามมาตรา 77 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ต้องปฏิบัติ พ.ศ. 2562 13) ประกาศกรมประมง เรื่อง ข้อกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจระเข้ซึ่งเป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุมภายในเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามมาตรา 77 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ต้องแจ้งประกอบกิจการ พ.ศ. 2563 14) ประกาศกรมประมง เรื่อง ข้อกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจระเข้ซึ่งเป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุมภายในเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามมาตรา 77 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ต้องแจ้งประกอบกิจการ พ.ศ. 2563 15) ประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำหลักฐานเพื่อการสืบค้นของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรือแปรรูปสัตว์น้ำ พ.ศ. 2558 16) ประกาศกรมประมง เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนดำเนินการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2560 17) ประกาศกรมประมง เรื่อง การจัดทำหนังสือกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำ สำหรับกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม ประเภท การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล พ.ศ. 2563 18) ประกาศกรมประมง เรื่อง การบันทึกการซื้อขายสัตว์น้ำในหนังสือกำกับการซื้อขายของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรือแปรรูปสัตว์น้ำ พ.ศ. 2561 19) ประกาศกรมประมง เรื่อง การส่งออกสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อการบริโภคไปสหภาพยุโรป พ.ศ. 2560 20) ประกาศกรมประมง เรื่อง การส่งออกสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อการบริโภคไปนอกราชอาณาจักร ยกเว้นส่งออกไปสหภาพยุโรป พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 21) ระเบียบกรมประมง เรื่อง กำหนดแบบ วิธีการยื่นคำขอใบรับรองการจับสัตว์น้ำ หรือใบรับรองการผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรือการแปรรูปสัตว์น้ำ พ.ศ. 2559 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 22) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการขอหนังสือรับรองการได้มาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การตรวจรับรองชนิด ลักษณะ คุณภาพหรือแหล่งกำเนิดของสัตว์น้ำใด การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างดิน น้ำ สัตว์น้ำ หรือปัจจัยการผลิต พ.ศ. 2559 23) คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 17/2559 ที่ 907/2559 และ ที่ 1311/2560 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 24) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2558 25) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดคณะกรรมการเปรียบเทียบ และหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบ พ.ศ. 2559 26) ประกาศกรมประมง เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งการปฏิบัติหน้าที่ และบัตรประจำตัวผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2559 27) ระเบียบกรม

ประมง ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีและมาตรการทางปกครอง ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 28) ระเบียบกรมประมง เรื่อง การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการค้น พ.ศ. 2559 29) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการกำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการกับโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับสัตว์น้ำตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประมง 30) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการกำหนดแบบ วิธีการยื่นคำขอรับรับรองการจับสัตว์น้ำหรือใบรับรองการผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรือการแปรรูปสัตว์น้ำ พ.ศ. 2562 31) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการขายทอดตลาดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งยึดไว้ พ.ศ. 2561 32) ประกาศกรมประมง เรื่อง แบบคำขอรับใบอนุญาต ใบอนุญาต และคำขอรับใบแทนใบอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบางชนิด ตามความในมาตรา 65 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1.2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้กรมประมง มีภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านการประมง เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ควบคุม การประมง และสินค้าประมงที่มีมาตรฐานถูกสุขอนามัยให้มีปริมาณเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ ตลอดจนป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อนุรักษ์ และบริหารจัดการทรัพยากรประมงและสัตว์น้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยมีกฎหมายลำดับรอง ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ที่เกี่ยวข้อง กับแผนปฏิบัติการราชการ กรมประมง จำนวน 42 ฉบับ เช่น 1) กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2563 2) ประกาศกรมประมง เรื่อง การพิจารณาประกาศรับรองแหล่งหรือสถานประกอบการเพาะเลี้ยงกุ้งขาว ที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2547 3) ประกาศกรมประมง เรื่อง การนำเข้าสัตว์น้ำบางชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร ประเภทกุ้งทะเล พ.ศ. 2557 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 4) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการยื่นคำขอและการออกหนังสือ รับรอง ยืนยันการนำเข้าสัตว์น้ำสำหรับทำพันธุ์ พ.ศ. 2547 5) ระเบียบกรมประมง เรื่อง การขึ้นทะเบียนฟาร์มเพาะเลี้ยง กุ้งทะเลเพื่อนำเข้ามาเพาะพันธุ์ พ.ศ. 2557 6) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ (จี เอ พี) พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 7) ระเบียบกรมประมงว่า ด้วยการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับการผลิตสัตว์น้ำ (จี เอ พี) (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 8) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับการผลิตสัตว์น้ำ (จี เอ พี) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 9) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับ การผลิตสัตว์น้ำ (จี เอ พี) พ.ศ. 2553 10) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำที่ดี (จี เอ พี) (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 11) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำที่ดี (จี เอ พี) (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 12) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำที่ดี (จี เอ พี) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 13) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำที่ดี (จี เอ พี) พ.ศ. 2548 14) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการขอใบรับรองโรงเพาะฟักอนุบาลกุ้งทะเลที่มีการผลิต ตามมาตรฐาน โค้ด ออฟ คอนดัก (Code of Conduct) หรือ ซี โอ ซี (CoC) พ.ศ. 2546 15) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการขอใบรับรองฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลที่มีการผลิตตามมาตรฐาน โค้ด ออฟ คอนดัก (Code of Conduct) หรือ ซี โอ ซี (CoC) พ.ศ. 2546 16) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการออกใบรับรองการผลิตสัตว์น้ำขึ้นปลอดภัย พ.ศ. 2547 17) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการออกใบรับรองการผลิตสัตว์น้ำขึ้นปลอดภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2547 18) ระเบียบ กรมประมง ว่าด้วยการยื่นคำขอรับบริการตรวจวิเคราะห์คุณสมบัติดินและน้ำเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พ.ศ. 2532 19) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์ยังห้องปฏิบัติการ พ.ศ. 2561 20) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร พ.ศ. 2546 21) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วย

การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและผู้ประกอบการด้านการประมง พ.ศ. 2556 22) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนสถานที่และรับรองสุขอนามัยสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค พ.ศ. 2546 23) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ พ.ศ. 2561 24) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนคอมพาร์ตเมนต์สัตว์น้ำเพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2562 25) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนสถานประกอบการส่งออกสัตว์น้ำ พ.ศ. 2563 26) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการจัดทำหนังสือกำกับการจำหน่ายสัตว์น้ำ พ.ศ. 2553 27) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการประกาศรับรองให้ออกหนังสือกำกับการจำหน่ายสัตว์น้ำ พ.ศ. 2553 28) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการขอรับรองสุขอนามัยผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ พ.ศ. 2547 29) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการออกใบรับรองสุขลักษณะสถานประกอบการกิจการแพปลา พ.ศ. 2547 30) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการออกใบรับรองสุขลักษณะการดูแลรักษาสัตว์น้ำหลังการจับและการขนส่ง พ.ศ. 2547 31) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการออกใบรับรองสุขลักษณะสถานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำพื้นเมือง พ.ศ. 2547 32) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการออกใบรับรองสุขลักษณะและสถานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำพื้นเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 33) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการออกใบรับรองสุขลักษณะ (GMP) และใบรับรองระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้อง ควบคุม (HACCP) ในสถานประกอบการผลิตภัณฑ์ประมง พ.ศ. 2547 34) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการยื่นคำขอและการออกหนังสือรับรองการส่งออกกุ้งกุลาดำมีชีวิตออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2547 35) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการยื่นคำขอและการออกหนังสือรับรองชนิดสัตว์น้ำที่มีได้อยู่ในบัญชีแนบท้ายอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดของสัตว์ป่าและพืชที่กำลังจะสูญพันธุ์ (CITES) พ.ศ. 2547 36) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการยื่นคำขอและการออกหนังสือรับรองชนิดและเปลือกหอยของผลิตภัณฑ์เปลือกหอยสำเร็จรูปที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2547 37) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการยื่นคำขอและการออกหนังสือรับรองเพื่อการส่งออกปลาทะเลสวยงามที่มีชีวิตออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2549 38) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการลงนามรับรองในใบรับรองการนำเข้าและส่งออกกุ้งไปสหรัฐอเมริกา (Shrimp Exporter's/Importer's Declaration : DS - 2031) พ.ศ. 2561 39) ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการขอหนังสือรับรองสุขภาพสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2557 40) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการขอหนังสือรับรองสุขภาพสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 41) ระเบียบกรมประมง เรื่อง การขอหนังสือรับรองสุขอนามัยสัตว์น้ำสำหรับส่งออกสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคในประเทศแคนาดา พ.ศ. 2556 42) ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการขอหนังสือรับรองสุขภาพสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

(1.3) พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 เป็นกฎหมายที่กำหนดกลไกมาตรฐานและการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เพื่อความปลอดภัยหรือเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประชาชนหรือแก่กิจการสินค้าเกษตรหรือเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยมีกฎหมายลำดับรอง ที่เกี่ยวข้องกัแผนปฏิบัติราชการกรมประมง จำนวน 53 ฉบับ เช่น 1) กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี สำหรับฟาร์มผลิตลูกกุ้งขาวแวนนาไม่ปลอดโรคเป็นมาตรฐานบังคับ พ.ศ. 2559 2) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี สำหรับฟาร์มผลิตลูกกุ้งขาวแวนนาไม่ปลอดโรค ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 มาตรฐานเลขที่ มกษ. 7432 - 2558 3) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : แนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี สำหรับฟาร์มผลิตลูกกุ้งขาวแวนนาไม่ปลอดโรค ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 มาตรฐานเลขที่ มกษ. 7432 (G) - 2560 4) ประกาศกระทรวงเกษตร

[illegible]

[illegible]

3 : อาหารสัตว์น้ำอินทรีย์ ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 มาตรฐานเลขที่ มกษ. 9000 เล่ม 3 - 2552 37) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้า: ข้อปฏิบัติการควบคุมการใช้ยา สัตว์ ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ.2551 มาตรฐานเลขที่ มกษ. 9032 - 2552 38) ประกาศกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : หลักการจัดทำคอมพิวเตอร์เมนต์สำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ.2551 มาตรฐานเลขที่ มกษ. 9043 - 2558 39) ประกาศกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร: การชันสูตรโรคหั่วเหลืองในกุ้ง ตามพระราชบัญญัติ มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 มาตรฐานเลขที่ มกษ. 10452 - 2552 30) ประกาศกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร: การชันสูตรโรคโอเอชเอชเอ็นในกุ้ง ตามพระราชบัญญัติมาตรฐาน สินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 มาตรฐานเลขที่ มกษ. 10455 - 2559 31) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร: แนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร การชันสูตรโรคโอเอชเอชเอ็นในกุ้ง ตาม พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 มาตรฐานเลขที่ มกษ. 10455 (G) - 2559 32) ประกาศ คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ: กุ้งก้ามกราม พ.ศ. 2548 (มกอช.7002 - 2548) 33) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร แห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ: กุ้งเยือกแข็ง พ.ศ. 2549 (มกอช.7017 - 2549) 9) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและ อาหารแห่งชาติ : กุ้งแห้ง พ.ศ. 2551 (มกอช. 7012 - 2551) 34) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและ อาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ : กุ้งกุลาดำ พ.ศ.2550 (มกอช.7019 - 2550) 35) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ: กุ้งขาวแวนนาไม พ.ศ. 2550 (มกอช.7020 - 2550) 36) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐาน สินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ : การปฏิบัติที่ดีในการ ผลิตสัตว์ฯ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เล่ม 1 ข้อกำหนดทั่วไป พ.ศ. 2548 (มกอช. 7410 - 2548) 37) ประกาศ คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ: การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับโรงเพาะฟักกุ้งทะเลปลอดโรค พ.ศ.2551 (มกอช.7415-2551) 38) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร แห่งชาติ : การปฏิบัติที่ดีในการผลิตสัตว์ฯ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เล่ม 2 การผลิตปลาสด ปลาแช่เยือกแข็ง และเนื้อ ปลาสด การผลิตซูริมีเยือกแข็ง พ.ศ. 2548 (มกอช. 7411 - 2548) 39) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้า เกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ : การปฏิบัติที่ดีทางการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำที่ดีสำหรับปลากะพงขาว พ.ศ. 2550 (มกอช. 7412 - 2550) 40) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้า เกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ: การเลี้ยงกุ้งทะเลระบบอินทรีย์ พ.ศ.2550 (มกอช.7413-2550) 41) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนด มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ : หลักปฏิบัติสำหรับสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เล่ม 3: กระบวนการ ผลิตสัตว์น้ำในภาชนะบรรจุปิดสนิท พ.ศ. 2551 (มกอช. 7414 - 2551) 42)ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้า เกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ: การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำที่ดีสำหรับโรงเพาะฟักลูกกุ้งทะเลปลอดโรค พ.ศ. 2551 (มกอช. 7415 - 2551) 43) ประกาศคณะกรรมการ มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ : การปฏิบัติ ทางการเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับหอยเป่าฮือ พ.ศ. 2551 (มกอช. 7416 - 2551) 44) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐาน

สินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ : แนวทางการประเมินคุณภาพสัตว์น้ำด้วยประสาทสัมผัสในห้องปฏิบัติการ พ.ศ. 2551 (มกอช. 9026 - 2551) 45) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ: แนวทางการฝึกอบรมการประเมินคุณภาพสัตว์น้ำด้วยประสาทสัมผัสในห้องปฏิบัติการ พ.ศ. 2551 (มกอช. 9027 - 2551) 46) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ : การชันสูตรโรคทอราซินโดรมในกุ้ง พ.ศ. 2550 (มกอช. 10450 - 2550) 47) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ: การชันสูตรโรคจุดขาวในกุ้ง พ.ศ. 2550 (มกอช. 10451 - 2550) 48) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มสัตว์น้ำจืดสวยงาม ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 (มกษ. 7426 - 2555) 49) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : แนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มสัตว์น้ำจืดสวยงาม ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 (มกษ. 7426 (G) - 2557) 50) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มสัตว์ทะเลสวยงาม ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 (มกษ. 7433 - 2561) 51) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : แนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มสัตว์ทะเลสวยงาม ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 (มกษ. 7433 (G) - 2561) 52) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มกุ้งเครย์ฟิชสวยงาม ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 (มกษ. 7437 - 2563) 53) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : แนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มกุ้งเครย์ฟิชสวยงาม ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 (มกษ. 7437 (G) - 2563)

(1.4) พระราชบัญญัติ ยา พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายควบคุมกิจการเกี่ยวกับการผลิตยาขายยา และนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรตลอดจนการควบคุมให้มีเภสัชกรรับผิดชอบเกี่ยวกับการขายยาอันตราย มีส่วนของการควบคุมยาสัตว์อยู่ด้วย โดยมีกฎหมายลำดับรอง ที่เกี่ยวข้องกัแผนปฏิบัติราชการกรมประมง จำนวน 5 ฉบับ เช่น 1) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 33) เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 พ.ศ. 2561 2) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 34) เรื่อง วัตถุที่ได้รับยกเว้นไม่เป็นยา พ.ศ. 2548 3) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 35) เรื่อง วัตถุที่ได้รับการยกเว้นไม่เป็นยา พ.ศ. 2560 4) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 50) เรื่อง ยาควบคุมพิเศษ 5) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 54) เรื่อง ยาควบคุมพิเศษ เป็นต้น

(1.5) พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เป็นกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารและคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค ประกอบด้วย 8 หมวด คือ 1) คณะกรรมการอาหาร 2) การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตอาหาร 3) หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับอาหาร 4) การควบคุมอาหาร 5) การขึ้นทะเบียนและการโฆษณาเกี่ยวกับอาหาร 6) พนักงานเจ้าหน้าที่ 7) การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต 8) บทกำหนดโทษ ทั้งนี้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมอาหารที่เกี่ยวข้องกัแผนปฏิบัติราชการกรมประมงประกอบด้วยกฎกระทรวง และประกาศของกระทรวงสาธารณสุขซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 โดยมีกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกัแผนปฏิบัติราชการกรมประมง จำนวน 5 ฉบับ เช่น 1) กฎกระทรวง การขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานผลิต

อาหารเพื่อจำหน่ายเรื่องการขออนุญาตผลิตอาหารหรือนำเข้าซึ่งอาหารเฉพาะคราว 2) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ การใช้ภาชนะบรรจุและการห้ามใช้วัตถุใดเป็นภาชนะบรรจุอาหาร เรื่องมาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อน เรื่องวิธีการผลิต เครื่องมือใช้ในการผลิต และเก็บรักษาอาหาร 3) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 385) พ.ศ. 2560 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 4) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 299) พ.ศ. 2549 เรื่อง มาตรฐานอาหารที่มีการปนเปื้อนสารเคมีบางชนิด (ฉบับที่ 2) 5) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 303) พ.ศ. 2550 เรื่องอาหารที่มียาสัตว์ตกค้าง เป็นต้น

(1.6) พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 เป็นกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์และคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค โดยให้กำหนด 1) ชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิตเพื่อขาย นำเข้าเพื่อขาย หรือขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ 2) ชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณภาพหรือมาตรฐาน ของอาหารสัตว์ที่มีใช้อาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิตเพื่อขาย นำเข้าเพื่อขาย หรือขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ 3) ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์ที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือขาย ทั้งนี้จะกำหนดเงื่อนไขในการห้ามไว้ด้วยก็ได้ 4) ชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะหรือคุณสมบัติของวัตถุที่ห้ามใช้ผสมในอาหารสัตว์ 5) คุณภาพหรือมาตรฐานของเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ภาชนะบรรจุ วัตถุที่ห้ามใช้เป็นภาชนะบรรจุ และการใช้ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนการเก็บรักษาอาหารสัตว์ 6) สถานที่แห่งใดในราชอาณาจักรให้เป็นด่านตรวจสอบอาหารสัตว์ที่นำเข้าหรือส่งออก มีกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับอาหารสัตว์น้ำทั้งหมด จำนวน ๑๐๑ ฉบับ เช่น 1) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะหรือคุณสมบัติของวัตถุที่ห้ามใช้ผสมในอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 2) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์ พ.ศ. 2559 3) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 4) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดชื่อ ประเภท หรือชนิดของใบรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการ และเงื่อนไขในการขอใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง พ.ศ. 2560 เกี่ยวข้องกับใบรับรองระบบการประกันคุณภาพอาหารสัตว์ ใบรับรองอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับอาหารสัตว์เพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักร 5) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ผสมยาที่ห้ามผลิต นำเข้า ขาย และใช้ พ.ศ. 2561 6) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ที่มีใช้อาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะประเภทอาหารสัตว์ที่ผสมยา พ.ศ.2562 7) ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดรายชื่อยาที่ห้ามใช้ผสมในอาหารสัตว์ในวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันโรค พ.ศ. 2562 8) ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการควบคุมการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา พ.ศ. 2563 และในแต่ละประเทศจะมีกฎระเบียบที่ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ เช่น ในสหภาพยุโรปจะมีการกำหนดค่าสูงสุดของสารที่อนุญาตให้มีในอาหารสัตว์ (COMMISSION REGULATION (EU) No 574/2011 of 16 June 2011 amending Annex I to Directive 2002/32/EC of the European Parliament and of the Council as regards maximum levels for nitrite, melamine, *Ambrosia spp.* and carry-over of certain coccidiostats and histomonostats and consolidating Annexes I and II thereto)

(1.7) พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 เป็นกฎหมายเพื่อให้การป้องกันและควบคุมโรคระบาดที่เกิดกับสัตว์ และการทำงานของสัตวแพทย์ สารวัตร และพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ อันเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีกฎหมาย

ลำดับรอง ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการกรมประมง จำนวน 6 ฉบับ เช่น 1) ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง ชะลอการนำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งกึ่งทะเลหรือซากกึ่งทะเลจากสาธารณรัฐเอกวาดอร์และสาธารณรัฐมาดากัสการ์ พ.ศ. 2564 2) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของสัตว์แพทย์และสัตวแพทย์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 3) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดสัตว์ชนิดอื่นตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 4) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งสัตวแพทย์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 5) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งสัตวแพทย์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 6) ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการตรวจรับรองสถานกักกันสัตว์ น้ำและที่พักซากสัตว์น้ำเพื่อการนำเข้า นำออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. 2554 วัตถุประสงค์เพื่อให้การรับรองสถานกักกันสัตว์น้ำและที่พักซากสัตว์น้ำที่มีไซของกรมปศุสัตว์เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และให้การควบคุมโรคระบาดจากการนำเข้าสัตว์น้ำหรือซากสัตว์น้ำนำออกหรือนำผ่านราชอาณาจักรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกรมประมงอ้างอิงระเบียบกรมปศุสัตว์นี้ออกประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานกักกันสัตว์น้ำและที่พักซากสัตว์น้ำ (พ.ศ. 2556)

(1.8) พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ.2558 เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเนื่องจากการเผชิญกับการระบาดของโรคที่มีสาเหตุทั้งจากเชื้อโรคสายพันธุ์ใหม่และสายพันธุ์เก่า การพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการนำเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ หรืออาจนำไปใช้ในทางที่เป็นอันตรายต่อสาธารณสุขอย่างกรณีการใช้เป็นอาวุธชีวภาพ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ และกำหนดให้รัฐมนตรีว่ากระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณสุขที่เกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ และปรับปรุงการควบคุมเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ให้มีประสิทธิภาพ จึงตราพระราชบัญญัตินี้ ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการกรมประมง เช่น การผลิต นำเข้า ส่งออก นำผ่าน มีไว้ในครอบครอง เชื้อจุลินทรีย์ อันได้แก่ แบคทีเรีย รา ไวรัส ปรสิตร หรือ สารชีวภาพ ต้องดำเนินการภายใต้กฎหมายฉบับนี้

(1.9) พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการควบคุมวัตถุอันตรายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ด้วยเหตุจากมีการนำวัตถุอันตรายมาใช้ในกิจการประเภทต่างๆ จำนวนมาก และบางชนิดอาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงแก่ บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมได้ โดยมีกฎหมายลำดับรอง ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการกรมประมง จำนวน 5 ฉบับ เช่น 1) กฎกระทรวง (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 2) กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2555) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 3) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2556 ให้หน่วยงานตามบัญชีท้ายประกาศเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (บัญชี 2 หน้า 59 - 61) 4) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย การออกไปสำคัญและการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย ที่กรมประมงเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2551 โดยให้กรมประมงควบคุมวัตถุอันตรายตามบัญชี ๒ แนบท้ายประกาศดังกล่าว ประกอบด้วยวัตถุอันตรายทั้งหมด 21 รายการ ในผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทางการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อประโยชน์ แก่การควบคุม ป้องกัน กำจัด เชื้อจุลินทรีย์ ปรสิตร พืช หรือสัตว์น้ำ 5) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ที่กรมประมงมีอำนาจรับผิดชอบ พ.ศ. 2559

(1.10) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่กำหนดมาตรการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดย 1) ส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรเอกชนให้มีส่วนร่วมในการ

ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม 2) จัดระบบการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม 3) กำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่นให้เกิดการประสานงานและมีหน้าที่ร่วมกันในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและกำหนดแนวทางปฏิบัติในส่วนที่ไม่มีหน่วยงานได้รับผิดชอบโดยตรง 4) กำหนดมาตรการการควบคุมมลพิษด้วยการจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับมลพิษ 5) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดมลพิษให้เป็นไปโดยชัดเจน 6) กำหนดให้มีมาตรการส่งเสริมด้านกองทุนและความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้มีการยอมรับที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยมีกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการราชการกรมประมง จำนวน 7 ฉบับ เช่น 1) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม 2) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม 3) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม 4) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด 5) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย 6) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง 7) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 (ฉบับที่ 7)

(1.11) พระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2560 บัญญัติมาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษให้มีความเหมาะสมกับปัจจุบัน ในการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยมีกฎหมายลำดับรอง ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการราชการกรมประมง จำนวน 5 ฉบับ เช่น 1) กฎกระทรวง ฉบับที่ 63 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 กำหนดให้ผู้ประสงค์จะขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำ ให้ยื่นขอแบบที่อธิบดีกรมเจ้าท่ากำหนด 2) ประกาศกรมเจ้าท่า ที่ 251/2541 เรื่อง ลักษณะของอาคารและการล่วงล้ำลำแม่น้ำที่พึงอนุญาตได้ 3) ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยการดำเนินคดีเกี่ยวกับสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ พ.ศ. 2560 4) ประกาศกรมเจ้าท่า ที่ 83/2560 เรื่อง ปรับปรุงแบบการแจ้งตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2560 5) ประกาศกรมเจ้าท่า ที่ 24/2560 เรื่อง กำหนดอัตราค่าปรับตามมาตรา 18 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2560

(1.12) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมและกำกับ ดูแลการตั้งและประกอบกิจการโรงงานเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง ความปลอดภัยของประเทศ หรือของสาธารณชน การป้องกันเหตุเดือดร้อน รำคาญ การป้องกันความเสียหายกันป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดแก่ประชาชนหรือ สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 3 หมวด คือ 1) การประกอบกิจการโรงงาน 2) การกำกับและดูแลโรงงาน 3) บทกำหนดโทษ

(1.13) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553) เป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงสิทธิและหน้าที่ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง โดยกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการใช้แรงงานและการจ่ายค่าตอบแทน

ในการทำงาน ทั้งนี้ เพื่อให้ลูกจ้างทำงานด้านความปลอดภัย มีสุขภาพอนามัยดี ได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการตามสมควร

(1.14) พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 เป็นกฎหมายที่กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคลสองฝ่าย คือ ฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง เพื่อให้บุคคลทั้งสองฝ่ายได้มีความเข้าใจอันดีต่อกัน สามารถตกลงในเรื่องสิทธิหน้าที่ และผลประโยชน์ในการทำงานร่วมกันได้รวมทั้งกำหนดวิธีการระงับข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทแรงงานที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบสุข ในสถานประกอบกิจการ ซึ่งจะส่งผลถึงเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ

(1.15) พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 เป็นการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำให้สถานประกอบกิจการถือปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดีปราศจากอุบัติเหตุ และโรคเนื่องจากการทำงาน

(1.16) พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 เป็นกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ มีการกำหนดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้สอดคล้องกับลักษณะการเคลื่อนย้ายแรงงาน

(1.17) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเนื่องจากบทบัญญัติต่าง ๆ ไม่สามารถนำมาใช้แก้ไขสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐที่มีหลากหลายรูปแบบให้ยุติลงได้โดยเร็ว รวมทั้งไม่อาจนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากภัยพิบัติสาธารณะและการฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ได้รับความเสียหาย เพื่อให้รัฐสามารถรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัย และการรักษาสิทธิและเสรีภาพของประชาชนทั้งปวงให้กลับสู่สภาพปกติได้โดยเร็ว ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ได้มีการออกข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1) - (ฉบับที่ 18) โดยมีกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการกรมประมง จำนวน 2 ฉบับ เช่น 1) ประกาศกรมประมง เรื่อง การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและมีให้ประชาชนต้องเสียประโยชน์หรือละเมิดกฎหมาย ตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2563 2) มาตรการเพิ่มเติมเฉพาะกิจในการป้องกันการปนเปื้อนเชื้อไวรัส COVID-19 ในสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เป็นต้น

(1.18) พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 เป็นกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง โดยที่เป็นการสมควรให้รัฐบาลมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับสินค้าบางประเภทที่จะส่งออกป็นอกหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร กับให้มีอำนาจในการดำเนินการจัดระเบียบการค้ากับต่างประเทศให้เป็นไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อยเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ และก่อให้เกิดความเชื่อถือแก่นานาประเทศยิ่งขึ้น และ พระราชบัญญัติ การส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558 เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเนื่องจากการขนส่งสินค้าผ่านแดนและการขนถ่ายลำในราชอาณาจักรเพื่อส่งไปยังประเทศอื่นมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สมควรกำหนดมาตรการในการกำกับดูแลสินค้าที่นำผ่านให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้นเพื่อป้องกันการใช้วิธีการนำผ่านเป็นช่องทางในการลักลอบส่งออกหรือนำเข้าสินค้า และเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพในกลไกการจัดระเบียบการนำผ่านสินค้าเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของรัฐ โดยมีกฎหมายลำดับรอง ที่เกี่ยวข้องกัับแผนปฏิบัติการกรมประมง จำนวน 3 ฉบับ เช่น 1) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งสินค้าออกป็นอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 46) พ.ศ. 2531 เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงไข่มุก 2) ประกาศกระทรวง

พาณิชย์ เรื่อง การส่งปลาทะเลสวยงามที่มีชีวิตออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2549 3) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการอนุญาตให้ส่งหอยและเปลือกหอยออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2531

(1.19) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 เป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้การบริหารทรัพยากรน้ำ ทั้งในมิติ ด้านการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ และสิทธิในน้ำมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล อันจะเป็นประโยชน์แก่การบริหารสาธารณสุขโรคและประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ที่เกี่ยวข้องกับ แผนปฏิบัติราชการกรมประมง เช่น 1) หมวด 3 องค์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 2) หมวด 4 การจัดสรรน้ำ และการใช้น้ำ มาตรา 41 การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ (1) การใช้น้ำประเภทหนึ่ง ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการดำรงชีพ การอุปโภคบริโภคในครัวเรือน การเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์เพื่อยังชีพ การอุตสาหกรรมในครัวเรือน การรักษาระบบนิเวศ จารัตประเพณี การบรรเทาสาธารณภัย การคมนาคม และการใช้น้ำในปริมาณเล็กน้อย (2) การใช้น้ำประเภทที่สอง ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการ อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การผลิตพลังงานไฟฟ้า การประปาและกิจการอื่น (3) การใช้น้ำประเภทที่ สาม ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อกิจการขนาดใหญ่ที่ใช้น้ำปริมาณมาก หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบ ข้ามลุ่มน้ำ หรือครอบคลุมพื้นที่อย่างกว้างขวาง มาตรา 42 การใช้น้ำประเภทที่หนึ่งไม่ต้องขอรับใบอนุญาตการ ใช้น้ำและไม่ต้องชำระค่าใช้น้ำ มาตรา 43 การใช้น้ำประเภทที่สองต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรมน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการลุ่มน้ำที่ ทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้นตั้งอยู่ มาตรา 44 การใช้น้ำประเภทที่สามต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของ กนช. มาตรา 45 การ ขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการอนุญาต รวมทั้งการขอและการออกใบแทนใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3) กฎกระทรวง การคัดเลือกกรรมการผู้แทนคณะกรรมการ ลุ่มน้ำในคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ 4) กฎกระทรวง การได้มาซึ่งกรรมการลุ่มน้ำผู้แทนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น กรรมการลุ่มน้ำผู้แทนองค์กรผู้ใช้น้ำ และกรรมการลุ่มน้ำผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการลุ่มน้ำ พ.ศ.2564 5) กฎกระทรวงองค์กรผู้ใช้น้ำ พ.ศ. 2564

(1.20) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 เป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติ บางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้การสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง และบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการบริหารจัดการสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล และยั่งยืน ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการกรมประมง เช่น กฎกระทรวง การขอใบอนุญาตหรือใบรับรอง และการออกใบอนุญาตหรือใบรับรองให้นำเข้า ให้ส่งออก หรือให้นำผ่านซึ่งสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า พ.ศ. 2558

(1.21) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายที่กำหนดมาตรการกำกับดูแล และป้องกันเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยมีกฎหมายลำดับรอง ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการกรมประมง จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2558

(1.22) พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายเพื่อให้เกษตรกรได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอ และผู้ประกอบการค้าพันธุ์พืชสามารถดำเนินกิจการไปด้วยดี เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมเกษตรกรรมของประเทศให้เจริญรุ่งเรืองและมีผลดีต่อเศรษฐกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเลี้ยงพรรณไม้น้ำ จำนวน 5 ฉบับ เช่น 1) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืช รับรองตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2547 2) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาต และการขอรับหนังสือสำคัญการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2559 3) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับหนังสืออนุญาตนำเข้า ส่งออก นำผ่านพืชอนุรักษ์และซากพืชอนุรักษ์ และใบสำคัญการขึ้นทะเบียนสถานที่เพาะเลี้ยงพืชอนุรักษ์ ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ.2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2559 4) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านพืชอนุรักษ์ ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2562 5) ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง โฆษณาค่าขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ.2518 พ.ศ. 2547

(2) ความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement : FTA) และผลกระทบต่อภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยได้จัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศ หรือ FTA ทั้งในระดับทวิภาคี ระดับพหุภาคี และระดับภูมิภาค ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้การค้าสินค้าอย่างเสรีมากขึ้น โดยยกเลิกหรือลดภาษีนำเข้าทั้งสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม รวมถึงการจัดตั้งหรือลดอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภายในระหว่างกัน ทั้งนี้ การจัดทำความตกลงการค้าเสรีในระยะหลัง นอกจากจะครอบคลุมประเด็นการเปิดเสรีการค้าแล้ว ยังครอบคลุมถึงการเปิดเสรีบริการและการลงทุน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชนียอิเล็กทรอนิกส์ และการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นต้น

ปัจจุบันไทยมีได้จัดทำ FTA รวมทั้งหมด 13 ฉบับ กับ 18 ประเทศ ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้ว ได้แก่ 1) เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) หรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) 2) ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA) 3) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย – นิวซีแลนด์ (TNZCEP) 4) ข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน – จีน (ACFTA) 5) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA) 6) ความตกลงการค้าเสรีไทย – อินเดีย (TIFTA) 7) ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย –เปรู (TPFTA) 8) ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย – ชิลี (TCFTA) 9) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – อินเดีย (AIFTA) 10) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ญี่ปุ่น (AJCEP) 11) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – เกาหลี (AKFTA) 12) ความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย – นิวซีแลนด์ (AANZFTA) 13) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – ฮองกง (AHKFTA) (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 35 สถานการณ์เขตการค้าเสรีที่นำเข้าสินค้าประมงของไทย

FTA	มีผลบังคับ	ภาชนะนำเข้าสินค้าประมงถึงปัจจุบัน
อาเซียน	1 มค.36	ร้อยละ 0
อาเซียน - จีน	29 พย.47	ร้อยละ 0
อาเซียน - เกาหลีใต้	27 กพ.52	ร้อยละ 0
อาเซียน - อินเดีย	13 สค.52	ร้อยละ 0
อาเซียน - ญี่ปุ่น	11 เมย.51	ร้อยละ 0

FTA	มีผลบังคับ	ภาษีนำเข้าสินค้าประมงถึงปัจจุบัน
อาเซียน-นิวซีแลนด์-ออสเตรเลีย	12 มีค.53	ร้อยละ 0
ไทย-ญี่ปุ่น	1 พย.50	สินค้าสัตว์น้ำบางรายการไม่เป็นร้อยละ 0
ไทย-เปรู	19 พย.48	ร้อยละ 0
ไทย-อินเดีย	1 กย.47	ร้อยละ 0
ไทย-จีน	29 พย.47	ร้อยละ 0
ไทย-ชิลี	4 ตค.56	สินค้าสัตว์น้ำบางรายการไม่เป็นร้อยละ 09 แต่ทั้งหมดเป็นร้อยละ 0 ในปี 2565
ไทย-ออสเตรเลีย	1 มค.48	ร้อยละ 0
ไทย-นิวซีแลนด์	1 กค.48	ร้อยละ 0

นอกจากนี้ ยังมีความตกลงฯ ที่อยู่ระหว่างเจรจา หรือรอการมีผลบังคับใช้ ได้แก่ 1) FTA ไทย - ปากีสถาน 2) FTA ไทย - ตุรกี 3) FTA ไทย - สหภาพยุโรป (มีแนวโน้มจะรื้อฟื้นการเจรจา หลังจากที่มีการเจรจาหยุดชะงักเมื่อปี 2557 จากสถานการณ์ทางการเมืองของไทย) 4) FTA ไทย - สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA)^๑ 5) ความตกลง BIMSTEC^๒ และ 6) ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP)^๓ เป็นต้น

จากการจัดทำความตกลง FTA กับประเทศต่าง ๆ ส่งผลให้ไทยและประเทศภาคีสมาชิกภายใต้ความตกลงฯ ต้องยกเลิกหรือลดภาษีสินค้านำเข้าต่าง ๆ รวมทั้งภาษีสินค้าประมง ยกตัวอย่าง ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) FTA ไทย - ออสเตรเลีย FTA ไทย - นิวซีแลนด์ FTA อาเซียน - ออสเตรเลีย - นิวซีแลนด์ ภาษีนำเข้าสินค้าประมงระหว่างไทยและประเทศภาคีสมาชิกปัจจุบันเหลือร้อยละ 0 ทุกรายการ ส่วนภายใต้ FTA อาเซียน - จีน อัตราภาษีนำเข้าสินค้าประมงระหว่างไทยและจีน ปัจจุบันเท่ากับร้อยละ 0 ทุกรายการ ยกเว้นสินค้าอาหารสุนัขและแมวกระป๋อง และอาหารสำหรับเลี้ยงสัตว์อื่นๆ ซึ่งรวมถึงอาหารสำหรับเลี้ยงกุ้ง ที่จัดเป็นสินค้าอ่อนไหวของไทยภายใต้ FTA ดังกล่าว เป็นต้น ขณะที่ความตกลง FTA อื่น ๆ ไทยและภาคีสมาชิกได้มีการลดภาษีสินค้าประมงส่วนใหญ่เหลือร้อยละ 0 ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด แต่มีสินค้าประมงบางรายการที่จัดเป็นสินค้าอ่อนไหวหรืออ่อนไหวสูง (sensitive or highly sensitive list) ที่ให้มีระยะเวลาการลดภาษีที่ยาวนานกว่า หรือลดภาษีลงแต่ไม่เหลือร้อยละ 0 รวมถึงมีสินค้าบางรายการที่ไม่นำมาเจรจาลดหรือยกเลิกภาษีระหว่างกัน (exclusion list) เป็นต้น

^๑ สมาชิกรัฐสภาการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA) ปัจจุบัน ประกอบด้วยสมาชิก ๔ ประเทศ ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ และลิกเตนสไตน์

^๒ BIMSTEC (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation) ปัจจุบันสมาชิก BIMSTEC ประกอบด้วย ๗ ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย พม่า เนปาล ศรีลังกา และไทย

^๓ ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership : RCEP) ประกอบด้วยสมาชิก ๑๕ ประเทศ ได้แก่ ประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ ออสเตรเลีย จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และนิวซีแลนด์ โดยปัจจุบันประเทศสมาชิกทั้ง ๑๕ ประเทศ รวมทั้งไทย ได้ลงนามความตกลงดังกล่าวแล้ว โดยความตกลงดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ภายใน ๖๐ วัน หลังจากที่มีสมาชิกอาเซียนอย่างน้อย ๖ ประเทศ และประเทศคู่เจรจาอย่างน้อย ๓ ประเทศ ได้ให้สัตยาบันความตกลงดังกล่าวแล้ว

ผลกระทบจากการจัดทำ FTA ภาคอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงของไทย มีทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบ ซึ่งผลกระทบทางบวกจะช่วยเพิ่มโอกาสและขีดความสามารถในการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงของไทย โดยทำให้ไทยสามารถส่งออกได้มากขึ้นจากอัตราภาษีที่ถูกยกเลิกหรืออัตราภาษีที่ต่ำลง และได้เปรียบคู่แข่งที่ต้องเสียภาษีนำเข้าในอัตราที่สูงกว่าไทย รวมทั้งสามารถนำเข้าปัจจัยการผลิตต่าง ๆ และสัตว์น้ำวัตถุดิบมาเพื่อแปรรูป โดยเฉพาะในกรณีที่สัตว์น้ำในประเทศขาดแคลน รวมถึงนำเข้าสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคในประเทศ ในราคาที่ถูกลง นอกจากนี้ จากการเปิดเสรีการลงทุนระหว่างกัน โดยสร้างโอกาสและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน รวมถึงผ่อนคลายเงื่อนไขการลงทุนต่าง ๆ เพื่อให้มีการลงทุนระหว่างกันได้อย่างเสรีมากขึ้น จะช่วยให้ไทยอาจย้ายฐานการลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไปยังประเทศภาคีสมาชิก โดยเฉพาะประเทศในอาเซียนที่มีศักยภาพ หรือมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และสามารถส่งออกสัตว์น้ำที่ผลิตได้โดยใช้สิทธิพิเศษทางภาษีภายใต้ FTA ต่าง ๆ เป็นต้น ในส่วนของไทยได้มีการเปิดเสรีการลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้กับประเทศสมาชิกอาเซียนใน 2 สาขา คือ 1) การเพาะเลี้ยงทูน่าในกระชังน้ำลึก และ 2) การเพาะเลี้ยงกุ้งมังกรชนิดพันธุ์ท้องถิ่นของประเทศไทย โดยเปิดให้นักลงทุนอาเซียนสามารถเข้ามาลงทุนเพาะเลี้ยงทั้ง 2 กิจกรรมดังกล่าวในประเทศไทยได้ โดยถือหุ้นสูงสุดไม่เกินร้อยละ 51 ของทุนประกอบการ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม สำหรับผลกระทบในทางลบ ผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยมีความกังวลว่า การเปิดเสรีการค้าจะทำให้สัตว์น้ำนำเข้าที่มีราคาถูกไหลทะลักเข้ามาในประเทศจำนวนมาก โดยเฉพาะการนำเข้าเพื่อทดแทนการบริโภคปลาในประเทศ ซึ่งที่ผ่านมามีปัญหาการนำเข้าสัตว์น้ำราคาถูกจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ปลาตุ๋นและปลากะพงขาวจากมาเลเซีย ปลาช่อนจากกัมพูชา และหมึกจากพม่า เข้ามาจำนวนมากในช่วงเดียวกับที่ผลผลิตสัตว์น้ำของไทยออกสู่ตลาด ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันของสินค้าสัตว์น้ำในประเทศทั้งจากการเพาะเลี้ยงและจากประมงจับที่มีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่า และกระทบต่อราคาสัตว์น้ำในประเทศ ซึ่งนอกจากกรณีดังกล่าว ผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำยังมีความกังวลเกี่ยวกับปลาน้ำเย็นต่าง ๆ รวมทั้งปลาแมคเคอเรล ซึ่งสามารถทดแทนการบริโภคปลาในประเทศ ทั้งนี้ จากความกังวลที่กล่าวมา สมาคมผู้เพาะเลี้ยงปลาไทยได้มีหนังสือถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ขอให้จัดสินค้าปลาและผลิตภัณฑ์กลุ่มปลาน้ำจืด ปลาแมคเคอเรล ปลาแซลมอน ปลาอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุชนิดพันธุ์ เป็นสินค้าอ่อนไหว/สินค้าอ่อนไหวสูง โดยไม่นำมาลดภาษี (อัตราภาษีสินค้าสัตว์น้ำดังกล่าวปัจจุบันอยู่ที่อัตราร้อยละ 5 ซึ่งต่ำอยู่แล้ว) ในการเจรจาจัดทำ FTA ต่าง ๆ ของไทยที่อยู่ระหว่างการเจรจาในปัจจุบันและในอนาคต เป็นต้น

การนำเข้าสินค้าประมงในกลุ่มประเทศที่จัดทำเขตการค้าเสรีแล้ว พบว่าปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้น โดยในปี 2554 นำเข้าเพียง 789,522 ตัน แต่ในปี 2563 มีปริมาณมากถึง 1.21 ล้านตัน โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากประเทศสมาชิกในอาเซียนคิดเป็นร้อยละ 61 ของปริมาณการนำเข้าสินค้าประมงของกลุ่มประเทศที่จัดทำ FTA เช่น เมียนมา เวียดนาม และมาเลเซีย เป็นต้น รองลงมาเป็นการนำเข้าจากจีนร้อยละ 18 และญี่ปุ่นร้อยละ 11 (ตารางที่ 40 และตารางที่ 41)

ตารางที่ 36 ปริมาณการนำเข้าสินค้าประมงในกลุ่มที่จัดทำเขตการค้าเสรีกับไทย ปี พ.ศ. 2554 - 2563

หน่วย : ตัน

ประเทศ	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
กลุ่มอาเซียน	432,065	423,601	383,645	386,772	314,743	577,914	653,223	659,347	649,200	738,094
บรูไน	100	38	121	343	295		0	0		
อินโดนีเซีย	198,491	228,329	237,463	214,810	76,211	55,454	73,060	56,786	52,598	98,661
กัมพูชา	2,551	3,144	2,956	5,457	13,869	25,681	48,779	52,956	42,971	36,804
ลาว	8	101	8	11	4					
มาเลเซีย	42,568	24,183	23,750	21,768	46,300	79,645	59,551	71,004	83,199	105,185
เมียนมา	105,146	75,032	45,583	40,651	60,464	253,745	326,690	331,641	331,988	372,185
ฟิลิปปินส์	35,280	36,105	21,636	29,473	15,810	15,045	11,453	16,709	4,291	11,457
สิงคโปร์	1,240	740	856	452	657	607	742	657	1,204	1,115
เวียดนาม	46,680	55,929	51,272	73,806	101,135	147,737	132,948	129,593	132,948	112,687
ออสเตรเลีย	3,339	2,176	3,024	2,907	2,384	2,363	2,926	2,952	2,268	4,296
จีน	130,313	137,694	152,014	192,577	238,981	267,533	202,585	200,932	211,421	216,389
อินเดีย	80,080	65,310	44,836	56,667	56,993	77,407	128,438	149,785	90,886	56,330
ญี่ปุ่น	97,064	105,052	136,842	91,805	112,428	87,502	94,963	150,231	128,909	127,156
นิวซีแลนด์	5,243	7,848	14,252	15,830	10,027	8,724	6,119	6,978	11,074	8,104
ชิลี	22,203	26,481	21,648	23,407	22,829	24,185	23,981	28,341	21,944	26,012
เปรู	19,216	31,276	54,163	38,623	37,115	17,630	18,300	19,744	29,894	32,571
รวม	789,522	799,438	810,424	808,589	795,499	1,063,258	1,130,534	1,218,309	1,145,596	1,208,952

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง ประมวลจากกรมศุลกากร

ตารางที่ 37 ปริมาณการส่งออกสินค้าประมงในกลุ่มที่จัดทำเขตการค้าเสรีกับไทย ปี พ.ศ. 2554 - 2563

หน่วย : ตัน

ประเทศ	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
กลุ่มอาเซียน	318,025	296,583	288,671	289,581	273,888	283,659	271,918	273,645	241,336	300,405
บรูไน	532	607	674	753	995	1,487	1,018	1,368	1,517	1,625
อินโดนีเซีย	22,281	6,903	14,603	18,005	8,225	10,749	14,939	13,687	5,374	6,533
กัมพูชา	17,224	11,521	16,347	12,685	14,446	21,536	26,038	42,709	44,865	55,682
ลาว	9,940	10,390	11,256	12,699	13,227	12,434	11,544	9,955	11,132	15,028
มาเลเซีย	136,746	133,235	114,819	113,985	103,314	87,948	93,152	86,151	68,477	75,519
เมียนมา	15,307	12,092	15,435	21,300	25,210	30,617	32,061	37,533	45,184	55,588
ฟิลิปปินส์	26,414	29,953	22,808	21,746	19,604	21,176	17,980	20,206	18,347	29,692
สิงคโปร์	24,893	25,762	23,238	23,561	21,332	20,207	18,525	18,869	17,516	20,743
เวียดนาม	64,687	66,119	69,490	64,847	67,534	77,506	56,660	43,169	28,923	39,996
ออสเตรเลีย	81,806	81,868	76,138	78,065	71,298	76,023	72,774	78,622	71,412	71,517
จีน	93,724	98,969	122,753	164,630	114,065	125,014	91,448	117,084	148,305	187,615
อินเดีย	8,721	11,134	9,846	1,257	4,309	5,184	4,915	2,411	3,341	1,813
ญี่ปุ่น	297,669	290,303	246,792	246,707	241,162	232,111	205,429	219,556	221,558	196,069
นิวซีแลนด์	9,686	10,473	9,050	9,638	8,829	9,141	9,449	9,873	9,065	9,163
ชิลี	11,943	9,526	9,150	12,566	12,579	10,827	15,034	15,474	14,368	17,594
เปรู	2,164	2,355	4,882	9,030	13,750	10,190	10,914	10,940	15,451	19,689
รวม	823,739	801,209	767,283	811,473	739,879	752,149	681,882	727,606	724,835	803,865

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง ประมวลจากกรมศุลกากร

การส่งออกสินค้าประมงในกลุ่มที่จัดทำ FTA แล้ว พบว่าส่วนใหญ่ส่งออกสินค้าประมงไปยังญี่ปุ่น ในปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่า 34,505 ล้านบาท รองลงมาเป็นกลุ่มอาเซียน มูลค่า 17,856 ล้านบาท จีน มูลค่า 15,266 ล้านบาท และออสเตรเลีย มูลค่า 9,968 ล้านบาท (ตารางที่ 42 และตารางที่ 43)

ตารางที่ 38 มูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงในกลุ่มที่จัดทำเขตการค้าเสรีกับไทย ปี พ.ศ. 2554 - 2563

หน่วย : ล้านบาท

ประเทศ	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
กลุ่มอาเซียน	13,539	17,294	15,935	16,661	15,640	22,617	25,526	26,411	24,855	26,238
บรูไน	5	2	9	13	11		0	0		
อินโดนีเซีย	4,752	7,566	7,544	6,744	4,210	4,701	6,742	5,617	4,974	6,820
กัมพูชา	40	46	45	113	147	280	628	856	769	586
ลาว	2	7	1	1	2					
มาเลเซีย	1,094	727	750	791	1,183	1,901	1,864	2,161	2,364	2,918
เมียนมา	1,967	1,474	1,019	1,065	1,108	4,041	5,483	6,010	6,435	7,000
ฟิลิปปินส์	2,008	2,835	1,917	1,554	747	900	709	950	265	561
สิงคโปร์	180	146	171	122	172	172	220	227	283	216
เวียดนาม	3,493	4,492	4,479	6,257	8,061	10,621	9,879	10,589	9,766	8,138
ออสเตรเลีย	386	269	330	375	348	340	501	383	376	650
จีน	6,731	8,804	9,353	12,580	13,590	16,919	14,399	14,032	14,641	14,782
อินเดีย	3,445	3,433	4,063	3,384	4,665	6,473	9,301	11,172	7,587	4,800
ญี่ปุ่น	5,315	6,492	6,806	6,222	5,938	5,412	5,919	7,988	6,946	7,320
นิวซีแลนด์	458	699	1,094	1,313	843	981	741	881	1,109	791
ชิลี	3,548	3,428	2,879	3,912	3,240	3,520	4,725	4,402	3,566	3,123
เปรู	792	1,101	2,276	1,803	1,168	863	967	1,349	2,013	2,121
รวม	34,214	41,521	42,737	46,249	45,432	57,125	62,078	66,620	61,093	59,825

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง ประมวลจากกรมศุลกากร

ตารางที่ 39 มูลค่าการส่งออกสินค้าประมงในกลุ่มที่จัดทำเขตการค้าเสรีกับไทย ปี พ.ศ. 2554 - 2563

หน่วย : ล้านบาท

ประเทศ	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
กลุ่มอาเซียน	13,539	17,294	15,935	16,661	15,640	22,617	25,526	26,411	24,855	26,238
บรูไน	5	2	9	13	11		0	0		
อินโดนีเซีย	4,752	7,566	7,544	6,744	4,210	4,701	6,742	5,617	4,974	6,820
กัมพูชา	40	46	45	113	147	280	628	856	769	586
ลาว	2	7	1	1	2					
มาเลเซีย	1,094	727	750	791	1,183	1,901	1,864	2,161	2,364	2,918
เมียนมา	1,967	1,474	1,019	1,065	1,108	4,041	5,483	6,010	6,435	7,000
ฟิลิปปินส์	2,008	2,835	1,917	1,554	747	900	709	950	265	561

ประเทศ	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
สิงคโปร์	180	146	171	122	172	172	220	227	283	216
เวียดนาม	3,493	4,492	4,479	6,257	8,061	10,621	9,879	10,589	9,766	8,138
ออสเตรเลีย	386	269	330	375	348	340	501	383	376	650
จีน	6,731	8,804	9,353	12,580	13,590	16,919	14,399	14,032	14,641	14,782
อินเดีย	3,445	3,433	4,063	3,384	4,665	6,473	9,301	11,172	7,587	4,800
ญี่ปุ่น	5,315	6,492	6,806	6,222	5,938	5,412	5,919	7,988	6,946	7,320
นิวซีแลนด์	458	699	1,094	1,313	843	981	741	881	1,109	791
ชิลี	3,548	3,428	2,879	3,912	3,240	3,520	4,725	4,402	3,566	3,123
เปรู	792	1,101	2,276	1,803	1,168	863	967	1,349	2,013	2,121
รวม	34,214	41,521	42,737	46,249	45,432	57,125	62,078	66,620	61,093	59,825

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง ประมวลจากกรมศุลกากร

เมื่อพิจารณาดุลการค้าในกลุ่มนี้ พบว่าไทยเสียดุลการค้าให้กับกลุ่มอาเซียนมากที่สุด โดยในปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่ามากถึง 8,382 ล้านบาท โดยเสียดุลให้กับอินโดนีเซียมากที่สุด รองลงเป็น เวียดนาม และเมียนมา เช่นเดียวกับอินเดียและชิลี ส่วนได้ดุลการค้า จากญี่ปุ่นและออสเตรเลีย ทำให้ภาพรวมไทยยังได้ดุลการค้าสินค้าประมงในกลุ่มนี้ 23,526 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2563 (ตารางที่ 44)

ตารางที่ 40 ดุลการค้าสินค้าประมงในกลุ่มที่จัดทำเขตการค้าเสรีกับไทย ปี พ.ศ. 2554 - 2563

หน่วย : ล้านบาท

ประเทศ	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
กลุ่มอาเซียน	-21	-3,074	-1,793	-229	339	-3,151	-5,853	-7,827	-9,287	-8,382
บรูไน	49	66	61	67	70	106	87	88	99	119
อินโดนีเซีย	-4,098	-7,242	-6,905	-5,938	-3,762	-4,189	-6,072	-4,871	-4,568	-6,324
กัมพูชา	930	726	1,285	880	884	1,137	930	1,602	1,947	2,465
ลาว	343	384	491	498	558	586	625	546	631	816
มาเลเซีย	2,019	3,173	2,410	2,370	1,873	1,343	1,735	1,702	1,068	748
เมียนมา	-1,144	-812	-253	32	150	-2,671	-3,986	-4,294	-4,299	4,356
ฟิลิปปินส์	-221	-894	-195	477	1,261	1,257	1,517	1,385	1,693	2,196
สิงคโปร์	1,625	1,696	1,464	1,606	1,400	1,430	1,420	1,498	1,309	1,574
เวียดนาม	475	-171	-152	-220	-2,095	-2,152	-2,110	-5,483	-7,168	5,620
ออสเตรเลีย	11,306	13,539	12,064	12,442	10,683	11,713	11,792	12,165	10,009	9,318
จีน	-1,946	-3,396	-2,954	-4,336	-5,547	-7,699	-5,623	-840	2,022	485
อินเดีย	-3,135	-3,034	-3,664	-3,173	-4,283	-6,091	-8,878	10,853	-7,226	4,535

ประเทศ	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ญี่ปุ่น	51,042	52,970	40,537	37,315	35,440	37,632	36,045	34,611	32,693	27,184
นิวซีแลนด์	924	954	248	120	405	349	644	621	185	540
ชิลี	-2,498	-2,264	-1,747	-2,573	-2,007	-2,374	-3,023	-2,555	-1,902	-1,284
เปรู	-583	-770	-1,572	-637	483	463	621	231	-31	200
รวม	55,088	54,924	41,118	38,928	35,513	30,843	25,724	25,554	26,463	23,526

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง ประมวลจากกรมศุลกากร

โดยสรุป

1. การจัดทำเขตการค้าเสรี เพื่อลดภาษีและมาตรการอื่นๆ ที่เป็นอุปสรรค ทำให้มีการค้าขายระหว่างกันมากขึ้น ทั้งนี้อาจจะมีผู้ได้รับผลกระทบบ้าง แต่จำเป็นต้องมองภาพรวมการค้าทั้งหมด หรือสินค้าประมงภาพรวม โดยผู้ที่ได้รับผลกระทบจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ รวมทั้งการปรับตัวของเกษตรกรเองด้วย
2. อัตราภาษีภายใต้กรอบ FTA ถึงแม้จะมีอัตราร้อยละ 0 แต่ไม่ได้หมายถึงทุกสินค้าจะได้รับสิทธินั้นโดยอัตโนมัติ เนื่องจากสินค้าเหล่านี้จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแหล่งกำเนิดสินค้าก่อน ซึ่งหากไม่สามารถทำได้ต้องเสียภาษีในอัตราปกติ
3. การนำเข้าสินค้าประมงของที่เพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเพราะสินค้าประมงภายในประเทศมีไม่เพียงพอหรือมีคุณภาพต่ำ ไม่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศ (การส่งออกสินค้าประมงไม่เพิ่มขึ้นแต่การนำเข้าเพิ่ม) จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพสินค้า รวมถึงการเข้าถึงของผู้บริโภคของสินค้าประมงยังไม่ทั่วถึง
4. ในระยะยาวเกษตรกรจำเป็นต้องปรับตัว เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีได้มีเพียงการลดภาษีระหว่างกันเท่านั้น แต่สินค้าจำเป็นต้องได้มาตรฐานสากล รวมทั้งการปรับเปลี่ยนจากการค้าสินค้าวัตถุดิบเป็นสินค้าแปรรูปมากขึ้น เนื่องจากปริมาณผู้ค้าสินค้าวัตถุดิบมีจำนวนมาก แข่งขันด้านราคาสูง ในขณะที่ไทยมีต้นทุนการผลิตสินค้าสูงกว่าจึงไม่สามารถแข่งขันได้
5. การลงทุนภาคประมงของคนไทยในประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากยังมีพื้นที่ ความสมบูรณ์และต้นทุนที่ต่ำกว่าไทย รวมทั้งบางประเทศยังได้รับสิทธิพิเศษ GSP ในการส่งออกสินค้าไปต่างประเทศ รวมทั้งเพื่อนำเข้ามาแปรรูปเพื่อส่งออก
6. ข้อตกลง อาทิต CPTPP หรือ ไทย-สหภาพยุโรป จะส่งผลต่อการลดภาษีระหว่างกัน ตลอดจนส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของบางธุรกิจ อาจจะมีบางสินค้าที่ได้รับประโยชน์ และบางสินค้าเสียประโยชน์ จำเป็นจะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับทิศทางซึ่งประเทศกำลังจะสร้างความร่วมมือกับนานาชาติอารยประเทศ

3.1.6 ผลกระทบทางลบที่มีต่อแผนปฏิบัติการกรมประมง

(1) ภัยธรรมชาติ

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีกระจายอยู่ทุกภาคของประเทศไทย ทั้งที่อยู่ในเขตพื้นที่ชลประทาน และนอกเขตพื้นที่ชลประทาน ซึ่งในบางพื้นที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อันเนื่องมาจากสภาพภูมิประเทศ การเปิด - ปิดการส่งน้ำจากระบบชลประทาน การเกิดสภาวะภัยแล้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อเป็นพ่อ - แม่พันธุ์ในการเพาะพันธุ์ลูกสัตว์น้ำได้เองโดยไม่ต้องจัดซื้อลูกพันธุ์จากภายนอกได้ ซึ่ง

ทำให้ต้องมีต้นทุนในการจัดหาอุปกรณ์ รวมทั้งการเลี้ยงให้ได้ขนาดใหญ่ตามที่ตลาดต้องการอาจทำได้ค่อนข้างจำกัด อีกทั้งในบางช่วงเวลาประเทศไทยประสบปัญหาอุทกภัย และวาตภัย ทำให้เกษตรกรได้รับความเสียหาย โดยในปี 2561 ประสบปัญหาอุทกภัยในช่วงเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ในเขตพื้นที่ 26 จังหวัด ซึ่งสร้างความเสียหายให้กับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 5,203 ราย พื้นที่ 5,941.63 ไร่ และในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยประสบปัญหาภัยธรรมชาติที่ค่อนข้างรุนแรง ทั้งการเกิดอุทกภัย ในช่วงเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม ซึ่งสร้างความเสียหายให้กับเกษตรกรในพื้นที่ 27 จังหวัด จำนวนเกษตรกร 14,197 ราย พื้นที่ 12,727.39 ไร่ และยังเกิดพายุโซนร้อนปาบึกในช่วงเดือนมกราคม 2562 ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในภาคตะวันออกและภาคใต้ จำนวน 8 จังหวัด เกษตรกรได้รับความเสียหาย 5,525 ราย พื้นที่ 12,258.95 ไร่ ส่งผลให้ผลผลิตที่เกิดขึ้นไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่องกับความต้องการของตลาด

(2) ผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด - 19

ภาพรวมผลกระทบจากการระบาดของโรค COVID - 19 ต่อภาคอาหารทะเลของไทย จากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID - 19 ที่เริ่มระบาดในจีนในเดือนธันวาคม 2562 จากนั้นสถานการณ์การระบาดได้ลุกลามไปทั่วโลกในเดือนมีนาคม 2563 ทำให้มีการยกเลิกสายการบินระหว่างประเทศ การประกาศใช้มาตรการล็อกดาวน์ (lockdown measures) ในประเทศต่าง ๆ และการเพิ่มความเข้มงวดของมาตรการทางศุลกากรของประเทศผู้นำเข้า เพื่อป้องกันการปนเปื้อนโรค COVID - 19 ในสินค้าอาหารทะเลนำเข้า ส่งผลให้การขนส่งสินค้าและวัตถุดิบต่าง ๆ ล่าช้า การผลิตและห่วงโซ่อุปทานชะงักงัน ภาพรวมการส่งออกและการนำเข้าอาหารทะเลของไทยชะลอตัว ขณะที่การส่งออกอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันมาตรการล็อกดาวน์ภายในประเทศ รวมถึงมาตรการหยุดอยู่บ้าน (stay at home) เพื่อลดการแพร่กระจายของโรค ส่งผลกระทบต่อทั้งอุปสงค์และอุปทานอาหารทะเลภายในประเทศ โดยอุปสงค์อาหารทะเลในภาพรวมลดลง เนื่องจากผู้บริโภคไม่สามารถเข้าถึงตลาด โดยเฉพาะตลาดสดได้ตามปกติ ร้านอาหารและธุรกิจจัดเลี้ยงอาหารบางส่วนต้องปิดตัวลง และนักท่องเที่ยวต่างชาตินายไปเกือบ 100% นอกจากนี้ การระบาดของโรค COVID - 19 ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค อุปสงค์การบริโภคอาหารทะเลกระป๋องและที่เก็บรักษาได้นานเพิ่มสูงขึ้น อาหารทะเลที่มีราคาแพงได้รับความนิยมลดลง การค้าอาหารทะเลผ่านช่องทางออนไลน์ และบริการส่งถึงที่ (delivery) ขยายตัวอย่างรวดเร็ว

ผลกระทบจากการระบาดของโรค COVID - 19 ต่อการส่งออกสินค้าประมงของไทย หลังจากที่ยังประสบปัญหาการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว และได้ประกาศใช้มาตรการล็อกดาวน์ภายในประเทศในช่วงปลายเดือนมกราคม 2563 ได้ส่งผลกระทบต่อส่งออกสินค้ากุ้งมีชีวิตของไทย ซึ่งขนส่งทางเครื่องบิน โดยในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2563 ไทยส่งออกกุ้งมีชีวิตไปจีน 552 ตัน มูลค่า 105 ล้านบาท ลดลงมากถึงร้อยละ 73.75 และ 77.28 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ทั้งปี พ.ศ. 2563 การส่งออกกุ้งมีชีวิตไปจีนเท่ากับ 2,933 ตัน มูลค่า 598 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 71.33 และ 73.00 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 โดยปี พ.ศ. 2563 ไทยส่งออกกุ้งมีชีวิตไปจีนประมาณร้อยละ 57.87 ของการส่งออกกุ้งมีชีวิตทั้งหมดของไทย

การส่งออกสินค้าประมงแปรรูปหรือปรุงแต่ง เช่น ปลาทูน่ากระป๋อง ปลาซาร์ดีนกระป๋อง ของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2563 เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในตลาดหลัก สะท้อนถึงอุปสงค์อาหารทะเลแปรรูปและที่เก็บรักษาได้นานที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก ในช่วงการระบาดของโรค COVID - 19

สำหรับภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเฉพาะกุ้งก้ามกราม ปลากระพง และหอยลาย ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่บริโภคภายในประเทศ ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 โดยเฉพาะ

ในช่วงที่มีมาตรการล็อกดาวน์ ทำให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไม่สามารถจำหน่ายผลผลิตของตนได้ตามปกติ และจากอุปสงค์ที่ลดลง เนื่องจากผู้บริโภคไม่สามารถเข้าถึงตลาด และจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ไม่สามารถเดินทางเข้ามาได้ ส่งผลให้ราคาสัตว์น้ำลดลง และเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงส่วนหนึ่งที่ยังไม่จับผลผลิตสัตว์น้ำมาจำหน่ายแม้ว่าเลี้ยงได้ขนาดตลาดแล้ว ต้องแบกรับต้นทุนการเพาะเลี้ยงที่ยาวนานขึ้น โดยเฉพาะค่าอาหารที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพยายามปรับตัวและหาโอกาสการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิต เช่น การวางจำหน่ายตามสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง การค้าผ่านช่องทางออนไลน์ และการบริการจัดส่งถึงที่ เป็นต้น

นอกจากนี้ จากการระบาดของโรค COVID – 19 ระลอกใหม่ของไทย ซึ่งพบการระบาดในแรงงานต่างด้าว และผู้ซื้อ – ขาย ณ ตลาดกลางกุ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ในช่วงกลางเดือนธันวาคม 2563 ทำให้ตลาดดังกล่าวซึ่งเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้ากุ้งรายใหญ่ของไทย ต้องปิดดำเนินการชั่วคราว ประกอบกับมีการนำเสนอข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำของไทย โดยเฉพาะกุ้งทะเล และกุ้งก้ามกรามจากการเพาะเลี้ยง และส่งผลให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไม่สามารถระบายหรือจำหน่ายผลผลิตของตนที่ออกมาจำนวนมาก เนื่องจากเพื่อเตรียมรองรับอุปสงค์อาหารทะเลในช่วงเทศกาลปีใหม่ อย่างไรก็ตาม ในช่วงเดือนมีนาคม 2564 สถานการณ์ดังกล่าวเริ่มคลี่คลายในทางที่ดีขึ้น จากความร่วมมือทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งการออกมาตรการด้านสุขอนามัยเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของโรค COVID – 19 ตลอดจนให้ข้อมูลการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องว่าสินค้าสัตว์น้ำไม่ได้เป็นพาหะของโรคดังกล่าว รวมทั้งการจัดหาช่องทางและตลาดใหม่ในการระบายสินค้าสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง เป็นต้น

(3) โรคสัตว์น้ำ

โรคที่พบในการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลของประเทศไทย 5 ปีย้อนหลัง ได้แก่ 1) โรคติดเชื้อไวรัส ประกอบด้วย โรคตัวแดงดวงขาว WSSV, IHNV และ โรคหัวเหลือง YHV 2) โรคติดเชื้อแบคทีเรีย ได้แก่ VpAHPND 3) โรคติดเชื้อโมโครสปอริเดีย (EHP) จากการประเมินพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคกุ้งทะเล พบว่าโอกาสการระบาด คือ จังหวัดที่ผลิตกุ้งทะเลสูงใน 5 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ถึงเดือนมิถุนายน 2563 ซึ่งมีข้อสมมติฐานว่า จังหวัดที่ผลิตกุ้งทะเลสูง จะเสี่ยงต่อการเกิดโรคกุ้งทะเลสูง

สถานการณ์โรคติดเชื้อ WSSV มีรายงานการเกิดโรคครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2535 ที่จีนและไต้หวัน และเกิดการแพร่กระจายในทุกภูมิภาคในหลายประเทศ สำหรับประเทศไทย มีรายงานการเกิดโรคครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2537 อาการของโรค : บริเวณใต้เปลือกกุ้ง ตลอดทั้งตัวจะมีสีแดงเรื่อ ๆ ชมพุถึงซึม บางครั้งจะเป็นสีส้มและมีจุดขาวขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.1 – 2 มิลลิเมตร โดยเฉพาะบริเวณส่วนหัวและด้านข้างลำตัวส่วนหาง บางครั้งกุ้งจะลอกคราบไม่ออกหรือลอกคราบแล้วเปลือกไม่แข็ง ทำให้เกิดการตายของกุ้งสูงถึง 80 – 100 % ภายใน 4 – 5 วัน

สถานการณ์โรคติดเชื้อ IHNV พบครั้งแรกที่เกาะฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. 2524 ในกุ้ง *Litopenaeus stylirostris* ทำให้กุ้งตายมากกว่า 90% มักพบในกุ้งระยะ P35 จนถึงระยะก่อนวัยเจริญพันธุ์ ซึ่งทำให้เกิดการตายรุนแรงเฉียบพลันมากถึง 80 – 90% ส่วนอาการอื่นๆ เช่น ตัวกุ้งมีสีน้ำเงิน ซึม เบื่ออาหาร เปลือกเป็นลายคล้ายหินอ่อน ในขณะที่กุ้งโตเต็มวัยที่เป็นโรคอาร์ดีเอส มักติดเชื้อเรื้อรัง แสดงอาการแคระแกร็น การเจริญเติบโตลดลง อาการที่สังเกตได้ง่ายคือ ความผิดปกติของคิวติเคิล ได้แก่ กริโค้งงอ หนวดกุ้งเปราะ หักงอ และการผิดปกติที่ปล้องท้องอันทันที่ 6 อัตราการตายน้อยแต่กุ้งมีขนาดแตกต่างกันมาก (30 – 90%)

สถานการณ์โรคติดเชื้อ YHV พบครั้งแรกในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2534 หลังจากนั้นก็พบในอีกหลายประเทศในเอเชีย อาการที่พบ คือ หัวเหลืองและสีตัวกุ้งค่อนข้างซีด

สถานการณ์โรคติดเชื้อ VpAHPND มีรายงานการเกิดโรคครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2552 ที่จีน และเกิดการแพร่กระจายในทุกภูมิภาคในหลายประเทศ สำหรับประเทศไทย มีรายงานการเกิดโรคครั้งแรก ในปลายปี พ.ศ. 2554 อาการของโรค : ตัวและตัวอ่อนของกุ้งจะมีสีซีดขาว เนื่องจากสูญเสียเม็ดสี ตัวฝ่อลีบอย่างเห็นได้ชัดเปลือกนึ่ม ลำไส้ไม่มีอาหารหรือขาดช่วง อาจมีจุดหรือเส้นดำที่ตับ ตับเหนียว บิด้วยนิ้วมียาก พบอาการของโรคและการตายในกุ้งได้ตั้งแต่วันที่ 10 หลังการปล่อย กุ้งป่วยจะจมลงก้นบ่อ พบกุ้งตายในบ่อประมาณ 40% ในเวลา 3 – 5 วัน อายุกุ้งป่วยอยู่ในช่วง 10 – 35 วัน

สถานการณ์โรคติดเชื้อ EHP เกิดจากเชื้อไมโครสปอริเดีย ส่งผลให้กุ้งโตช้า แดกไซส์ อาจทำให้เกิดอาการซีขาวกุ้งทยอยตาย

โรคที่พบในการเพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกรามของไทย ได้แก่ WSSV, MrNV, XSV,

โรคที่พบในการเพาะเลี้ยงปลาทะเล ได้แก่ VNN

3.1.7 นโยบายที่มีความสอดคล้องกับนโยบายแผนปฏิบัติการกรมประมง

(1) ยุทธศาสตร์กรมประมง ปี พ.ศ. 2560 - 2564

ยุทธศาสตร์กรมประมง ปี พ.ศ. 2555 - 2559 มีวิสัยทัศน์ ดังนี้ “เป็นหน่วยงานที่มุ่งพัฒนาและบริหารการเปลี่ยนแปลง” โดยมีพันธกิจหลัก ประกอบด้วย 5 พันธกิจ ดังนี้

(1.1) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มมูลค่าของสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ และความสามารถในการประกอบอาชีพของเกษตรกร

(1.2) พัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ตรวจสอบคุณภาพและตรวจสอบย้อนกลับ

(1.3) บริหารจัดการประมงเพื่อให้มีทรัพยากรประมงใช้อย่างยั่งยืน

(1.4) พัฒนาการวิจัยเพื่อนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมถ่ายทอดสู่เกษตรกร

(1.5) ปรับบทบาทขององค์กรและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ สมรรถนะ ทักษะที่พร้อมปฏิบัติงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

(2) ยุทธศาสตร์ปลานิล ปี พ.ศ. 2560 - 2564

ยุทธศาสตร์ปลานิล ปี พ.ศ. 2560-2564 มีวิสัยทัศน์ คือ “เป็นผู้นำในการผลิตสินค้าปลานิลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน” โดยมีพันธกิจ 4 ด้าน ดังนี้

(2.1) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าปลานิลให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

(2.2) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

(2.3) ส่งเสริมและสร้างโอกาสให้แก่เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าปลานิล

(2.4) เพิ่มศักยภาพในการขยายตลาดสินค้าปลานิลในประเทศและต่างประเทศ

(3) แผนปฏิบัติการพัฒนาปลาดุก ปี พ.ศ. 2563 - 2565

แผนปฏิบัติการพัฒนาปลาดุก (พ.ศ. 2563-2565) ประกอบด้วยพันธกิจ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ด้านการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และด้านการตลาด

(4) แผนปฏิบัติการพัฒนาทุ้งก้ามกราม ปี พ.ศ. 2562-2565

แผนปฏิบัติการพัฒนาทุ้งก้ามกราม ปี พ.ศ. 2562-2565 ประกอบด้วยพันธกิจ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และ ด้านการตลาด

(5) แผนปฏิบัติการด้านทุ้งทะเล ปี พ.ศ. 2563 - 2565

แผนปฏิบัติการด้านทุ้งทะเล ปี พ.ศ. 2563 - 2565 ประกอบด้วย 2 แผน คือ แผนด้านการตลาดและการผลิต และแผนการควบคุม เฝ้าระวังโรค สารตกค้าง อาหารปลอดภัย และการรับรองมาตรฐาน

(6) ร่างแผนปฏิบัติการด้านปลากระพงขาว ปี พ.ศ. 2564 - 2570

แผนปฏิบัติการด้านปลากระพง ปี พ.ศ.2564-2570 ประกอบด้วย 3 แผน คือ แผนด้านการตลาด แผนด้านการผลิตและลดต้นทุนการผลิต และ แผนปฏิบัติการด้านการควบคุม เฝ้าระวังโรค สารตกค้าง อาหารปลอดภัย และการรับรองมาตรฐาน

(7) ร่างแผนปฏิบัติการด้านปูทะเล ปี พ.ศ.2564 - 2570

แผนปฏิบัติการด้านปูทะเล ปี พ.ศ.2564 - 2570 ประกอบด้วย 2 แผน คือ ด้านการตลาด และด้านการผลิต

(8) การด้านการวิจัยและนวัตกรรมด้านการประมง ปี พ.ศ.2565 – 2570

3.1.8 การวิเคราะห์ SWOT แผนปฏิบัติราชการ กรมประมง

การวิเคราะห์ SWOT เพื่อเตรียมแผนประกอบไปด้วยรายละเอียด ดังนี้

(1) จุดแข็ง (Strength) จากปัจจัยภายใน ได้แก่

S1 ศักยภาพของบุคลากรมีสูง และมีความพร้อมในเชิงองค์ความรู้และการควบคุมการทำประมง มีความพร้อม และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

S2 มีหน่วยงานกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ พร้อมประสานงานกับหน่วยงานรัฐและเอกชน ในพื้นที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ

S3 มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อหน่วยงานด้านการประมงในต่างประเทศ

S4 เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในประเทศมีหลากหลายระดับ รายย่อย รายกลาง รายใหญ่ เป็นส่วนสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อบริโภคทั้งภายในประเทศและส่งออก

S5 เกษตรกรและแรงงานในภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีทักษะสูง มีประสบการณ์ และมีความพร้อมในการปรับตัวได้ดี

S6 สินค้าสัตว์น้ำของไทยเป็นที่ยอมรับด้านคุณภาพและความปลอดภัย เป็นที่ต้องการของตลาด รวมทั้งเป็นอาหารที่สำคัญของโลก

S7 การวิจัยและพัฒนาด้านการประมงมีความต่อเนื่องทั้งภาครัฐและเอกชน เพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ในอุตสาหกรรมประมงของประเทศ

S8 สถานประกอบการของไทยมีหลากหลายระดับ มีผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำครบวงจร

S9 มุ่งองค์ความรู้และบุคลากรด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เทคโนโลยีการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม มีเทคโนโลยีการผลิตสินค้าประมงที่ทันสมัย มีกำลังการผลิตที่จะสามารถรองรับปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นได้ รวมทั้งมีหลากหลายระดับ ซึ่งส่งผลต่อการผลิตสินค้าที่มีความหลากหลายเข้าสู่ตลาดโลก

S10 มีเครือข่ายของภาครัฐและเอกชนในการถ่ายทอดองค์ความรู้และข่าวสาร ครอบคลุมทุกพื้นที่

S11 มีนโยบายเพิ่มการบริโภคสัตว์น้ำภายในประเทศให้กับประชาชน และผลักดันให้ครัวไทยเป็นครัวโลก

S12 มีนโยบายสนับสนุนการผลิตสินค้าประมงให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ให้มีระบบในการควบคุม กำกับ ดูแล ด้านมาตรฐานการผลิตสัตว์น้ำ สู่มาตรฐานการผลิตสินค้าประมงสากล มีระบบตรวจสอบย้อนกลับได้

S13 ประเทศไทยมีลูกพันธุ์สัตว์น้ำคุณภาพดี สัตว์น้ำที่ผลิตได้มีหลากหลายชนิด และมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจ

S14 มีระบบการบริหารจัดการเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

S15 มีนโยบายสนับสนุนขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ในสาขาการเกษตรและอาหาร ภายใต้ตลาดนำการผลิต

S16 มีทุนสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศเป็นอย่างมากจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ โดยคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

S17 มีกฎหมายด้านการประมงมีความทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

S18 มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาการ พร้อมสำหรับปรับปรุงพัฒนาการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

S19 ประเทศไทยมีอุตสาหกรรมประมงที่เข้มแข็ง สร้างรายได้และส่งออกได้เป็นอันดับหนึ่งในสิบของโลก

S20 มีความต่อเนื่องด้านการทำวิจัยและพัฒนา ด้วยรูปแบบที่ชัดเจน มีเป้าหมายเพื่อเน้นยกระดับการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ ที่เอื้อต่อการประมง

S21 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยเหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

(2) จุดอ่อน ได้แก่

W1 ข้อกฎหมายบางส่วนไม่ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของผู้ทำอาชีพประมง

W2 การบังคับใช้กฎหมายอาจทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคคล - เจ้าหน้าที่

W3 สัตว์น้ำพันธุ์ดียังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร

W4 วัตถุดิบจากภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไม่เพียงพอต่อการผลิตของโรงงาน

W5 การวางแผนการผลิตตลอดห่วงโซ่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการผู้บริโภค

W6 เกษตรกรรายย่อยขาดองค์ความรู้ที่จำเป็นและโอกาสได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะต่างๆ

W7 เกษตรกรรายย่อยไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนที่มีต้นทุนต่ำจนแข่งขันได้

W8 เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายย่อย ขาดการรับรู้ ความเข้าใจในการนำกฎหมายและกฎระเบียบใหม่ๆ ไปใช้ในทางปฏิบัติ

W9 ผู้ประกอบการขนาดเล็ก เช่น สถานแปรรูปสัตว์น้ำเบื้องต้น สถานบรรจุสัตว์น้ำ (Packing house) ผู้รวบรวมสัตว์น้ำ ตลาดกลาง สะพานปลา แพลตฟอร์ม และท่าเทียบเรือ ยังขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องกฎระเบียบและมาตรฐานด้านสุขอนามัย และมาตรฐานแรงงาน

W10 พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายยังมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบันในการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ ด้านกฎหมายประมง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

W11 กฎหมาย/ระเบียบของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นปัญหาต่อการประกอบอาชีพ ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งในส่วนบุคคล และที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน

W12 ระบบตรวจสอบย้อนกลับยังไม่ครอบคลุมทุกชนิดสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง

W13 ผลงานวิจัยขาดการนำไปประยุกต์ใช้และบางส่วนไม่ตอบสนองความต้องการ หรือแก้ไข ปัญหาของเกษตรกร และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

W14 ระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำยังไม่มีประสิทธิภาพ

W15 ระบบการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์พื้นที่ในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในบางพื้นที่ยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ

W16 ระบบการจัดจำหน่ายผลิตผลจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำขาดความต่อเนื่อง

W17 ระบบฐานข้อมูลทางด้านสารสนเทศและการบริหารจัดการระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ระบบอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำขาดการบูรณาการเชื่อมโยง

W18 เจ้าหน้าที่ของกรมประมงที่มีความเชี่ยวชาญ เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าสู่สังคมสูงวัย

W19 ขาดการเฝ้าระวังสถานการณ์การเสียเปรียบ - ได้เปรียบตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศ การตอบโต้ปกป้องสิทธิประโยชน์เพื่อไม่ให้ประเทศไทยเสียเปรียบ และการประสานงานกับผู้ประกอบการ

W20 งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐในการพัฒนาหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย แผนปฏิบัติราชการกรมประมงไม่เพียงพอ

W21 ขาดมาตรการด้านการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีทั้งระดับประเทศและระหว่างประเทศ

W22 การบูรณาการระหว่างหน่วยงานภายในประเทศเพื่อการส่งเสริมการค้าสินค้าประมง หรือเปิดตลาดใหม่ในต่างประเทศ ยังต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพ

W23 ขาดมาตรการด้านการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีทั้งระดับประเทศ และระหว่างประเทศ รวมทั้งการตอบโต้ข่าวที่มีผลเชิงลบต่อภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทย

W24 ต้นทุนการผลิตสัตว์น้ำมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ ค่าอาหารสัตว์น้ำ และ ค่าพลังงานไฟฟ้า ทำให้แข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ลดลง

(3) โอกาส ได้แก่

O1 การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของผู้บริโภค และความต้องการบริโภคอาหารที่มีโปรตีนสูง จากผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ส่งผลให้ยอดขายเพิ่มสูงขึ้นได้

O2 ประเทศไทยใช้โอกาสเป็นศูนย์กลางการผลิตและการค้า รวมทั้งเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ของอาเซียน จากการปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลกแบบหลายศูนย์กลางของภาคพื้นเอเชียและมีโอกาสขยายตลาดสินค้าประมงในต่างประเทศได้

O3 การเจรจาเขตการค้าเสรี (FTA) กับประเทศต่าง ๆ ส่งผลให้ประเทศคู่เจรจาปรับลดอัตราภาษีนำเข้าและให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่สินค้าประมงไทย

O4 มินิวัตกรรมและเทคโนโลยีเกิดขึ้นทั่วโลก โดยเฉพาะเทคโนโลยีชีวภาพสามารถนำมาปรับใช้ในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

O5 เทคโนโลยีสารสนเทศ (social media) มีความก้าวหน้ามากขึ้นและสามารถเข้าถึงได้ง่าย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีด้านการเงิน (Fintech) และระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ที่แพร่ขยายทั่วโลก ทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้โดยตรงและขยายช่องทางการตลาดได้กว้างขวางในระดับสากล

O6 ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหาร โดยเฉพาะอาหารเพื่อสุขภาพ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มของประชากร แต่ความสามารถในการผลิตในบางประเทศลดลง เป็นโอกาสที่ดีของประเทศไทยที่มีฐานการผลิตและฐานทรัพยากรสูงในการที่จะผลักดันเป็นครัวของโลกได้

O7 ความต้องการบริโภคประเทศจีนและแอฟริกามีความต้องการบริโภคมากขึ้น เป็นโอกาสในการทำการค้ากับจีนและแอฟริกาได้

(4) อุปสรรค ได้แก่

T1 ความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการเปิดประเทศ ซึ่งส่งผลต่อการบริโภคและการส่งออก อันสืบเนื่องมาจากความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคระบาด COVID-19 ที่อาจมีสายพันธุ์อื่นเพิ่มเติมในอนาคต (Omicron)

T2 สภาพแวดล้อมแหล่งน้ำเสื่อมโทรมลง เนื่องจากการขยายของชุมชนเมือง โรงงานอุตสาหกรรม และมลภาวะต่าง ๆ

T3 ความขัดแย้งของการใช้ประโยชน์พื้นที่ของภาคการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่สาธารณสมบัติ

T4 การเกิดโรคอุบัติใหม่ และ โรคสัตว์น้ำอุบัติใหม่ สร้างความเสียหายต่ออุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

T5 สถานการณ์เศรษฐกิจโลกผันผวนส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงราคาสัตว์น้ำ

T6 ผู้ซื้อ มีการกำหนดมาตรฐานเอกชน (private standard) เช่น มาตรฐาน BAP และ ASC ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ให้ความสำคัญกับการรักษาสภาพแวดล้อม เป็นต้น

T7 กฎระเบียบและมาตรฐานด้านสุขอนามัย การต่อต้านการทุ่มตลาด การกีดกันพิเศษทางศุลกากร (GSP) กำหนดมาตรฐานเอกชน เพื่อกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่มาตรการภาษีนำเข้า (non-tariff barriers) ทำให้ความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกลดลง

T8 แรงงานต่างด้าวซึ่งเป็นแรงงานหลักในอุตสาหกรรมประมงมีแนวโน้มย้ายไปทำงานในภาคอุตสาหกรรมอื่น

T9 ประเทศผู้นำเข้ามีระบบควบคุมการนำเข้าสินค้า ก่อนที่จะอนุญาตให้นำเข้า เช่น การระบุให้สินค้านำเข้าต้องอยู่ในบัญชีรายชื่อที่จะอนุญาตให้นำเข้าได้ การมาตรวจประเมินระบบควบคุมโรคสัตว์น้ำ และระบบควบคุมคุณภาพสินค้าทั้งระบบ ทำให้การเปิดตลาดสินค้าใหม่ ต้องใช้ระยะเวลานาน

T10 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก (Climate change) ส่งผลต่อความไม่แน่นอน และยากจะคาดเดาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อทุกประเทศทั่วโลก ทั้งประเทศผู้ผลิตและผู้บริโภคจึงมีความเสี่ยงต่อการกำหนดนโยบายระยะยาว

3.2 สารสำคัญของนโยบายแผนปฏิบัติการกรมประมง ปี พ.ศ.2566 - 2570

วิสัยทัศน์ ยกระดับการประมงไทยให้แข่งขันได้ โดยใช้ทรัพยากรอย่างสมดุล พร้อมผลักดันงานวิจัยและนวัตกรรมที่สร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร

โดยมี ประเด็นสำคัญ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. สร้างสมดุลการประมงที่รักษาสีงแวดล้อม พร้อมได้ผลผลิตอย่างต่อเนื่องและมั่นคง (ครอบคลุมถึงการใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า)

เป้าหมาย

- สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการประมงได้รับการธำรงรักษา ให้ใช้ประโยชน์ได้ในระยะยาว
- มีมาตรการที่เหมาะสมในการดูแลรักษาสีงแวดล้อม เพื่อกำกับการทำการประมง
- มุ่งเน้นบริหารจัดการทรัพยากรและปัจจัยการผลิตเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- ลดการทำลายสีงแวดล้อมจากกิจกรรมการประมง และเป็นมิตรกับสีงแวดล้อม และเพิ่มความเข้มข้นในการกำกับดูแลให้เป็นมิตรกับสีงแวดล้อม

ตัวชี้วัด

- ร้อยละความสำเร็จของโครงการและกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสมดุลการประมงที่รักษาสีงแวดล้อม
- จำนวนเกษตรกร - ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการประมง ที่ได้รับการส่งเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสีงแวดล้อมทางธรรมชาติ
- ระดับความสำเร็จ และความคืบหน้าของการดำเนินการเพื่อผลักดันการจับสัตว์น้ำและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นมิตรกับสีงแวดล้อม
- ระดับความสำเร็จในการผลักดันให้เกิด Zero waste / Closed systems เทียบกับเป้าหมายที่กำหนด

กลยุทธ์

- พัฒนาแนวทางการอนุรักษ์ พื้นฟูบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรสัตว์น้ำ และการกำหนดมาตรการ เพื่่อ้างอิงตามหลักวิชาการและใช้ในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย
- ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการประมงที่เป็นมิตรต่อสีงแวดล้อม ผ่านโครงการ กิจกรรม การดำเนินงานของกรมประมงและส่วนราชการอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- กำกับดูแล ตรวจสอบติดตามการใช้ประโยชน์จากสีงแวดล้อมทางธรรมชาติ ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่สร้างผลเสียต่อสีงแวดล้อมทางธรรมชาติในระยะยาว
- กำหนดเป็นวาระสำคัญระดับประเทศที่ต้องพัฒนาความตระหนักต่อทรัพยากรทางน้ำ โดยดึงเอาภาคประชาชน ภาคสื่อสารมวลชน เข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์ ให้สาธารณชนเข้าใจและสนใจ
- ทบทวนระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการประมง เพื่อปรับปรุงให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการธำรงรักษาสภาพแวดล้อม และเปิดให้ใช้ประโยชน์ในระดับที่เหมาะสม

โครงการสำคัญ

- โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง
- โครงการพัฒนาด้านการประมงในพื้นที่แม่น้ำพรมแดนและพื้นที่ความร่วมมือระหว่างประเทศ

2. เสริมความมั่นคงให้เกษตรกรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เพิ่มทั้งผลผลิตและมูลค่า (เพิ่มรายได้ ส่งเสริมอาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำ ลดต้นทุนการผลิต และยกระดับการจัดการห่วงโซ่อุปทาน)

เป้าหมาย

- พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อรองรับความต้องการสินค้าประมงของผู้บริโภคในยุค New normal
- ต้นทุนสำคัญทั้งอาหาร พันธุ์สัตว์น้ำ ยารักษาโรคและอื่นๆ ต่ำลง ต้นทุนในการออกจับสัตว์น้ำ อยู่ในระดับที่แข่งขันได้
- ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการห่วงโซ่อุปทานของการประมงตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำได้รับการปรับแก้ไข
- เกิดนวัตกรรมที่เพิ่มมูลค่าสินค้าประมงทั้งปริมาณและรายได้ พร้อมเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์และผลผลิตบนฐานความรู้ - ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มจากอัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าประมงเพิ่มขึ้น (Quantity - based target)

ตัวชี้วัด

- ร้อยละของต้นทุนที่ลดลงจากการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้
- ร้อยละของจำนวนเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตสัตว์น้ำที่มีศักยภาพได้รับการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่าของสัตว์น้ำ
- จำนวนเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำที่ได้รับการพัฒนา
- จำนวนชนิดสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์ให้มีคุณภาพมากขึ้น
- ร้อยละของจำนวนเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์น้ำ สุขภาพ และการควบคุมโรคสัตว์น้ำได้รับการนำไปใช้ประโยชน์
- จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่ได้นำเทคโนโลยีการผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชนไปใช้ประโยชน์

กลยุทธ์

- ปรับเปลี่ยนระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศให้เป็นระบบที่ปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับต่ำ และเป็นจุดเด่นของระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศที่จะสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากผู้บริโภคในอนาคต
- พัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมระบบการผลิตสัตว์น้ำให้ได้มาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์น้ำและจับสัตว์น้ำร่วมกับกลุ่มเกษตรกรในแหล่งน้ำชุมชน
- พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตสัตว์น้ำเศรษฐกิจชนิดใหม่ที่มีศักยภาพในอนาคต
- พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตสัตว์น้ำและจับสัตว์น้ำที่มีศักยภาพเพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่า

โครงการสำคัญ

- โครงการดำบล่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- โครงการผลิตและขยายพันธุ์สัตว์น้ำพันธุ์ดี
- โครงการ 1 อำเภอ 1 แปลง เกษตรอัจฉริยะ
- โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

- โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
- โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน
- โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri map)
- โครงการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง
- โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง
- โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

3. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยสินค้าดี มีคุณภาพ ปลอดภัย และหลากหลาย (เพิ่มมูลค่าสินค้า สร้างอัตลักษณ์พื้นถิ่น ยกย่องคุณภาพความปลอดภัยในกระบวนการผลิตให้มีมาตรฐานตลอดจนพัฒนาความรู้การใช้ชีวภัณฑ์แทนเคมีภัณฑ์)

เป้าหมาย

- มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงด้วยสินค้าคุณภาพ หลากหลาย มีสินค้าประมงใหม่พัฒนาออกมา
- เกษตรกรและผู้ประกอบการ (ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ) ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน
- สินค้าจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองจากกรมประมงมีคุณภาพ ปลอดภัย ไม่ถูกตีกลับจากประเทศคู่ค้า
- ผลผลิต - ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลร้อยละของผู้ประกอบการที่ขอการรับรองและได้รับการรับรอง

ตัวชี้วัด

- ร้อยละของสินค้าประมงไทยที่ส่งออก ไม่ถูกตีกลับจากประเทศคู่ค้า
- จำนวนสินค้าประมงที่ส่งเสริมอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่ได้รับการพัฒนายกระดับ
- จำนวนมาตรฐานสินค้าประมงที่แสดงความปลอดภัยและคุณภาพ - มาตรฐานของสินค้าประมง ที่ผ่านการรับรอง
- ร้อยละความสำเร็จของโครงการส่งเสริมและพัฒนการผลิตสินค้าสัตว์น้ำให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
- ร้อยละของสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ส่งออกไปยังต่างประเทศสามารถตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งที่มาของสัตว์น้ำได้

กลยุทธ์

- ส่งเสริมให้ความรู้ผู้ประกอบการและเกษตรกรเพื่อให้ได้การรับรองมาตรฐาน
- ยกย่องฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าประมงให้ได้มาตรฐานสากล
- ยกระดับการจับสัตว์น้ำให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัยกับสิ่งแวดล้อม ได้ผลผลิตคุณภาพสูง
- เสริมสร้างมาตรฐานสุขอนามัยสถานประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำภายในประเทศ
- พัฒนาระบบ - เทคโนโลยีการตรวจสอบย้อนกลับไปถึงวัตถุดิบตลอดห่วงโซ่ เพื่อความปลอดภัย
- เพิ่มศักยภาพการตรวจรับรองและระบบควบคุมคุณภาพสินค้าประมง
- สร้างความตระหนักรู้ด้านอาหารปลอดภัยในทุกภาคส่วน

โครงการสำคัญ

- โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และเชื้อดื้อยาในสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์
- โครงการส่งเสริมอาชีพประมง
- โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร
- โครงการธนาคารสินค้าเกษตร
- โครงการสินค้าประมงในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

4. ยุทธศาสตร์การประมงไทยด้วยงานวิจัยและพัฒนา พร้อมตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) (มุ่งเน้นเกษตรกรรมยั่งยืนลดปริมาณขยะ/วัสดุเหลือใช้ ใช้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน พร้อมมีการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้)

เป้าหมาย

- มีงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง และมุ่งแก้ไขปัญหาที่ตรงจุด เป็นความต้องการของชาวประมง/อุตสาหกรรมประมง
- เกิดความตระหนักต่อความสำคัญในการส่งเสริมให้การประมงไทยเน้นที่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- นำเอาเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ในด้านที่เกี่ยวข้องเข้ามาประกอบในการวางนโยบาย และแผนปฏิบัติการตลอดจนโครงการและกิจกรรมสำคัญของกรมประมง
- ได้รับการยอมรับในระดับสากล จากหน่วยงานหรือองค์กรในต่างประเทศ จากการที่กรมประมงส่งเสริม และยกระดับการทำการประมง ที่อาศัยแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน และลดปริมาณขยะ
- กรมประมงผลิตงานวิจัย - วิชาการคุณภาพสูงออกมาอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ยอมรับของวิชาการของภาคอุตสาหกรรมประมงไทย

ตัวชี้วัด

- ร้อยละของจำนวนงานวิจัยที่เกิดจากการส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการทำวิจัยและมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จำนวนผลงานวิจัยที่มีการขยายผลการใช้ประโยชน์
- จำนวนฐานข้อมูลองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังที่ได้รับการพัฒนา
- จำนวนเทคโนโลยีการวิเคราะห์ พยากรณ์ และคาดการณ์ที่ได้รับการพัฒนา
- ร้อยละของจำนวนบุคลากรที่ได้รับการเสริมสร้างศักยภาพได้ทำวิจัยและจัดพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย

กลยุทธ์

- เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านการวิจัยในการผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพ
- ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการทำวิจัยให้มีประสิทธิภาพ
- สนับสนุนการเผยแพร่และการขยายผลในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย
- ผลักดันการนำเอาแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน มาใช้ประโยชน์จริงในอุตสาหกรรมการประมงไทย
- วิจัยและพัฒนาวิทยาการด้านการสื่อสารและบูรณาการข้อมูลทางการประมง
- วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการบริหารจัดการด้านการประมงให้มีความยั่งยืน
- วิจัยและพัฒนามุ่งเน้นการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลต่อทรัพยากรสัตว์น้ำระบบนิเวศ แหล่งทำการประมง และการทำประมงทุกสภาพพื้นที่ ทั้งพื้นที่น้ำจืด พื้นที่ชายฝั่ง และพื้นที่ทะเลและลดความอ่อนไหวหรือขัดข้องจำกัดและอุปสรรคของการปรับตัวของชาวประมง

โครงการสำคัญ

- โครงการขับเคลื่อนการพัฒนา BCG Model ด้านการประมง
- โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
- โครงการวิจัยและนวัตกรรมด้านการประมง

5. พัฒนากำลังคนและการดำเนินงานของรัฐให้ทัดเทียมสากลจนเกิดการยอมรับในระดับนานาชาติ
(มุ่งเน้น พัฒนาระบบการของรัฐในการป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย การเฝ้าระวัง แก้ไขปัญหา
ต่างๆทางอุตสาหกรรมประมง เพื่อให้เกิดการยอมรับในระดับนานาชาติ)

เป้าหมาย

- การดำเนินงานของกรมประมงและภาคอุตสาหกรรมประมงไทยได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ
- มีกระบวนการของรัฐที่เป็นมาตรฐานในการป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย ตลอดจนการเฝ้าระวังที่เพียงพอ
- จุดอ่อนสำคัญของการประมงไทยตลอดจนสภาพปัญหาที่เคยเกิดขึ้น ได้รับการปรับปรุงแก้ไข
- การดำเนินงานและแผนปฏิบัติการของกรมประมง สอดคล้องกับข้อบังคับตามมาตรฐานสากล

ตัวชี้วัด

- จำนวนกำลังคนภาครัฐเอกชนที่ได้รับการพัฒนา ตามเป้าหมาย
- กระบวนการภายในของส่วนราชการและกรมประมงที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสม กับบริบทปัจจุบัน
- จำนวนกิจกรรมและโครงการที่ผลักดันให้เกิดการยอมรับและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เป็นข้อจุดอ่อนของอุตสาหกรรมประมงไทย
- ร้อยละของการเพิ่มขึ้นของการรวมกลุ่ม/สร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนากำลังคน

กลยุทธ์

- พัฒนานองค์ความรู้และบุคลากรของรัฐ - เอกชนที่มีส่วนส่งเสริมให้การประมงไทยถูกยอมรับในระดับนานาชาติ
- เพิ่มศักยภาพระบบการเตือนภัย การเฝ้าระวัง และการควบคุมการระบาดของโรคสัตว์น้ำ และความเสี่ยงอื่นเพื่อประโยชน์ของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ/ชาวประมง/ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประมง
- ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสินค้าประมงฮาลาล
- เพิ่มช่องทางการตลาดและลดอุปสรรคการกีดกันทางการค้า
- การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและต่างประเทศ

โครงการสำคัญ

- โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านการประมง
- โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร
- โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

3.2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อบรรลุเป้า 5 ปีแห่งการพัฒนาอย่างสมดุลพร้อมเพิ่มขีดความสามารถด้วยดิจิทัลเทคโนโลยี
- 2) เพื่อผลักดัน 5 ด้านของแผนปฏิบัติราชการ ที่วางกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการทบทวนทุกปีงบประมาณ โดยออกแบบให้มี Plan Do Check Act (PDCA) ด้วยระบบบริหารโครงการ และติดตามวัดด้วย KPI ที่มีกลยุทธ์ดำเนินการอย่างเป็นระบบ
- 3) บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการประมง พร้อมทั้งติดตามประเมินผลกระทบจากการกำกับดูแล เพื่อนำมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงข้อกำหนด ข้อบังคับต่าง ๆ ที่วางเอาไว้ให้เหมาะสม
- 4) สร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าประมงให้ตรงกับความต้องการของตลาด และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 5) วางยุทธศาสตร์ที่รองรับสถานการณ์หลังการแพร่ระบาดของ COVID - 19 เพื่อปรับรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับ New normal
- 6) ให้ความสำคัญกับทิศทางการพัฒนาระดับโลกที่เน้นไปที่ยั่งยืน (SDGs) ส่งเสริมให้เกิดระบบการจัดการประมงที่ยั่งยืนทั้งต่อสิ่งแวดล้อมและสร้างความมั่นคงให้อุตสาหกรรมการประมง
- 7) เพื่อป้องกันและจัดการทำการประมงที่เกินศักยภาพการผลิตและขีดความสามารถในการทำการประมงส่วนเกิน ตลอดจนควบคุมมิให้ทำการประมงมีผลบั่นทอนความยั่งยืนของทรัพยากรสัตว์น้ำ
- 8) มุ่งสร้างความมั่นคงทางการเกษตร เน้นวางทิศทางแผนปฏิบัติราชการกรมประมง ที่สนับสนุนเกษตรกรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทาน
- 9) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรควบคู่กับการยกระดับคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าประมง ตามมาตรฐานสากล
- 10) มีการใช้หลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ นำไปสู่การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
- 11) ส่งเสริมและเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการในการแข่งขันทางการค้าในอุตสาหกรรมต่อเนื่องด้านประมงอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการปรับตัวของเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในการเพาะเลี้ยง
- 12) ตอบสนอง ยุทธศาสตร์ระดับชาติ ระดับกระทรวง และระดับภารกิจของกรม รวมทั้งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศให้ประโยชน์ต่อเกษตรกรชาวประมง และสังคมไทย

3.2.2 เป้าหมายและตัวชี้วัด

1) ภายใน 5 ปี ประเทศไทยจะเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับการยอมรับด้าน Sustainable fisheries ผ่านการดำเนินโครงการ มาตรการ นโยบายต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ชีววัดจากการบรรลุมาตรฐานสำคัญระดับโลก
(For wild production: certified by one of the following programs: IFFO RS, ASMI RFM For farmed production: certified by one of the following programs: ASC, BAP, GGAP, AIP)

2) บรรลุเป้าหมายการรักษาสมดุลของระบบนิเวศและหลักการป้องกันล่วงหน้าเพื่อรักษาหรือฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในระดับที่สามารถก่อให้เกิดผลิตผลสูงสุดของสัตว์น้ำที่สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน (MSY)

3) ปรับรูปแบบการให้บริการของกรมประมง มีช่องทางดิจิทัลที่ผู้รับบริการสามารถติดต่อหรือขอรับบริการได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

4) ระยะของเกษตรกร ในความรับผิดชอบของกรมประมงเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

5) การดำเนินงานของกรมประมงได้รับการยอมรับในระดับประเทศจนได้รับรางวัลเลิศรัฐ

6) ยกระดับการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นกลุ่ม และกลุ่มผู้ประกอบการแปรรูปให้มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

7) ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สถานแปรรูปสัตว์น้ำที่ขอการรับรองมาตรฐาน ได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานการผลิตที่ดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

8) ผลงานวิจัยด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ถูกนำไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

9) สินค้าประมงมีคุณภาพ ปลอดภัย เป็นไปตามมาตรฐานสากล ไม่ถูกตีกลับจากประเทศคู่ค้าร้อยละ 95

10) อัตราการขยายตัวของสินค้าประมงเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

11) ผู้ประกอบการผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมต่อเนื่องกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

12) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประมง ร้อยละ 90 ได้รับการติดตาม ประเมินผลกระทบจากการกำกับดูแล พร้อมนำมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงข้อกำหนดตามความเหมาะสม

กรมประมง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

